

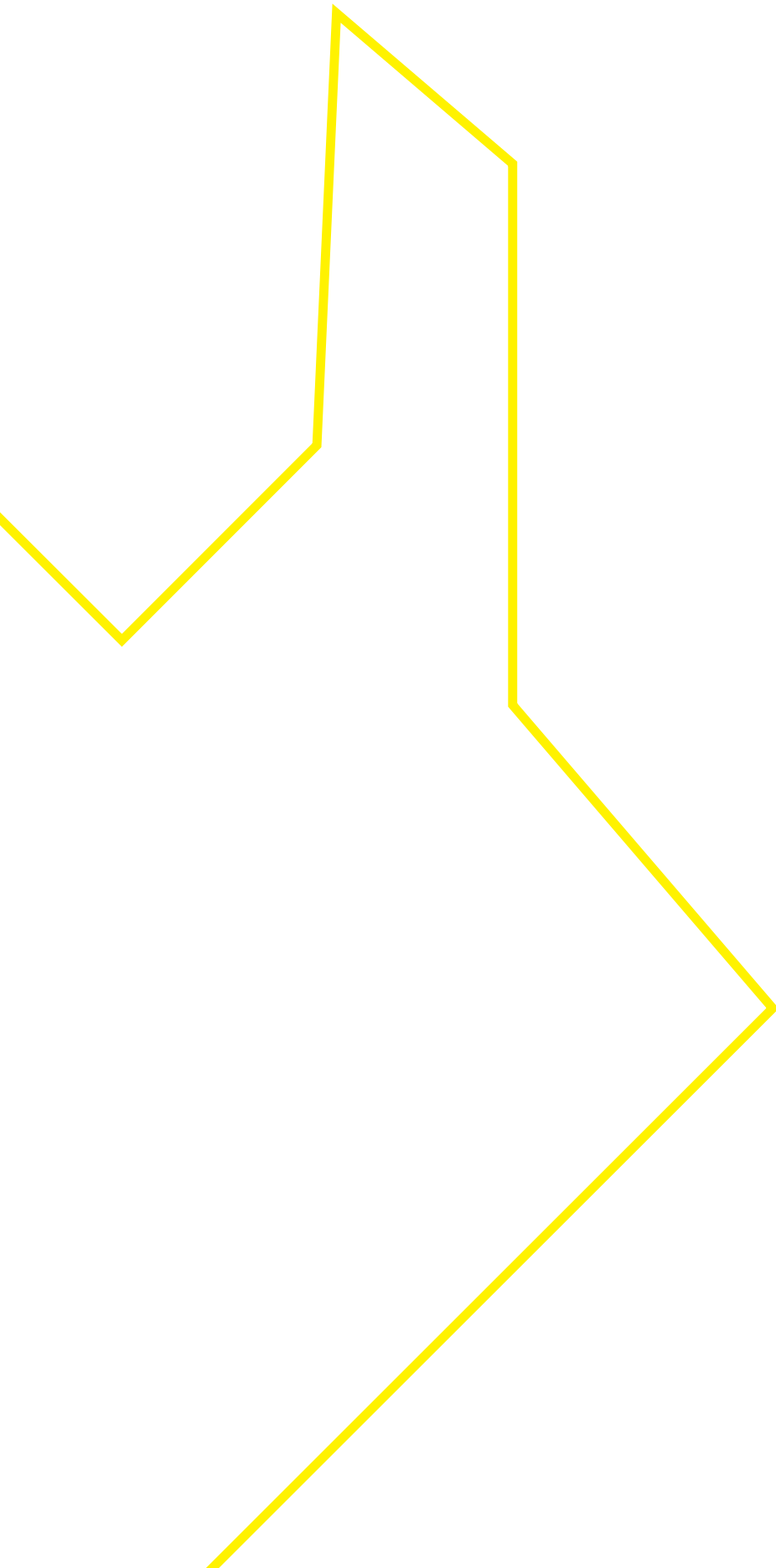
Raiffeisen Bank Shqipëri

Raport Vjetor 2019

Përmbytje

RAPORTI I BORDIT TË DREJTORËVE	6
MESAZH NGA DREJTORI I PËRGJITHSHËM	7
MISIONI	8
PERSPEKTIVAT DHE PLANET PËR VITIN 2020	9
ORGANET DREJTUESE TË BANKËS	10
RAPORTI I BORDIT DREJTUES	12
Zhvillimet Ekonomike	12
Rezultatet Financiare	13
Deklarata e oreksit/tolerancës ndaj rrezikut	17
RAPORTI I SEGMENTEVE	18
Segmenti Korporatë	18
Segmenti i Bizneseve të Vogla (SE)	18
Divizioni i Produkteve Korporatë dhe SE	19
RETAIL BANKING	21
Zhvillimi i Segmenteve	21
Divizioni i Produkteve	22
Divizioni i Biznesit me Karta dhe Bankingut Elektronik	23
Eksperienca e klientit	25
Kanalet e Shpërndarjes	26
THESARI DHE BANKINGU I INVESTIMEVE	28
Të ardhurat fikse	28
Tregu i parasë	28
Këmbimi valutor	29
Shitjet e thesarit	29
PËRGJEGJËSI SOCIALE	30
BURIMET NJERËZORE DHE TRAJNIMET	32
RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR	38
RAIFFEISEN LEASING SH.A	122
RAIFFEISEN INVEST SH.A	124
NJË VËSHTRIM MBI RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL	126
RRJETI I RAIFFEISEN BANK SHA	127
ADRESA	128

Raporti i Këshillit Drejtues

Zonja dhe Zotërinj,

Viti financiar 2019 ishte një vit tepër i suksesshëm për Bankën Raiffeisen në Shqipëri, dhe unë dëshiroj të shpreh kënaqësinë tonë për rezultatet dhe progresin e arritur.

Gjatë vitit financiar 2019, Këshilli Drejtues ka zhvilluar katër mbledhje. Niveli i përgjithshëm i pjesëmarrjes në mbledhjet e Këshillit Drejtues ka qenë 85 përqind. Në periudhat midis mbledhjeve Këshilli Drejtues ka marrë vendime çarkulluese kur ka qenë e nevojshme.

Këshilli Drejtues ka monitoruar rregullisht dhe në mënyrë gjithëpërfshirëse performancën e Raiffeisen Bank sh.a dhe zhvillimet e rrezikut brenda saj. Janë zhvilluar rregullisht diskutime me anëtarët e Drejtorisë në lidhje me mjaftueshmërinë e kapitalit dhe likuiditetit, si dhe mbi drejtimin e aktivitetit të bankës dhe strategjitë e rrezikut. Këshilli Drejtues ka shqyrtuar gjithashtu në mënyrë të hollësishme zhvillimet e mëtejshme në lidhje me qeverisjen e korporatës dhe ka monitoruar zbatimin e politikave përkatëse. Gjatë veprimtarisë së tij monitoruese dhe këshilluese, Këshilli Drejtues ka mbajtur kontakte të drejtpërdrejta me anëtarët përgjegjës të Drejtorisë, audituesin, si dhe drejtuesit që janë përgjegjës për funksionet e kontrollit të brendshëm. Ai gjithashtu ka pasur një shkëmbim të vazhdueshëm informacioni dhe pikëpamjesh me përfaqësuesit e autoriteteve mbikqyrëse për çështje me rëndësi.

Gjithashtu, Drejtoria i ka paraqitur Këshillit Drejtues raporte të rregullta dhe të hollësishme për çështje të rëndësishme në lidhje me performancën në fushat përkatëse të aktivitetit të bankës. Në periudhat ndërmjet mbledhjeve Këshilli Drejtues ka mbajtur kontakte të vazhdueshme me Kryetarin dhe anëtarët e Drejtorisë. Ata kanë qenë të disponueshëm sa herë që u janë kërkuar diskutime dypalëshe ose shumëpalëshe me anëtarët e Këshillit Drejtues dhe, sipas rasti, me pjesëmarrjen e ekspertëve për çështjet që janë ngritur.

Puna e ndërmarrë së bashku me anëtarët e Drejtorisë është bazuar në një marrëdhënie besimi të ndërsjellë dhe është zhvilluar në një frymë bashkëpunimi efikas dhe konstruktiv. Diskutimet kanë qenë të hapura dhe kritike dhe Këshilli Drejtues i ka miratuar rezultatet, pasi i ka shqyrtuar ato plotësisht në të gjitha aspektet. Në rastet kur anëtarët e Këshillit Drejtues kanë kërkuar informacion shtesë për shqyrtimin e çështjeve të caktuara më në hollësi, ai u është vënë në dispozicion pa vonesë dhe sipas kërkesave së tyre.

Këshilli Drejtues ka kryer detyrat e tij të përcaktuara në legjislacionin bankar shqiptar, statutin e bankës dhe rregulloren e Këshillit Drejtues. Gjatë mbledhjeve tremujore ai ka diskutuar çështje të rëndësishme që lidhen me bankën duke u kushtuar vëmendje të veçantë në formën e 'temave në fokus'.

Dëshiroj të përfitoj nga rasti për të falënderuar klientët tanë për besimin e tyre të vazhdueshëm dhe të gjithë punonjësit e Raiffeisen Bank sh.a për punën e tyre të palodhur dhe përpjekjet e palëkundura gjatë vitit 2019, si dhe për të kërkuar angazhimin e tyre të vazhdueshëm për të përballuar çdo sfidë që po kalojmë.

Në emër të Këshillit Drejtues

Peter Lenkh,
Kryetari

Mesazhi i Drejtorit të Përgjithshëm

Viti financiar 2019 ishte vërtet një vit me arritje të kënaqshme për Bankën Raiffeisen, me rezultate shumë të mira në shumë tregues të performancës. Falë kontributit të të gjithë segmenteve të aktivitetit tonë, fitimi përpara tatimit u rrit me 1.6 përqind. Kreditë për individët arritën vlerën 280 milionë euro, duke rritur kështu praninë tonë në tregun e kredive për individë në 21 përqind, me theks në vëllimet e reja të kredive pa kolateral, të cilat arritën një të tretën e vëllimeve të reja të tregut.

Kanali i banking-ut digjital Raiffeisen ON shënoi një performancë të shkëlqyer. Numri i klientëve të abonuar u rrit ndjeshëm, me individë dhe subjekte të cilët e kanë kthyer atë në platformën digjitale më të përdorur dhe më të shkarkuar nga interneti: në total 127 mijë klientë ku mbi 50% janë përdorues aktivë. Me qëllimin strategjik drejt transformimit digjital, Raiffeisen ON është pasuruar me veçori dhe funksione të reja që mundësojnë një banking të lehtë dhe me më shumë leverdi për klientët tanë, me vizionin e qartë për të qenë grupi më i rekomanduar bankar. Po ashtu, asistentja virtuale RONA, i vetmi chatbot bankar në tregun shqiptar, është përmirësuar në mënyrë që t'u përgjigjet më shumë pyetjeve të klientëve dhe të përmbush kërkesat e tyre në rrjetet sociale më të përdorura (Viber, Whatsapp, Messenger).

Raiffeisen Bank sh.a u shërben me kënaqësi më shumë se 437,000 klientëve në të gjithë vendin, duke ju ofruar atyre një diapazon të gjerë zgjidhjesh novatore dhe produktesh bankare. Infrastruktura e degëve është modernizuar, ku klientët shërbehen nga një staf tejet i trajnuar, gjithmonë i gatshëm për të ofruar një shërbim të shkëlqyer si në degë edhe me shërbimet online.

Vijojmë të zotërojmë rrjetin më të madh të degëve dhe ATM-ve në vend, si dhe kemi shtuar Zonën e Vetëshërbimit në degët kryesore, për të mundësuar transaksionet monetare dhe jomonetare 24 orë në ditë, çdo ditë të javës.

Segmenti i korporatave ka shënuar një performancë mjaft të lartë për vitin 2019. Baza e huadhënies është rritur me 10 përqind. Vëllimi i aktiveve shënoi një rritje prej 6.7 përqind krahasuar me një vit më parë, dhe të ardhurat bruto shënuan një performancë të lartë, me 22 përqind mbi atë të buxhetuar. Këto rezultate janë arritur falë angazhimit të menaxherëve të marrëdhënies me klientët, të cilët kanë ofruar shërbime specifike dhe përmirësuar kohën e kthimit të përgjigjeve, me qëllim krijimin e partneriteteve me bizneset dhe formimin e vlerave të qëndrueshme.

Për Raiffeisen Leasing sh.a. viti financiar 2019 ka qenë viti më i suksesshëm që nga nisja e veprimtarisë së saj. Shoqëria ruajti pozicionin e saj dominues me 40 përqind të tregut të qirasë financiare në vend dhe mbetet shoqëria e parapëlqyer për subjektet tregtare dhe individët që kërkojnë financime për makineri, pajisje, linja prodhimi, makina dhe automjete.

Raiffeisen INVEST sh.a., mbeti shoqëria udhëheqëse në administrimin e pasurive në tregun financiar shqiptar, duke zotëruar jo më pak se 96 përqind të saj. Viti 2019 u mbyll me më shumë se 522 milion euro asetë të investuara në fondet vullnetare të pensioneve. Gjatë vitit 2019 Raiffeisen Invest sh.a hodhi hapin e parë drejt digjitalizimit. Shoqëria integroi me sukses bazën e plotë të të dhënave në platformën digjitale Raiffeisen ON, duke i mundësuar çdo klienti përdorimin me lehtësi të llogarive të tyre të investimit përmes banking-ut me telefon celular smart.

Pavarësisht situatës së re me të cilën po përballlet e gjithë bota aktualisht, ne mbetemi optimistë. Padyshim, nuk presim që viti 2020 të jetë një vit pa sfida, duke pasur parasysh pasiguritë në shumë sektorë të ekonomisë në botë. E megjithatë, ne do të vijojmë të japim kontributin tonë në ekonominë e vendit dhe të sjellim produktet dhe shërbimet më novatore për klientët tanë përmes transformimit të vazhdueshëm digjital, për ta bërë banking-un sa më të përshtatshëm për ta.

Në mbyllje, në emër të Bordit Drejtues, dua të shpreh mirënjohjen time të singertë për të gjithë klientët dhe partnerët e biznesit për bashkëpunimin e tyre gjatë 2019-tës. Ashtu si, dua të falenderoj edhe të gjithë stafin për dedikimin e tyre, profesionalizmin dhe fokusin tek klienti. Falë përkushtimit të tyre ne do të vazhdojmë të ofrojmë një shërbim të shkëlqyer për klientët tanë korporatë, SME si edhe individë, në mënyrë që Raiffeisen Bank sh.a të bëhet zgjedhja e parë bankare në sektorin vendas.

Christian Canacaris

Drejtor i Përgjithshëm

Kryetar i Drejtorisë

Vizioni & Misioni

Vizioni ynë:

Të jemi grupi më i rekomanduar për shërbimet financiare deri në 2025.

Misioni ynë:

Të transformojmë inovacionin e vazhdueshëm në një eksperiencë të shkëlqyer për klientët tanë.

Vlerat

Bashkëpunim

Kur punojmë bashkë, komunikojmë bashkë, dëgjojmë dhe mbështesim njëri tjetrin ajo ç'ka mund të arrijmë do jetë shumë e madhe. Ne po ndërtojmë një mjedis mirëkuptimi, respekti dhe besimi reciprok.

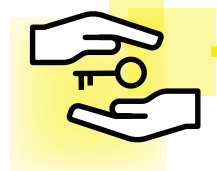
Proaktivitet

Ne besojmë tek vizioni ynë për të ardhmen. Nxsim ndryshimin duke u përqendruar tek mundësitë dhe jo pamundësitë. Shkëmbejmë pavendosmërinë me vendosmërinë. Veprojmë, nuk reagojmë.

Të mësuarit

Të mësuarit e vazhdueshëm do të thotë zhvillim personal. Mësojmë nga eksperiencia, edukimi dhe ndarja e dijeve me njëri-tjetrin.

Përgjegjshmëri

Kur çdonjëri nga ne mbart përgjegjësi për atë çka bën ndryshimi është i madh. Vetëm dhe së bashku jemi përgjegjës për vendimet, rezultatet dhe pasojat e veprimeve tona.

Perspektivat dhe Planet për Vitin 2020

Për vitin 2020, Banka Raiffeisen planifikon të avancojë me zhvillimin e saj dhe të kontribuojë më tej në ekonominë e vendit. Në përgjigje të ndryshimit të rrethanave ekonomike dhe të sjelljes së konsumatorit për shkak të pandemisë globale të vitit 2020 dhe ndryshimit të pritshmërive të klientëve, peisazhi do të ndryshojë në mënyrë të konsiderueshme dhe do të përshtatet me këtë mënyrë të re jetese.

Ne do të vijojmë të përqendrohemi në të gjithë segmentet tona të marrëdhënieve me klientin: shërbimet për individët, korporatat, SE dhe Mikro, duke investuar në teknologji, produkte dhe shërbime të reja, si dhe duke ofruar standardin më të lartë të shërbimit ndaj klientit.

Transformimi digjital do të vijojë të zhvillohet dhe të jetë pjesë e të gjithë segmenteve tona bankare si një mundësi për të rritur vlerën e klientit në këtë kontekst të trazuar. Ne do të vijojmë të investojmë në platformat tona digjitale për të ruajtur rolin drejtues si banka më novatore dhe e përparuar në vend. Në këtë këndvështrim, ne do të vazhdojmë të pasurojmë platformën tonë digjitale Raiffeisen ON me veçori dhe funksione të reja për të lehtësuar shërbimet bankare për klientët tanë. Për më tepër dhe, në dritën e marrëdhënieve personale me klientët premium, ne do të prezantojmë për herë të parë platformën Rai connect, ku secili klient mund të flasë dhe të këshillohet përmes komunikimit me video drejtpërdrejt me menaxherin e marrëdhënieve me klientin. Mënyra të reja pagese do të prezantohen për klientët individë si me prezantimin e robotit tonë unik RONA, asistentja virtual bankar e vetme në treg, do të vazhdojë të pasurohet më tej me funksione për t'iu përgjigjur më mirë të gjitha kërkesave të klientëve në kohë reale.

Po ashtu, cilësia e shërbimit ndaj klientit në të gjithë segmentet tona do të vijojë të mbetet përparësi e jona. Segmenti Retail do të vazhdojë të përqendrohet në ofrimin ndaj klientëve të produkteve dhe shërbimeve më të mira në treg, si shërbimet e banking-ut digjital, metodat novatore të pagesave, huatë për konsumatorët, etj.

Për më tepër, ne do të vijojmë t'iu shërbejmë klientëve tanë Korporata dhe SE duke integruar në këtë segment oferta digjitale dhe do të vijojmë të ofrojmë një gamë të gjerë shërbimesh bankare të personalizuar, si për bizneset ashtu edhe për punonjësit e tyre.

Ne do të vijojmë të përqendrohemi në trajnimin dhe zhvillimin personal të punonjësve tanë, në mënyrë që të arrijmë standardet më të larta të shërbimit ndaj klientit. Në të njëjtën kohë do të vazhdojmë të përmirësojmë rrjetin e degëve në përputhje me transformimet digjitale, në mënyrë që të kemi degë moderne dhe sa më akomoduese për klientin.

Mbetemi plotësisht të përkushtuar për të përmbushur kërkesat në fushën e banking-ut dhe në ofrimin e një shërbimi me cilësi të lartë në çdo pikë kontakti të klientëve me bankën tonë, duke u përmirësuar në leximin e sinjaleve të ndryshimeve të jemi më elastik dhe më të shkathët në përgjigjen ndaj kushteve të tregut.

Bordi Drejtues
Raiffeisen Bank Sh.a

Christian Canacaris

Drejtor i Përgjithshëm

Alexander Zsolnai

Zëvendës Drejtor i
Bordit Drejtues

Lyubomir PUNCHEV

Anëtar Bordi për
Shërbimet ndaj
Individëve

Elona Mullahi (Koçi)

Anëtare Bordi për
Korporatat & SE

Egon Lerchster

Anëtar Bordi për TI &
Operacionet

Organet Drejtuese të Bankës

Këshilli Drejtues

Këshilli Drejtues është përgjegjës për miratimin dhe kontrollin e zbatimit të politikave dhe strategjive të bankës, në lidhje me planin e biznesit, menaxhimin e rrezikut, buxhetin vjetor, përcaktimin e objektivave afatgjatë të bankës dhe monitorimin e realizimit të këtyre objektivave, monitorimin e efikasitetit të praktikave të drejtimit të bankës dhe kryerjen e ndryshimeve të nevojshme për përmirësimin e këtyre praktikave, etj.

Anëtarët e Këshilli Drejtues

Peter Lennkh	Kryetar
Heinz Wiedner	Zëvendëskryetar
Slavoljub Dordevic	Anëtar
Harald Kreuzmair	Anëtar
Andreas Engels	Anëtar

Komiteti i Kontrollit

Komiteti i kontrollit kontrollon dhe mbikëqyr zbatimin e procedurave kontabël dhe të kontrollit të brendshëm të bankës, duke përfshirë edhe procedurat e vendosura nga Banka e Shqipërisë, shqyrton raportet e kontrollit të brendshëm dhe monitoron trajtimin e përfundimeve të dala nga këto raporte; bën vlerësimin e situatës financiare të bankës, bazuar në raportin e ekspertit kontabël të autorizuar, etj.

Anëtarët e Komitetit të Kontrollit

Heinz Wiedner	Kryetar
Johannes Kellner	Zëvendëskryetar
Susanna Benoit	Anëtar

Komiteti i Rrezikut

Komiteti i Rrezikut këshillon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues në lidhje me strategjinë dhe oreksin e përgjithshëm aktual dhe të ardhshëm të rrezikut, si edhe ndihmon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues për të mbikëqyrur zbatimin e kësaj strategjie nga drejtuesit e lartë të bankës.

Anëtarët e Komitetit të Rrezikut

Andreas Engels	Kryetar
Harald Kreuzmair	Zëvendëskryetar
Heinz Wiedner	Anëtar

KOMITETI EKZEKUTIV I KREDIVE

Komiteti Ekzekutiv i Kredive miraton dhënien e kredive përfshirë linjat e kredive dhe detyrimet e mundshme ndaj një kredimarrësi të vetëm (ose më shumë se një kredimarrësi të një "subjekti ekonomik), si edhe merr vendime në lidhje me rrezikun e vendit për të cilat kërkohet miratimi i Këshillit Drejtues sipas rregullores së Komitetit të Kredive.

Anëtarët e Komitetit Ekzekutiv të Kredive

Andreas Engels	Kryetar
Heinz Wiedner	Zëvendëskryetar
Harald Kreuzmair	Anëtar

DREJTORIA

Drejtoria organizon dhe drejton në mënyrë të vazhdueshme veprimtarinë e bankës; përcakton dhe delegon detyrat të personeli, si edhe mbikëqyr ushtrimin e përgjegjësive të deleguara, në përputhje me politikat dhe procedurat e miratuara; ndërmer masat e nevojshme për të monitoruar dhe administruar të gjitha rreziqet ndaj të cilave është e ekspozuar banka, në përputhje me strategjitë e miratuara, si dhe siguron që proceset e administrimit të rrezikut të jenë në përshtatje të vazhdueshme me profilin e rrezikut të bankës dhe planin e biznesit të miratuar.

Anëtarët e Drejtorisë

Christian Canacaris	Kryetar/Drejtor i Përgjithshëm
Alexander Zsolnai	Zëvendëskryetar/Zv. Drejtor i Përgjithshëm
Lyubomir Punchev	Anëtar
Elona Mullahi	Anëtar
Egon Lerchster	Anëtar

Raporti i Drejtorisë

Zhvillimet Ekonomike

Ekonomia u ngadalësua në vitin 2019 duke u rritur me 2,95 përqind mesatarisht në tre tremujorët e parë krahasuar me rritjen prej 4.1 përqind që shënoi në 2018-tën. Ngadalësimi i ritmit të rritjes ekonomike në 2019-ën erdhi kryesisht nga rënia e prodhimit të energjisë elektrike në pjesën e parë të vitit për shkak të kushteve jo të mira klimatike. Tremujori i tretë shfaqti përmirësim, i mbështetur nga zgjerimi i konsumit dhe eksporteve e veçanërisht nga të ardhurat nga turizmi. Ekonomia pritet të rritet në nivele të ulëta prej 2-2,5 përqind përgjatë vitit 2020, duke vuajtur pasojat e tërmetit dhe përhapjes së korona virusit.

Inflacioni në 2019 rezultoi në ulje në nivelin 1,5 përqind mesatarisht krahasuar me 2,0 përqind që ishte në 2018-tën, duke qëndruar larg objektivit për inflacionin prej 3.0 përqind të Bankës së Shqipërisë. Kontributin më të madh e kishte grupi i ushqimeve. Ndërkohë rënia pasqyroi efektet e mbiçmimit të monedhës vendase, inflacionin e ulët të partnerëve si dhe presionet e ulëta të brendshme të rezultuara nga rritja e pagave dhe e kostove të prodhimit. Politika monetare vazhdoi të ishte stimuluese në 2019-tën me një normë bazë në nivelin më të ulët historik të 1,0 përqind të vendosur që prej qershorit 2017. Në 2020-ën pritet një inflacion mesatar prej 1,4 përqind e për rrjedhojë dhe politika monetare do të mbetet stimuluese ndërsa intensiteti i stimulit monetar do të varet nga zhvillimet e inflacionit dhe të ekonomisë.

Zhvillimet në tregun e punës kanë shfaqur shenja përmirësimi përgjatë 2019-tës. Shkalla e papunësisë në tremujorin e tretë të 2019-ës zbriti në nivelin më të ulët historik prej 11,4 përqind. Punësimi në të njëjtën tremujor u rrit me 3,3 përqind në terma vjetorë dhe sektorët që prodhuan më tepër punësim ishin shërbimet dhe industria.

Konsolidimi fiskal vazhdoi edhe në 2019-ën, ku deficitit buxhetor rezultoi në nivelin e 259 milion euro-ve, ose e vlerësuar në nivelin 1,9 përqind e PBB-së, brenda kërkesës së ligjit organik të buxhetit. Të ardhurat buxhetore u rritën lehtësisht me 2,3 përqind nga viti në vit, por gjithsesi mbetën 5,4 përqind poshtë planit. Edhe shpenzimet buxhetore rezultuan të rritura në krahasim me vitin e kaluar prej 3,3 përqind, megjithatë nën buxhet për shkak të shkurtimeve në shpenzimet aktuale dhe kapitale. Tendencat e raportit të borxhit publik mbi PBB-në vazhdoi të jetë rënëse edhe në 2019-tën. Në fund të vitit 2019, borxhi publik mbi PBB-në rezultoi 65,84 përqind nga 67,85 përqind në 2018-tën.

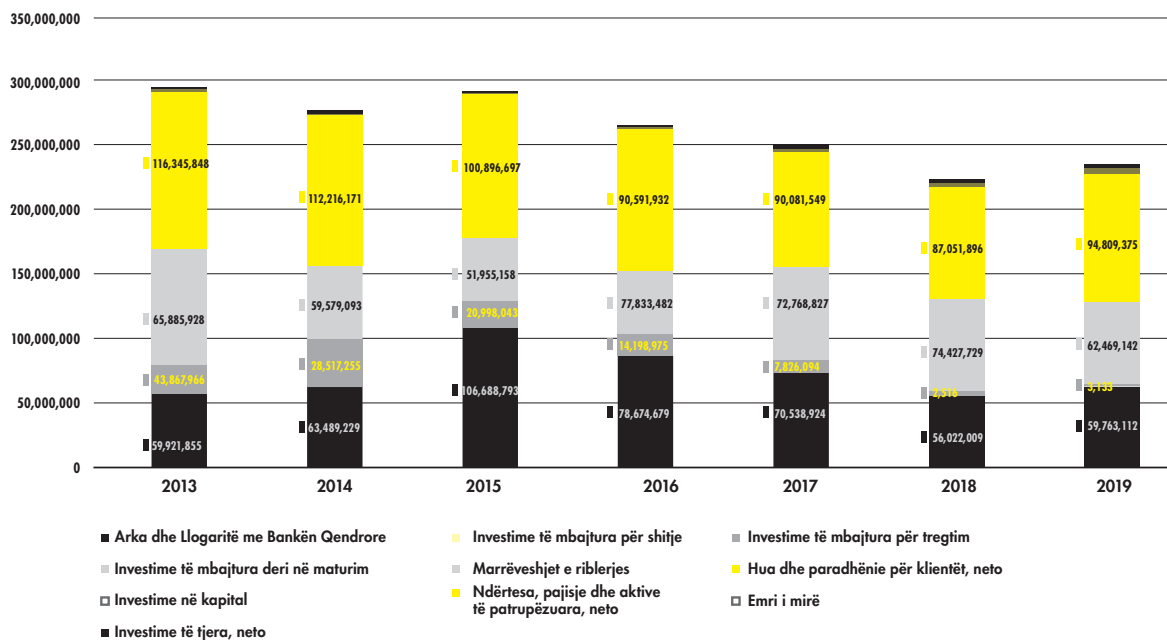
Pozicioni i jashtëm i vendit u dobësua në nëntëmuorin e parë të 2019-tës, pasi deficitit i llogarisë rrjedhëse rezultoi në nivelin e 687 milion euro-ve, duke u zgjeruar me 39 përqind krahasuar me të njëjtën periudhë një vit më parë. Thellimi i deficitit tregtar me 12,8 përqind nga viti në vit është arsyeja kryesore e zgjerimit të deficitit të llogarisë rrjedhëse. Pozitivisht ndikuan eksportet neto të shërbimeve të cilat u rritën me 11,9 përqind nga viti në vit në periudhën janar-shtator 2019 me kontribues kryesor turizmin. Në fund të Shtator 2019, investimet e huaja direkte arritën 810 milion euro duke shënuar një rritje vjetore prej 7,4 përqind, e në të njëjtën kohë duke financuar kështu plotësisht deficitin e llogarisë rrjedhëse. Remitancat arritën 520 milion euro deri në Shtator 2019, me një rritje të moderuar prej 3,2 përqind në krahasim me një vit më parë.

Aktiviteti i përgjithshëm i sektorit bankar u zgjerua lehtësisht në 2019 me një rritje vjetore të aktiveve prej 1,6 përqind (0.5 përqind në 2018). Kredi-dhënia shënoi një rritje vjetore negative prej 0,9 përqind pjesërisht për shkak të efektit të vlerësimit të monedhës vendase dhe pastrimit të kredive të këqija nga bilanci. Duke parë drejt 2020-tës, perspektiva e kredi-dhënies mbetet pozitive duke marrë parasysh nivelet e përmirësuar të kredisë me probleme. Në fund të 2019-tës, niveli i kredisë me probleme ra në 8,4 përqind të totalit të kredive nga 11,1 përqind në 2018-tën. Implementimi i masave të marra për uljen e kredive me probleme, vazhdimi i procesit i pastrimit të bilanceve të bankave nga kreditë e humbura dhe përmirësimet në procesin e ristrukturimit ndikuan pozitivisht në uljen e nivelit të kredive të këqija. Sistemi bankar shënoi performancë të mirë financiare në 2019-tën, duke kapur nivelin e fitimit neto prej 163,4 milion euro-ve. Sistemi bankar mbeti likuid dhe i mirë-kapitalizuar në 2019-tën, me raport të mjaftueshmërisë së kapitalit prej 18,3 përqind krahasuar me minimumin e kërkuar prej 12,0 përqind.

Rezultatet Financiare

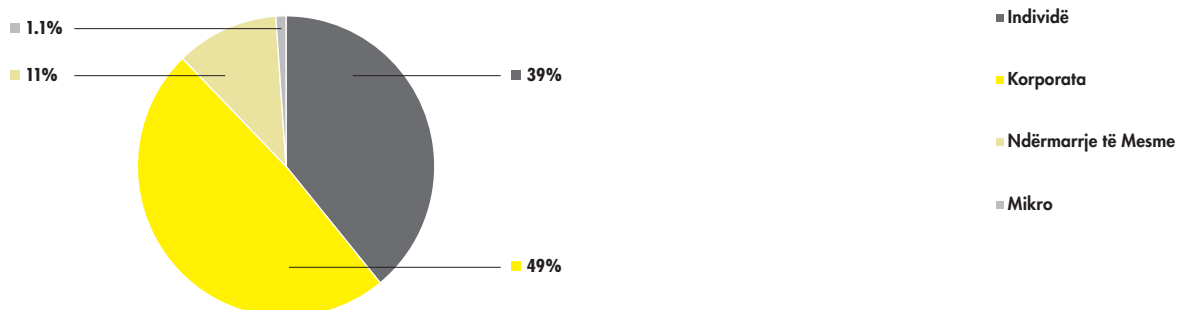
Totali i aktiveve në fund të vitit 2019 ishte 223,828 milion Lekë (2018: 223,180 milion Lekë). Në 2019 portofoli i kredisë, përfaqësonte 42 përqind (2018: 39 përqind) të totalit të aktiveve të bankës. Investimet në letra me vlerë përfaqësojnë rreth 28 përqind të totalit të aktiveve në 2019 (2018: 33 përqind).

Struktura e Bilancit - Aktivi
(në '000 LEK)

Totali i huave dhe paradhënieve për klientët në fund të vitit 2019 ishte 105,156 milion Lekë (2018: 98,829 milion Lekë) duke përfaqësuar kështu një rritje prej 6 përqind të portofolit të kredisë gjatë këtij viti. Sektori i Korporatave përfaqëson 49 përqind të totalit të portofolit të kredisë dhe vazhdon të përfaqësojë vendin kryesor në këtë portofol me një tepricë kredie prej 51,216 milion Lekë (2018: 50,105 milion Lekë). Segmentet e Ndërmarrjeve të Mesme shënuan një rritje në portofolin e kredisë përkatësisht 11 përqind. U shënuan një ulje në portofolin e kredisë prej 28 përqind për segmentin e ndërmarrjeve të vogla me një tepricë prej 1,096 milion Lekë (2018: 1,527 milion Lekë).

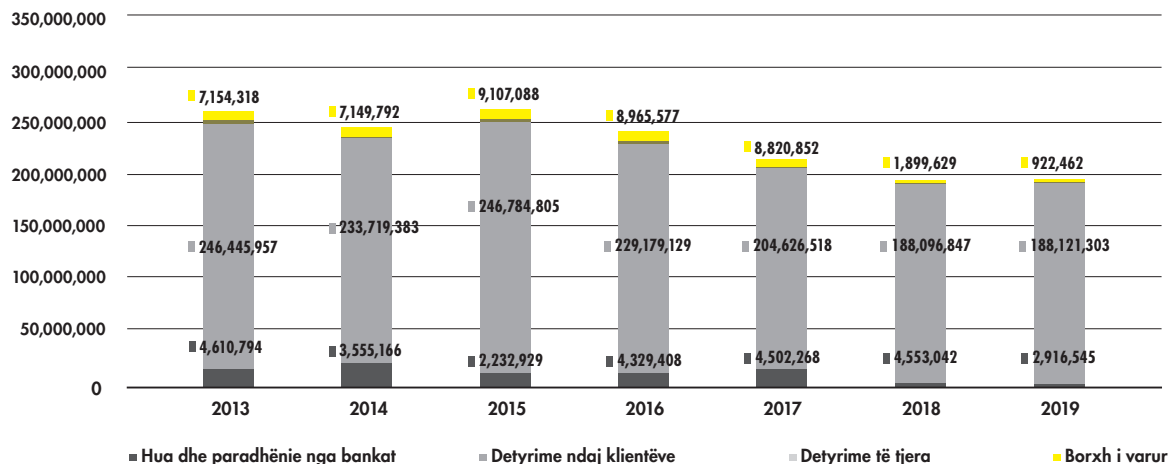
Struktura e Hua dhe Paradhënie për klientët
(në '000 LEK)

Totali i detyrimeve në fund të vitit 2019 ishte 195,074 milion Lekë (2018: 195,565 milion Lekë). Në 2019, pjesën më të madhe të detyrimeve e zënë depozitat e klientëve, të cilat përbëjnë rreth 96 përqind (2018: 96 përqind) të totalit të detyrimeve.

Struktura e Bilancit - Pasiv

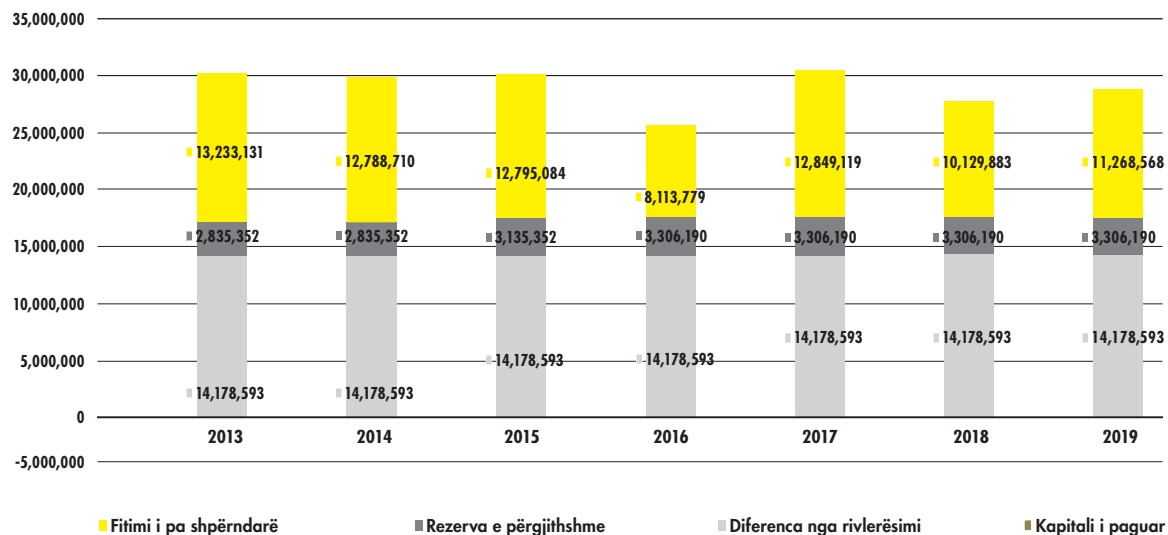
(në '000 LEK)

2019 shënoi një ulje prej 6 përqind të fitimit pas taksës në krahasim me 2018 në 3,107 milion Lekë (2018: 3,298 milion Lekë) duke ndryshuar raportin e kthimit mbi kapitalin nga 13.34 përqind në 2018 në 10.55 përqind në 2019. Dividend të deklaruar dhe të paguar në 2019 janë 1.964 milion Lekë (2018: 4.094 milion Lekë).

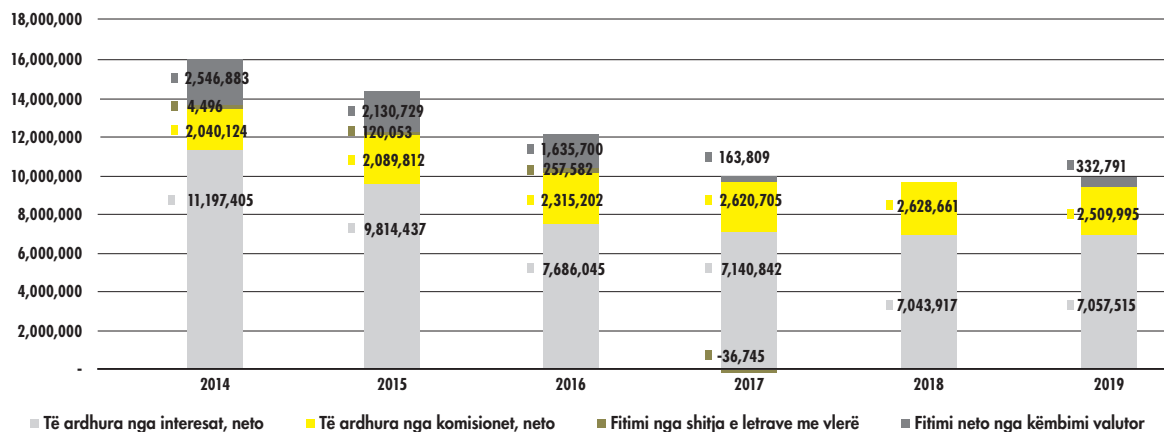
Struktura e Kapitalit Aksioner

(në '000 LEK)

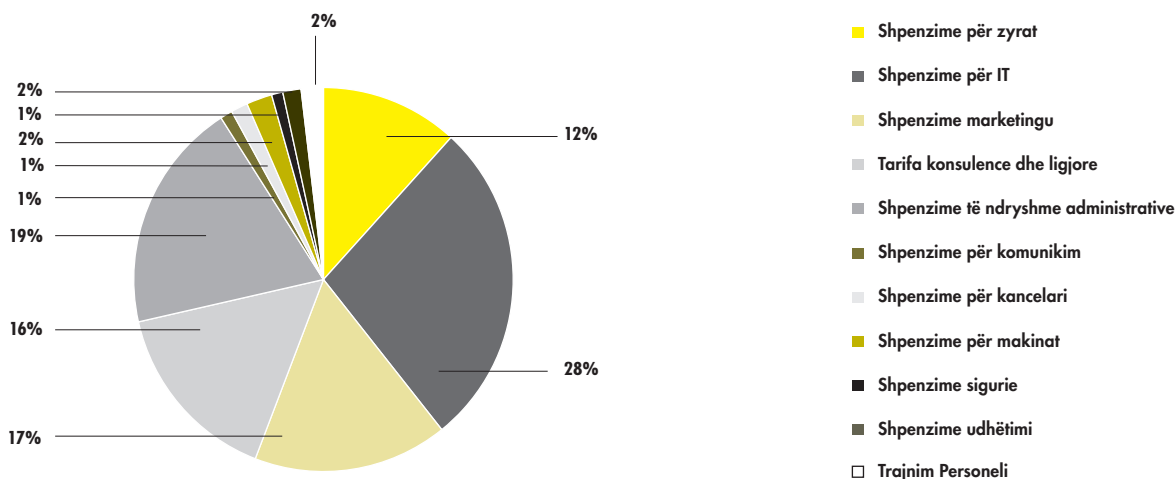
E ardhura neto nga interesat paraqitet e qëndrueshme, ose nga 7,044 milion Lekë në 2018, në 7,057 milion Lekë në 2019. E ardhura nga interesat bashkë me rritjen e bilancit të përgjithshëm të bankës prej 0.3 përqind, ndikoi në rritjen e marzhit të interesit (llogaritur si raport i të ardhurës nga interesat mbi mesataren vjetore të totalit të aktiveve) që është 3.16 përqind në 2019 nga 2.97 përqind në 2018.

Të ardhura neto (në '000 LEK)

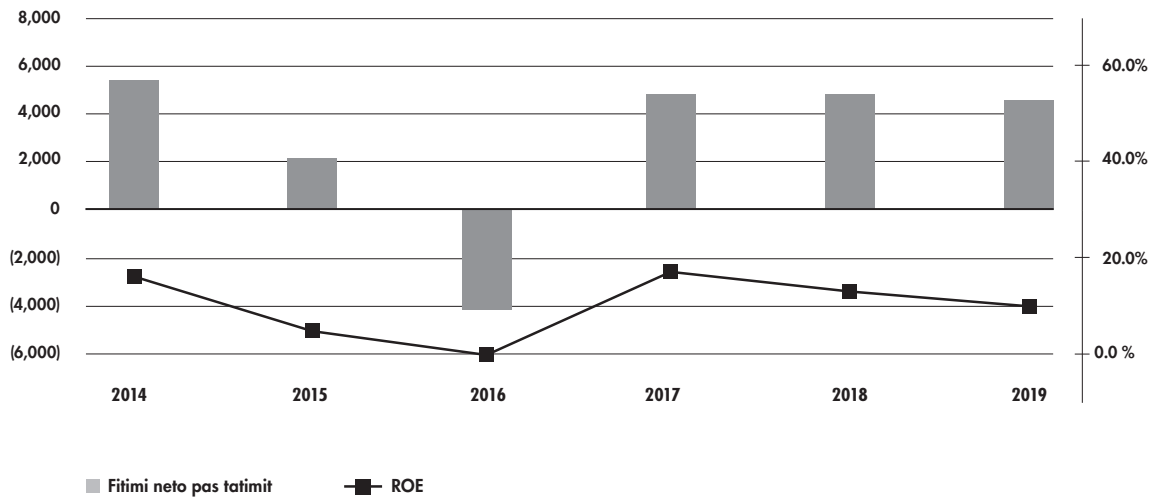
Shpenzimet administrative në total gjatë 2019 arritën në 1,962 milion Lekë (2018: 2,202 milion Lekë). Efienca operuese e Bankës – raporti kosto/të ardhura ndryshoi nga 61.95 përqind në 58.41 përqind. Shpenzimet për stafin u rritën me 2 përqind ose 2,511 milion Lekë në 2019 krahasuar me 2,451 milion Lekë në 2018.

Shpenzime operative 2019 (në '000 LEK)

Fitimi & ROE

(në '000,000 ALL)

Deklarata e oreksit/tolerancës ndaj rrezikut

Deklarata e Bankës për oreksin/tolerancën ndaj rrezikut të ndërmarrë, ka për qëllim t'i krijojë drejtuesve të bankës një mundësi menaxhimi dhe kontrolli për të gjithë nivelet e riskut që banka është e gatshme të pranojë në mënyrë që të arrijë objektivat e saj strategjike dhe financiare. Deklarata e oreksit/tolerancës ndaj rrezikut të Bankës ka një ndërlidhje me Procesin e Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit, duke qenë se objektivi kryesor i saj është që të ndërlidhi objektivat strategjike dhe financiare me detyrimin për të përmbushur kërkesat rregullatore për mjaftueshmërinë e kapitalit në rast të skenarëve të rënduar ose në rastet e risqeve të caktuara dhe të sigurojë që kreditorët nuk do të mbartin humbje në raste të një risku ekstrem. Banka Raiffeisen, në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë mban një vlerë të caktuar të kapitalit për ta përdorur në rast të risqeve materiale. Për të ashtuajturat risqet e "Shtylla I" (si psh risku i kredisë, risku i tregut dhe riskut operacional), vlerësimi sasior dhe procedurat e përcaktojnë: që shtesa në kapitalin rregullator të përfshijë edhe vlerat nga përlllogaritja e këtyre risqeve. Manaxhimi i riskut në Raiffeisen Bank duhet që të sigurojë që kërkesat e rregullatorit për mjaftueshmërinë e kapitalit janë plotësuar. Raiffeisen Bank mban shumë kapital se sa nevojitet nga kërkesa minimale e rregullatorit, si një shtesë të cilën mund ta përdori në rast të një risku të caktuar, në mënyrë që të mos jenë të nevojshme ndërhyrje nga rregullatori dhe për pasojë banka të përballet edhe me humbje reputacionale. Kjo është quajtur Kapaciteti i Rrezikut, e thënë ndryshe Kapitali Rregullator i cili është shuma e Kapitalit Bazë të nivelit të parë, Kapitalit Shtesë e nivelit të parë dhe Kapitali i nivelit të dytë. Niveli i kapitalit të mbajtur nga banka gjithashtu shërben edhe për rastet e rritjes së aktivitetit të biznesit në të ardhmen. Meqënëse Kapaciteti i Rrezikut bazohet kryesisht në pjesën e kapitalit mbi kërkesën minimale për kapital, është e nevojshme një përkufizim i kërkesës minimale për kapital për konceptin e Kapacitetit të rrezikut. Përgjithësisht, kërkesa minimale për kapital është kërkesa për kapital për "Shtyllën I" (risku i kredisë, risku i tregut dhe riskut operacional). Në mënyrë që të kemi nivel optimal të kapitalit të mbajtur, kur përcaktohet niveli i Kapacitetit të Rrezikut, aksionerët duhet të bëhen me dije se përveç nivelit minimal të kërkesës për kapital, banka mund të përballet me ngjarje të cilat mund të shkaktojnë risk të paparashikuar dhe /ose të pamatur. Këto risqe vlerësohen nën "Shtyllën II" të kërkesës për kapital të cilat konsistojnë në: rrezikun e përqendrimit të kredisë, rrezikun e mbetur, risqe që vijnë nga faktorë të ambientit të jashtëm (p.sh. Stress test) dhe risqe të shprehura si risqe të tjera, të cilat janë vlerësuar nëpërmjet procesit vjetor të vlerësimit të profilit të rrezikut të bankës. Duke qenë se luhatjet e mundshme në tregjet financiare dhe në situatën ekonomike dhe paparashikueshmëria e risqeve specifike të veçanta, niveli i oreksit ndaj rrezikut duhet të vendoset në një nivel më të ulët se sa ai i risk tolerancës, me një diferencë të tillë që të mund të evitohet, thyerje të mundshme të nivelit Kapacitetit të Rrezikut të buxhetuar. Niveli i oreksit ndaj rrezikut është përcaktuar të jetë sa 85 përqind e Kapacitetit të Rrezikut të buxhetuar. Risk Toleranca është përcaktuar të jetë në nivelin 95 përqind të Kapacitetit të Rrezikut të buxhetuar. Objektivat janë vendosur sipas projekt buxhetit dhe planit afat-mesëm të bankës, duke përfshirë edhe rezervat e caktuara në mënyrë që të mbulojnë luhatjet e mundshme të kushteve të tregut.

Ekspozimet e ponderuara me rrezikun (në mijë EUR)	2020	2021	2022
Rreziku i Kredisë	813,648.35	878,475.77	951,295.61
Rreziku i Tregut	8,305.73	8,304.74	8,304.04
Rreziku Operacional	150,072.64	148,245.50	152,225.87

	Dhjetor 2019
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	19.34%
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit sipas metodologjisë së PVBMK	18.16%

Raporti i Segmenteve

Segmenti Korporatë

Gjatë vitit 2019 segmenti i korporatave vijoi të forcojë pozicionin në tregun lokal. Portofoli i kredive shënoi një rritje prej 7,4 përqind krahasuar me vitin e mëparshëm. Si rezultat i rritjes së volumit të kredive dhe atyre të menaxhimit të likuiditetit, përfitueshmëria shënoi një rritje të konsiderueshme prej 15,7 përqind në krahasim me vitin 2018. Shumë iniciativa dhe fushata u paraqitën gjatë 2019 të cilat i dhanë një shtysë aktivitetit të kredidhënies duke shënuar rritje me 10 përqind në bazën e klientëve huamarrës.

Me qëllim përmirësimin e udhëtimit të klientit dhe rritjes së kënaqësisë së tyre, në marrjen e shërbimeve, gjatë 2019 u ndërmorën iniciativa të përbashkëta me departamente të tjera të bankës të cilat u fokusuan në përmirësimin e efikasitetit si: prezantimi i konceptit të përshtatjes së shpejtë të kredidhënies, që konsiston në një proces kredidhënie më të thjeshtë, procedura më të shpejta dhe të shkurtra administrative kredidhënie etj.

Cilësia e portofolit vijoi të ishte në rrugë të mbarë duke përmirësuar raportin e kredive jo performuese. Këto arritje u mundësuan si rezultat i qasjes pro aktive në menaxhimin e klientëve të këtij portofoli nëpërmjet përpjekjeve të përbashkëta dhe masave të ndërmarra nga stafi i bankës i përfshirë në proces.

Në vijim, bankingu me korporatat do të vijojë të ketë në fokus rritjen e kënaqësisë së klientit në shërbimet e ofruara duke rritur produktivitetin dhe të qenit një organizatë që përshtatet me nevojat e klientëve.

Prej shumë vitesh divizioni i korporatave vijon t'i shërbejë kategorive të mëposhtme të klientëve:

- Korporata vendas
- Korporata të huaja
- Institucione publike, njësi qendrore e vendore dhe organizata jo fitimprurëse

Në linjë me strategjinë e saj afatgjatë, Raiffeisen Bank Sh.a, ndikon pozitivisht në ekonominë Shqiptare nëpërmjet rritjes së standardeve në tregun bankar. Në këtë këndvështrim ka investuar vazhdimisht në një partneritet afatgjatë dhe marrëdhënie të konsoliduar me të gjitha Institucionet Publike të Qeverisë Qendrore dhe Lokale, duke luajtur rol thelbësor në mbështetjen e projekteve të ndryshme lidhur me infrastrukturën e teknologjisë së informacionit nëpërmjet zgjidhjeve novatore dhe shërbimeve bankare të një standardi të lartë. Finalizimi i këtyre projekteve ka lehtësuar shkëmbimin e informacionit midis bankave dhe institucioneve të ndryshme publike, duke përmirësuar ndjeshëm standardin e shërbimeve të ofruara për publikun e gjerë. Kjo sinergji e ka vendosur Bankën Raiffeisen në pozicionin e partnerit kryesor të Qeverisë Shqiptare.

Biznesi i vogël (SE)

Biznesi SE ka reflektuar rritje të konsiderueshme gjatë vitit 2019. Shfrytëzimi i mundësive të ofruara në treg dhe rritjes së përgjithshme të kërkesës nga këto shoqëri, ka bërë të mundur një rritje të përgjithshme të volumit të kredive me 11 përqind krahasuar me një vit më parë. Po kështu, volumi i transaksioneve të klientëve ka reflektuar rritje të vazhdueshme edhe gjatë vitit 2019. Të dy këto faktorë kanë mundësuar që dhe pse në kushte operimi në një ambient me norma të ulëta dhe në rënie të interesave, fitimi operativ të shënojë rritje prej 17,5 përqind gjatë vitit 2019.

Qëllimi ynë është të jemi pranë shoqërive SE, të kuptojmë kërkesat e tyre dhe bazuar në profilin, madhësinë e aktivitetit, kompleksitetin e transaksioneve dhe kërkesave për financim, të sigurojmë zgjidhje të përshtatshme për klientët tanë. Për këtë, gama e produkteve dhe shërbimeve përshtatet në mënyrë të vazhdueshme me specifikat e kërkuara nga shoqëri tregtare të ndryshme, ndërkohë që komunikimi dhe marrëdhënia e ngushtë me klientin mbetet tipari ynë dallues për të siguruar sukses.

Përveç rritjes të zgjeruar të degëve që zotëron Raiffeisen Bank Sh.a, shoqëritë SE mund të përfitojnë nga Platforma jonë Digjitale. Kjo platformë vijon të jetë avantazhi ynë kryesor, pasi ju siguron klientëve një eksperiencë të thjeshtë dhe të përshtatshme. Platforma Raiffeisen ON synon të përmirësojë eksperiencën e klientit dhe t'i sigurojë në çdo kohë dhe kudo mundësi shërbimi, ndërkohë që ofron dhe kosto më të ulëta transaksionesh. Raiffeisen ON ka mundur që të rrisim këtë volum transaksionesh vit pas viti, si dhe në këtë mënyrë të rrisim numrin e bazës së klientëve në bankë.

Objekti kryesor, në çdo rast mbetet rritja e volumit të biznesit, por duke ruajtur cilësinë e portofolit. Në këtë drejtim, ne kemi mundur të përmirësojmë raportet e kredive të këqija edhe gjatë vitit 2019. Kjo është arritur si rezultat i një përqaasjeje të kujdesshme dhe pro aktive gjatë menaxhimit të klientëve tanë, nëpërmjet përpjekjeve të bashkërenduara të të gjithë departamenteve të bankës.

Divizioni i Produkteve Korporatë dhe SE

Produktet e Financave Tregtare dhe Financimit Afatshkurtër

Njësia e Financave Tregtare dhe Financimit Afatshkurtër, ka vijuar edhe gjatë vitit 2019 të mbështesë klientët e saj Korporatë dhe SE në të gjitha çështjet që lidhen me realizimin e transaksioneve në fushën e Financave Tregtare dhe me përdorimin e produkteve të Financimit Afatshkurtër.

Përmes një stafi të specializuar kjo njësi ofron shërbimin e këshillimit ndaj klientëve të saj lidhur me njohjen dhe përdorimin e duhur të transaksioneve të Financave Tregtare si Garancitë Bankare, Letër Kreditë dhe Dokumentet për arkëtim. Banka zotëron ekspertizën e duhur teknike dhe luan një rol të rëndësishëm në edukimin e klientëve në lidhje me mënyrën dhe avantazhet e përdorimit të Produkteve të Financave Tregtare dhe ka vijuar të kontribuojë në ndërgjegjësimin dhe rritjen e shkallës së përdorimit të këtyre produkteve nga klientët e segmentit Korporate dhe SE.

Puna e Njesisë së Financave Tregtare dhe Financimit Afatshkurtër ka ndihmuar klientët në drejtim të reduktimit të riskut në marrëdhëniet tregtare me partnerë ndërkombëtar dhe vendas si edhe në realizimin në kohë dhe me cilësi të transaksioneve të Letër Kredive (Import dhe Eksport), Garancive Bankare (direkte dhe indirekte), Letër Kredive 'Stand By' (dhe Dokumentet për Arkëtim (Import dhe Eksport).

Në bashkëpunim me forcën shitëse, gjatë vitit 2019 kjo njësi ka kontribuar në mbajtjen e një niveli të lartë të volumeve të realizuara në fushën e Financave Tregtare dhe ka vijuar të ruajë një nivel të lartë specializimi, i cili përmirësohet në mënyrë të vazhdueshme përmes trajnimit të rregullt të specialistëve, mbështetjes së bankës Raiffeisen Bank International AG, Vjenë, bashkëpunimit me bankat e rrjetit si dhe duke shfrytëzuar strukturat e saj të balancuara dhe rrjetin e gjerë të kanaleve të shpërndarjes. Njëkohësisht Raiffeisen Bank vijon të bashkëpunojë me një numër të konsiderueshëm bankash korrespondente, të shpërndara në të gjithë botën, të cilët veprojnë si partnerë dhe ndihmojnë për arritjen e një performace të suksesshme në realizimin e transaksioneve të Financave Tregtare.

Gjatë vitit 2019 Njësia e Produkteve të Financave Tregtare dhe Financimit Afatshkurtër, në bashkëpunim me forcën shitëse ka intensifikuar komunikimin me klientët e segmentit Korporatë të bankës për të rritur nivelin e tyre të njohurive për produktin e Faktoringut dhe avantazhet e përdorimit të tij si dhe për të nxitur këtë segment klientësh të konsiderojë produktin e Faktoringut si një mundësi alternative për financimin dhe menaxhimin më efektiv të nevojave të tyre afatshkurta për likuiditet.

Njësia e Financimit të Projekteve, Investimeve Afatgjata dhe Agrobiznesit

Në vlerësimin e nevojave të financimit dhe lehtësimin e ofrimit të shërbimeve financiare për projekte afatgjata industriale, pasuri të paluajtshme dhe agrobiznesit, Njësia e Financimit të Projekteve, ka qenë dhe vazhdon të jetë e angazhuar jo vetëm për realizimin e tyre, por edhe zhvillimin më tej, me seriozitet dhe kompetencë profesionale.

Raiffeisen Bank Sh.a ka qenë dhe është në vazhdimësi e përqendruar në rritjen e bashkëpunimit me klientët e saj, të cilët gjejnë tek ajo një partner të denjë, për ofrimin e produkteve dhe shërbimeve specifike, duke respektuar praktikat më të mira të tregut financiar, brenda dhe jashtë vendit. Raiffeisen Bank Sh.a, falë përvojës dhe aftësive profesionale të stafit, konstatuar gjatë bashkëpunimeve të saj, renditet si një partner i denjë me institucionet ndërkombëtare financiare, prandaj i është besuar një rol aktiv në financimet e strukturuar kombëtare dhe ndërkombëtare.

Në fokusin e saj mbeten gjithmonë nevojat financiare të klientëve, për rrjedhojë njësia jonë ka qenë dhe mbetet e angazhuar në vlerësimin e aspektit teknik, ligjor, strukturës financiare të çdo projekti, si dhe monitorimit të performancës së tyre hap pas hapi, nga faza fillestare deri në përfundimin e tij.

Qëllimi i bankës sonë ka qenë dhe është jo vetëm partnere, por kërkon edhe të përfshihet në projekte vetë-likuiduese, me ndikim pozitiv në mjedis. Financimi i Hidrocentraleve dhe Agrobizneseve mbeten prioritet, bazuar në analiza të detajuara dhe cilësore, mbi të cilat kryhet vlerësimi shkencor i riskut, për të gjitha projektet me synim sigurimin e një portofoli cilësor në këto sektorë, që ndikon pozitivisht edhe në performancën e institucionit tonë.

Njësia e Financimit të Projekteve, Investimeve Afatgjata si dhe Agrobiznesit, gjatë vitit 2019 në bashkëpunim me disa aktorë si BERZH, IPARD-II, dhe forcës shitëse kanë pasur prioritet rritjen e nivelit njohjes të produkteve të reja agro që ofron Raiffeisen Bank, avantazhet dhe disavantazhet e këtyre financimeve, si dhe për të nxitur bizneset, për zhvillimin me sukses të veprimtarisë së agrobizneseve, performancës financiare, ruajtjes së mjedisit dhe sigurisë për likuiditet.

Ndjekja me rigozitet e përfundimit me sukses të çdo projekti dhe ofrimi i fleksibilitetit në financim, në përputhje me dinamikën e tregut, kanë qenë dhe janë cilësi kryesore të cilat e dallojnë Raiffeisen Bank si: kreativiteti, kompetencat si dhe njohja e mirë e tregut.

Produktet e Manaxhimit të Likuiditeteve

Fokusi kryesor ekipit gjatë këtij vitit ka qenë digjitalizimi i produkteve të Manaxhimit të Likuiditeteve dhe përmirësimi i kënaqësisë së klientit kundrejt Platformës sonë Digjitale Raiffeisen ON.

Platforma Dixhitale - Raiffeisen ON

Raiffeisen Bank ka vazhduar të investojë në teknologji për të qenë banka më e rekomanduar për shërbimet e bankingut digjital.

Gjatë vitit 2019 platformës iu shtuan funksionalitete të reja më novatore dhe proceset ekzistuese u përmirësuan dukshëm. Përmes përpjekjeve të përkushtuara dhe të vazhdueshme të menaxherëve tanë të produkteve, numri i klientëve të biznesit që përdorin platformën u rritën në mënyrë të dukshme.

Gjithashtu, një bashkëpunimi i gjerë midis forcës shitëse dhe njësisë së zhvillimit të biznesit solli një rezultat të suksesshëm duke përmbyshur nevojën e klientëve për një shërbim bankar të shpejtë dhe me cilësi të lartë.

Zhvillimi i Biznesit Korporatë dhe Bizneseve të Mesme

Objektivi kryesor i njësisë së zhvillimit të biznesit korporatë dhe bizneseve të mesme ka qenë koordinimi dhe ndjekja e procesit të ri të çeljes dhe monitorimit të klientëve për segmentin e biznesit Korporatë dhe të mesëm, sipas direktivës së 4-t Evropiane të AML-së. Duke qenë proces i ri, stafi i dedikuar në njësi sipas segmentit të biznesit është përpjekur për ta përcjellë këtë proces sa më lehtë dhe me profesionalizëm në marrëdhënie me klientët dhe në të njëjtën kohë kanë mbështetur forcën shitëse për çdo problematikë deri në zgjidhjen e tyre lidhur me këtë proces të ri.

Përmirësimi i cilësisë së shërbimeve dhe rritja e eficiencës së proceseve për korporatat dhe bizneset e vogla, është garantuar nëpërmjet automatizimit të proceseve dhe duke vendosur punonjës të përkushtuar për biznesin në degët kryesore të bankës.

Gjithashtu në kuadër të procedimit të shpejtë dhe ofrimit të shërbimeve sa më cilësore, proceset e brendshme të bankës janë rishikuar për të qenë sa më të thjeshta dhe eficiente.

Gjithashtu, "zëri i klientit" është në vëmendje të vazhdueshme nga ana e bankës duke dëgjuar dhe administruar me përkushtim, çdo ankesë të mbërritur nga klientët. Ky proces ka një vlerë të shtuar, pasi jo vetëm ndihmon për t'i ofruar zgjidhje klientëve për problematikën e hasura por njëkohësisht ndihmon në përmirësimin e shërbimeve dhe proceseve të bankës në të ardhmen.

Retail Banking

Zhvillimi i Segmenteve të Klientëve

Segmenti i Klientëve Individë

Fokusi për segmentin individë vazhdon të jetë rritja e veprimtarisë bankare të klientëve, nxitja e marrëdhënieve primare dhe afrimi i klientëve të rinj, kryesisht të moshave të reja të popullatës.

Gjatë vitit 2019, baza e klientëve aktivë vazhdoi të jetë 83 përqind, ndërsa klientët primarë u rritën me 2,4 përqind nga viti në vit. Kemi pasur performancë shumë të mirë në duke e rritur bazën e klientëve të rinj me rreth 12 përqind në krahasim me vitin 2018.

Pavarësisht mjedisit tepër sfidues dhe konkurrues, ne kemi arritur të mbajmë në të njëjtat nivele bazën e klientëve paga marrës në të dy sektorët publik dhe privat, duke ruajtur pozicionin tonë lider në treg për të punësuarit e sektorit publik, ku aktualisht zotërojmë 48 përqind të tregut.

Gjatë vitit 2019 ne prezantuar një model të ri për paketat e produkteve dhe shërbimeve për klientët individë. Bashkimi i paketave të Ciklit të Jetës në një paketë të vetme, si edhe prezantimi i paketës së re 'Raiffeisen Digi' sjellin një koncept të thjeshtë, praktik, novator dhe në përputhje me misionin dhe strategjinë e digjitalizimit të bankës.

Paketa 'Raiffeisen Digi' është një paketë e përshtatur për klientët që janë të pasionuar pas teknologjisë, inovacionit dhe preferojnë më së shumti të përdorin kanalet digjitale.

Banka mori pjesë në projektin e Bashkisë Tiranë për Kartën Bashkiake të Studentit gjatë fazës së parë, e cila u zhvillua gjatë muajve qershor-korrik 2019, si banka e parë ekskluzive që ofron kushte preferenciale për paketën e shërbimeve për studentët. Përmes kësaj iniciative ne synojmë të rrisim blerjen e klientëve në fazat e hershme të bankingut dhe shndërrimin e tyre në klientë aktive / primarë.

Ne do të vazhdojmë të përmirësojmë aktivitetin e klientëve tanë, të rrisim përdorimin e produkteve dhe shërbimeve bankare, të përthithim grupe të reja të klientëve si të rinjtë dhe klientë me profil të digjitalizuar, të përmirësojmë modelin e paketave etj.

Si një bankë e sigurt dhe e besueshme ne do të mbështesim klientët tanë me shërbim të thjeshtë dhe të shkëlqyer në çdo bashkëveprim me bankën, nëpërmjet shërbimeve digjitale superiore për t'ju ofruar një eksperiencë bankare komode dhe pa stres.

Segmenti Premium

Banka Raiffeisen udhëheq tregun bankar në shërbim të avancuar të klientëve më të mirë që prej fillimit të segmentit Premium, në vitin 2010.

Aktualisht ne kemi afërsisht 11,100 klientë në segmentin Premium me kërkesa të ndryshme bankare, duke filluar nga kërkesat primare e deri tek ato më komplekse, të cilat kërkojnë këshillim të plotë financiar.

Janë dy nivele klientësh në segmentin Premium:

- klientët Premium Classic, të cilët marrin një shërbim të veçantë nga personel me shumë eksperiencë në degë dhe
- klientët Premium Club, me të ardhura tepër të larta dhe për të cilët kanali i shërbimit është më i veçantë dhe më i specializuar.

Klientët Premium Club shërbehen në zona private në degë nga Menaxherët e Dedikuar Premium.

Menaxherët e Dedikuar Premium janë të lokalizuar në 15 degë në qytetet më të mëdha të vendit, të cilët jo vetëm që ofrojnë një shërbim të personalizuar, por janë të trajnuar edhe në këshillimin financiar.

Strategjia e segmentit Premium është që të rritet më tepër në kredithënie dhe në transaksione, duke kontribuar në rritjen e të ardhurave në bankë. Për vitin 2019, segmenti Premium u rrit në portofolin e aseteve me plus 11 përqind krahasuar me një vit më parë.

Banka jonë është e përkushtuar për të ofruar nivelet më të larta të menaxhimit dhe shërbimit të klientëve Premium.

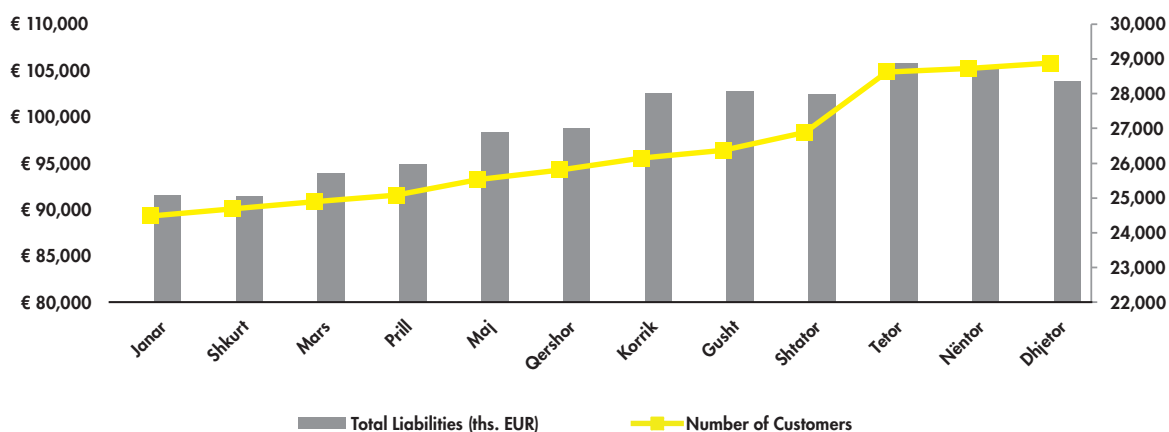
Segmenti i Bizneseve Mikro

Raiffeisen Bank Sh.a gëzon tashmë një eksperiencë dhjetë vjeçare në biznesin mikro, duke ofruar një linjë të plotë shërbimesh profesionale për këtë segment. Ne jemi fokusuar në tërheqjen e klientëve të rinj nëpërmjet programeve të veçanta duke u ofruar klientëve mikro një linjë prej tre paketash shërbimesh përmes të cilave klientët mund të zgjedhin atë që i përshtatet më shumë nevojave të tyre.

Vlera që ne propozojmë është një kombinim i produkteve konkurruese dhe shërbimi të dedikuar, duke ofruar një partneritet solid dhe shërbim të dedikuar këshillimi mbi nevojat e menjëhershme ose të ardhme të bizneseve mikro, duke ruajtur gjithnjë standarde të larta të shërbimit. Nëpërmjet forcës sonë shitëse të dedikuar shërbimet bankare do t'u ofrohen klientëve të këtij segmenti në degët kryesore të shpërndara në qytetet më të mëdha në Shqipëri. Që nga prezantimi i platformës tonë digjitale Raiffeisen ON, banka është fokusuar në strategjinë e digjitalizimit, duke orientuar klientët e saj nga transaksionet në degë tek kanalet digjitale.

Viti 2019 rezultoi me përafërsisht 6,500 klientë të rinj, të cilët mundësuan rritjen e bazës sonë të klientëve në 28,800 klientë; portofoli i pasiveve kaloi 104 milion euro.

Volumet e pasiveve dhe numri i klientëve (Janar - Dhjetor 2019)

Për vitin 2020 projekti i ri-jetësimit të segmentit ka filluar dhe planet kryesore të punës përbëhen nga:

- Rishikimi i modelit të shitjes dhe shërbimit që reflekton gjithashtu rritjen e forcës së shitjes
- Rishikimi i paketave dhe propozimin e vlerës bazuar në nevojat e klientëve
- Rishikimi i huadhënies dhe përmirësimi i procesit të tij.
- Promovimi i sjelljes digjitale

Divizioni i Produkteve

Depozitat me Afat dhe Produktet e Kursimit

Gjatë vitit 2019 depozitat e klientëve individë vazhduan të zinin zërin kryesor në bilancin e bankës.

Normat e interesit në treg vijuan të shënojnë vlerat më të ulëta edhe gjatë vitit 2019, për shkak edhe të likuiditetit të tepërt në sistemin bankar. Si rrjedhojë, normat e interesit për depozitat me afat vijuan në nivelin më të ulët. Raiffeisen Bank ju ofron klientëve të saj mundësi alternative për mënyrën e menaxhimit dhe investimit të pasurisë, nëpërmjet shoqërisë bijë të saj Raiffeisen Invest, më e madhja shoqëri në Shqipëri e cila ofron mundësinë e investimit të fondeve për publikun. Pjesa më e madhe e klientëve tanë ka vijuar të besojë në bankën tonë duke i mbajtur depozitat e tyre

pranë nesh, pavarësisht normave të ulëta të interesit që ne ofrojmë. Një pjesë e mirë e klientëve tanë kanë zgjedhur të investojnë kursimet e tyre në fondet e ofruara nga Raiffeisen Invest, duke përfituar kështu të ardhura vjetore të mira, më të larta se depozitat me afat të ofruara në treg.

Fondet e Investimit të Raiffeisen Invest, të cilat ofrohen në të gjithë rritjen e degëve Raiffeisen, kanë tërhequr gjithashtu klientë të rinj si forma të reja investimi. Kombinimi i produkteve tradicionale të kursimit në Raiffeisen Bank me fondet e ofruara nga Raiffeisen Invest, i jep klientëve individë më tepër mundësi zgjedhjeje për të rritur të ardhurat e tyre.

Kreditë për Individë

Fokusi i bankës edhe gjatë vitit 2019 ka qenë në ofrimin e produkteve të kredive të përballeshme dhe fleksibël për klientët, sipas kërkesave të tyre. Raiffeisen Bank ka vijuar t'i kushtojë rëndësi të veçantë kredisë për individë duke rritur portofolin, duke synuar grupe të reja klientësh dhe duke promovuar avantazhet konkurruese, ndërkohë që tregu vazhdon të jetë nën ndikimin e normave të ulëta të interesit. Si rezultat, portofoli i kredisë u rrit në 286 milionë euro, duke mbajtur rekordin e rezultateve më të larta në 13 vite kredidhënie. Në këtë mënyrë, prania e Raiffeisen Bank në tregun bankar të kredidhënies për individë u rrit në 20 përqind të tregut.

Kreditë konsumatore ishin nxitësi kryesor i rritjes së portofolit të kredive për individë gjatë vitit 2019, pasi edhe kërkesa për këto lloj kredish në tregun shqiptar vazhdon të qëndrojë e lartë. Kërkesa e lartë, e shoqëruar nga fushata të ndryshme marketing gjatë gjithë vitit, kanë promovuar një varietet të gjerë normash fikse interesi dhe ka bërë që shitjet për kreditë konsumatore të rriten me 10 përqind nga viti në vit.

Gjithashtu, Raiffeisen Bank vazhdoi t'i kushtojë një vëmendje të veçantë kredive të siguruara, duke promovuar oferta konkurruese me interesa fikse gjatë vitit. Kredia për blerje shtëpie për "Familjet e reja", pjesë e programit të Bashkisë së Tiranës (faza e dytë) përfundoi me sukses, duke zgjeruar grupin e synuar për kreditë e siguruara dhe duke vazhduar bashkëpunimin e mirë me Bashkinë e Tiranës. Programe të ngjashme për kreditë e siguruara janë zgjeruar edhe në qytete të tjera kryesore në vend, për të përmbushur më mirë nevojat e klientëve tanë. Këto programe rritën volumet e reja të disbursuara gjatë vitit 2019 me afërsisht 18 milion euro dhe përfaqësojnë afërsisht 55 përqind të disbursimeve të reja të kredive të siguruara gjatë vitit.

Në vitin 2019 gjithashtu u zgjodhëm si një nga tre bankat kryesore, që në bashkëpunim me Ministrinë e Financave do të fillojmë në vitin 2020 një program të ri për ofrimin e kredive të siguruara në të gjithë vendin për "Familjet e reja" me çmime preferenciale.

2020 pritet të jetë një tjetër vit i rëndësishëm dhe i suksesshëm për Raiffeisen Bank. Fokusi do të mbetet në ofrimin e përvojës më të mirë për klientët tanë, rritjen e portofolit të kredisë bazuar në nevojat ose kërkesat e klientëve, zgjerimin e programeve të kredisë së siguar, si dhe fushatave të ndryshme konkurruese. Si pjesë e rëndësishme e strategjisë së rritjes, Raiffeisen Bank do të eksplorojë gjithashtu mundësitë për të rritur ndjeshëm praninë e klientëve tanë dhe përvojën e tyre digjitale përmes kredidhënies.

Divizioni i Biznesit me Karta dhe Bankingut Elektronik

Biznesi i Kartave

Në përputhje me strategjinë e saj të përgjithshme të digjitalizimit, Raiffeisen Bank Sh.a është përqendruar në digjitalizimin e eksperiencës së përdorimit të kartës së kreditit dhe debitit për klientët tanë.

Raiffeisen ishte banka e parë në tregun shqiptar që zhvilloi teknologjinë SmartPay, një mjet shumë novator për pagesa pa kontakt, i cili u prezantua në tremujorin e dytë të vitit 2019, duke u mundësuar klientëve tanë të përdorin me lehtësi një ministicker ose payband të pajisur me mikrocipin e kartës për të bërë pagesa pranë çdo tregtari të pajisur me një POS contactless (pa kontakt) pa pasur nevojë të mbajnë me vete portofolin e tyre.

Për këtë iniciativë të veçantë Raiffeisen Bank fitoi çmimin Mastercard si "Market Shaker" në Inovacionin për vitin 2019.

Rezultatet e vitit 2019 në biznesin e kartave konfirmojnë trendin pozitiv të rritjes së evidentuar në vitet e fundit. Numri

i klientëve të rinj për produktin e kartave të kreditit u rrit me mbi 11 përqind krahasuar me vitin 2018. Është më se e dukshme tashmë rritja e transaksioneve për pagesa të kryera nga klientët kartë mbajtës nëpërmjet Pikave të Shitjes POS (plus 16 përqind), duke reflektuar një trend të qëndrueshëm të rritjes së pagesave elektronike dhe uljes së transaksioneve të kryera me para në dorë (cash). Ky trend është kryesisht rezultat i fokusimit të bankës në rritjen e edukimit dhe ndërgjegjësimin të klientëve në lidhje me përfitimet e përdorimit të kartave dhe përpjekjet në rritje nëpërmjet programeve të ndryshme gjatë vitit 2019, siç janë fushatat e shpërbimit për pagesa të kryera në POS, fushata promovuese e Eksperiencës "Disney Land Experience" etj.

Rezultate të konsiderueshme janë të pranishme edhe në portofolin e kartave të debitit. Numri i transaksioneve të kryera me kartat e debitit në ATM dhe терминаlet POS u rrit me 9 përqind me një rritje me të lartë për transaksionet e pagesave pranë pikave të shitjes me 57 përqind kundrejt vitit 2018. Karta e re e debitit pa kontakt (contactless) e prezantuar në mesin e vitit 2018 kontribuoi ndjeshëm në rritjen e totalit të transaksioneve në POS duke konfirmuar edhe një herë preferencën e fortë të tregut për teknologjinë novatore dhe mjetet e pagesave

Rrjeti i Pikave të Shitjes/POS

Raiffeisen Bank ka finalizuar me sukses strategjinë e optimizimit të POS-eve në biznesin e pranimit të pagesave me kartë, duke u përqendruar vazhdimisht në ofrimin e një shërbimi cilësor si dhe për të mbajtur pozicionin e liderit në treg. Për më tepër, Raiffeisen Bank është e përqendruar në zgjerimin e rrjetit POS-eve veçanërisht me një prani të fortë në kategorinë e tregtarëve potenciale siç janë qendrat tregtare, supermarketet, hotelet, pikat e karburantit, restoranteve, spitalet etj.

Rezultatet e vitit 2019 konfirmojnë suksesin e masave të zbatuara për të përmirësuar përfitueshmërinë e rrjetit të saj POS dhe kjo vërtetohet lehtësisht me rritjen prej plus 32 përqind të numrit të transaksioneve të kryera përmes këtij rrjeti. Për më tepër, harta e POS-eve u zgjerua me plus 29 përqind kundrejt 2018-ës.

Pranimi i pagesave me karta nëpërmjet Internetit / Shërbimi E-Commerce

Ne vijojmë të ofrojmë standardin më të përparuar të siguriës së pagesave për blerjet online të kryera nëpërmjet teknologjisë 3-D Secure. Raiffeisen Bank mbetet lider për shërbimin E-Commerce në tregun shqiptar. Një pozicionim i tillë konfirmohet lehtësisht përmes rritjes së numrit të transaksioneve për blerje online me 84 përqind krahasuar me vitin 2018 si dhe rënien e ndjeshme të numrit të reklamimeve për këto pagesa.

Rrjeti ATM

Raiffeisen Bank vazhdon të jetë lider në tregun shqiptar me rrjetin më të madh të ATM-ve. Rrjeti i ATM-ve vazhdimisht po optimizohet për t'i shërbyer më mirë nevojave të klientit, duke u fokusuar tek plotësimi i kërkesave të klientëve veçanërisht në zonat me trafik të lartë. Shërbimi në ATM mundësohet për të gjitha kartat e lëshuara globalisht nën markat VISA, VISA Electron, PLUS, MasterCard, Maestro dhe Cirrus.

Funksionaliteti i depozitimit të parave në ATM, 'Cash-In', i prezantuar në mesin e vitit 2018, ka qenë një shërbim shumë i suksesshëm edhe përgjatë vitit 2019 duke shënuar një rritje të ndjeshme prej plus 138 përqind me shumë transaksione në krahasim me vitin e mëparshëm. Aktualisht ka 43 ATM në të gjithë vendin që u mundësojnë klientëve të depozitojnë 24/7 në llogaritë e tyre pa pasur nevojë të paraqiten fizikisht në degë.

Përmirësimi i funksionaliteteve digjitale të ATM-ve është pjesë e ekosistemit bankar shumë-kanalësh të Raiffeisen Bank që synon të rrisë disponueshmërinë dhe përdorimin e kanaleve bankare digjitale 24/7 në ATM-të dhe në Qendrat e Vetë-Shërbimit.

Bankingu dixhital

Raiffeisen Bank Sh.a i ka dhënë përparësi kryesore digjitalizimit dhe për të arritur këtë, ka hartuar një strategji ambicioze për të shndërruar përvojën bankare të klientit duke i ofruar një dimension shumë-kanalësh (omni-channel) digjital.

Ndërsa teknologjia po fiton rëndësi në çdo aspekt të jetës së klientëve tanë, Raiffeisen Bank ishte e para në treg që njohu urgjencën e menjëhershme për të digjitalizuar produktet dhe shërbimet e saj, me qëllimin për t'u ofruar klientëve të saj, shërbime me qasje të përshtatshme, duke i lejuar ata të veprojnë me lehtësi dhe pa probleme në platformën digjitale, pavarësisht se cilin kanal përdorin si kompjuter, laptop, celular, e deri te ATM dhe Terminalet e Vetë-Shërbimit.

Në vitin 2019, vëmendje e veçantë iu kushtua pagesave digjitale. Raiffeisen Bank erdhi me dy zgjidhje novatore të pagesave digjitale, KUIK (P2P) dhe Skano & Paguaj (P2B). KUIK u mundëson klientëve të transferojnë para menjëherë

tek miqtë e tyre falas, duke përdorur një numër celular që lidhet me një llogari rrjedhëse. Skano & Paguaj u mundëson klientëve të kryejnë pagesa të menjëhershme dhe të siguria nga llogaria e tyre direkt tek tregtarët që e ofrojnë këtë shërbim. Raiffeisen Bank është banka e parë në treg që prezanton këtë mënyrë të re pagese, duke siguruar përfitime të konsiderueshme për konsumatorët dhe tregtarët duke rritur në këtë mënyrë lehtësinë e pagesës jo-kesh, pa asnjë kosto apo shpenzime të fshehura nëpërmjet një procesi transparent.

Një arritje shumë e rëndësishme ishte edhe kalimi në një version të ri dhe të përmirësuar të platformës Digjitale Raiffeisen ON për klientët individë dhe mikro. Versioni i ri i Raiffeisen ON solli një dizajn krejtësisht të ri të aplikacioneve për telefonat celularë për përdoruesit dhe funksionalitete të reja të tilla, si hyrja me gjurmë gishti ose me fytyrë, KUIK - transferimi e parave menjëherë tek miqtë e tyre - nëpërmjet Raiffeisen ON.

Gjatë vitit 2019, numri i klientëve që u regjistruan në Raiffeisen ON u rrit me 34 përqind krahasuar me peshën në numrin e klientëve individë aktivë dhe me 48 përqind krahasuar me bizneset aktive mikro.

Pagesat

Platforma e re digjitale Raiffeisen ON ndikoi në rritjen prej 19 përqind të numrit të transfertave të kryera nga klientët individ, premium dhe mikro gjatë 2018. Transfertat e iniciuara nga kanalet elektronike arritën 67 përqind e totalit të transfertave, respektivisht 86 përqind individët dhe 43 përqind mikro. Të ardhurat nga komisionet e transfertave u rritën 14 përqind. Përmirësime të ndryshme janë aplikuar në procesin e transfertave në degë dhe zyrën qendrore.

Eksperienca e klientit

Duke pasur në vëmendje pritshmëritë e klientëve tanë në rritje dhe duke qenë pjesë e një tregu në ndryshim ku përqendrimi në digjitalizim është i lartë, 2019 ka qenë një vit sfidues për Raiffeisen Bank Shqipëri për t'ju përgjigjur pozitivisht kërkesave të klientëve me qëllim krijimin dhe ruajtjen e përvojave pozitive.

Raiffeisen Bank Shqipëri po punon vazhdimisht për të shndërruar konceptin e shërbimit ndaj klientit në përvojën e klientit në çdo pikë kontakti me bankën. Ne kemi mbledhur rregullisht zërin nga të paktën 20,000 klientë gjatë vitit përmes anketave të ndryshme, kryesisht të përqendruara për produktet e kredisë, ndërveprimet në ATM dhe platformën digjitale Raiffeisen ON, kënaqësia për trajtimin dhe zgjidhjeve të ankesave, por edhe nëpërmjet shërbimeve të tjera të identifikuar si momente të së vërtetës për klientët tanë. Fokusi ynë është të identifikojmë produktet dhe shërbimet që kanë nevojë për përmirësim duke siguruar për klientët tanë përvoja të shpejta, të thjeshta dhe cilësore përmes risive të vazhdueshme në të gjitha pikat e kontaktit me bankën.

Fuqizimi i kulturës së Përvojës së Klientit brenda organizatës, duke krijuar një sinergji të përbashkët të aktiviteteve dhe përmirësimeve që janë tashmë të dukshme, përfaqëson një qëllim të vazhdueshëm për ne. Më të rëndësishmet për tu përmendur janë vijueshmëria e trajnimeve "Fokusi te Klienti", iniciativa "Një Ditë në Degë" nga punonjësit e Zyrës Qendrore, duke përdorur historikun e klientit si një mjet për të krijuar produkte dhe shërbime sipas pritshmërive të tyre për klientët të cilët janë aktivë gjatë gjithë vitit.

Nëpërmjet nismave të ndryshme që ndërmerren gjatë vitit 'Ne vlerësojmë klientët tanë' synojmë të afrojmë punonjësit në degë me klientët e tyre, me komunitetin ku ata bashkëveprojnë çdo ditë dhe t'i tregojmë se ne kujdesemi për ta dhe shkojmë përtej veprimeve bankare.

Menaxhimi i marrëdhënies me klientin – CRM

CRM është një pjesë e rëndësishme e aktivitetit të bankës dhe një kontribuues i rëndësishëm në përfitueshmërinë e tij. Ne përdorim të dhënat për të kuptuar klientët tanë dhe bazojmë vendimet tona mbi nevojat dhe kërkesat e tyre duke i zhvilluar më tej marrëdhëniet tona.

Ne po investojmë në zgjidhje për të bërë këtë proces sa më të shpejtë dhe natyral për klientët dhe punonjësit tanë. Ne zhvilluam CRM në degë ku tani punonjësit tanë mund të informohen për ofertat e klientit dhe mund t'ia komunikojnë ato me lehtësi. Kjo bën të mundur më shumë angazhim nga punonjësit dhe më shumë rezultate për bankën.

Projekti Multi-channel CRM po vazhdon me iniciativa të tjera për të përmirësuar lidhjen e klientit me bankën përmes përdorimit të të dhënave në mënyrë që ky ndërveprim të jetë sa më i personalizuar dhe i përshtatshëm për të. Këto iniciativa do të përmirësojnë eksperiencën e klientit dhe do të na bëjë të jemi banka më e rekomanduar prej tyre.

Qendra e Kontaktit

Qendra e Kontaktit të Raiffeisen Bank zhvillon aktivitetin e saj të fokusuar në dy drejtime kryesore:

- shqyrtimi i kërkesave të klientëve nëpërmjet telefonatave hyrëse dhe kanaleve të tjera alternative si email, mediat sociale dhe kanalet elektronike
- zhvillimi i fushatave telemarketing / informuese / pyetësorë për produktet dhe shërbimet e bankës

Agjentë në njësinë 'Incoming' – kërkesat hyrëse, ofrojnë shërbim 24 orë në 7 ditë, duke siguruar informacion mbi produktet dhe shërbimet e bankës, sipas nevojave të klientëve të identifikuar nëpërmjet telefonatave dhe kanaleve të tjera alternative të komunikimit. Kjo njësi ofron asistencë për shërbimet e kartave, veprimeve POS dhe E-commerce dhe kanaleve elektronike si Digital Banking dhe Kioskat e Vetëshërbimit.

Qendra e Kontaktit ka një rol shumë të rëndësishëm në aktivitetin monitorues për produktet e Kartave dhe Digital banking duke ndihmuar në parandalimin e rasteve të mashtrimit.

Gjithashtu, bazuar në strategjinë e CRM-së, agjentët e Telemarketing kontaktojnë klientët e përzgjedhur, nëpërmjet telefonit, SMS-ve dhe email-it për oferta të dedikuara që janë pjesë e menaxhimit të marrëdhënieve me klientët e bankës. Gjatë vitit 2019 janë kryer rreth 160 fushata me një total prej 530,000 klientë të synuar ose rreth 30 përqind më shumë në krahasim me vitin 2018.

Gjithashtu në janar të vitit 2019 nga Raiffeisen Bank është prezantuar risia më e fundit në sistemin bankar, shërbimi i ChatBot i cili është një shërbim i automatizuar i ofruar në kanalet sociale Viber, Messenger, Telegram dhe së fundmi edhe në WhatsApp, për të cilin qendra e kontaktit ka një rol kyç në menaxhimin e shërbimit dhe asistencës në kohë të kërkesave të klientëve.

Fokusi ynë kryesor është zgjidhja në kohë e kërkesave të klientëve tanë, duke rritur cilësinë e shërbimit!

Kanalet e Shpërndarjes

Banka Raiffeisen është lider për sa i përket rrjetit më të madh të degëve në Shqipëri, me 76 degë të shpërndara në pjesën dërrmuese të qyteteve, konkretisht 44 qytete në të gjithë Shqipërinë. Rrjeti i degëve mbështetet nga 19 zona Vetëshërbim (SSC) të pajisura me 20 Terminale Financiare, që i janë bashkëngjitur degëve kryesore.

Gjatë vitit 2019, banka vazhdoi që të investojë në rrjetin e saj të degëve, me qëllim ruajtjen e standardeve të larta të shërbimit në të gjitha degët. Investime të konsiderueshme janë kryer në degët kryesore dhe me potencial, duke mundësuar hapësirë të përshtatshme në shërbim dhe me privatësinë e nevojshme për klientët.

Disa nga projektet për zhvillimin e rrjetit të degëve që janë përfunduar gjatë vitit 2019 janë:

- Një degë e rinovuar plotësisht sipas standardit të ri
- Një degë e zhvendosur në Tiranë
- Dy degë të ri-organizuar
- Dy zona të reja vetëshërbimi (SSC) pranë degëve ekzistuese, të pajisura me ATM Cash IN / Out dhe Terminal Financiare.

Këto projekte zhvillimore janë pjesë e strategjisë së bankës për digjitalizimin e modelit të bankingut. Ndërkohë, vazhdohet të investohet në rrjetin e degëve për të mundësuar një shërbim superior ballë për ballë me klientin, ku klientët mund të marrin këshillimin e duhur të ekspertëve dhe të diskutojnë nevojat e tyre bankare më të komplikuar.

Tërmeti që goditi Shqipërinë në muajin nëntor, ndikoi në mbylljen e përkohshme të katër degëve të përqendruara në rajonin e Durrësit dhe Tiranës. Këto degë janë në fazën e zhvendosjes, me qëllim që të hapemi për biznes, në kohën më të shkurtër të mundshme.

Gjatë vitit 2019, klientëve të bankës Raiffeisen ju mundësua kryeja e depozitimeve të parave pranë zyrave të Postës Shqiptare, në rastet kur përfituesi është një klient i bankës: qofshin këto individë apo biznese të vogla. Ky proces ka filluar në nëntë zyra të postës, në zona ku banka nuk është e pranishme dhe do të adresojë gjithashtu nevojat e vazhdueshme nga komunitete të ndryshme që kërkojnë prezencën e bankës në zonën e tyre nëpërmjet një dege bankare. Numri i zyrave postare mund të rritet në të ardhmen, duke filluar nga tremujori i parë i vitit 2020.

Ekipi i Efektivitetit të Forcës së Shitjes (SFE) udhëhoqi Strategjinë e Transformimit të Rrjetit të Degëve. Rregullimet e rrjetit përfshijnë: strukturat horizontale të raportimit, thjeshtëzim të roleve në degë, përgjegjësitë e shtuara për rolin shërbimit të klientëve, për sa i përket aktivitetit të shërbimeve jo-kesh si dhe shitjes së produkteve jo-kredi, forca shitëse e Mikros, që kalon nën përgjegjësinë direkte të degës.

Qëllimi kryesor i transformimit është rritja e aftësisë së rrjetit të degëve për të qenë më fleksibël dhe i gatshëm për t'u përshtatur me çdo ndryshim që mund të kalojë banka në vitet në vazhdim. Ky transformim do t'u mundësojë klientëve një shërbim "me një ndalesë – 'one-stop-shop'" për nevojat e tyre për transaksionet bankare ditore, duke optimizuar dhe përmirësuar kohën për shitje në degë; duke mundësuar që i gjithë stafi i degës të kontribuojë në përfitueshmërinë e degës; duke mundësuar një menaxhim të rezultateve, komunikimit dhe fokusit tek prioritetet e bankës.

Gjithashtu në 2019, 30 përqind e forcës sonë shitëse u trajnuar në Akademinë e Shitjeve. Modulet e trajnimit që u ndoqën përfshinin tema të tilla si: Inteligjenca Emocionale, Personaliteti, Aftësitë e Prezantimit, Standardet e Shitjes dhe Shërbimit në Raiffeisen Bank, Ekonomiksi i Sjelljes, etj. Qëllimi ynë është të ndihmojmë njerëzit të zhvillohen në mënyrë individuale dhe si pjesë e një grupi.

Banka Raiffeisen është banka më e madhe në vend që ofron shërbimin e financimit të shpejtë pranë disa dyqaneve, duke numëruar 24 pika shërbimi deri në fund të vitit 2019. Për herë të parë, po ofrohet shërbim i menjëhershëm për klientët tanë, duke mundësuar plotësimin e menjëhershëm të nevojave të tyre me një eksperiencë superiore shërbimi. Gjatë vitit 2020, do të shtohen dyqane të tjera dhe produkte të reja për klientët tanë, duke zgjeruar kështu përfitimet që ata do të marrin të kombinuara me standarde shumë të larta shërbimi.

Biznesi Mikro po vazhdon të rrisë bazën aktive të klientëve, duke ju afruar klientëve të rinj dhe atyre ekzistues një gamë më të gjerë produktesh dhe shërbimesh bankare. Qëllimi kryesor është, dhe do të vijojë të jetë, kalimi i transaksioneve bazike bankare në kanalet digjitale, duke çliruar kapacitetet e Menaxherëve të dedikuar të Marrëdhënieve me klientët që të fokusohen në marrëdhënie më cilësore me klientët dhe t'i shërbejnë edhe më mirë klientëve, duke qenë edhe me efektiv për sa i përket kostove. Raiffeisen Bank filloi aktivitetin strategjik për bizneset Mikro për sa i përket praktikave të on-boarding (familjarizimit të klientit me produktet dhe shërbimet e portofolit) dhe rritjes së mundësive të financimit nëpërmjet menaxherëve të dedikuar të marrëdhënieve me klientët dhe duke përmirësuar vlerën e propozuar si në aktivitetin e kredidhënies, ashtu edhe në shërbimet ditore.

Bankingu Premium vazhdon të jetë ofruer shërbimesh të cilësisë së lartë për klientët në vlera të larta, duke mundësuar që të gjitha nevojat e tyre, nga më baziket tek më të komplikuarat, të adresohen me një vëmendje me prioritet. Asnjë bankë tjetër në vend nuk ofron Bankingun Premium. Kjo i jep bankës Raiffeisen një avantazh të rëndësishëm konkurrues në tërheqjen, mbajtjen dhe rritjen e shërbimeve që përdoren nga klientët Premium.

Thesari dhe Bankingu i Investimeve

Të Ardhurat Fikse

Viti 2019 vijoi të ishte sfidues për njësinë tonë ndikuar nga shumë faktorë dhe rregullatorë lokalë, por kryesisht evropianë, ku ndikimi që kanë pasur të gjitha rregullat dhe standardet përkatëse lidhur me portofolin tonë kanë ndikuar në strategjinë e investimeve. Investimet tona në letra me vlerë të qeverisë janë bazuar edhe në strategjitë e ndjekura në nivel grupi duke qenë në përputhje dhe në ndikim të vazhdueshëm të kuadrit rregullator të Bashkimit Evropian dhe institucioneve rregullatore të tij. Veçanërisht aktivet e konsideruara me risk të lartë, kanë ndikuar vazhdimisht edhe investimet tona. Pikësynimi ynë ka qenë mbajtja në nivel të caktuar të investimeve tona duke qenë në linjë jo vetëm me fitimin por sigurisht edhe me rregullatorët dhe institucionet vendase si dhe ato evropiane.

Struktura e portofolit ka vijuar të ndryshojë duke kaluar nga bonot apo investimet deri në një vit tek ato me fokus në bono afatmesme si obligacionet dy, tre vjeçare apo edhe ato pesë vjeçare pak më afatgjatë, ku këto dy të fundit kanë qenë pjesë e titujve reference, por gjithsesi ne zotërojmë një pjesë të investimeve në këto letra, pavarësisht se nuk jemi ende në panelin e bankave për këto tituj, me qëllim që të zhvillojmë sa më shumë tregun sekondar të letrave me vlerë, duke qenë pjesë aktive e tij.

Nga ana tjetër kemi ulur gjatë fundit të vitit 2019 investimet tona në obligacione të emetuara në Euro nga institucione ndërkombëtare financiare duke diversifikuar portofolin e tregut të parasë apo krijuar mjaftueshëm likuiditet afatshkurtër në Euro për të qenë edhe në përputhje me rregullat e reja për raportet e likuiditetit.

Viti që lamë pas pati një rënie të ndjeshme përgjatë tremujorit të parë të tij për sa i takon normave të interesit, por më pas ato u rikuperuan gjatë mesit të verës; gjithsesi kanë pasur luhatshmëri të vazhdueshme dhe tendencë në ulje për obligacionet tre dhe pesë vjeçare lidhur ngushtë me faktin e pranisë së likuiditetit në monedhën vendase dhe alternativat e investimit për këtë monedhë.

Edhe gjatë vitit 2019 kemi qenë mjaft aktiv në tregun sekondar veçanërisht në ankandet me të drejta të plota shitblerjeje, me bankat dhe institucione financiare vendase duke gjeneruar një fitim nga shitja relativisht të lartë dhe të kënaqshëm. Banka jonë vijoi të kryente aktivitetin e kujdestarit të letrave me vlerë të emetuara nga qeveria e Shqipërisë duke mundësuar investitorët e huaj dhe ata vendas të marrin pjesë në tregun tonë.

Tregu i Parasë

Njësia e Tregut të Parasë si një pjesë e rëndësishme e departamentit të thesarit në Dealing Room ka ndërmarrë një rol aktiv në arritjen e objektivit të menaxhimit të riskut për 2019, nëpërmjet përdorimit të instrumenteve të ndryshëm për mirëmbajtjen e Rezervës Minimale pranë Bankës Qendrore. Kjo njësi ka kontribuar vazhdimisht në mbajtjen në nivelet e duhura të koeficientit për administrimin e treguesit të likuiditetit sipas rregullores së Bankës së Shqipërisë.

Portofoli i Tregut të Parasë përgjatë gjithë vitit 2019 është mirë menaxhuar duke bërë një shpërndarje sipas maturimeve të ndryshme në përputhje me rregulloret në fuqi duke përbushur nevojat e Bankës dhe klientëve të saj për likuiditet në çdo moment dhe në çdo monedhë.

Kjo njësi ka dhënë kontributin e saj në menaxhimin e likuiditetit duke rritur ndjeshëm numrin e transaksioneve nder bankare, sidomos në atë vendas, duke e zhvilluar më tej aktivitetin ndër bankar duke përdorur instrumente të ndryshëm.

Pavarësisht kushteve në të cilat është gjendur tregu gjatë 2019, me interesat më minimale në historinë e tij, njësia e Tregut të Parasë ka dhënë kontributin e saj maksimal për një menaxhim të suksesshëm të likuiditetit duke arritur një performancë shumë të mirë.

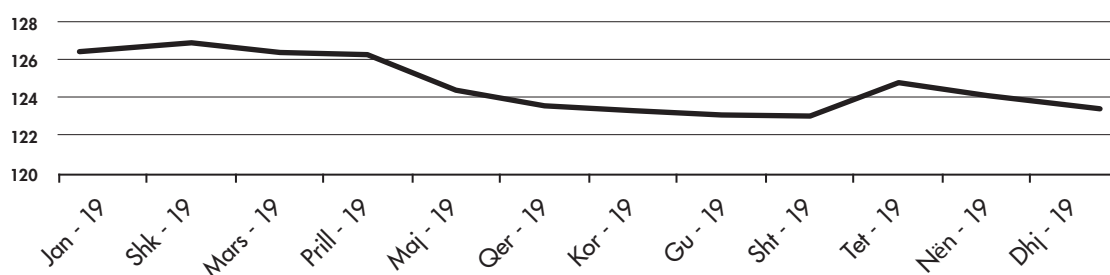
Njësia e Tregut të Parasë prej vitesh është pjesë aktive e një tregu lokal në zhvillim duke kontribuar edhe në kuotimet

ditore për publikimin e TRIBID/TRIBOR. Këto kuotime janë një aspekt i rëndësishëm i zhvillimit të tregut duke pasqyruar aktivitetin e tij. Kjo njësi ka përditësuar vazhdimisht çmimet duke dhënë ndikimin e saj në zhvillimin e tregut si dhe gjetjes së mundësisë së vazhdueshme për financim me likuiditet në afatshkurtër.

Këto kuotime janë një aspekt shumë i rëndësishëm i zhvillimit të tregut lokal, pasi reflektojnë aktivitetin e saj, dhe TRIBID / TRIBOR janë gjithashtu një çështje e rëndësishme në parashikimin dhe interpretimin e situatës së likuiditetit të tregut.

Këmbimet Valutore

2019-ta ishte një vit shumë sfidues për euron ndërkohë që nëntë muajt e parë të vitit ishin shumë të mirë për dollarin Amerikan. Kishte disa luhataje por përgjithësisht trajektorja e indeksit të dollarit ishte e lartë. Vit shumë i mirë për dollarin Kanadez dhe paundin Britanik. Gjithë këto lëvizje janë ndikuar nga luftërat tregtare, ngadalësimi i ekonomisë globale, Brexit dhe lëvizjet rekord në stoqet amerikane si dhe nga politikat e ndryshme monetare të ndjekura nga FED dhe ECB. Ndërkohë në tregun vendas gjysma e parë e vitit ka qenë përgjithësisht e qëndrueshme dhe luhataje të mëdha janë vënë re në gjysmën e dytë të vitit ku monedha evropiane humbi rreth tre pikë përkundrejt monedhës vendase Lekë.

Forcimi i Lekut është ndikuar nga një tepricë e likuiditetit në euro në tregun Shqiptar për rrjedhojë të investimeve të huaja dhe efektet e ofertë – kërkesës.

Për këtë arsye dhe për të rritur Rezervën Valutore Banka e Shqipërisë ka organizuar në mënyrë periodike ankande për blerjen e monedhës evropiane ku Raiffeisen Bank ka marrë pjesë në çdo ankand të organizuar.

Edhe pse një vit më shumë luhataje në tregun valutor vendas Njësia e Këmbimeve Valutore ka menaxhuar me kujdes pozicionin valutor dhe të gjitha rreziqet që lidhen me të. Kjo është arritur duke u bazuar në analiza profesionale të tregjeve financiare duke mbyllur vitin me rezultate shumë të mira.

Përgjatë vitit 2019 u rrit numri i transaksioneve të këmbimit të kryera nëpërmjet platformave digjitale si risi në tregun vendas.

Dollari Amerikan ka ndjekur të njëjtin trend si në tregun ndërkombëtar por më tepër është ndikuar nga teprica e likuiditetit në valutë në tregun vendas. Njësia e Këmbimit Valutor ka dhënë mbështetjen e saj maksimale në tregun lokal me mbajtjen e një kuotimi konkurrues në ofertë/kërkesën në tregun ndër bankar dhe me klientët.

Volumet e veprimeve të këmbimit valutor kanë vazhduar të jenë të larta veçanërisht në veprimet EUR/USD, në nivelet e 200 milionë euro në muaj.

Njësia e Shitjeve

2019 ka rezultuar një vit shumë i suksesshëm për sa i përket rritjes së numrit të veprimeve të këmbimit valutor si total dhe të numrit të veprimeve nëpërmjet platformës digjitale ku këto të fundit zënë rreth 60 përqind të veprimeve. Njësia e shitjeve të Thesarit vazhdon t'ju ofrojë klientëve produkte të Thesarit me norma shumë konkurruese duke mbyllur kështu vitin me një rezultat të lartë.

Në fokusin e tonë qëndron gjithmonë përmbushja e nevojave të klientëve në përputhje me politikat dhe strategjitë e bankës. Për këtë arsye vitet e fundit, klientët mund të përdorin produktet e thesarit 24/7 nëpërmjet platformave online dhe rezultatet janë shumë të kënaqshme.

Një rol kyç në arritjen e kësaj performance ka luajtur stafi i saj i dedikuar, profesional dhe bashkëpunues në të gjitha kanalet e biznesit të Raiffeisen Bank.

Departamenti i Shitjeve të Thesarit vazhdon të jetë lider në tregun financiar shqiptar duke ofruar çmimet më konkurruese në treg.

Përgjegjësia Sociale e Korporatës

Gjatë vitit 2019, Përgjegjësia Sociale e Korporatës ka vijuar të jetë në fokus të veçantë të veprimtarisë së Bankës Raiffeisen, duke dëshmuar edhe njëherë që përfaqësojmë një shoqëri që operojmë në mënyrë të qëndrueshme dhe etike. Ne mbajmë në konsideratë dhe i kushtojmë vëmendje zhvillimit të qëndrueshëm të komunitetit në të cilin veprojmë, zhvillimeve sociale dhe mjedisore si edhe respektimin e të drejtave të njeriut duke mbështetur projekte dhe praktika që synojnë në përmirësimin e jetesës dhe promovimin e një shoqërie të qëndrueshme.

Banka Raiffeisen edhe për këtë vit është një nga shoqëritë bankare me angazhimin më të madh në përgjegjësinë sociale të korporatës duke dhënë një ndikim të dallueshëm në shoqëri, në disa fusha veprimi me mbështetjet e dhëna në 98 projekte përgjatë vitit 2019.

Kjo veprimtari dëshmohej nga kontributi i dhënë në çështje sociale, si nisma e stafit të Bankës Raiffeisen, i cili nëpërmjet nismës "Raiffeisen për Shqipërinë" i erdhi në ndihmë familjeve të prekura nga tërmeti i 26 nëntorit, ku dhuruam ushqime dhe ndihma të tjera të nevojshme për të kaluar situatën e vështirë.

"Karta e studentit" ishte një nismë tjetër në të cilin u angazhuam së bashku me Bashkinë Tiranë, duke ofruar një paketë shërbimesh bankare falas për të gjithë të rinjtë studentë me qëllim lehtësimin e integritit të tyre në shoqëri.

Më tej u mbështetën Fondacione të fëmijëve me nevoja të veçanta dhe Shtëpia e Fëmijës "Zyber Hallulli" në Tiranë si për blerjen e materialeve shkollore ashtu edhe për aktivitete terapeutike, duke treguar vëmendjen që kemi ndaj zhvillimit të brezit të ri sidomos ndaj shtresave të margjinalizuara.

Një fokus të rëndësishëm i kemi dedikuar sektorit të shëndetësisë, si një prej sektorëve ku kontributi ynë është shumë i rëndësishëm dhe ndikimi është i matshëm. Vlejnë të përmenden rikonstruksioni i plotë i pavijonit të patologjisë në Spitalin Rajonal Berat, pajisja e Spitalit rajonal Krujë me një aparaturë "Echo" si dhe pajisja me aparatura të nevojshme laboratorike për Spitalin Rajonal Lezhë. Gjithashtu mundësuam rikonstruksionin e plotë të urës lidhëse në spitalin Rajonal Korçë si dhe rehabilitimin e plotë të fasadës së Spitalit Kolonjë.

Kontributi i Bankës Raiffeisen në fushën e arsimit ka qenë i konsiderueshëm dhe i qëndrueshëm gjatë gjithë vitit duke mbështetur projekte arsimore për shkollat e mesme në vend ashtu edhe për universitetet. Këto projekte jo vetëm synojnë zhvillimin dhe përmirësimin e njohurive të nxënësve por ndihmojnë edhe në zhvillimin e një procesi mësimor cilësor. Një prej projekteve më të rëndësishme në këtë fushë kanë qenë pajisja e Fakultetit Ekonomik në Universitetin e Tiranës me një laborator të ri informatike si dhe rikonstruksioni i plotë i sallës së "Mediatekës" në Universitetin "Eqerem Çabej" në Gjirokastrë. Gjithashtu edhe dy nisma në këtë kuadër për pajisjen me libra e dy të bibliotekave në dy shkolla në qytetin e Krujës dhe pajisja e një shkollë në qytetin e Lushnjës me laborator informatike. Projekti "Qyteti i Lexuesve", ishte një nismë tjetër e Raiffeisen Bank, i cili synon krijimin e hapësirave të reja letrare për edukimin e brezave të rinj që këtë vit u finalizua në qytetin e Beratit, pas bashkëpunimit të suksesshëm me bashkitë e qyteteve Tiranë, Lushnjë, Fier, Krujë dhe Divjakë duke bërë të mundur pasurimin e bibliotekave publike në këto qytete me shumë tituj librash të rinj.

Mbrojtja e mjedisit është gjithashtu një nga Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm të OKB-së, (SGD) për të cilin Banka Raiffeisen ka dhënë kontribut të vyer që nga fillimet e saj. Prej më shumë se 11 vitesh, Banka Raiffeisen promovon dhe mbështet pastrimin e zonave bregdetare, duke organizuar fushata sensibilizimi lidhur me mbajtjen pastër të mjedisit ku nuk mungoi dhe kontributi vullnetari i stafit të bankës. Gjithashtu, falë bashkëpunimit të vazhdueshëm me Bashkinë e Tiranës kemi mbështetur nismën e saj për pyllëzimin e Tiranës, duke bërë të mundur mbjelljen e 500 pemëve përgjatë rrugës dytësore në autostradën Tiranë Durrës. Më tej Raiffeisen Bank mbështeti Universitetin Bujqësor të Tiranës duke bërë të mundur rehabilitim e plotë të kopshtit botanik në këtë Universitet.

"Arti dhe Kultura" përfaqëson një tjetër fushë të rëndësishme për shoqërinë. Gjatë 2019 kemi mbështetur kalendarin artistik të Teatrit Kombëtar të Operës dhe Baletit, Teatrit Kombëtar si dhe Teatrin e Kukullave. Gjithashtu janë mbështetur edhe shumë projekte të tjera kulturore jo vetëm në kryeqytet, por në të gjithë Shqipërinë. Vlejnë të përmenden Koncerti "Tre Tenorët", "Festivalit ndërkombëtar i të muzikës së Dhomës" në Durrës, festivali i Muzikës së Vjetër Baroke "Vox Baroque Albania" si dhe edicioni i 17-të i Festivalit Ndërkombëtar të Teatrit "Butrinti Summer Festival".

Projekte të tjera të rëndësishme që përkrahin turizmin dhe ndërgjegjësimin lokal ishin "South Outdoor Festival" si dhe Festivali Multikulturor në Berat, i cili promovon qytetin e bukur të Beratit si dhe traditën e zonave përreth.

Banka Raiffeisen në Shqipëri e konsideron shumë të rëndësishme Përgjegjësinë Sociale të Korporatës dhe me këtë fokus do të mbetet e përkushtuar për të dhënë kontributin e saj në zhvillimin e qëndrueshëm dhe përmirësimin e kushteve sociale, shëndetësore dhe mjedisore të komunitetit në Shqipëri.

98

Aktivitete të mbështetura

39

Projekte me OJF

20

Projekte Sociale

450 Njerëz në nevojë të ndihmuar

28 Projekte artistike & kulturore

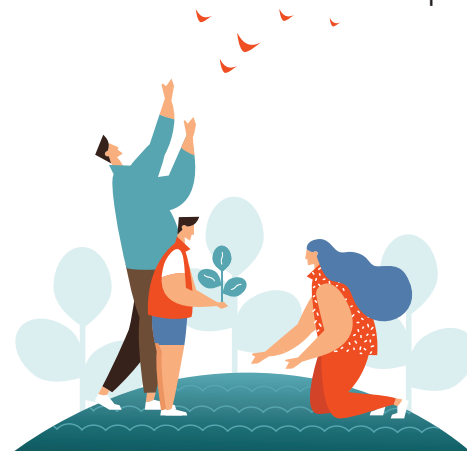

65%

Projekte mbi parimet e Objektivave Globale (SDG) të Kombeve të Bashkuara për një botë më të mirë.

800 Pemë të mbjella

Burimet Njerëzore

Me një staf prej 1,300 punonjës, Raiffeisen Bank është një nga punëdhënësit më të fuqishëm dhe më të mirë në Shqipëri, duke krijuar një mjedis konkurrues për sa i përket kompensimit, zhvillimit dhe motivimit të stafit.

Rekrutimi dhe Përzgjedhja

Gjatë vitit 2019, procesi i rekrutimit dhe përzgjedhjes së stafit synoi përzgjedhjen e një stafi të kualifikuar, me eksperiencë dhe aftësi profesionale në të gjitha nivelet e shërbimit në bankë, për të mbështetur nevojat e biznesit në të gjitha fushat ku vepron, me një total prej 167 punësime të reja.

Për të vlerësuar dhe përzgjedhur kandidatët më të mirë dhe profesionistët më të mirë në treg, ndiqet një proces rekrutimi i strukturuar prej disa fazash: testet teknike, logjike dhe/ose psikometrike si dhe testet e personalitetit. Kandidatët e përzgjedhur në këto faza bëhen pjesë e proceseve intervistuese, ku paneli është i përbërë nga supervisorët e departamentit/ menaxherët të distrikteve dhe përfaqësues nga Divizioni i Burimeve Njerëzore.

Për Raiffeisen Bank fokusi kryesor mbetet promovimi dhe zhvillimi i punonjësve të saj. Kandidatët e brendshëm, në bazë të performancës së tyre, u konsideruan si potenciali kryesor për pozicionet e lira të shpallura në bankë. Për vitin 2019, 40 përqind e kandidatëve fitues për pozicionet e shpallura vakante kanë qenë punonjës të brendshëm. Kjo gjë krijon mundësi zhvillimi dhe ndërtimi të një karrierë të suksesshme brenda institucionit dhe rritjen e motivimit të brendshëm tek punonjësit.

Për të përmbushur nevojat për staf në pozicione të nivelit bazë, në rrjetin e degëve dhe disa departamente në zyrat qendrore, janë konsideruar me prioritet punonjës të punësuar nga shoqëri të jashtme, në një masë prej 45 përqind përzgjedhje në vendet vakante. Gjithashtu, studentët në Programin e Praktikës dhe studentët e programit DSA janë si burimi kryesor për plotësimin e këtyre pozicioneve.

Programi i Praktikës

Raiffeisen Bank ka krijuar traditën e saj të programit të praktikës. Synimi i saj është të tërheqë studentë me rezultate të larta, të cilët shfaqin një nivel të lartë motivimi, vullneti dhe dëshirë për të punuar në një mjedis financiar. Banka është e angazhuar ndaj Përgjegjësisë Sociale të Korporatës dhe programi i praktikës është një element i rëndësishëm i saj. Në mirëpresim studentë nga universitetet me reputacion të lartë në të gjithë vendin, në mënyrë që ata të mësojnë në praktikë mënyrën se si funksionon Banka dhe t'i ndihmojë ata të përgatiten për tregun e punës.

Programi Studentët DSA

Programi i Studentëve DSA gjatë vitit 2019 ka konsoliduar bashkëpunimin midis bankës dhe shumë universiteteve në vend duke bërë pjesë 160 studentë pjesëmarrës. Fokusi i këtij programi, i nisur nga Departamenti i Shitjeve dhe Marrëdhënieve Direkte, është rritja e shitjeve të produkteve të ndryshme në degë. Studentëve të përzgjedhur, të cilët punojnë si Agjentë të Shitjeve Direkte, u ofrohet trajnim dhe mbështetje nga shitës me eksperiencë gjatë gjithë programit një vjeçar. Në fund të programit, ata fitojnë njohuri për produktet dhe proceset bankare dhe janë kandidatë potencialë për pozicionet e lira në bankë.

Programi i Studenteve DSA ka nxitur dhe shtuar biznesin në degë si dhe ka qenë një prurje shumë e mirë edhe në burime njerëzore për plotësimin e vendeve të lira.

Punonjës me kontratë të përkohshme nga shoqëri të jashtme

Gjatë vitit 2019 Raiffeisen Bank, ka vijuar bashkëpunimin me një shoqëri të jashtme, duke punësuar 143 punonjës me kontratë të përkohshme, sipas kërkesave të rrjetit të degëve dhe departamenteve në zyrat qendrore.

Këta punonjës marrin trajnime teorike dhe në punë (on job), për të përmbushur në mënyrë efikase kërkesat e pozicioneve përkatëse. Performuesit më të mirë inkurajohen për t'u bërë pjesë e procesit të rekrutimit për nevojat e bankës për staf të brendshëm.

Trajnimi

Raiffeisen Bank, përveç përfaqes së saj për të tërhequr dhe përzgjedhur punonjësit më të mirë në treg, është gjithashtu e angazhuar ndaj zhvillimit dhe rritjes së aftësive profesionale dhe njohurive të tyre. Programet e trajnimit dhe zhvillimit janë një investim strategjik për arritjen e objektivave të biznesit. Raiffeisen Bank ofron një Paketë Trajnimi për të gjithë punonjësit e rinj. Kjo paketë trajnimi është shumë e rëndësishme sepse u prezanton detyrat e reja që duhet të kryejnë dhe u mundëson një integrim sa më të lehtë në vendin e punës.

Për një grup të caktuar punonjësish të rinj (Punonjës të TI-së), është ndjekur një përfaqse e re, duke ofruar një paketë orientimi specifike (nëpërmjet Key Academy), për t'i mirëpritur ata në pozicionet konkrete të punës dhe për të pasur një mundësi qëndrimi sa më të gjatë në Bankë.

Ndërkohë, pas Paketës së Trajnimit për Punonjësit e Rinj, ose në rastet e ndryshimit të pozicioneve, ofrohen seanca trajnimi në vendin e punës (on job), nga punonjës me eksperiencë, të cilët shërbejnë edhe si mentorë të tyre.

Gjatë punësimit, punonjësve u ofrohen mundësi të mëdha për zhvillim dhe kualifikim. Banka ofroi një sërë programesh trajnimi dhe iniciativash të zhvillimit profesional, të cilat janë organizuar me lektorë nga burime të brendshme ose ekspertë të jashtëm. Në vitin 2019, plani vjetor i trajnimit reflektoi kërkesat e secilit departament për trajnime, që synojnë të rrisin apo të rifreskojnë njohuritë teknike ose kompetencat/afhtësitë që nevojiten për të përballuar sfidat dhe përmbushur rezultatet dhe objektivat e vendosura. Në këtë kuadër, janë zhvilluar **4,085.5 ditë trajnimi në klasë** me **100 përqind të stafit** që kanë ndjekur të paktën një ditë trajnimi.

Përveç trajnimit në klasë, stafit të bankës i është ofruar mundësia që të ndjekë trajnime elektronike në platformën e-learning ODA (Online Development Assistant), e cila shërben si mjet për menaxhimin e njohurive dhe informacionit me **1,328 ditë trajnimi në total**.

Frekuenca e përdorimit të kësaj platforme tregon interesin e gjerë në këtë metodë mësimdhënie, e cila ofron fleksibilitet, meqenëse modulet mund të ndiqen nga vendi i punës dhe në momentin kur dëshiron vetë punonjësi.

Divizioni i Burimeve Njerëzore mbështet objektivat afatgjata të biznesit duke u fokusuar në zbatimin e **Politikave të Menaxhimit të Talenteve dhe Planifikimit të Zhvillimit të Pasuesve**. Banka është e fokusuar në identifikimin e punonjësve të cilët demonstrojnë potencial të lartë për arritje dhe performancë konstante dhe zbaton plane për zhvillimin, ruajtjen dhe angazhimin e tyre.

Edukimi i Leadership-it dhe Menaxhimit është një tjetër fokus i Raiffeisen Bank. Programi i trajnimit për mendësinë Agile (E zhdërvjellët), i ofruar gjatë vitit 2019, synon të edukojë menaxherët e bankës mbi këtë mënyrë të re të të punuarit që po aplikon Banka.

Programet e rotacionit ishin një tjetër mjet zhvillimi, i ofruar për zhvillimin e stafit të Raiffeisen Bank. Këto programe u ofruan në nivel grupi dhe në nivel lokal. Objektivi i këtyre iniciativave është shkëmbimi i eksperiencave, njohurive dhe praktikave më të mira duke kryer vizita tek kolegët në departamente të tjera, brenda dhe jashtë banke.

Politika e shpërblimit të Grupit Bankar

Politikat e shpërblimit të Grupit Bankar hartohen nga Divizioni i Burimeve Njerëzore dhe aprovohen nga Drejtoria dhe Këshilli Drejtues. Përjashtim nga ky rregull bëhet vetëm në rastin e përcaktimit dhe miratimit të elementit variabël (bonus) për punonjësit e Raiffeisen Leasing, ku struktura përgjegjëse për përcaktimin dhe aprovimin e tij është Këshilli Drejtues i Raiffeisen Leasing.

Fokusi i politikës së shpërblimit është plotësimi i standardeve ndërkombëtare me qëllim krijimin e një strukture kompensimi të drejtë dhe transparente sipas kërkesave aktuale të enteve rregullatorë. Politika e shpërblimit e Grupit Bankar është e qëndrueshme dhe nxit frymën e menaxhimit të një risku efektiv duke mos inkurajuar tejkalimin e niveleve të përcaktuara. Kjo politikë është në të njëjtën linjë me strategjinë e biznesit, objektivave, vlerave dhe interesave afat-gjatë të grupit RBI dhe të Grupit Bankar në Shqipëri.

Raiffeisen Bank Sh.a (përjashtohet Raiffeisen Leasing) çdo vit identifikon funksionet/punonjësit me ndikim material në profilin e riskut të bankës. Këta punonjës përcaktohen si "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) dhe procesi i tyre përzgjedhës bazohet në kërkesat/direktivat e grupit. Kategoritë e "Staf i Identifikuar" (Identified Staff) janë si më poshtë:

- 1. Material ose "Staf i Identifikuar"** (Identified Staff) me ndikim të plotë. Kjo kategori ka një ndikim material direkt në profilin e riskut të bankës, sepse niveli i riskut i cili mund të jetë individual ose në grup, mund të ketë një ndikim thelbësor në rezultatet dhe pasqyrat financiare të bankës. Numri i punonjësve të cilët plotësojnë këto kritere është 35 dhe përfshin Anëtarët e Këshillit Drejtues, anëtarët e Drejtorisë, anëtarët e Komitetit të Auditit si dhe disa Drejtues të nivelit të mesëm.
- 2. Pjesërisht Material ose "Staf i Identifikuar"** (Identified Staff) me ndikim jo të plotë. Kjo kategori ka një ndikim në profilin e riskut të bankës, por jo domosdoshmërisht në një mënyrë të drejtpërdrejtë. Numri i punonjësve të cilët plotësojnë këto kritere është 44 dhe përfshin disa Drejtues të nivelit të mesëm.

Paga dhe përfitimet e tjera mbi pagën, përcaktohen në mënyrë të tillë që të sigurojnë nivele të kënaqshme dhe konkurruese. Politika e ndjekur në përcaktimin e sistemit dhe strukturës së pagave duhet të realizojë dhe garantojë arritjen e pesë objektivave kryesore:

- Shpërblimi për performancën dhe cilësinë e punës.
- Ruajtjen e një pozicioni konkurrues në treg. Kompensimi i përgjithshëm duhet të jetë në kuadratin (quartile) e tretë të tregut lokal (midis 50 dhe 75 përqind).
- Motivimin e punonjësve nëpërmjet shpërblimit (pagës) të diferencuar për përgjegjësi, pozicione pune dhe aftësi profesionale.
- Përfitimet shtesë duhet të jenë konkurruese, por jo kryesuese në treg.
- Shpenzimet për pagat në totalin e kostos së personelit dhe buxhetit në tërësi, të jenë në parametra të pranueshëm.

Për një kategori të caktuar pozicionesh, paga është e përbërë nga dy elemente:

- Paga bazë
- Paga variabël

Struktura e pagës bazë

- Përfaqëson të ardhurat bruto, duke përfshirë bonuset dhe përfitimet e tjera shtesë;
- Administrohen në bazë të niveleve të pagës, të cilat bazohen në strukturën e gradës, nivelin e jetesës në vend dhe të dhënat e tregut;
- Rritja e pagave është e lidhur ngushtë me rezultatin e performancës individuale. Kjo do të thotë që çdo punonjësi i lind e drejta për të përfituar rritje page kur niveli i performancës individuale është mbi 3.5 (vlera maksimale është 5). Përqindja e rritjes së pagës nuk do të jetë më e lartë se 25 përqind e pagës bruto.

Paga Variabël (Bonusi i Përgjithshëm / Bonusi Vjetor)

Paguhet apo përfitohet vetëm nëse plotësohen të gjitha kriteret rregullatore pranuese, të parashikuara në Politikën e Shpërblimit.

- Është e lidhur ngushtë me rezultatet e performancës së Grupit RBI (1/3); Bankës (2/3); Individit (mbi 3.5);
- Ka një kufi, në mënyrë që të sigurohet një menaxhim i buxhetit brenda parametrave të arsyeshëm, pa shkelur parimin e shpërblimit të performancës së lartë;
- Nuk do të jetë më e lartë se: 16 përqind e pagës bazë vjetore për të gjitha pozicionet që janë të përfshira në bonusin vjetor;
- Nëse Paga/Elementi Variabël në terma vjetore tejkalon nivelin e 30,000 Euro, për kategorinë "Identified Staff" do të aplikohet një skemë e ndryshme pagese.

Në rastet e një performace financiare negative, bonusi vjetor mund të reduktohet apo anulohet.

Paga Variabël (Skemat Nxitëse me Risk të ulët)

- Është e lidhur ngushtë me rezultatet e performancës së Individit (mbi 70 përqind realizim objektiv);
- Ka një kufi, në mënyrë që të sigurohet një menaxhim i buxhetit brenda parametrave të arsyeshëm, pa shkelur parimin e shpërblimit të performancës së lartë.
- Nuk do të jetë më e lartë se: 39 përqind e pagës bazë 3-mujore për të gjitha pozicionet që janë të përfshira në skemat nxitëse (shitëse dhe mbështetëse)

Tabelë 19:** Format dhe elementët e shpërblimit për Këshillin Drejtues (çdo fund viti)
(shumat në Lekë '000)

Vlera totale e agreguar e pagesave dhe shpërblimeve për vitin aktual fiskal	E menjëhershme/për periudhën aktuale Viti 2019	Për periudha të kaluara Viti 2018
Elementë të pandryshueshëm të shpërblimit	11,205	10,000
Cash/bonus	11,205	10,000
Aksione		
Të tjera		
Elementë të ndryshueshëm të shpërblimit		
Cash/bonus		
Aksione		
Të tjera		

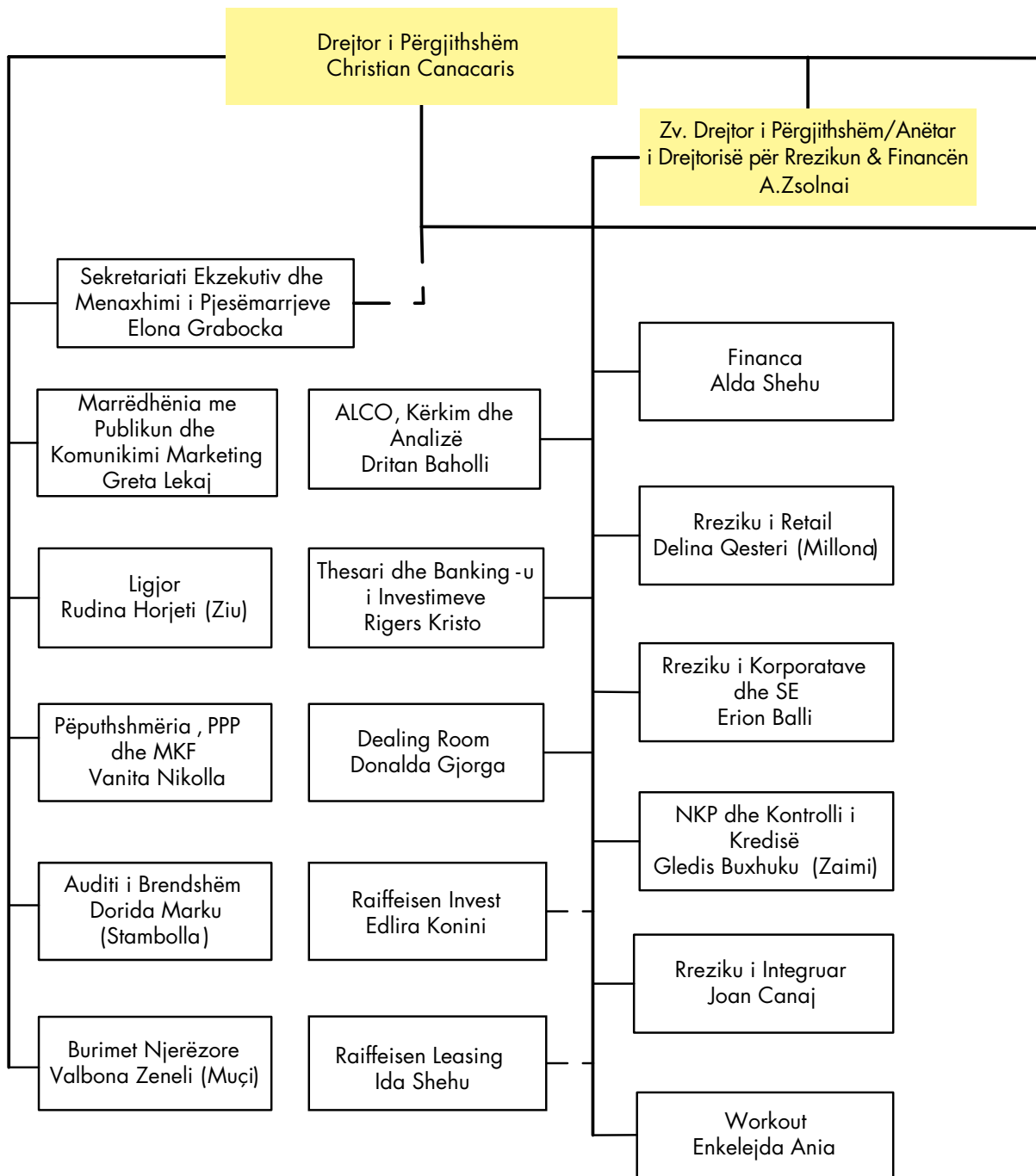
** Kjo tabelë do të plotësohet më vete për **a)** Këshillin Drejtues dhe **b)** drejtuesit ekzekutivë.

Tabelë 19:** Format dhe elementët e shpërblimit për Drejtuesit ekzekutivë (çdo fund viti)
(shumat në Lekë '000)

Vlera totale e agreguar e pagesave dhe shpërblimeve për vitin aktual fiskal	E menjëhershme/për periudhën aktuale Viti 2019	Për periudha të kaluara Viti 2018
Elementë të pandryshueshëm të shpërblimit	225,080	230,436
Cash/bonus	195,592	197,946
Aksione		
Të tjera	29,488	32,490
Elementë të ndryshueshëm të shpërblimit	29,303	36,825
Cash/bonus	29,303	36,332
Aksione	0	493
Të tjera	0	0

** Kjo tabelë do të plotësohet më vete për **a)** Këshillin Drejtues dhe **b)** drejtuesit ekzekutivë.

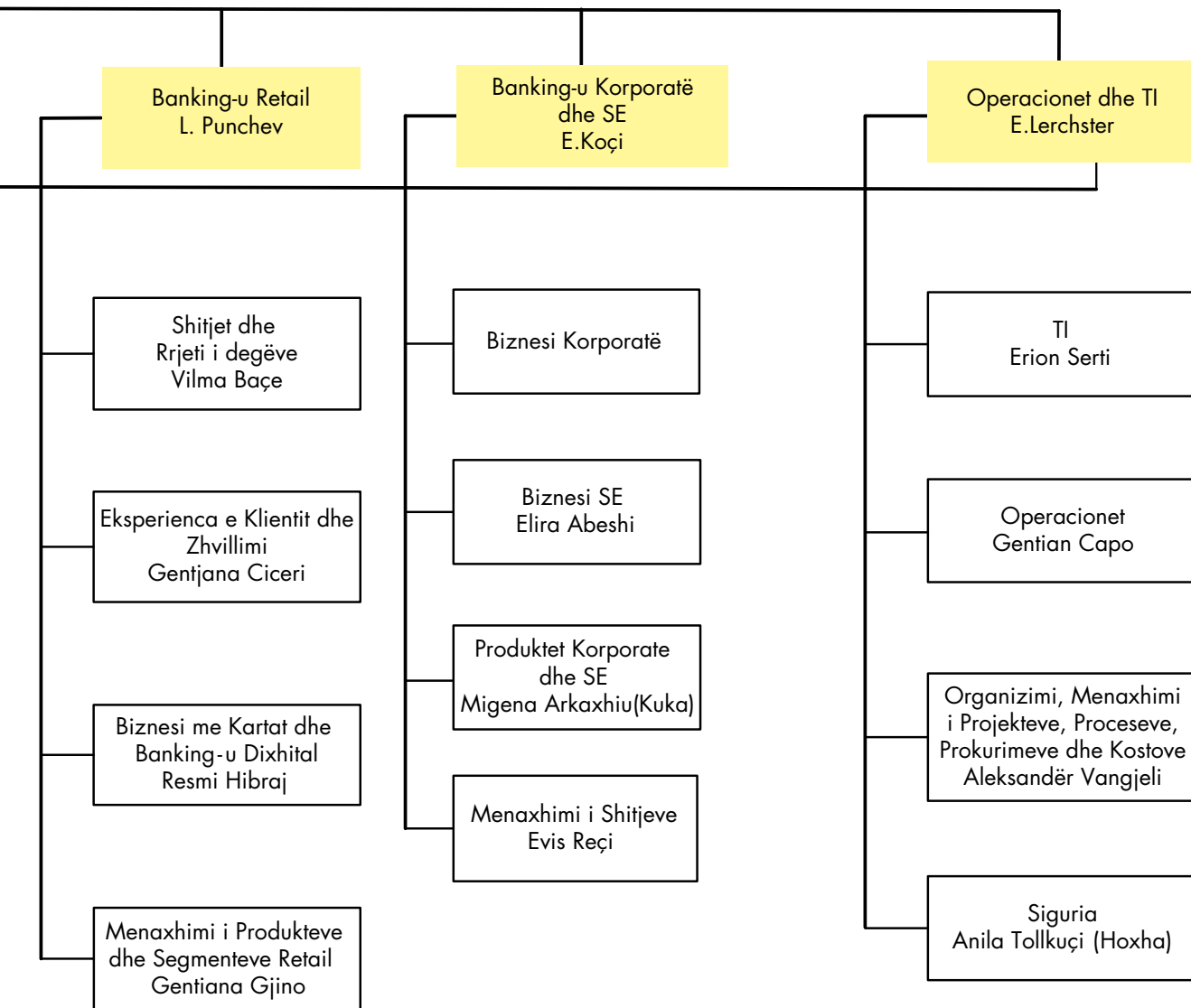
Komitetet Drejtuese

Struktura organizative e bankës siguron një ndarje të qartë të detyrave, përgjegjësi dhe raportimit, sipas modelit të tre linjave të kontrollit:

- i. Linja e pare e frontit (Biznesi)
- ii. Risku Operacional, Funkionet e Përputhshmërisë, Kontrolllet financiare, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm, etj.
- iii. Auditi i Brendshëm

të Raiffeisen Bank

Struktura e Riskut është e pavarur nga linjat e biznesit dhe njësite e tjera të brendshme që kontrollojnë. Struktura e Përputhshmërisë është e pavarur nga linjat e biznesit dhe njësite e tjera të brendshme që kontrollojnë.

Raiffeisen Bank sh.a. vepron në përputhje me parimet bazë të drejtimit të përgjegjshëm dhe efektiv sipas kërkesave të rregullores së Bankës së Shqipërisë "Mbi parimet bazë të drejtimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret për miratimin e administratorëve të tyre".

Përmbajtje

Raiffeisen Bank Sh.a.
Pasqyrat financiare të konsoliduara
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(me raportin e audituesve të pavarur)

Raporti i audituesve të pavarur	40
Grupi	42
Pasqyra e konsoliduar e të ardhurave gjithëpërfshirëse	43
Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar	44
Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital	45
Pasqyra e konsoliduar e flukseve të mjeteve monetare	46
Shënime	47
Shënime për instrumentet financiare	63
Administrimi i rrezikut	80
Informacione të tjera	100
Informacion për autoritetin mbikëqyrës	102
Parimet e njohjes dhe matjes	103
Ngjarje pas datës së raportimit	119
Deklarata e përfaqësuesve ligjorë	120

Raporti i Audituesve të Pavarur

Për Aksionerin dhe Bordin Drejtues të Raiffeisen Bank Sh.a.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të konsoliduara të 'Raiffeisen Bank Sh.a' (më tej referuar si "Grupi"), të cilat përfshijnë pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2019, pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e konsoliduar të ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e konsoliduar të flukseve monetare për vitin që mbyllet me këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare të konsoliduara, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Grupit më 31 dhjetor 2019 dhe performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare. Ne jemi të pavarur nga Grupi në përputhje me Kodin e Etikës të Kontabilistëve Profesionalistë të njohur nga Bordi Ndërkombëtar i Standarde të Etikës për Kontabilistët (IESBA), kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 u audituan nga një auditues tjetër, i cili shprehu një opinion pa rezerva mbi ato pasqyra financiare të konsoliduara më datë 5 korrik 2019.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare Konsoliduara

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të konsoliduara në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF), dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Grupin ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Grupit

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare Konsoliduara

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare të konsoliduara në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare të konsoliduara.

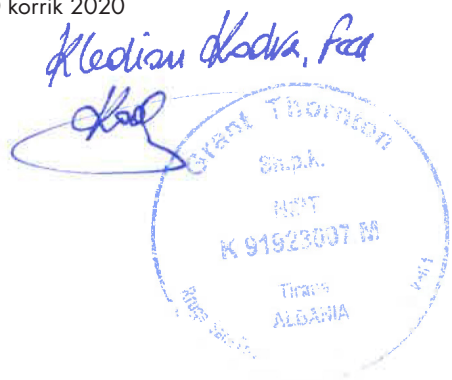
Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë procesit të auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalive materiale në pasqyrat financiare të konsoliduara, për shkak të gabimeve ose mashtrimeve, projektojmë dhe zbatojmë procedurë auditimi të cilat u përgjigjen këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë auditimi të plota dhe të mjaftueshme për të krijuar bazat e opinionit tonë. Rreziku i moszbulimit të një gabimi material që vjen si rezultat i një mashtrimi, është më i lartë se ai që vjen nga një gabim, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, mosveprime të qëllimshme, keqinterpretime, ose shkelje të kontrolleve të brendshme.
- Marrim një kuptuesmëri të kontrollit të brendshëm në lidhje me auditimin, për të planifikuar procedurë të përshtatshme në varësi të rrethanave, dhe jo për të shprehur një opinionin mbi efektshmërinë e kontrolleve të brendshme të Grupit.
- Vlerësojmë konformitetin e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe informacioneve shpjeguese të bëra nga drejtimi.
- Konkludojmë mbi përdorimin e duhur të parimit kontabël të vijimësisë nga drejtimi si dhe, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, konkludojmë nëse ekziston një pasiguri materiale e lidhur me ngjarje ose kushte të cilat mund të sjellin dyshime në aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Nëse konkludojmë që ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për informacionet shpjeguese përkatëse në pasqyrat financiare të konsoliduara ose, nëse këto informacione shpjeguese janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat e auditimit të marra deri në ditën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të jenë shkak që Grupit të ndalojë së vazhduari në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare të konsoliduara përfaqësojnë transaksionet dhe ngjarjet në atë mënyrë që arrijnë paraqitje të drejtë.
- Marrim evidencë të mjaftueshme të auditimit të duhur në lidhje me informacionin financiar të subjekteve ose aktivitetet e biznesit brenda Grupit për të shprehur një opinion mbi pasqyrat financiare të konsoliduara. Ne jemi përgjegjës për drejtimin, mbikëqyrjen dhe performancën e auditimit të Grupit. Ne mbetemi vetëm përgjegjës për opinionin tonë të auditimit.

Ne komunikojmë me ata të cilët janë të ngarkuar me qeverisjen, midis çështjesh të tjera, për qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet e rëndësishme gjatë auditimit, përfshirë çdo mangësi të theksuar në kontrollin e brendshëm të cilat ne identifikojmë gjatë procesit të auditimit.

Grant Thornton sh.p.k.

Tirana, Shqipëri
20 korrik 2020

Grupi

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 për Raiffiesen Bank sh.a. dhe filialet e saj ("Grupi"). Grupi përfshin shoqërinë mëmë - Raiffeisen Bank Sh.a. (në vijim "Banka" ose "Shoqëria Mëmë") dhe dy filialet e saj plotësisht të zotëruara Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffesien Invest - Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensioneve dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST").

Raiffeisen Bank sh.a është një institucion bankar i themeluar në përputhje me Ligjin 9901 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare" datë 14 prill 2008 dhe me Ligjin 9662 "Për Bankat në Republikën e Shqipërisë" datë 18 dhjetor 2006 si edhe ligje të tjera të aplikueshme. Banka është krijuar dhe themeluar në Shqipëri dhe vepron vetëm në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është një degë në pronësi 100% të Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është shoqëria mëmë përfundimtare.

Aktivitetet kryesore të biznesit të Grupit janë operacionet bankare me pakicë, ofrimi i qirave financiare për shoqëritë dhe individët dhe grumbullimin dhe investimin e fondeve të pensioneve vullnetare brenda Republikës së Shqipërisë. Më 31 dhjetor 2019, Banka operon nëpërmjet një rrjeti bankar prej 76 pikash shërbimi, (2018: 76 pika shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat drejtohen nga 6 rrethe (2018: 6 rrethe) dhe nuk ka aktivitete jashtë shtetit.

Ndryshime materiale

Kërkesat e standardit të ri të kontabilitetit për SNRF 16 për Qiratë hynë në fuqi në 1 Janar 2019.

Ndryshimet shpjegohen më hollësisht në shënimet në seksionin me titull, parimet që përmbajnë pasqyrat financiare të konsoliduara, nën ndryshimet në prezantimin e pasqyrave financiare dhe kalimin e SNRF 16.

Pasqyra e konsoliduar e të ardhurave gjithëpërfshirëse

(shumat në LEK'000)

në mijë LEK	Shënime	2019	2017
Të ardhurat nga interesat llogaritur me metodën e interesit efektiv		7,329,762	7,413,407
Të ardhurat të tjera nga interesat		648	177,440
Shpenzime për interesa		- 272,895	-546,930
Të ardhurat nga interesat, neto	[1]	7,057,515	7,043,917
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet		3,449,213	3,377,633
Shpenzimet për tarifa dhe komisione		- 939,218	-748,972
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet, neto	[2]	2,509,995	2,628,661
Humbje tregtare neto	[3]	332,791	-270,043
Të ardhura të tjera operative		285,867	109,313
Shpenzime të tjera operative		- 244,870	-296,466
(Humbje)/të ardhura të tjera operative, neto	[4]	40,997	-187,153
Të ardhurat operative		9,941,298	9,215,382
Shpenzime të përgjithshme administrative	[5]	-5,231,652	-5,758,555
Masat e veçanta qeveritare	[6]	- 658,266	-123,050
Rimarrje e zhvlerësimit të aktiveve financiare	[7]	- 445,634	640,480
Fitimi para tatimit		3,605,746	3,974,257
Tatimi mbi fitimin	[8]	- 498,929	-676,477
Fitimi për periudhën		3,106,817	3,297,780
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse		3,106,817	3,297,780

Pasqyra e konsoliduar e të ardhurave gjithëpërfshirëse duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 47 deri në 114, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar

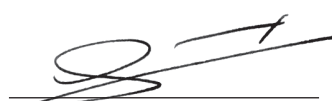
Aktive

në mijë LEK	Shënime	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat	[10, 30]	25,068,597	22,996,693
Letra me vlerë të borxhit		62,469,142	74,427,729
Hua dhe paradhënie për institucionet financiare		34,694,515	33,025,375
Hua dhe paradhënie për klientët		94,809,375	87,051,837
Aktive financiare – me kosto të amortizuar	[11, 30]	191,973,032	194,504,941
Aktive financiare – me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[13, 22, 30]	3,133	2,516
Emri i mirë	[14]	92,783	92,783
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	[15, 30]	2,688,634	1,456,318
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	[15, 30]	1,305,455	1,336,287
Aktive tatimore aktuale	[16, 30]	480,533	677,936
Aktive tatimore të shtyra	[16, 30]	-	7,041
Aktive të tjera	[17, 30]	2,215,457	2,105,091
Aktive totale		223,827,624	223,179,606

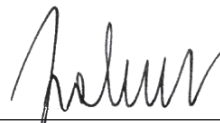
Detyrime dhe kapitali aksionar

në mijë LEK	Shënime	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Detyrime			
Depozitat nga bankat		2,916,545	4,553,042
Borxh i varur		1,874,489	1,899,629
Depozitat nga klientet		188,121,303	187,798,423
Detyrime të tjera financiare		1,239,475	298,423
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar	[18, 30]	194,151,811	194,549,517
Provizione për detyrimet	[19, 30]	289,370	292,781
Detyrimet tatimore të shtyra		4,721	-
Detyrime të tjera	[20, 30]	628,371	722,642
Totali i detyrimeve		195,074,273	195,564,940
Kapitali aksionar			
Kapitali aksionar	[21, 30]	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	[21, 30]	3,306,190	3,306,190
Fitimi i pashpërndarë	[21, 30]	11,268,568	10,129,883
Totali i kapitalit aksionar		28,753,351	27,614,666
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		223,827,624	223,179,606

Këto pasqyra financiare të konsoliduara janë miratuar nga Bordi Drejtues i Grupit më 3 qershor 2020 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Christian Canacaris
Drejtor Ekzekutiv

Alexander Zsolnai
Nën kryetar i Bordit të Drejtimit

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 47 deri në 114, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital

	Kapitali aksionar	Rezerva të tjera	Fitimi i pashpërndarë	Totali
në mijë LEK				
Kapitali më 1 janar 2018	14,178,593	3,306,190	10,925,787	28,410,570
Pagesat e dividendëve (shënimi 19)			-4,093,684	- 4,093,684
Fitimi për vitin			3,297,780	3,297,780
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse				
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin			3,297,780	3,297,780
Kapitali më 31 dhjetor 2018	14,178,593	3,306,190	10,129,883	27,614,666
Kapitali më 1 janar 2019				
Pagesat e dividendëve (shënimi 19)			-1,964,211	- 1,964,211
Fitimi për vitin			3,106,817	3,106,817
Ndryshime të tjera			-3,921	- 3,921
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse				-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin			3,106,817	3,106,817
Kapitali më 31 dhjetor 2019	14,178,593	3,306,190	11,268,568	28,753,351

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 47 deri në 114, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Pasqyra e konsoliduar e flukseve të mjeteve monetare

në mijë LEK	Shënim	2019	2018
Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat më 1 janar	[9]	38,271,900	51,071,193
Aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit		3,605,746	3,974,257
Rregullimet për rakordimin e fitimit/humbjes pas tatimit me flukset e parasë nga aktivitetet operative:			0
Amortizimi i aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	[5]	758,859	533,537
Zhvlërësi dhe anulimi i zhvlërësit të aktiveve	[7]	445,549	-664,126
Provizionet neto për detyrimet dhe humbjet nga zhvlërësi		66,340	110,503
Të ardhurat nga interesi, neto	[1, 2]	-7,056,384	-7,042,351
Interesi i arkëtuar		190,809	7,235,355
Interesi i paguar		-183,723	-568,819
Efekt i ndryshimeve të perealizuara të kursit të këmbimit		22,176	-753,205
Regullime të tjera neto		25,592	-47,263
<i>Ndryshimet në aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet operative pas rregullimeve për pozicionet jo-monetare:</i>		-	0
Paksimi i balanceve të kufizuara		265,142	1,717,632
Aktivitetet financiare – me kosto të amortizuar	[10]	-1,770,907	4,396,563
Aktivitetet financiare - të përcaktuara me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[11]	-	2,241,346
Aktivitetet financiare – me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[11]	-576	6,858,286
Aktivitetet tatimore	[14]	-292,825	-111,310
Aktivitetet tjera	[15]	-110,401	366,059
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar	[16]	341,433	-18,044,385
Provizionet për detyrimet dhe detyrimet	[17]	-69,390	-79,268
Detyrime të tjera	[18]	-85,597	52,287
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet operative		-3,848,157	175,098
Aktivitetet investuese:			
Blerja e investimeve në letra me vlerë dhe aksione	[10, 11, 12]	-36,614,136	-36,480,367
Blerja e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	[13]	-2,000,758	-433,282
Të ardhurat nga investime në letra me vlerë dhe aksione të maturuara		48,438,027	33,837,755
Të ardhurat nga mjetet fikse materiale dhe jo-materiale	[13]	8,799	85,750
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet investuese		9,831,932	-2,990,144
Aktivitetet e financimit:			
Flukse dalese të borxhit të varur	[16]	-	-6,643,768
Pagesat e dividendëve		-1,964,211	-4,093,684
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet e financimit		-1,964,211	-10,737,452
Efekt i ndryshimeve të kursit të këmbimit		-22,176	753,205
Rënia neto gjatë vitit		3,997,388	-12,799,293
Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat më 31 dhjetor	[9]	42,269,288	38,271,900

Pasqyra e konsoliduar e flukseve të mjeteve monetare duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 47 deri në 114, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

SHËNIME

Parimet bazë të pasqyrave financiare të konsoliduara

Parimet e përgatitjes

Pasqyrat financiare të konsoliduara përgatiten në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) duke përfshirë interpretimet e zbatueshme të Komitetit Ndërkombëtar të Interpretimeve të Raportimit Financiar (KNIRF) duke përdorur koston historike, të modifikuar nga njohja fillestare e instrumenteve financiare bazuar në vlerën e drejtë dhe nga rivlerësimi i instrumenteve financiare të kategorizuara me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Një aktiv financiar njihet kur është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme do të rrjedhin në shoqëri dhe kostot e blerjes ose të prodhimit ose një vlerë tjetër mund të maten me besueshmëri. Një detyrim financiar njihet kur është e mundur që një rrjedhje e burimeve që përfshijnë përfitime ekonomike do të rezultojë nga shlyerja e detyrimit dhe shuma në të cilën do të bëhet shlyerja mund të matet me besueshmëri. Përfshirja janë disa instrumente financiare të njohura me vlerën e drejtë në datën e raportimit. Të ardhurat njihen nëse plotësohen kushtet e SNRF 15 dhe nëse është e mundur që përfitimet ekonomike do të rrjedhin në Grup dhe shuma e të ardhurave mund të matet në mënyrë të besueshme.

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimet kritike kontabël

Nëse vlerësimet janë të nevojshme për kontabilizimin dhe matjen sipas SNRF-ve, ato bëhen në përputhje me standardet përkatëse. Ato bazohen në përvojën e kaluar dhe në faktorë të tjerë, siç janë planifikimi dhe pritjet ose parashikimet e ngjarjeve të ardhshme që duket të jenë të mundshme. Vlerësimet dhe supozimet themelore shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme. Ndryshimet në vlerësimet që prekin vetëm një periudhë do të merren në konsideratë vetëm në atë periudhë. Nëse periudhat e raportimit në vijim gjithashtu preken, ndryshimet do të merren në konsideratë në periudhën aktuale dhe në vijim. Supozimet kritike, vlerësimet dhe gjykimet e kontabilitetit janë si më poshtë:

Zhvlërësimi i aktiveve financiare

Zbatimi i politikave kontabël të Grupit kërkon gjykimet kontabël të drejtimit. Grupi vlerëson në bazë të parashikimit humbjet e pritura të kreditit të lidhura me aktivet e saj si instrumenta borxhi të mbartura me koston e amortizuar dhe me ekspozimin që rrjedhin nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Llogaritja e humbjeve të pritshme të kreditit (HPK) kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël që sipas përkufizimit nuk përputhen gjithmonë me rezultatet aktuale. Shuma e zhvlërësimit që do të alokohet varet nga ndryshimi në rrezikun e deshtimit të një instrumenti financiar pasi të jetë njohur. Për të përcaktuar shumën e zhvlërësimit, parametrat e rëndësishëm të rrezikut të kredisë si PD (Probabiliteti i mospagesës), LGD (Humbja në rast mospagese) dhe EAD (Ekspozimi në rast mospagese), si dhe informacione të orientuara drejt së ardhmes (parashikimet ekonomike) vlerësohen nga drejtimi. Zbritja për rreziqet e kredisë rregullohet për këtë humbje të pritshme në çdo datë raportimi. Metodot për përcaktimin e shumës së zhvlërësimit shpjegohen në seksionin Zhvlërësimi i përgjithshëm (SNRF 9) nën Parimet e Njohjes dhe Matjes. Efektet sasiore të zbatimit për herë të parë të SNRF 9 më 1 janar 2018 janë paraqitur në seksionin e tranzicionit në SNRF 9.

Parimi i Vijmësisë

Gjatë fillimit të vitit 2020, pandemia e COVID-19 u përhap në nivel global. Që nga 31 dhjetori 2019, pasojat e pademisë COVID-19 kanë ndikuar negativisht në ofertën dhe kërkesën për produktet primare të Grupit dhe për rrjedhojë, rezultatet e tij të operimit janë ndikuar negativisht. Në mars të vitit 2020, qeveria e Shqipërisë mori masa drastike duke pezulluar të gjitha aktivitetet që nuk ishin jetike. Megjithatë, aktivitetet e Grupeve nuk u pezulluan. Pandemia ka krijuar vonesa të disa prej klientëve të Grupit. Qeveria ka shpallur një garanci sovranë për të gjitha bizneset të cilat po përballen me probleme të likuiditetit dhe do të kërkojnë financim. Për më tepër, Banka e Shqipërisë ka njoftuar se klienti që do të përballen me probleme të likuiditetit mund të kërkojë shtyrjen e shlyerjes së detyrimeve të tyre ndaj Bankave për një periudhë 3 mujore. Kohëzgjatja dhe ndikimi i pandemisë COVID-19, si dhe efektiviteti i përgjigjeve të qeverisë dhe bankës qendrore, mbetet e paqartë në këtë kohë për shkak se pandemia vazhdon ende.

Aktiviteti i Grupit ka vazhduar pa pezullim gjatë vitit 2020, dhe ka pasur një ecuri relativisht të qëndrueshme në arkëtueshmërinë e klientëve. Për vitin që përfundon 2020, Grupi pret një rritje të portofolit të kredive joperformuese për shkak të rënies ekonomike. Pas shfaqjes së pandemisë COVID-19, Grupi është duke analizuar ndryshimet makro-ekonomike dhe do të pasqyrojë këto ndryshime në testet e stresit të përdorura për të përshkruar ndikimin e COVID-19 në llogaritjen e Humbjes së Pritshme të Kreditit.

Grupi konsideron në vlerësimin e mjaftueshmërisë së kapitalit të tij të brendshëm skenarin e stresit në llogaritjen e kërkesës së kapitalit për rrezikun e tregut në lidhje me portofolin e tij të investimeve, shumica e të cilave maten me kosto të amortizuar. Luhatja në vlerat e drejta pritet të ketë një ndikim minimal në rezultatet e Grupit për shkak të madhësisë së vogël të portofolit të Grupit të matur me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes.

Grupi e konsideron rrezikun e likuiditetit në planet e rimëkëmbjes, në procesin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm, duke vendosur kufij të përcaktuar mirë për oreksin e tij për rrezik. Grupi përcakton që burimet e tij kapitale janë të disponueshme.

Grupi kryen rregullisht, ushtrime të testit të stresit, për të provuar ndikimin e mundshëm të treguesve makroekonomikë në pozicionin kryesor financiar të grupit, performancën dhe pajtueshmërinë rregullatore. Këto teste stresi janë përqendruar kryesisht në ndikimin që disa skenarë makro dhe mikroekonomikë të përshkruara mund të kenë në portofolin e kredisë, duke qenë burimi kryesor i të ardhurave, pozicioni financiar i Grupit, përfshirë edhe rrezikun e tregut. Modelet zyrtare të parashikimit të vlerësimit të rrezikut të brendshëm të Bankës Qendrore dhe të Grupit janë përdorur në këto ushtrime. Gjatë fundit të muajit qershor 2020, u vërejt një rënie prej 48% në rezultatet e buxhetit. Provigjoni i akumuluar ishte më i lartë me 0,44% krahasuar me buxhetin, portofoli i huasë / aktivet totale ishte më i ulët me 1.79%. Kthimi mbi kapitali pas taksës prej 7.09% nën raportin e buxhetuar. Për fund vitin 2020, Banka pret një devijim negativ ndaj shifrave të buxhetit, gjithësesi duke qëndruar në rezultate pozitive.

Drejtimi i Grupit ka bërë një vlerësim mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar sipas parimit të vijimësisë duke marrë në konsideratë të gjithë faktorët e përmendur më lart dhe është konfident që Banka ka burime të mjaftueshme për të vazhduar aktivitetin për të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, Drejtimi nuk është në dijeni për ndonjë pasiguri materiale që mund të hedhë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Prandaj, Pasqyrat Financiare Konsoliduara vazhdojnë të jenë të përgatitura në bazë vijimësie. Për shënime shpjeguese shtesë mbi menaxhimin e kapitalit referojuni shënimit 42.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë është çmimi i marrë për shitjen e një aktivi ose i paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Kjo vlen pavarësisht nëse çmimi mund të vëzhgohet drejtpërsëdrejti ose është vlerësuar në bazë të një metode matjeje. Në përcaktimin e vlerës së drejtë të një aktivi ose detyrimi, Grupi merr në konsideratë disa karakteristika të aktivit ose detyrimit (p.sh. gjendjen dhe vendndodhjen e aktivit ose kufizimet në shitjen dhe përdorimin e një aktivi) nëse pjesëmarrësit e tregut do të konsideronin gjithashtu karakteristikat në përcaktimin e çmimit për blerjen e aktivit përkatës ose për transferimin e pasivit në datën e matjes. Kur tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, vlera e drejtë përcaktohet duke përdorur një teknikë vlerësimi ose model të çmimeve. Për metodat dhe modelet e vlerësimit, përgjithësisht përdoren vlerësime të varura nga kompleksiteti i instrumentit dhe disponueshmëria e të dhënave të bazuara në treg. Inputet e këtyre modeleve rrjedhin nga të dhënat e tregut të vëzhgueshme aty ku është e mundur. Në rrethana të caktuara, rregullimet e vlerësimit janë të nevojshme për të llogaritur faktorë të tjerë, si rreziku i modelit, rreziku i likuiditetit ose rreziku i kreditit. Modelet e vlerësimit janë përshkruar në shënimet në seksionin mbi instrumentet financiare - gjatë njohjes dhe parimeve të matjes. Veç kësaj, vlerat e drejta të instrumenteve financiare shpalosen në shënimin (20) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.

Vlera neto e realizueshme e kolateraleve të riposeduara

Kolateralet e riposeduara paraqesin aktivet e pasurive të patundshme të marra nga Grupi në shlyerjen e kredive të vonuara të cilat klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur merren dhe maten me vlerën në të ulët të koston dhe vlerës neto të realizueshme dhe çdo zhvlerësim njihet në fitim ose humbje. Grupi rivlerëson këto aktive në baza vjetore duke përdorur një ekip të përbërë nga vlerësues të jashtëm të pavarur dhe vlerësues të certifikuar të brendshëm, të cilët kanë kualifikime të duhura profesionale dhe përvojë të fundit në vendin dhe kategorinë e pronës që vlerësohet.

Aktive për tatime të shtyra

Aktivitet tatimore të shtyra njihen vetëm në masën që është e mundshme që në të ardhmën të jetë e disponueshme fitimi i mjaftueshëm i tatueshëm, ndaj të cilit mund të përdoren humbjet tatimore, kreditë tatimore ose diferencat e përkohshme të zbritshme. Për këtë qëllim përdoret një periudhë planifikimi prej pesë vjetësh. Ky vlerësim kërkon gjykime të rëndësishme dhe supozime që duhet të bëhen nga drejtimi. Në përcaktimin e shumës së aktiveve tatimore të shtyra, drejtimi përdor informacionin e kapacitetit tatimor historik dhe informacionin e përfitueshmërisë dhe, nëse është relevante, rezultatet operative të parashikuara në bazë të planeve të miratuara të biznesit, duke përfshirë një rishikim të periudhës së transferimit të pranueshëm.

Tatimet e shtyra nuk janë raportuar veçmas në pasqyrën e të ardhurave dhe janë shpalosur nën (9) Tatimet mbi të ardhurat. Në të kundërt, tatimet e shtyra janë paraqitur veças në pasqyrën e pozicionit financiar në shënimet nën (14) Aktivitet tatimore.

Përkthimi në monedhë të huaj

Pasqyrat e konsoliduara financiare të Grupit janë përgatitura në LEK, e cila është monedha funksionale e Grupit. Monedha funksionale është monedha kryesore e mjedisit ekonomik në të cilin operon Grupi. Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksioneve. Aktivitet dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të huaja në datën e raportimit janë rikthyer në

kursin funksional me kursin e këmbimit në atë datë.

Fitimi ose humbja në valutë në zërat monetarë është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interes efektiv dhe pagesat gjatë periudhës dhe koston e amortizuar në monedhë të huaj të përkthyer me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivët dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedha të huaja që maten me vlerën e drejtë, konventohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë. Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga konvertimi njihen në fitim ose humbje.

Normat e aplikueshme zyrtare të Grupit (LEK në njësinë e monedhës së huaj) për monedhat kryesore në 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 ishin si më poshtë:

	2019		2018	
	Më	Mesatar	Më	Mesatar
Normat në LEK për njësitë	31/12	1/1 - 31/12	31/12	1/1 - 31/12
Njësia monetare e Bashkimit Evropian (EUR)	121.77	123.18	123.42	127.74
Dollari amerikan (USD)	108.64	109.85	107.82	108.19

Zbatimi i standardeve të reja dhe të rishikuara

Me përjashtim të ndryshimeve më poshtë, Grupi ka zbatuar vazhdimisht politikat e kontabilitetit në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare të konsoliduara

SNRF 16 (Qira; data e hyrjes në fuqi: 1 Janar 2019)

Më parë, Grupi përcaktoi në fillim të kontratës nëse një marrëveshje është ose përmban qiranë sipas KIRFN 4. Sipas SNRF 16, Grupi vlerëson nëse një kontratë është ose përmban një qira bazuar në përkufizimin, siç shpjegohet në pjesën Parimet e Njohjes dhe Matjes në kapitulli Qirate.

Grupi si qiramarrës

Sipas SNK 17, Grupi më parë i klasifikoi qirat si qira operative ose financiare bazuar në vlerësimin e tij nëse qiraja transferoi ndjeshëm të gjithë rrezikun dhe shpërblimet e rastësishme në pronësi të aktivitetit themelor të Grupit. Standardi i ri kërkon që qiramarrësit të njohin pasuritë dhe detyrimet që rrjedhin nga të gjitha qiradhëniet me kushte më shumë se dymbëdhjetë muaj në pasqyrën e pozicionit financiar, përveç nëse aktivi themelor ka një vlerë të ulët. Për qiradhëniet e klasifikuara më parë si qira operative nën SNK 17, një qiramarrës njih një detyrim të qirasë të matur në vlerën aktuale të pagesave të mbetura të qirasë, të zbritura duke përdorur normën e huamarrjes shtesë të qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar. Për qiradhëniet që janë llogaritur më parë si qira operative në përputhje me SNK 17, përjashtimet aplikohen nëse aktivitetit themelore janë aktive me vlerë të ulët ose qira afatshkurtra (më pak se dymbëdhjetë muaj).

Sa i përket dispozitave kalimtare, SNRF 16 i jep Grupit si qiramarrës një mundësi të kontabilitetit në lidhje me kalimin në standardin e ri të qirasë. Qiramarrësit mund të zgjedhin të zbatojnë SNRF 16 përmes një qasje retrospektive të plotë, në të cilën standardi aplikohet në mënyrë retrospektive për çdo periudhë raportimi paraprake të paraqitur në përputhje me dispozitat e SNK 8 Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet e Kontabilitetit dhe Gabimet, ose përmes një qasje të modifikuar retrospektive kur aktivi i së drejtës së përdorimit njihet në të njëjtën shumë me detyrimin e lizingut dhe rrjedhimisht nuk ka ndikim në kapitalin neto.

Grupi ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive dhe për këtë arsye informacioni krahasues nuk është rikthyer dhe vazhdon të raportohet nën SNK 17 dhe KIRFN 4. Detajet e politikave të kontabilitetit sipas SNK 17 dhe KIRFN 4 shpalosen veçmas nëse ato janë të ndryshme nga ato nën SNRF 16. Ndikimet në pasqyrat e konsoliduara financiare shpalosen në seksionin Aplikimi i standardeve të reja dhe të rishikuara

Për qiradhëniet që janë klasifikuar si qira financiare nën SNK 17, vlera kontabël e aktivitetit të së drejtës së përdorimit dhe detyrimi i qirasë që nga 1 janari 2019 përcaktohen në vlerën kontabël të aktivitetit të qirasë dhe detyrimin e qirasë nën SNK 17 menjëherë para date. Grupi shfrytëzon përjashtimet për njohjen e qirave afatshkurtra dhe qirave me vlerë të ulët. Grupi nuk zbaton SNRF 16 për aktivet jo-materiale.

Grupi si qiradhënës

SNRF 16 siguron në mënyrë të konsiderueshme kërkesat e kontabilitetit të qiradhënësit në SNK 17. Sipas këtij standardi, qiradhënësi vazhdon të klasifikojë qiratë e tij si qiratë operative ose qiratë financiare dhe të llogarit ndryshe këto dy lloje të qirave. Nëse ekzistojnë nënluajt (d.m.th. marrëveshjet e qirasë brenda grupit), nën-qiradhënësi duhet të ekzaminojë të gjitha nënlizat e klasifikuara si qira operative për të përcaktuar nëse ato duhet të klasifikohen si qira operative ose qira

financiare nën SNRF 16. Në rastin e nënlizave që llogariten si operative qiradhëniet në përputhje me SNK 17, por janë klasifikuar si qira financiare nën SNRF 16, nën-qiradhënësi duhet të japë llogari të qirave në të njëjtën mënyrë si për një kontratë të re të qirasë financiare të lidhur nga ajo datë.

Kalimi në SNRF 16

Aktivitet e përdorimit të së drejtës në vlerë prej afërsisht 1,401,514 mijë lek u njohën që nga 1 janari 2019 bazuar në aplikimin fillestar të SNRF 16. Pothuajse të gjitha ato që lidhen me qira për ndërtesa për përdorimin e vetë kompanisë. Vlera kontabël e aktivitet të së drejtës së përdorimit tejkalon atë të detyrimeve korresponduese të qirasë për shkak të marrjes në konsideratë të pagesave të qirasë paraprake

Norma mesatare e ponderuar e huamarrjes së qiradhënësit të aplikuar për detyrimet e qirasë që nga 1 janari 2019 ishte rreth 1.74 përqind.

Angazhimet e qiradhënies operative më 31/12/2018	576,702
Angazhimet e qirasë operative me 31/12/2018 (te skontuara)	575,456
Detyrimet e qirasë financiare të njohura në 31/12/2018	-
Zgjatjet dhe opsionet e përfundimit të arsyeshme të caktuara për t'u ushtruar	718,429
Detyrimet e qirasë të njohura në datën 1/1/2019	1,293,885

KIRFN 23 (Pasiguria mbi trajtimet e tatimit mbi të ardhurat; hyrja në fuqi 1 janar 2019)

Ky interpretim sqaron kontabilitetin e pasigurive në taksat mbi të ardhurat. Aplikimi për herë të parë i interpretimit nuk pritet të ketë ndonjë ndikim në pasqyrat e konsoliduara financiare të Grupit. Informacione shtesë mund të gjenden në shënimet nën (8) Taksat mbi të ardhurat.

Përmirësime vjetore në Ciklin e SNRF 2015-2017 (data e hyrjes në fuqi: 1 Janar 2019)

Në mënyrë të veçantë, ndryshimet përfshijnë:

SNRF 3 Kombinimet e Biznesit dhe SNRF 11 Marrëveshjet e Përbashkët: Ndryshimet në SNRF 3 sqarojnë se kur një njësi ekonomike merr kontrollin e një biznesi që është një operacion i përbashkët, ai duhet të rivlerësojë interesat e tij të mbajtura më parë në atë biznes. Ndryshimet në SNRF 11 sqarojnë gjithashtu se kur një njësi ekonomike merr kontrollin e përbashkët të një biznesi që është një operacion i përbashkët, nuk kërkohet që të rivlerësojë interesat e tij të mbajtura më parë në atë biznes.

SNK 12 Taksat mbi të Ardhurat: Ndryshimet sqarojnë se të gjitha pasojat e tatimit mbi të ardhurat e dividendëve (d.m.th. shpërndarja e fitimeve) duhet të njihen në fitim ose humbje, pavarësisht nga mënyra se si lind taksa.

SNK 23 Kostot e huamarrjes: Ndryshimet sqarojnë se nëse ndonjë kosto huazimi e zbatueshme për huazimet e bëra posaçërisht me qëllim të fitimit të një aktivi kualifikues mbetet e papaguar pasi aktivi i lidhur është përgatitur për përdorimin ose shitjen e tij të synuar, ato kosto të huamarrjes përfshihen në llogaritje të shkallës së kapitalizimit për fondet e huazuara përgjithësisht për marrjen e aktivitet.

Zbatimi i këtyre ndryshimeve nuk pati asnjë efekt në pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit.

Ndryshimi në SNK 28 (Investimet në bashkëpunëtorë dhe sipërmarrje të përbashkët; data e hyrjes në fuqi: 1 janar 2019) Ndryshimet sqarojnë se një njësi ekonomike duhet të zbatojë SNRF 9 Instrumentet Financiare (përfshirë provizionet e zhvlerësimit) për interesat afatgjata në bashkëpunëtorë ose ndërmarrje të përbashkëta që bëjnë pjesë të investimit neto në shoqëri ose ndërmarrje të përbashkët por për të cilat nuk zbatohet metoda e kapitalit neto. Prandaj, aplikimi i SNRF 9 ka përparësi mbi zbatimin e SNK 28. Zbatimi i SNK 28 i rishikuar nuk kishte ndonjë ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit.

Ndryshimi në SNK 19 (Plani i ndryshimit, ndalimit ose zgjidhjes; data e hyrjes në fuqi: 1 janar 2019) Si rezultat i ndryshimeve në SNK 19, në rast të ndryshimit, zvogëlimit ose zgjidhjes së një plani të përfitimeve të përcaktuara, tani është e detyrueshme që kostojat aktuale e shërbimit dhe interesi neto për vitin e mbetur fiskal do të rillogariten duke përdorur supozimet aktuale aktuariale të aplikuar për rivlerësimin e kërkuar të detyrimit neto / aktivitet neto. Për më tepër, ndryshimet u përfshinë për të sqaruar efektin e një ndryshimi të planit, zvogëlimin ose shlyerjen e kërkesave në lidhje me tavanin e pasurisë. Zbatimi i ndryshimit nuk pati asnjë efekt në pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit.

SHËNIME PËR PASYRËN E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE

1. TË ARDHURA NGA INTERESAT, NETO

në mijë LEK	2019	2018
Të ardhura nga interesat	7,329,762	7,413,407
Aktive financiare - kosto e amortizuar	7,251,834	7,324,417
Aktive të tjera	77,485	87,027
Të ardhura nga interesat mbi detyrimet financiare	443	1,963
Të ardhura të tjera nga interesat	648	177,440
Shpenzime për interesat	-272,895	-546,930
Detyrimet financiare - kosto e amortizuar	-148,269	-404,288
Shpenzimet e interesit për aktivet financiare	-100,338	-142,642
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qirasë	-24,288	-
Total	7,057,515	7,043,917

2. TË ARDHURA NGA TARIFAT DHE KOMISIONET, NETO

në mijë LEK	2019	2018
Klringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	1,822,147	2,059,571
Kredi për biznesin	122,056	121,285
Letrat me vlerë	18,832	31,835
Transaksionet në valutë të huaj	137,287	141,646
Të tjera	1,322,983	1,002,612
Të ardhurat totale nga komisionet nga kontratat me klientët	3,423,305	3,356,949
Kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë	25,908	20,684
Të ardhurat totale nga komisionet	3,449,213	3,377,633
Klringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	-317,632	-607,888
Të tjera	-571,548	-133,250
Totali i shpenzimeve të komisioneve nga kontratat me klientët	-889,180	-741,138
Garanci financiare nga kontratat dhe angazhimet e huasë	-50,038	-7,834
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto	-939,218	-748,972

Komisionet nuk përfshijnë tarifat e marra për huatë dhe paradhëniet për klientët (kostot e transaksionit), të cilat janë përshtatur në njohjen fillestare për vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare sipas metodës së normës efektive të interesit. Të ardhurat nga komisionet nga kontratat me klientet maten në bazë të shumës së specifikuar në një kontratë me një klient. Grupi njih të ardhurat kur transferon kontrollin mbi një shërbim vetëm për një klient.

Grupi ofron shërbime bankare vetëm klientëve me pakicë dhe korporata, duke përfshirë administrimin e llogarisë, ofrimin e linjave të kredisë, transaksionet e këmbimit valutor, kartën e kreditit dhe tarifat e shërbimit. Tarifat për administrimin e llogarisë rrjedhëse ngarkohen në llogarinë e klientit në baza mujore. Grupi rregullisht përcakton normat për klientet me pakicë dhe korporatat bankare. Tarifat e bazuara në transaksion për shkëmbim, transaksionet e këmbimit valutor dhe overdraftat ngarkohen në llogarinë e klientit kur bëhet transaksioni. Tarifat e servisimit janë të ngarkuara në baza mujore dhe bazohen në norma fikse të rishikuara rregullisht nga Grupi.

2. TË ARDHURA NGA TARIFAT DHE KOMISIONET, NETO (VAZHDIM)

Të ardhurat nga shërbimi i llogarisë dhe tarifatat e shërbimit njihen gjatë kohës kur shërbimet ofrohen. Të ardhurat që lidhen me transaksionet njihen në momentin në të cilin kryhet transaksioni.

3. HUMBJET TREGTARE NETO

në mijë LEK	2019	2018
Fitimet / (humbjet) neto të aktiveve dhe pasiveve financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	17,940	54,728
Letrat me vlerë të borxhit	17,940	54,728
Fitimi nga instrumentat mbrojtës	-	-
Humbja neto mbi aktivet dhe detyrimet financiare - vlera e drejtë e përcaktuar përmes fitimit ose humbjes	-	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-
Diferencat e këmbimit, neto	314,851	-324,771
Totali	332,791	-270,043

4. (HUMBJE)/TË ARDHURA TË TJERA OPERATIVE, NETO

në mijë LEK	2019	2018
Fitimet për mosnjohjen e aktiveve jo financiare	1,043	48,539
Të ardhurat neto nga qiraja nga aktivet materiale afatgjata për investim, duke përfshirë qiratë operative (pasurive të patundshme)	5,014	7,592
Të ardhura nga rimarrja e provizioneve të tjera	8,010	-
Të ardhura të ndryshme operative	271,800	53,182
Të ardhura të tjera operative	285,867	109,313
Shpenzime për kolaterale të riposeduara	-138,352	-154,308
Humbjet për mosnjohjen e aktiveve jo financiare	-28,756	-
Shpenzimet alokimi për provigjoneve të tjera	-569	-13,255
Taksat e tjera	0	-46,486
Shpenzime të ndryshme operative	-77,1933	-82,417
Shpenzime të tjera operative	-244,870	-296,466
Totali	40,997	-187,153

5. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE

në mijë LEK	2019	2018
Shpenzime stafi	-2,510,532	-2,451,253
Shpenzime të tjera administrative	-1,962,261	-2,773,765
Amortizimi i mjeteve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	-758,859	-533,537
Totali	-5,231,652	-5,758,555

5. SHPENZIME TË PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE (VAZHDIM)

Shpenzime stafi

në mijë LEK	2019	2018
Paga	-2,176,382	-2,126,191
Kostot e sigurimeve shoqërore dhe taksat e lidhura me stafin	-229,075	-226,117
Shpenzime të tjera shoqërore vullnetare	-30,294	-41,153
Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara	-15,824	-15,917
Shpenzime stafi nën programin e shpërblimit të shtyrë	-39,555	-35,062
Përfitimet e ndërprerjes së punës	-19,402	-6,813
Totali	-2,510,532	-2,451,253

Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara

në mijë LEK	2019	2018
Anëtarët e bordit menaxhues dhe stafi i lartë	-3,454	-6,805
Punonjës të tjerë	-12,370	-9,112
Totali	-15,824	-15,917

Shpenzime të tjera administrative

në mijë LEK	2019	2018
Shpenzime për zyrat	-230,459	-534,014
Shpenzime për IT	-540,346	-565,300
Shpenzime ligjore, konsultime dhe këshilluese	-306,226	-289,926
Reklamim, PR dhe shpenzime promovionale	-325,182	-307,949
Shpenzime komunikimi	-20,507	-54,862
Furnizime të zyrës	-28,129	-25,543
Shpenzime të makinave	-43,027	-40,964
Shpenzime të sigurisë	-18,852	-20,532
Shpenzime të udhëtimit	-30,609	-31,029
Shpenzime të trajnimit për stafin	-37,028	-27,806
Shpenzime të ndryshme administrative	-381,897	-304,097
Totali	-1,962,261	-2,202,022

Amortizimi i mjeteve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara

në mijë LEK	2019	2018
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	-552,120	-283,792
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	-206,739	-249,745
Totali	-758,859	-533,537

6. MASAT E VEÇANTA QEVERTARE

në mijë LEK	2019	2018
Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme	-113,294	-123,050
Tarifat e sigurimit të depozitave	-544,972	-571,743
Totali	-658,266	-694,793

Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme është në përputhje me ligjin "Për rimëkëmbjen dhe nderhyrjen në banka në Republikën e Shqipërisë" dhe aktet nënligjore përkatëse, ku secila bankë në Shqipëri paguan një kontribut vjetor të llogaritur në mënyrë ndarje proporcionale me tregun përkatës, për krijimin e një niveli të caktuar të fondit të nderhyrjes emergjente. Ky fond llogaritet nga Banka e Shqipërisë dhe administrohet nga Agjencia e Sigurimit të Depozitave (ASD) në përputhje me politikën e investimeve të instrumenteve financiare të fondit.

7. RIMARRJE E ZHVLERËSIMIT TË AKTIVEVE FINANCIARE

në mijë LEK	2019	2018
Huate dhe paradhaniet	-397,807	671,890
Letrat me vlerë të borxhit	-47,742	-7,764
Angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna	-85	-23,646
Totali	-445,634	640,480

8. TATIMI MBI FITIMIN

në mijë LEK	2019	2018
Tatimi aktual mbi të ardhurat	-487,167	-663,378
Aktive tatimore të shtyra	-11,762	-13,099
Totali	-498,929	-676,477

Tabela e mëposhtëme tregon marrëdhënien midis fitimit përpara taksës dhe barrës tatimore efektive:

në mijë LEK	2019	2018
Fitimi para tatimit	3,605,746	3,974,257
Shpenzimet teorike të tatimit mbi të ardhurat duke përdorur normën tatimore 15%	540,862	596,139
Efekti tatimor:		
Të ardhura të përjashtuara nga tatimi	-116,358	7,748
Shpenzimet jo të zbritshme	74,425	116,453
Paksimi tatimit nga humbjet e mbartura	-	-43,863
Barra efektive e taksave	498,929	676,477
Shkalla e taksës në përqindje	11.7%	14.3%

SHËNIME PËR PASQYRËN E POZICIONIT FINANCIAR

9. ARKA, BANKA QENDRORE DHE DEPOZITA TË TJERA PA AFAT

në mijë LEK	2019	2018
Arka	4,804,975	4,381,367
Balancat në bankat qendrore:	19,133,098	18,025,477
nga e cila, balancat e kufizuara - Rezerva e detyrueshme	17,253,467	17,566,342
Depozita të tjera pa afat në bankë	1,130,524	589,849
nga e cila, balancat e kufizuar si garanci bankare	231,490	183,757
Totali	25,068,597	22,996,693

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë para në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe rezervat e detyrueshme në Bankën Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në bankat që paguhen menjëherë.

Rezervat e detyrueshme me Bankën Qendrore nuk janë për përdorim të përditshëm nga Grupi dhe përfaqësojnë një depozitë minimale rezervë, të kërkuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Kjo rezervë llogaritet si një përqindje e caktuar ndaj depozitave të klientëve që ndryshon sipas valutës apo afatit të maturimit. Norma e rezervës së detyruar në Lek është përkatësisht 7.5% dhe 5% e depozitave të klientëve në Lek me afat maturimi jo më të gjatë se 12 muaj dhe nga 12 muaj deri në 2 vjet. Norma e rezervës së detyruar në valutë është përkatësisht 12.5% dhe 20% e depozitave të klientëve në valutë kur ato janë nën 50% dhe mbi 50% e depozitave të klientëve gjithsej.

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitet fillestar prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes që i nënshtrohen një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Një pasqyrë e parasë dhe ekuivalentëve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve monetare paraqitet më poshtë:

në mijë LEK	2019	2018
Arka (Shënimi 9 më lart)	4,804,975	4,381,367
Balancat në bankën qendrore, pa përfshirë rezervën e detyrueshme (Shënimi 9 më lart)	1,879,631	459,135
Depozita të tjera pa afat, pa përfshirë balancat e kufizuara (Shënimi 9 më lart)	899,035	406,092
Hua dhe paradhënie ndaj bankës qendrore (Shënimi 10 më poshtë)	6,085,017	6,100,453
Hua dhe paradhënie të tjera ndaj bankave të tjera (Shënimi 10 më poshtë)	28,600,630	26,924,853
Totali i parasë dhe ekuivalenteve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve monetare	42,269,288	38,271,900

10. AKTIVE FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

në mijë LEK	2019			2018
	Vlera kontabël bruto	Zhvlërësi i akumuluar	Vlera kontabël	Vlera kontabël
Letrat me vlerë të borxhit	62,552,748	-83,606	62,469,142	74,427,729
Institucione qeveritare	54,538,285	-83,304	54,454,981	60,113,733
Bankat	8,014,463	-302	8,014,161	14,313,996
Hua dhe paradhënie	139,842,462	-10,338,572	129,503,890	120,077,212
Bankat qendrore	6,085,938	-223	6,085,715	6,100,453
Qeveritë e përgjithshme	36	-1	35	10
Bankat	28,599,993	-62	28,599,931	26,924,853
Korporata të tjera financiare	8,890	-21	8,869	69
Korporatat jo-financiare	63,993,536	-7,977,837	56,015,699	52,738,307
Personale	41,154,069	-2,360,428	38,793,642	34,313,520
Totali	202,395,210	-10,422,178	191,973,032	194,504,941

11. AKTIVE FINANCIARE - TË PËRCAKTUARA ME VLERË TË DREJTË NËPËRMJET FITIMIT OSE HUMBJES

në mijë LEK	2019	2018
Letrat me vlerë të borxhit	3,133	2,516
Totali	3,133	2,516

Bonot e thesarit më 31 dhjetor 2019 kanë të bëjnë me bonot e thesarit me kupon zero të Qeverisë së Shqipërisë, me rendimentet që variojnë nga 1.13% në 2.3% në vit (31 Dhjetor 2018: Bonot e thesarit me kupon zero të qeverisë së Shqipërisë me rendimente duke filluar nga 1.7% në 2.74%).

12. EMRI I MIRË

Gjatë vitit 2009, Raiffeisen Bank bleu 100% të aksioneve të Raiffeisen INVEST - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Raiffeisen INVEST"), për një shumë prej 109,648 mijë Lek. Blerja është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare në bazë të vendimit Nr.30, të datës 26 mars 2009, i regjistruar në Regjistrin Kombëtar Shqiptar më 23 prill. Raiffeisen INVEST ka një kapital të paguar prej 90 milionë lekësh më 31 dhjetor 2019 (2018: 90 milione leke).

Emri i mirë në datën e blerjes është llogaritur si tejkallim i kostos së kombinimit të biznesit mbi aktivet neto të identifikuar të njësisë të blerë, duke rezultuar në një shumë prej 92,783 mijë Lek. Aktivet neto të identifikuar të njësisë të blerë në datën e blerjes kanë përafshuar vlerën e tyre të drejtë në një shumë prej 16,865 mijë Lek.

Vullneti i mirë testohet për dëmtim të paktën çdo vit ose sa herë që ka indikacione që miresi mund të jetë i dëmtuar. Me 31 dhjetor 2019, vlera kontabël e njësisë gjeneruese të parave në të cilën është shpërndarë emri i mirë, nuk e tejkallon shumën e rikuperueshme të saj dhe për këtë arsye emri i mirë konsiderohet se nuk është i çiftuar. Asnjë humbje nga zhvlërësi nuk është njohur në pasqyrën e konsoliduar të të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2019 (2018: Zero).

13. AKTIVE TË QËNDRUESHME TË TRUPËZUARA DHE TË PATRUPËZUARA

në mijë LEK	2019	2018
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	2,688,634	1,456,318
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	580,552	599,350
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	107,623	114,737
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	774,677	742,231
E drejta e përdorimit të aseteve (RoU)	1,225,782	-
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	1,305,455	1,336,287
Programe dhe licenca	1,305,455	1,336,287
Totali	3,994,089	2,792,605

Vlera e drejtë e pronave të investimeve të bartura me modelin e kostos më 31 dhjetor 2019 është 305,210 mijë lekë, 31 dhjetor 2018 është 172,167 mijë lekë.

Të ardhurat e qirasë nga aktivet afatgjata materiale për investim prej 7,790 mijë Lek (2018: Lek 7,592 mijë) janë njohur në të ardhura të tjera operative neto.

Kostoja e blerjes					
në mijë LEK	Në 1/1/2019	Shtesa	Pakesime	Transferime	Më 31/12/2019
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	4,931,575	1,806,498	-375,162	-	6,362,911
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	1,317,945	41,300	-18,338	142	1,341,049
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	146,785	-	-	-	146,785
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,466,845	258,243	-347,143	-142	3,377,803
E drejta e përdorimit të aseteve (RoU)	-	1,506,955	-9,681	-	1,497,274
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	3,012,538	194,593	-107,823	-	3,099,308
Programe dhe licenca	3,012,538	194,593	-107,823	-	3,099,308
Totali	7,944,113	2,001,091	-482,985	-	9,462,219

Aktive të qëndrueshme janë si më poshtë:

në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvleresimet			Vlera kontabël
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Shpenzimi i vitit	Më 31/12/2019
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	-3,475,257	353,320	-552,340	2,688,634
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	-718,595	12,033	-53,935	580,552
Toka dhe ndërtesa të tjera (investime në prona)	-32,048	-	-7,114	107,623
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	-2,724,614	337,971	-216,483	774,677
E drejta e përdorimit të aseteve (RoU)	-	3,316	-274,808	1,225,782
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	-1,676,250	89,010	-206,613	1,305,455
Programe dhe licenca	-1,676,250	89,010	-206,613	1,305,455
Totali	-5,151,507	442,330	-758,953	3,994,089

13. AKTIVE TË QËNDRUESHME TË TRUPËZUARA DHE TË PATRUPËZUARA (VAZHDIM)

në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31/12/2018
	Në 1/1/2018	Shtesa	Pakesime	Transferime	
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	4,907,652	310,803	-286,880	-	4,931,575
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	1,352,858	63,073	-98,463	477	1,317,945
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	146,296	5,240	-4,751	-	146,785
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,408,498	242,490	-183,666	-477	3,466,845
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	2,891,324	126,155	-4,942	-	3,012,537
Programe dhe licenca	2,891,324	126,155	-4,942	-	3,012,537
Totali	7,798,976	436,958	-291,822	-	7,944,112

në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvleresimet			Vlera kontabël më 31/12/2018
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Shpenzimi i vitit	
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	-3,425,068	233,345	-283,534	1,456,318
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Grupi për qëllimet e veta	-713,200	59,497	-64,892	599,350
Toka dhe ndërtesa të tjera (investime në prona)	-26,369	2,765	-8,444	114,737
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	-2,685,499	171,083	-210,198	742,231
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	-1,430,373	3,706	-249,583	1,336,287
Programe dhe licenca	-1,430,373	3,706	-249,583	1,336,287
Totali	-4,855,441	237,051	-533,117	2,792,605

14. AKTIVE TATIMORE

në mijë LEK	2019	2018
Aktive tatimore aktuale	480,533	677,936
Aktive tatimore të shtyra	-	7,041
Totali	480,533	684,977

Aktivitet tatimore të shtyra rrjedhin nga zerat e mëposhtëm:

në mijë LEK	2018	Të njohura në fitim ose humbje	2019
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	7,041	-11,762	-4,721
Totali	7,041		-4,721

14. AKTIVE TATIMORE (VAZHDIM)

në mijë LEK	2017	Të njohura në fitim ose humbje	2018
Aktivët të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	20,140	-13,099	7,041
Totali	20,140		7,041

15. AKTIVE TË TJERA

në mijë LEK	2019	2018
Parapagimet dhe të ardhura të shtyra	278,902	285,727
Kolaterale të riposeduara, neto	1,344,113	1,359,633
Aktive të tjera	592,442	459,731
Totali	2,215,457	2,105,091

Kolaterale të riposeduara përfaqësojnë pasuri të patundshme të perfituara nga Grupi për shlyerjen e kredive të papaguara. Grupi pret të shesë kolaterale në të ardhmen të afert. Kolaterale nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Kolaterale fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur janë perfituar.

Kolaterali i riposeduar, neto, përbëhet nga:

në mijë LEK	2019	2018
Kolaterale të riposeduara	1,876,047	1,780,254
Zhvlerësimi kolateralit të riposeduar	-531,934	-420,621
Totali	1,344,113	1,359,633

Lëvizjet në zhvlerësimin e kolateraleve të riposeduara janë si më poshtë:

në mijë LEK	2019	2018
Balanca në fillim të vitit	420,621	271,398
Shtesa në zhvlerësim	138,352	154,308
Rimarrje e zhvlerësimit	-27,039	-5,085
Balanca në fund të vitit	531,934	420,621

16. DETYRIMET FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Tabela në vijim paraqet ndarjen e depozitave nga bankat dhe klientët sipas produktit dhe një pasqyrim të letrave me vlerë të lëshuara:

në mijë LEK	2019	2018
Detyrime ndaj bankave	4,791,034	6,452,671
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / të shlyeshme me njoftim	20,543	50,751
Depozitat me afat maturimi	2,896,002	4,502,291
Borxhi i varur	1,874,489	1,899,629
Depozitat nga klientët	188,121,303	187,798,423
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / të shlyeshme me njoftim	141,802,775	138,058,897
Depozitat me afat maturimi	46,318,528	49,739,526
Detyrime të tjera financiare	18,920	298,423
Qiramarrësi i detyrimeve të qirasë:	1,220,555	-
Totali	194,151,811	194,549,517

16. DETYRIMET FINANCIARE – ME KOSTO TË AMORTIZUAR (VAZHDIM)

Në depozitat nga Bankat është përfshirë borxhi i varur.

Gjatë vitit 2015, Raiffeisen International AG i dha Bankës një borxh të varur prej 15,000 mijë eurosh. Borxhi mbart një normë interesi prej 4.8% p.a. (2018: 4.8% p.a.) dhe maturohet në 28 qershor 2020. Borxhi renditet pas gjithë kreditorëve të tjerë në rast të likuidimit.

Tabela në vijim tregon efektet monetare dhe jo monetare për borxhin e varur sipas SNK 7:

në mijë LEK	2019	2018
Vlera kontabël më 1 janar	1,899,629	8,820,852
Fluksi i parasë		
Efekt ndryshimeve të kursit të këmbimit	-31,007	-146,682
Shpenzimet e interesit	94,516	337,406
Interesi i paguar	-88,649	-468,180
Principali i paguar	-	-6,643,768
Ndryshimi total	-25,140	-6,921,224
Vlera kontabël më 31 dhjetor	1,874,489	1,899,629

Tabela në vijim paraqet ndarjen e balancave me bankat dhe klientët sipas segmenteve të biznesit dhe borxhit të varur:

në mijë LEK	2019	2018
Banka qendrore	-	2
Institucione qeveritare	3,959,611	2,153,744
Bankat	4,791,034	6,452,669
Korporata të tjera financiare	3,636,469	3,507,756
Korporata jo-financiare	29,196,164	38,451,903
Individët	151,329,059	143,685,020
Totali	192,912,337	194,251,094

17. PROVIZIONE PËR DETYRIMET

në mijë LEK	2019	2018
Provizione për zërat jashtë bilancit	81,898	81,821
Provizione për detyrimet dhe angazhimet jashtë bilanci	81,898	81,821
Shpenzime të përlogaritura për stafin	179,725	174,889
Pagesa bonusi	134,959	125,428
Pushimet e pa marra	44,766	49,461
Provizione të tjera	27,747	36,071
Çështje ligjore dhe tatimore	27,647	36,071
Provizione të tjera	100	-
Totali	289,370	292,781

Tabela në vijim tregon ndryshimet në provizionet për detyrimet dhe pagesat në vitin raportues, ku nuk përfshihen rezerva për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9 prej 81,988 mijë LEK, të cilat janë paraqitur në shenimin (26) Zhvillimi i provizioneve.

17. PROVIZONE PËR DETYRIMET (VAZHDIM)

në mijë LEK	1/1/2019	Alokimet	Rimarjet	Përdorimet	Diferencat e këmbimit	31/12/2019
Shpenzime te perlllogaritura për stafin	174,889	118,778	-45,181	-68,761	-	179,725
Pagesa bonusi	125,428	88,778	-10,486	-68,761	-	134,959
Pushimet e pamarrë	49,461	30,000	-34,695	0	-	44,766
Provizione të tjera	36,071	669	-8,010	-983	-	27,747
Çështje ligjore dhe tatimore	36,071	569	-8,010	-983	-	27,647
Provizione të tjera	0	100	0	0	-	100
Totali	210,960	119,447	-53,191	-69,744	-	207,472

Tabela e mëposhtme tregon ndryshimet në provigjonet e vitit të kaluar, ku nuk përfshihen rezerva për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9 prej 81,988 mijë LEK.

në mijë LEK	1/1/2018	Alokimet	Rimarjet	Përdorimet	Diferencat e këmbimit	31/12/2018
Shpenzime te perlllogaritura për stafin	160,548	338,759	-260,283	-64,135	-	174,889
Pagesa bonusi	120,548	292,395	-223,380	-64,135	-	125,428
Pushimet e pamarrë	40,000	46,364	-36,903	0	-	49,461
Provizione të tjera	43,020	14,710	-6,328	-14,631	-700	36,071
Çështje ligjore dhe tatimore	33,255	14,228	-6,328	-5,084	-	36,071
Provizione të tjera	9,765	482	-	-9,547	-700	-
Totali	203,568	353,469	-266,611	-78,766	-700	210,960

18. DETYRIME TË TJERA

në mijë LEK	2019	2018
Të ardhurat e shtyra dhe shpenzimet e përlllogaritura	188,060	242,581
Detyrime ndaj punonjësve	109,229	115,488
Detyrime të tjera tatimore	68,654	107,016
Detyrime të ndryshme	262,428	257,557
Totali	628,371	722,642

19. KAPITALI AKSIONAR

në mijë LEK	2019	2018
Kapitali aksionar	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	3,306,190	3,306,190
Fitimet e pashpërndara	11,268,568	10,129,883
<i>nga të cilat, fitimi për vitin</i>	<i>3,106,817</i>	<i>3,297,780</i>
Totali	28,753,351	27,614,666

Gjatë vitit 2019, mbledhja e Asamblesë së aksionerit të vetëm miratoi shpërndarjen dhe pagesën e dividendëve prej 1,964,211 Lekë nga fitimet e pashpërndara.

Zhvillimi i kapitalit paraqitet në pasqyrën e ndryshimeve të kapitalit.

Kapitali i nënshkruar

Kapitali i Grupit është 100,397,823 Euro i përbërë nga 7,000 aksione (2018: 7,000 aksione). Kapitali i Grupit është 14,178,593 mijë Lek dhe vlera nominale e çdo aksioni është 2,025,513 Lekë (2018: 14,178,593 mijë Lekë e përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale prej 2,025,513 Lekë secila). Konvertimi i kapitalit u miratua me vendimet e Asamblesë së Përgjithshme të Aksionerit të datës 25 janar 2016.

Rezerva të tjera

Rezerva ligjore përcaktohet nga shpërndarja e fitimit neto pas tatimit në përputhje me ligjin nr.9901, datë 14.04.2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

Rezerva rregullatore përcaktohet në përputhje me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 dhjetor 2014.

në mijë LEK	2019	2018
Rezerva rregullatore	1,852,979	1,852,979
Rezervat ligjore	1,453,211	1,453,211
Totali	3,306,190	3,306,190

SHËNIME PËR INSTRUMENTET FINANCIARE

20. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE

Matja e vlerës së drejtë në Grup bazohet në burimet e jashtme të të dhënave. Instrumentet financiare të matura në bazë të çmimeve të kuotuar të tregut janë kryesisht letra me vlerë të listuara. Këto instrumente financiare janë caktuar në Nivelin I të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Nëse përdoret një vlerë e tregut dhe tregu nuk mund të konsiderohet të jetë një treg aktiv në funksion të likuiditetit të kufizuar, instrumenti financiar themelor i caktohet Nivelit II të hierarkisë së vlerës së drejtë. Nëse nuk janë në dispozicion çmime të tregut, modelet e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut të vëzhgueshme përdoren për matjen e këtyre instrumenteve financiare. Këto të dhëna të vëzhgueshme të tregut janë kryesisht përsëritja e kurbës së kthimeve, përhapja dhe luhatshmëria e kreditit.

Nëse vlera e drejtë nuk mund të matet duke përdorur çmime mjaft të rregullta të tregut (Niveli I) ose duke përdorur modele vlerësimi të bazuara tërësisht në çmimet e tregut të vëzhgueshëm (Niveli II), atëherë parametrat individuale të inputeve të cilat nuk janë të vëzhgueshme në treg vlerësohen duke përdorur supozime të përshtatshme. Nëse parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg kanë një ndikim të rëndësishëm në matjen e instrumentit financiar themelor, ajo i caktohet Nivelit III i hierarkisë së vlerës së drejtë. Këto parametra matjeje, të cilat nuk janë të vëzhgueshme rregullisht, janë kryesisht përhapjet e kreditit të nxjerra nga vlerësimet e brendshme.

Caktimi i instrumenteve të caktuara financiare në kategoritë e nivelit kërkon vlerësim të rregullt, veçanërisht nëse matja bazohet në të dy parametrat e vëzhgueshëm dhe gjithashtu në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg. Klasifikimi i një instrumenti mund gjithashtu të ndryshojë me kalimin e kohës për të marrë parasysh ndryshimet në likuiditetin e tregut dhe kështu transparencën e çmimeve.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara me vlerën e drejtë

Në tabelat e mëposhtme, instrumentet financiare të raportuara me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar janë grupuar sipas zërave në pasqyrën e pozicionit financiar dhe klasifikohen sipas kategorive të matjes. Një dallim është bërë nëse matja bazohet në çmimet e kuotuar të tregut (Niveli I), ose nëse modelet e vlerësimit bazohen në të dhënat e tregut të vëzhgueshme (Niveli II) ose në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg (Niveli III). Zërat janë caktuar në nivele në fund të periudhës raportuese.

Aktivet	2019			2018		
	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Niveli I	Niveli II	Niveli III
Në mijë Lek						
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes			3133			2,516
Letrat me vlerë të borxhit			3133			2,516

Informacion cilësor për vlerësimin e instrumenteve financiare në Nivelin III

Aktivet 2019	Vlera e drejtë në mijë LEK	Teknika e vlerësimit	Te dhena të rëndësishme jo të vëzhgueshme	Diapazoni i të dhënave jo të vëzhgueshme
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes		-		
Bonot e thesarit, obligacione me kupone fikse	3,133	Metoda e skontimit së flukseve të parasë (SFP)	Normat bazë të LEK- yllidet e ankandeve –B.Thesari	1.12 % - 1.61 %
Totali				

20. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE (VAZHDIM)

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare që nuk janë raportuar me vlerën e drejtë

Instrumentet financiare në tabelën në vijim nuk administrohen në bazë të vlerës së drejtë dhe për këtë arsye nuk maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Për këto instrumente vlera e drejtë llogaritet vetëm për qëllimet e dhënies së informacionit në shënimet dhe nuk ka ndikim në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar ose në pasqyrën e të ardhurave të veçanta. Me futjen e SNRF 9, llogaritja e vlerës së drejtë të llogarive të arkëtueshme dhe detyrimeve të pa raportuara me vlerën e drejtë u riklasifikua dhe, ndër të tjera, faktorët e inputeve përdoren gjithashtu edhe në modelet që nuk janë të vëzhgueshme në treg por që kanë një ndikim të rëndësishëm në vlerën e llogaritit. Një metodë e thjeshtuar e llogaritjes së vlerës së drejtë për portofolet me pakicë dhe jo pakicë aplikohet për të gjitha transaksionet afatshkurtra (transaksionet me afat maturimi deri në 3 muaj). Vlera e drejtë e këtyre transaksioneve afatshkurtra do të jetë e barabartë me vlerën kontabël të produktit. Për transaksionet e tjera aplikohet metodologjia e përshkruar në seksionin e titulluar Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara me vlerën e drejtë.

2019 Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivët						
Aktivët financiare - kostoja e amortizuar						
Paraja dhe ekuivalentët e saj		25,065,896		25,065,896	25,065,896	-
Letrat me vlerë të borxhit		63,649,574		63,649,574	62,447,834	1,201,740
Hua dhe paradhenie		129,628,607		129,628,607	129,628,607	-
Detyrimet						
Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar						
Depozitat		193,409,892		193,409,892	193,421,899	-12,007
Detyrime të tjera financiare		1,235,521		1,235,521	1,235,521	-

Si rezultat i ndryshimit në paraqitjen e pasqyrës së pozicionit financiar, përgatitja e një krahasimi të drejtpërdrejtë të vitit paraprak do të kërkonte kosto dhe përpjekje të panevojshme.

2018 Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivët						
Aktivët financiare - kostoja e amortizuar	-					
Paraja dhe ekuivalentët e saj	-	-	22,996,693	22,996,693	22,996,693	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	75,977,043	75,977,043	74,427,729	1,549,314
Hua dhe paradhenie	-	-	120,077,213	120,077,213	120,077,213	-
Detyrimet						
Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar	-	-	194,534,298	194,534,298	194,549,517	-15,219
Depozitat	-	-	194,235,875	194,235,875	194,251,094	-15,219
Detyrime të tjera financiare	-	-	298,423	298,423	298,423	-

Niveli I Çmimet e tregut të kuotuar

Niveli II Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut

Niveli III Teknikat e vlerësimit nuk bazohen në të dhënat e tregut

21. ANGAZHIMET E HUASË, GARANCITË FINANCIARE DHE ANGAZHIMET E TJERA

Tabela e mëposhtme tregon angazhimet e dhëna për kredinë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna.

në mijë LEK	2019	2018
Angazhimet per kredi të dhëna	13,315,474	12,204,151
Garancitë financiare të dhëna dhe zotimet e tjera të dhëna	9,539,592	9,038,241
Totali	22,855,066	21,242,392
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	81,898	81,821

Tabela e mëposhtme tregon shumën nominale dhe provizionet për detyrimet jashtë bilancit nga angazhimet dhe garancitë financiare sipas SNRF 9.

2019	Vlera nominale		Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9				
	Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 1	Niveli 2
Banka qendrore	11,256	-	-	-	6	-	-
Bankat	2,311,124	-	-	-	1	-	-
Korporata të tjera financiare	76,213	-	-	-	1,573	-	-
Korporatat jofinanciare	15,366,512	1,381,021	-	-	34,098	6,001	-
Individët	3,479,582	202,884	26,474	-	18,058	2,955	19,206
Totali	21,244,687	1,583,905	26,474	53,736	8,956	19,206	

2018	Vlera nominale		Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9				
	Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 1	Niveli 2
Banka qendrore	11,858	-	-	-	9	-	-
Bankat	2,702,366	757,627	-	-	58	4	-
Korporata të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-
Korporatat jofinanciare	13,470,695	595,094	465	-	26,456	3,219	300
Individët	3,430,117	245,991	28,180	-	21,630	6,412	23,733
Totali	19,615,036	1,598,712	28,645	48,153	9,635	24,033	

22. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË

Analiza e cilësisë së kredive të aktiveve financiare është vlerësimi i probabilitetit të mospagimit të aktiveve në një çast kohor. Duhet të theksohet se për aktivet financiare në Nivelin 1 dhe 2, për shkak të natyrës relative të rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë, nuk është domosdoshmërisht rasti që aktivet e Nivelit 2 kanë një vlerësim më të ulët të kredisë sesa aktivet e Nivelit 1, edhe pse është zakonisht ky rast. Lista e mëposhtme jep një përshkrim të grupit të asetëve sipas probabilitetit të mospagesës:

- Shkëlqyeshëm janë ekspozimet që tregojnë një aftësi të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose zero (vargu me PD 0,0000 - 0,0300 për qind).
- Të fortë janë ekspozimet që tregojnë një kapacitet të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose të ulët (vargu me PD 0.0300 - 0.1878 për qind).
- Mirë janë ekspozimet të cilat demonstrojnë një kapacitet të mirë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të ulët (vargu PD 0.1878 - 1.1735 për qind).

22. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË (VAZHDIM)

- Kënaqshëm janë ekspozimet të cilat kërkojnë një monitorim më të afërt dhe tregojnë një aftësi mesatare dhe të drejtë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të moderuar (vargu i PD 1.1735 - 7.3344 për qind).
- Nën standardet janë ekspozime të cilat kërkojnë shkallë të ndryshme të vëmendjes së veçantë dhe rreziku i mospagesës është më shqetësues (vargu i PD-së 7.3344 - 100.0 për qind).
- Kredia e zhvlerësuar është ekspozime të cilat janë vlerësuar si të zhvlerësuara (vargu i PD-së është 100.0 për qind).

Tabela në vijim përcakton informacion në lidhje me cilësinë e kredisë të aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse. Kostoja e amortizuar dhe vlera e drejtë nëpërmjet shumave të tjera të të ardhurave përmbledhëse përfaqësojnë vlerën kontabël bruto. Për angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë shumat e kryera ose të garantuara. Tabela në vijim tregon vlerat kontabël të aktiveve financiare - kostoja e amortizuar sipas kategorive të klasifikimit dhe niveleve:

2019	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	65,402	-	-	65,402
i fortë	33,618,091	-	-	33,618,091
i mirë	87,024,832	349,013	-	87,373,846
i kënaqshëm	54,568,551	3,581,088	-	58,149,639
nënstandarte	3,521,292	3,714,169	-	7,235,461
Kredia e zhvlerësuar	-	-	12,434,437	12,434,437
Të pa klasifikuar	3,449,519	68,815	-	3,518,334
Vlera kontabël bruto	182,247,688	7,713,085	12,434,437	202,395,210
Zhvlerësimi i akumuluar	-802,266	-675,658	-8,944,254	-10,422,178
Vlera kontabël	181,445,422	7,037,427	3,490,183	191,973,032

2018	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	-	-	-	-
i fortë	38,421,880	-	-	38,421,880
i mirë	95,663,089	583,103	-	96,246,192
i kënaqshëm	43,978,765	4,172,249	-	48,151,014
nënstandarte	3,062,972	3,955,953	-	7,018,925
Kredia e zhvlerësuar	-	-	13,795,441	13,795,441
Të pa klasifikuar	2,589,492	95,076	-	2,684,568
Vlera kontabël bruto	183,716,198	8,806,379	13,795,441	206,318,019
Zhvlerësimi i akumuluar	-596,366	-756,901	-10,459,811	-11,813,078
Vlera kontabël	183,119,831	8,049,481	3,335,629	194,504,941

Kategoria e pa klasifikuar përfshin aktivet financiare për disa konsumatorë të pakicës për të cilët nuk ka asnjë vlerësim. Vlerësimi është i bazuar në faktorë cilësorë.

22. ANALIZA E CILËSISË SË KREDISË (VAZHDIM)

Tabela në vijim tregon vlerat nominale të angazhimeve jashtë bilancit sipas kategorive dhe niveleve të klasifikimit:

2019	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK gjatë gjithë jetës	HPK gjatë gjithë jetës	HPK 12 mujore
i shkëlqyer	585,010	-	-	585,010
i fortë	1,591,364	-	-	1,591,364
i mirë	7,949,131	222,184	-	8,171,315
i kënaqshëm	8,733,175	1,276,787	-	10,009,962
Nënstandarte	496,533	81,588	-	578,121
Kredia e dëmtuar	-	-	26,474	26,474
Pa klasifikuar	1,889,474	3,346	-	1,892,820
Totali	21,244,687	1,583,905	26,474	22,855,066
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	53,736	8,956	19,206	81,898

Kategoria e pashembullt përfshin angazhime jashtë bilancit për disa klientë me pakicë për të cilët nuk ka asnjë vlerësimi. Vlerësimi bazohet në faktorët cilësor.

2018	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK gjatë gjithë jetës	HPK gjatë gjithë jetës	HPK 12 mujore
i shkëlqyer	-	750,000	-	750,000
i fortë	2,641,413	7,627	-	2,649,040
i mirë	6,600,777	245,933	-	6,846,709
i kënaqshëm	6,367,961	460,546	-	6,828,507
Nënstandarte	342,191	129,552	-	471,743
Kredia e dëmtuar	-	-	28,645	28,645
Pa klasifikuar	3,662,693	5,054	-	3,667,747
Totali	19,615,034	1,598,712	28,645	21,242,391
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	48,152	9,636	24,033	81,821

23. KOLATERALI DHE EKSPOZIMI MAKSIMAL NDAJ RREZIKUT TË KREDISË

Duhet të theksohet se vlerat e kolateralit të paraqitura në tabela janë vlerësuar në vlerën maksimale të vlerës së mbartur bruto të aktivitetit financiar. Tabela e mëposhtme tregon aktivitetet financiare me kosto të amortizuara që i subjekti i zhvlerësimi:

2019 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,085,715	-	6,085,715
Qeveritë e përgjithshme	54,433,708	-	54,433,708
Bankat	36,614,093	-	36,614,093
Korporata të tjera financiare	3,570,922	-	3,570,922
Korporatat jofinanciare	55,781,984	46,258,681	9,523,303
Individët	39,374,351	14,927,981	24,446,370
Angazhimet /garancitë e lëshuara	23,537,546	3,620,077	19,917,469
Totali	219,398,319	64,806,739	154,591,580

2018 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,100,453	-	6,100,453
Qeveritë e përgjithshme	60,108,640	-	60,108,640
Bankat	41,238,849	-	41,238,849
Korporata të tjera financiare	2,705,590	-	2,705,590
Korporatat jofinanciare	52,597,711	28,530,316	24,067,395
Individët	34,814,437	10,035,027	24,779,410
Angazhimet /garancitë e lëshuara	21,792,051	5,445,743	16,346,308
Totali	219,357,731	44,011,086	175,346,645

Tabela në vijim përmban detajet e ekspozimit maksimal nga aktivitetet financiare në Nivelin 3 dhe kolateralin përkatës:

2019 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolat- eralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolat- eralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi
Korporatat jofinanciare	10,030,054	2,284,044	7,336,678	-7,353,993
Individët	2,404,385	354,143	2,065,951	-1,590,261
Angazhimet / garancitë e lëshuara	26,474	215	26,259	-19,206
Totali	12,460,913	2,638,402	9,428,888	-8,963,460

2018 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolat- eralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolat- eralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi
Korporatat jofinanciare	11,593,817	2,355,409	9,238,408	-8,808,343
Individët	1,757,867	103,142	1,654,725	-1,359,044
Angazhimet / garancitë e lëshuara	28,645	520	28,125	-24,033
Totali	13,380,329	2,459,071	10,921,258	-10,191,420

24. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë pasqyron një shumë të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, vlerën kohore të parasë dhe informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

Qasja e përgjithshme

Matja e zhvlerësimit për humbjen e pritshme të kredisë mbi aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse është një fushë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozimeve të rëndësishme për kushtet e ardhshme ekonomike dhe sjelljen e pagesave. Gjykime të rëndësishme kërkohen në zbatimin e kërkesave të kontabilitetit për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë, ndër të tjera:

- Përcaktimi i kritereve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë
- Zgjedhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë
- Vendosja e numrit dhe peshave relative të skenarëve të ardhshëm për secilin lloj produkt / treg dhe humbjet e pritura të kreditit të lidhura
- Krijimi i grupeve të aseteve financiare të ngjashme me qëllim matjen e humbjeve të pritura të kredisë.

Rritja e konsiderueshme e rrezikut të kredisë

Grupi konsideron që një instrument financiar ka pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë kur një apo më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose kthyese janë përmbushur:

Kriteret sasiore

Nëse rreziku i kredisë është rritur në mënyrë të konsiderueshme gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, rreziku i një mospagimi në datën e raportimit duhet të krahasohet me rrezikun e një mospërmbushjeje në njohjen fillestare.

Kriteret cilësore

Praktika aktive e administrimit

Nëse bazuar në ndryshimet e treguesve të rrezikut të kredisë të instrumentit financiar, praktika e administrimit të rrezikut të kredisë së Grupit pritet të bëhet më aktive, modeli i zhvlerësimit do të reagojë duke mundësuar caktimin e instrumentit financiar në Nivelin 2, për të cilin humbja e pritshme do të llogaritet përgjatë gjithë jetës. Informacioni i nevojshëm për të zbuluar aktivet e prekura është i disponueshëm në sistemin e parajmërimin të hershëm të RBAL në formën e statusit të rrezikut të klientit. Në përgjithësi, kreditë e këqija të RBAL-it monitorohen më shumë ose kontrollohen, gjë që tregon rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe në modelin e llogaritjes së zbatuar të zhvlerësimit shkakton kalimin në nivelin 2 dhe llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë gjatë jetës.

Kuadri kontraktual i një instrumenti

Nëse ndodhin ndryshime në kuadrin kontraktual të instrumentit, Grupi përdor informacionin mbi nivelin e instrumentit financiar dhe identifikon të gjitha aktivet që kërkohen për të përmbushur kriteret për një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe rrjedhimisht ka mundësi transferohet në Nivelin 2.

30 ditë vonesë

Duke shkelur pragun e 30 ditë vonesë, një instrument financiar do të konsiderohet që ka treguar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe rrjedhimisht ka mundësi të transferohet në Nivelin 2.

Mospërmbushja e detyrimeve në nivelin e konsumatorit

Në segmentin privat, mospërmbushja e detyrimeve në një instrument të huamarrësit shkakton transferimin e të gjitha instrumenteve e tjera në Nivelin 2, me supozimin se nuk ka një dështim të ekspozimit për Retail ("default flag").

Limiti

Zbatohet një limit dhe instrumenti financiar konsiderohet se ka pësuar një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë, nëse huamarrësi ka kaluar më shumë se 30 ditë vonesë në pagesat e tij kontraktuale. Në disa raste të kufizuara, supozimi se aktivet financiare që kanë kaluar më shumë se 30 ditë duhet të transferohen në Nivelin 2, mund të hidhet poshtë.

24. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Përjashtimi i rrezikut të ulët të kredisë

Përjashtimi i rrezikut të ulët të kredisë zbatohet brenda Grupit vetëm për segmentin e veçantë të borxhit shtetëror, të përcaktuara nëpërmjet ekspozimeve të borxhit ndaj palëve që i përkasin modelit të vlerësimit shtetëror. Përjashtimi nga rreziku i ulët i kredisë zbatohet pavarësisht nga lloji i palës tjetër brenda modelit të vlerësimit shtetëror. Dhe në qoftë se për borxhin shtetëror, PD njëvjeçar, duke përfshirë informacionin e ardhshëm, është nën 0.5%, rreziku i kredisë konsiderohet i ulët dhe aplikohet Niveli 1. Në të gjitha rastet e tjera, përdoret vetëm rregulli i zakonshëm i ndarjes në Niveli.

Përkufizimi mospërbushjes së detyrimeve (mospagesës) dhe aktiveve të zhvlerësuar

Grupi vlerëson se një aktiv financiar i cili është subjekt i mospagesës është plotësisht i përafuar me përkufizimin e aktivitetit të zhvlerësuar.

Treguesit e "aktivitetit të zhvlerësuar" sipas SNRF 9 janë:

- vështirësi financiare të konsiderueshme të huamarrësit ose emetuesit;
- mospërbushje e detyrimeve ose shkelje e detyrimeve nga huamarrësi;
- njëسيا ekonomike, për arsye ekonomike ose ligjore të palës tjetër në pjesëmarrje apo sipërmarrje të përbashkët, i jep kësaj pale një koncesion që njëسيا ekonomike nuk do ta merrte në konsideratë në kushte të tjera;
- është bërë e mundshme që pala tjetër në pjesëmarrje apo sipërmarrje të përbashkët do të hyjë në proces falimentimi ose në ndonjë riorganizim tjetër financiar; ose;
- zhdukja e një tregu aktiv për atë aktiv financiar për shkak të vështirësive financiare; ose
- blerja ose nisja e një aktiviteti financiar me zbritje të thellë që pasqyron humbjet e pësuar të kredisë, kur plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

Kriteret sasiore

Huamarrësi është më shumë se 90 ditë vonesë për një detyrim material të kredisë. Nuk është bërë asnjë përpjekje për të hedhur poshtë supozimin se aktiviteti financiar që janë më shumë se 90 ditë vonesë duhet të klasifikohen në Nivelin 3.

Kriteret cilësore

- Huamarrësi plotëson kriterin e pamundësisë për të paguar, i cili tregon se huamarrësi është në vështirësi të konsiderueshme financiare dhe nuk ka gjasa të paguajë detyrimet e kredisë në tërësi. Treguesit e pamundësisë për të paguar përfshijnë:
- Një detyrim kredie shitet me humbje materiale ekonomike
- Një detyrim kredie i nënshtrohet një ristrukturimi të vështirë
- Një detyrim falimenton / falimenton
- Huamarrësi ka kryer mashtrim
- Huamarrësi është i vdekur
- Një kontratë kredie është ndërprerë para kohe për shkak të mospërbushjes së detyrimeve kontraktuale.

Kriteret e mësipërme janë zbatuar në të gjitha instrumentet financiare të mbajtura nga Grupi dhe janë në përputhje me përkufizimin e mospagesës të përdorur për qëllime të administrimit të rrezikut të brendshëm të kredisë. Përcaktimi i mospagesës është aplikuar vazhdimisht për të modeluar probabilitetin e mospagesës (PD), ekspozimin në rast mospagese (EAD) dhe humbjen në rast mospagese (LGD) gjatë llogaritjeve të humbjeve të pritshme të kredisë së Grupit.

Detyrimi i kredisë konsiderohet të mos jetë më në vonesë pas një periudhe prove prej tre muajsh (gjatë muaj pas një ristrukturimi të vështirë për kreditë e individëve), ku gjatë periudhës së provës konsumatori tregoi një disiplinë të mirë pagese dhe asnjë tregues tjetër i pamundësisë për të paguar është vërejtur.

Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose përgjatë gjithë jetës, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar. Grupi përfshin parashikimet për kushtet e ardhshme në përcaktimin e PD-së 12-mujore dhe përgjatë gjithë jetës, EAD dhe LGD. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mospagesës (PD), humbjes në rast mospagese (LGD) dhe ekspozimit në rast mospagese (EAD). Për zbritjen e HPK përdoret norma efektive e interesit.

Baza për të gjitha çmuarjet e parametrave përbërës të HPK të retail-it janë modelet respektive Shtylla I / II të zhvilluara brenda kuadrit të Basel-it.

24. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

Matja e HPK

Inputet kryesore në matjen e HPK janë struktura termike e variablave në vijim:

- probabilitetit të mospageses (PD);
- humbja në rast mospagese (LGD); dhe
- ekspozimi në rast mospagese (EAD).

HPK-të përbëjnë një vlerësim të probabilitetit të ponderuar të humbjeve të kredisë. Ato maten si më poshtë vijon:

- *aktivet financiare që nuk janë të zhvlerësuar në datën e raportimit:* si vlera aktuale e të gjitha mjeteve monetare (p.sh. diferenca midis flukseve të mjeteve monetare ndaj njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe flukset e mjeteve monetare që Grupi pret të marrë);
- *aktivet financiare që janë të zhvlerësuar në datën e raportimit:* diferenca midis vlerës kontabël bruto dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të vlerësuar;

HPK për ekspozimet në Nivelin 1 llogaritet duke shumëzuar PD-në 12-mujore me LGD dhe EAD, ndërkohë, HPK përgjatë gjithë jetës llogaritet duke shumëzuar PD-në e përgjatë gjithë jetës me LGD dhe EAD. HPK janë skontuar duke përdorur normat fillestare të interesit efektiv.

Probabiliteti i mospagesës (PD)

Probabiliteti i mospagesës paraqet mundësitë që një huamarrës të mos përmbush e tij detyrimet financiare ose gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Duke filluar me parametrizimin e përjasjes së bazuar në vlerësimet e brendshme (IRB), një numër përshtatjesh janë të nevojshme për të arritur pajtueshmërinë me SNRF 9 për humbjet e pritshme të kredisë (HPK):-

- Kalimi nga vlerësimet përmes një cikli kohor (PCK) në vlerësimet në një moment në-kohë (MNK)
- Aplikimi i parashikimeve për kushtet e ardhshme duke përfshirë faktorët e pritur makroekonomikë, nën sisteme dhe idiosinkretike
- Zgjatja e shtrirjes kohore në rastin e Nivelit 2 (HPK përgjatë gjithë jetës)
- Perjashtimi i faktoreve konservator dhe minimeve regullatoreve nga humbja dhe cmurja e eksposimeve me mospagesë

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar profilin e paracaktuar të shumave të huadhënies dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Modelet shtetërore, lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve dhe ndërmarrjet e investimeve kolektive;
- Klientet e korporatave, financimet e projekteve dhe institucionet financiare;
- Kreditë hipotekore dhe huadhënie të tjera për individë.

Humbja në rast mospagese (LGD)

Humbja në rast mospagese, paraqet pritshmerine që ka Grupi për shkallen e humbjes lidhur me ekspozimin që nuk është paguar në kohë. Kjo humbje varion sipas produktit apo palës së tretë nga e cila rrjedh. Humbja nga mospagimi shprehet si përqindje për njësi ekspozimi në kohën e mospagimit. Ajo llogaritet në bazë 12 mujore ose përgjatë gjithë jetës, ku humbja nga mospagimi 12-mujor është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse ndodh mospagimi në 12 muajt e ardhshëm dhe humbja nga mospagimi gjatë jetës është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse mospagimi ndodh gjatë jetës së mbetur.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen në rast mospagese të vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Modeli shtetëror, humbja në rast mospagimi është përllogaritur duke përdorur burimet e tregut, pasi nuk ka të dhëna të mjaftueshme për humbjet për segmentin shtetëror. Metoda bazohet në ngjarje të jashtme të mospageses në sektorin shtetëror për periudhën midis 1998 dhe 2015. Vetëm GDP rezultoi të ketë një ndikim të rëndësishëm.
- Për klientët korporata, financimet e projekteve, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve, humbja në rast mospagese krijohet duke aktualizuar flukset e perfitura gjatë procesit të punës. Parashikimet për kushtet e ardhshme përfshihen në këtë humbje duke përdorur modelin Vasicek.
- Për kreditë me hipotekë dhe kreditë të tjera të tregtueshme për individë: Për portofolet me modele IRB të zhvilluara, vlerat e LGD sipas Basel-it përdoren si pikënisje për nxjerrjen e vlerësimeve LGD sipas SNRF 9. Dallimi kryesor

24. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

midis LGD sipas Basel-it dhe LGD sipas SNRF 9 është se për Basel-in synimi është që të ketë një vlerësim mesatar të PCK-së për vlerën e skontuar të rikuperimit pas periudhës së mospagesës duke zgjeruar marzhet e konservatorizmit në kuadër të parimit të kujdesit, ndërsa për SNRF 9 vlerësimi LGD duhet të jetë një moment kohe të paanshëm që duhet të marrë parasysh informacionin e ardhshëm. Prandaj, vlerësimet e LGD sipas Basel-it duhet të përshtaten për qëllimet e SNRF 9. Rregullimet e nevojshme për të arritur pajtueshmërinë me SNRF 9 janë si më poshtë:

- heqjen e marzhave konservatore (p.sh. marzhi i rënies, marzhi i gabimit të vlerësimit);
- eliminimi i niveleve rregullatore dyshemel;
- rregullimi i efektit të normave të ndryshme të skontimit të përdorur në LGD të Basel-it për të arritur te EIR;
- largimin e kostove indirekte nga vlerësimet LGD, dhe
- kryerjen e rregullimeve për të marrë parasysh parashikimet përkatëse makroekonomike (nëse ekziston dëshmi e qartë se ekziston një lidhje midis normave të rimëkëmbjes dhe faktorëve makroekonomikë).

Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht të disponueshme modele të rimëkëmbjes alternative, për llogaritjen përdoret benchmark-i i inputeve dhe gjykimi i ekspertëve.

Ekspozimi në rast mospagese (EAD)

Ekspozimi në rast mospagese bazohet në shumat që Grupi pret që të jetë në borxh në kohën e mospagesës, gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur. EM-të dymbëdhjetë mujore dhe gjatë gjithë jetës përcaktohen në bazë të profilit të prishëm të pagesës, i cili ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet amortizuese dhe huatë e shlyerjes me një shumë të vetme, kjo bazohet në ripagimet kontraktuale që i detyrohen huamarrësit gjatë një periudhe dymbëdhjetë mujore ose gjatë gjithë jetës. Aty ku është e rëndësishme, supozimet e ripagimit / ri-financimit të hershëm konsiderohen gjithashtu në llogaritje.

Për produktet me pagesa fikse të papërcaktuara, ekspozimi në rast mospagese parashikohet duke marrë bilancin aktual të tërhequr dhe duke shtuar një faktor konvertimi kreditor i cili lejon tërheqjen e pritit të kufirit të mbetur deri në kohën e shlyerjes. Marzhet rregullatorë të kujdesshëm hiqen nga faktori i konvertimit të kredisë. Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht në dispozicion, krahasimi i inputeve përdoret për llogaritjen.

Aktivitet financiare të ristrukturuara

Nëse kushtet e një aktivi financiar rinegocionohen ose modifikohen ose një aktiv financiar ekzistues zëvendësohet me një të ri për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë bëhet vlerësimi nëse aktivitetet financiare duhet të çregjistrohen dhe HPK të matet si më poshtë.

- Nëse ristrukturimi i pritit nuk do të rezultojë në çregjistrimin e aktivitetit ekzistues, atëherë flukset e pritshme të mjeteve monetare që rrjedhin nga aktivitetet financiare të modifikuara përfshihen në llogaritjen e mungesës së parasë së gatshme nga aktivi ekzistues;
- Nëse ristrukturimi i pritit do të rezultojë në çregjistrimin e aktivitetit ekzistues, atëherë vlera e drejtë e pritit e aktivitetit të ri trajtohet si fluksi i parave të gatshme nga aktivi financiar ekzistues në kohën e çregjistrimit të tij. Kjo shumë përfshihet në llogaritjen e mungesës së parasë së gatshme nga aktivi financiar ekzistues që zbritet nga data e pritit e mosnjohjes deri në datën e raportimit duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv të aktivitetit financiar ekzistues.

Karakteristikat e përbashkëta të rrezikut të kredisë

Pothuajse të gjitha provizionet sipas SNRF 9 maten kolektivisht. Vetëm për ekspozimet për shoqëritë në nivelin 3, shumica e provizioneve janë vlerësuar në mënyrë individuale.

Nëse informacioni i arsyeshëm dhe i mbështetur për të matur HPK nuk është i disponueshëm në bazë të instrumentit individual, HPK-ja për gjithë jetën për aktivitetet në nivelin 3 njihet në baza kolektive që merr parasysh informacionin gjithëpërfshirës të rrezikut të kredisë - trajtim i njëjtë si për aktivitetet në nivelin 1 dhe 2. Në ekspozimet për individë, pothuajse për të gjitha rastet përdoret qasja kolektive, duke pasur parasysh se shumica e rasteve vlerësohen kolektivisht në bazë të informatave të humbjeve historike, ndërsa vlerësimi individual kryhet në mënyrë të jashtëzakonshme vetëm për rastet kur njësitë ekonomike ka të gjithë grupin e të dhënave të nevojshme për të bërë vlerësimin e plotë të flukseve monetare të ardhshme të vlerësuar.

Në këtë kuptim, "RBAL Retail Risk" konsideron se mënyra më e përshtatshme për të pasqyruar përvojën e humbjes historike në vlerësimin e flukseve monetare të pritura të një ekspozimi të parazgjedhur të pasiguar është duke përdorur

24. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

të ashtuquajturën Parametrat më të mira të Humbjes së Pritshme (PHP). Sipas përkufizimit, ky parametër pasqyron potencialin më të mundshëm të humbjes për llogaritë në rast mospagese të cilat kanë profil të ngjashëm të rrezikut dhe të rikuperimit dhe siguron një nivel të llogaritit të llogaritit statistikisht të humbjes për llogaritë e tilla. Prandaj, duhet të sigurohet që përdorimi i PHP për të regulluar flukset monetare kontraktuale në vlerësimin e arkëtimit të tyre të llogaritit aplikohet në një grup homogjen të llogarive.

Parashikimet për kushtet e ardhshme

Vlerësimi i rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritshme të kredisë, të dyja përfshijnë parashikimeve për kushtet e ardhshme. Grupi ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesore ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritura të kreditit për çdo portofol.

Këto variabla ekonomike dhe ndikimi i tyre lidhur me probabilitetin e mosplotësimit, humbja e dhënë në mungesë dhe ekspozimi i parazgjedhur varion nga lloji i kategorisë. Parashikimet e këtyre variablave ekonomike (skenari bazë ekonomik) sigurohen nga RBI Raiffeisen Research në baza tremujore dhe japin pikëpamjen më të mirë të ekonomisë gjatë tre viteve të ardhshme. Grupi i informacioneve të ardhshme kërkon gjithashtu orën e kredisë që përdoret për përmirësimin e regresionit, i cili riprodhon gjendjen aktuale të ciklit të kredisë dhe rrjedhjen e dukshme të zhvillimit të ciklit të kredisë. Pas tre vjetësh, për të projektuar variablat ekonomike për jetëgjatësinë e plotë të secilit instrument, është përdorur një përfaqje e kthimit mesatar, që do të thotë se variablat ekonomike kanë tendencë të jenë një normë mesatare afatgjatë ose një mesatare afatgjatë norma e rritjes deri në maturim. Ndikimi i këtyre variablave ekonomike në probabilitetin e mosplotësimit, humbjes së parazgjedhur dhe ekspozimit në mungesë është përcaktuar duke kryer regresionin statistikor për të kuptuar ndryshimet e ndikimit në këto variabla kanë pasur historikisht normat e mungesës dhe mbi komponentët e humbjes në rast mospagese dhe ekspozimit në rast mospagese.

Përveç skenarit ekonomik bazë, Raiffeisen Research vlerëson gjithashtu një skenar optimist dhe pesimist për të siguruar që jo-linearitetet janë kapur. Grupi ka arritur në konkluzionin se tre ose më pak skenarë kapin në mënyrë të drejtë jo-linearitetin. Vlerësimi i ekspertëve për rreziqet idiosinkratike është zbatuar gjithashtu në këtë proces në nivelin e kërkimit të Raiffeisen në koordinim me administrimin e rrezikut të Grupit, duke rezultuar në përshtatje selektive ndaj skenarëve optimistë dhe pesimistë. Në rast të një paragjykim të mundshëm negativ ose pozitiv të treguesve të zgjedhur makroekonomike, kryhet një korigjim i mundshëm i paragjykimëve. Në këtë aspekt merret parasysh shkalla e rezultateve të mundshme që është përfaqësuese për secilin skenar të zgjedhur. Humbjet e pritshme të ponderuara të probabilitetit të kredisë përcaktohen duke drejtuar secilin skenar nëpërmjet modelit përkatës të humbjes së kredisë (HPK) dhe duke e shumëzuar atë me ponderimin e duhur të skenarit.

Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, projeksionet dhe gjasat e shfaqjes janë subjekt i një shkalle të lartë të pasigurisë së qenësishme dhe prandaj rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga ato të parashikuara. Grupi i konsideron këto parashikime për të përfaqësuar vlerësimin më të mirë të rezultateve të ardhshme dhe për të mbuluar çdo jo-linearitet dhe asimetri të mundshme brenda portofoleve të ndryshme të Grupit.

Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në ndjeshmërinë e lejimit të humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- Produkti i brendshëm bruto (të gjitha portofolet)
- Norma e papunësisë (të gjitha portofolet)
- Norma afatgjata e obligacioneve të qeverisë (portofole jo-pakicë veçanërisht)

Në tabelën e mëposhtme jepet një krahasim midis zhvlerësimit të akumuluar të raportuar për humbjet e pritshme të kredisë për aktivet financiare në Nivelin 1 dhe 2 (peshuar nga 25 për qind optimist, 50 për qind bazë dhe 25 për qind skenarë pesimistë) dhe pastaj çdo skenar i ponderuar me 100 për qind më vete. Skenarët optimistë dhe pesimistë nuk pasqyrojnë raste ekstreme, por mesatarja e skenarëve që shpërndahen në këto raste. Ky informacion është dhënë për qëllime ilustruese.

2019	31/12/2019	100%	100%	100%
Në mijë Lek	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlerësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	1,474,619	1,282,419	1,480,324	1,655,408

24. HUMBJET E PRITSHME TË KREDISË (VAZHDIM)

2018	31/12/2018	100%	100%	100%
Në mijë Lek	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlrësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	1,343,364	1,311,270	1,231,805	1,405,133

Fshirjet nga bilanci

Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit fshihen (pjesërisht ose plotësisht) kur nuk ka shpresa të arsyeshme për rimëkëmbjen. Kjo ndodh kur huamarrësi nuk ka më të ardhura nga operacionet dhe vlerat kolaterale nuk mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që i nënshtrohen heqjes. Për ekspozimin e shoqërive në falimentim, kreditë shënohen në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse monetare nga biznesi i tij operativ. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara cregjistrohen kur aktivet e zhvlrësuar mund të vazhdojnë të jenë subjekt i veprimeve përbarimore.

Për ekspozimin e shoqërive të vlerësuar si biznes me aktivitet të pasigurtë, kreditë janë zhvlrësuar në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse të mjeteve monetare nga biznesi i saj operacional. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara janë shlyer këtu. Shuma kontraktuale e papaguar mbi Aktivet financiare të cilat janë shlyer gjatë periudhës raportuese dhe që ende i nënshtrohen veprimtarisë së përbarimit janë të pa-matura / janë në mijë lekë..

25. EKSPOZIMI I BRENDSEHEM SIPAS NIVELEVE

Portofoli i kredisë i Grupit është shumë i larmishëm në aspektin e tipit të klientit, rajonit gjeografik dhe industrisë. Përqendrimet e emrave të vetëm janë gjithashtu të administruara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e grupit të klientëve të lidhur) me kufizime dhe raportim të rregullt. Si pasojë, granulariteti i portofolit është i lartë. Tabela e mëposhtme tregon aktivet financiare - koston e amortizuar bazuar në palët dhe Nivelit përkatëse. Kjo tregon fokusin e Grupit në shoqëritë jofinanciare dhe individët:

25. EKSPOZIMI I BRENDSEHEM SIPAS NIVELEVE (VAZHDIM)

2019	Vlera kontabël bruto			Vlera e akumuluar			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka qendrore	6,085,938.00	-	-	-223	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	54,538,321	-	-	-83,305	-	-	0.15%	0.00%	0.00%
Bankat	36,614,457	-	-	-364	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	8,890	-	-	-21	-	-	0.24%	0.00%	0.00%
Korporatat jo-financiare	48,485,508	5,477,973	10,030,053	-307,246	-316,597	-7,353,993	0.63%	5.78%	73.32%
Individët	36,514,574	2,235,112	2,404,384	-411,107	-359,061	-1,590,261	1.13%	16.06%	66.14%
nga të cilat kredi hipotekare	14,978,315	745,650	533,310	-116,622	-121,551	-333,663	0.78%	16.30%	62.56%
Total	182,247,688	7,713,085	12,434,437	-802,266	-675,658	-8,944,254	0.44%	8.76%	71.93%

Tabela e mëposhtme tregon detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e tjera jashtë bilancit nga palët dhe nivelet. Kjo nxjerr në pah fokusin e Grupit ndaj shoqërive jo-financiare:

2019	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9			Raporti i mbulimit HPK		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Banka Qendrore	11,256	-	-	6	-	-	-0.05%	0.00%	0.00%
Bankat	3,288	-	-	2	-	-	-0.06%	0.00%	0.00%
Institucionet qeveritare	2,311,124	-	-	1	-	-	0.00%	0.00%	0.00%
Korporata të tjera financiare	76,213	-	-	1,573	-	-	-2.06%	0.00%	0.00%
Korporatat jo-financiare	15,363,223	1,381,021	-	34,096	6,001	-	-0.22%	-0.43%	0.00%
Individë	3,479,583	202,884	26,474	18,058	2,955	19,206	-0.52%	-1.46%	-72.55%
Totali	21,244,687	1,583,905	26,474	53,736	8,956	19,206	-0.25%	-0.57%	-72.55%

25. EKSPOZIMI I BRENDSEHM SIPAS NIVELEVE (VAZHDM)

Tabela në vijim tregon vlerën kontabël bruto dhe zhvlerësimin e aktiveve financiare - koston e amortizuar që janë zhvendosur nga matja në bazë të humbjeve të pritshme 12-mujore në matje në bazë të humbjeve të pritshme gjatë jetës ose anasjelltas:

2019	Vlera kontabël bruto		Zhvlerësimet		Raporti i mbulimit HPK		
	Në mijë Lek	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës
Transferimi nga HPK 12 muaj në HPK përgjatë gjithë jetës							
Korporatat jo-financiare	-3,301,384	3,301,384	-129,062	421,020	3.91%	12.75%	
Individë	-1,501,535	1,501,535	-27,663	517,038	1.84%	34.43%	
Transferimi nga HPK përgjatë gjithë jetës në HPK 12 muaj							
Korporatat jo-financiare	759,586	-759,586	125,356	-297,355	16.50%	39.15%	
Individë	2,272,762	-2,272,762	23,546	-258,730	1.04%	11.38%	

26. ZHVLERËSIMI

Tabela e mëposhtme tregon zhvlerësimin e kredive dhe borxhit për aktivet financiare të matur me koston e amortizuar dhe aktivet financiare.

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1/1/2019	596,365	756,921	8,725,698	1,734,114	11,813,098
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	76,612	6,115	120,690	383,624	587,041
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	-14,903	-18,120	-511,327	-	-544,350
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	-333,637	-257,616	1,060,171	-277,879	191,039
Ndryshimet për shkak të ndryshimit në metodologjinë e institucionit për vlerësim	477,871	201,445	-133,060	-	546,256
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	-42	-13,087	-2,118,530	-39,247	-2,170,906
31/12/2019	802,266	675,658	7,143,642	1,800,612	10,422,178

Në mijë Lek	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës		
1/1/2018	476,015	577,676	13,041,676	273,426	14,368,793
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	49,527	10,428	52,708	1,608,043	1,720,706
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	-21,646	-34,596	-101,289	-	-157,531
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	95,244	228,419	-2,193,910	-99,899	-1,970,146
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	-2,775	-25,026	-2,073,487	-47,456	-2,148,744
31/12/2018	596,365	756,901	8,725,698	1,734,114	11,813,078

28. ZHVLERËSIMI (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon zhvillimin e provizioneve për angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera:

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1/1/2019	47,986	9,802	24,033	81,821
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	58,791	456	-	59,247
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	-22,307	-2,090	-	-24,397
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	-34,998	1,829	-3,435	-36,604
Zvogëlimi i provigjionit për shkak të fshirjeve	4,265	-1,041	-1,392	1,832
31/12/2019	53,736	8,956	19,206	81,898

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
1/1/2018	30,993	8,572	18,777	58,342
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	25,845	2,753	-	28,598
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	-16,849	-3,892	-	-20,741
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	7,997	2,369	5,256	15,622
31/12/2018	47,986	9,802	24,033	81,821

27. NË VONESË

Në tabelën në vijim janë paraqitur kërkesat dhe borxhet në vonesë të matur me kosto të amortizuar ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse:

2019

Vlera kontabël

Në mijë Lek	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kreditë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kreditë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë
Korporata	3,526,697	173,214	-	917,943	1,891,946	-	316,327	257,350	1,827,959
Individë	355,379	-	-	135,776	137,245	-	195,317	20,592	369,775
Totali	3,882,076	173,214	-	1,053,719	2,029,191	-	511,644	277,941	2,197,734

2018

Vlera kontabël

Në mijë Lek	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kreditë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kreditë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë
Korporata	4,091,692	2	-	847,679	435,921	-	440,959	76,296	1,915,390
Individë	1,066,099	-	-	570,885	271,277	-	22,878	45,710	277,437
Totali	5,157,791	2	-	1,418,564	707,198	-	463,837	122,006	2,192,827

28. NDARJA SIPAS MATURITETIT TË MBETUR

Aktive	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2019 Në mijë Lek					
Arka, banka qendrore dhe llogari të tjera pa afat	7,853,119	3,537,118	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	21,308	54,256,686	57,833,379	67,706,123	18,860,216
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	1,247	1,886	-	-
Aktive të tjera	-	33,460	-	-	-
Totali	7,874,427	57,828,510	57,835,265	67,706,123	18,860,216

Detyrime	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2019 Në mijë Lek					
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	141,823,318	16,767,000	33,730,946	1,538,604	287,989
Detyrime të tjera	18,695	250,063	-	1,908	-
Totali	141,842,013	17,017,063	33,730,946	1,540,512	287,989

Aktive	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2018 Në mijë Lek					
Arka, banka qendrore dhe llogari të tjera pa afat	5,467,672	-37,321	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	-	61,462,945	50,421,712	-	75,962,287
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes		480	2,036		
Aktive të tjera		33,011			
Totali	5,467,672	61,459,114	50,423,748		75,962,287

Detyrime	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
2018 Në mijë Lek					
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	138,117,630		19,280,295	34,798,064	2,361,511
Detyrime të tjera	-		227,921	9,424	7,198
Totali	138,117,630		19,508,216	34,807,488	2,368,709

Rezerva e detyrueshme nuk është përfshirë në analizën e maturitetit për 2019 dhe 2018 pasi nuk është një instrument financiar kontraktual.

29. VOLUMET NË MONEDHË TË HUAJ

në mijë LEK	2019	2018
Aktivet	95,827,280	100,119,190
Detyrimet	83,796,021	88,319,041

Për detaje të mëtejshme mbi ekspozimet në valutë dhe analizën e ndjeshmërisë, referojuni Shënimit "34 Rreziku i Tregut" më poshtë.

ADMINISTRIMI I RREZIKUT

Administrimi aktiv i rrezikut është një kompetencë thelbësore e Grupit. Për të identifikuar, matur dhe administruar në mënyrë efektive rreziqet, Grupi vazhdon të zhvillojë sistemin gjithëpërfshirës të administrimit të rrezikut. Administrimi i rrezikut është një pjesë integrale e administrimit të përgjithshëm të bankave. Veçanërisht, përveç kërkesave ligjore dhe rregullative, ai merr parasysh natyrën, shkallën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të biznesit të Grupit dhe rreziqet që rezultojnë. Raporti i rrezikut përshkruan parimet dhe organizimin e administrimit të rrezikut dhe përshkruan ekspozimin aktual të rrezikut në të gjitha kategoritë e rrezikut material.

30. PARIMET E ADMINISTRIMIT TË RREZIKUT

Grupi ka një sistem të parimeve dhe procedurave të rrezikut në vend për matjen dhe monitorimin e rrezikut, i cili synon kontrollin dhe administrimin e rreziqeve materiale në Grup. Politikat e rrezikut dhe parimet e administrimit të rrezikut janë të përcaktuara nga Bordi Drejtues. Parimet përfshijnë politikat e mëposhtme të rrezikut:

- Administrimi i integruar i rrezikut: Kredia, vendi, tregu, likuiditeti dhe rreziqet operacionale administrohen si rreziq kryesore në baza të Grupit. Për këtë qëllim, këto rreziqe maten, kufizohen, grumbullohen dhe krahasohen me kapitalin e mbulimit të rrezikut në dispozicion.
- Planifikimi i vazhdueshëm: Strategjitë e rrezikut dhe kapitali i rrezikut rishikohen dhe miratohen gjatë procesit të buxhetimit dhe planifikimit njëvjeçar, duke i kushtuar vëmendje të veçantë parandalimit të përqendrimeve të rrezikut.
- Kontrolli i pavarur: Mirëmbahet një personel i qartë dhe ndarja organizative midis veprimeve të biznesit dhe të gjitha aktiviteteve të administrimit të rrezikut ose kontrollit të rrezikut.
- Kontrolli "ex ante" dhe "ex post": Rreziqet maten vazhdimisht brenda fushës së shitjes së produktit dhe matjes së performancës së rregulluar nga rreziku. Në këtë mënyrë sigurohet që biznesi në përgjithësi kryhet vetëm nën konsideratat e kthimit të rrezikut dhe se nuk ka nxitje për të marrë rreziqe të larta.

Njësitë individuale të administrimit të rrezikut të Grupit zhvillojnë strategji të detajuara të rrezikut, të cilat përcaktojnë objektiva më konkrete të rrezikut dhe standarde specifike në përputhje me këto parime të përgjithshme. Strategjia e përgjithshme e rrezikut të Grupit rrjedh nga strategjia e biznesit e Grupit dhe kërkesa e rrezikut dhe shton aspekte të rëndësishme të rrezikut ndaj strukturës së planifikuar të biznesit dhe zhvillimit strategjik. Këto aspekte përfshijnë, për shembull, kufijtë strukturorë dhe objektivat e raportit të kapitalit që duhet të përmbushen në procesin e buxhetimit dhe në fushën e vendimeve të biznesit.

Caqet më specifike për kategoritë individuale të rrezikut janë vendosur në strategjitë e detajuara të rrezikut. Për shembull, strategjia e rrezikut të kredisë e Grupit përcakton kufijtë e portofolit të kredisë për segmentet dhe përcakton autoritetin e miratimit të kredisë për aplikimet me limit.

31. ORGANIZIMI I ADMINISTRIMIT TË RREZIKUT

Bordi Drejtues i Grupit siguron organizimin e duhur dhe zhvillimin e vazhdueshëm të administrimit të rrezikut. Ajo vendos se cilat procedura duhet të përdoren për identifikimin, matjen dhe monitorimin e rreziqeve dhe merr vendime drejtuese sipas raporteve dhe analizave të rrezikut. Bordi Drejtues mbështetet në kryerjen e këtyre detyrave nga njësitë e administrimit të rrezikut të pavarur dhe komisionet e veçanta.

Funksionet e administrimit të rrezikut kryhen në nivele të ndryshme në Grup. Grupi zhvillon dhe zbaton konceptet përkatëse si institucioni i kreditit mëmë. Njësitë e administrimit të rrezikut zbatojnë politikat e rrezikut për llojet specifike të rrezikut dhe marrin vendime aktive drejtuese brenda buxheteve të miratuara të rrezikut për të arritur objektivat

31. ORGANIZIMI I ADMINISTRIMIT TË RREZIKUT (VAZHDIM)

e vendosura në politikën e biznesit. Për këtë qëllim, ata monitorojnë rreziqet që rezultojnë nga përdorimi i mjeteve standarde të matjes dhe i raportojnë ato tek njësitë qendrore të administrimit të rrezikut nëpërmjet ndërfaqeve të përcaktuara. Divizioni qendror i Kontrollit të Rrezikut Bankar merr funksionin e kontrollit të pavarur të rrezikut të kërkuar nga ligji bankar. Përgjegjësitë e tij përfshijnë zhvillimin e një kuadri të gjerë të Grupit për administrimin e rrezikut të Grupit (duke integruar të gjitha llojet e rrezikut) dhe përgatitjen e raporteve të pavarura mbi profilin e rrezikut për Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës, Bordit të Administrimit të Grupit dhe drejtuesve të njëjse individuale të biznesit. Ai gjithashtu mat masën e kërkuar të mbulimit të rrezikut për njësi të ndryshme të Grupit dhe llogarit përdorimin e buxheteve të kapitalit të rrezikut të alokuar në kuadrin e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm.

Komitetet e rrezikut

Komiteti i Rrezikut të Grupit është organi më i lartë vendimmarrës për të gjitha fushat e Grupit lidhur me rrezikun. Ai vendos për metodat e administrimit të rrezikut dhe për konceptet e kontrollit të përdorura përgjithësisht për Grupin dhe për nënndarjet kyçe dhe është përgjegjës për zhvillimin e vazhdueshëm dhe zbatimin e metodave dhe parametrave për përcaktimin e rrezikut dhe për rafinimin e instrumenteve drejtuese. Kjo gjithashtu përfshin përcaktimin e rrezikut dhe buxhetet dhe kufizimet e ndryshme të rrezikut në nivelin e përgjithshëm të Grupit, si dhe monitorimin e situatës aktuale të rrezikut në lidhje me limitet e brendshme të mjaftueshmërisë së kapitalit dhe rreziqet përkatëse. Ai miraton aktivitetet e administrimit të rrezikut dhe kontrollit (siç është shpërndarja e kapitalit të rrezikut) dhe këshillon Këshillin Drejtues në këto çështje. Komiteti i Aktiveve / Detyrimeve të Grupit vlerëson dhe administron strukturën epozicionit financiar dhe rrezikun e likuiditetit dhe përcakton standardet për çmimet e transfertave të fondeve të brendshme. Në këtë kontekst ai luan një rol të rëndësishëm në planifikimin e financimit afatgjatë dhe mbrojtjes së normave të interesit strukturor dhe të kursit të këmbimit valutor.

Komiteti i Rrezikut të Tregut kontrollon rreziqet e tregut që rrjedhin instrumentet e mbajtura për shitje dhe mbajtura në maturim dhe përcakton kufijtë përkatës dhe proceset. Në veçanti, mbështetet në raportet e fitimit dhe humbjes, rreziqet e llogaritura dhe përdorimi i limitit, si dhe rezultatet e analizave të skenarit dhe testet e stresit në lidhje me rreziqet e tregut. Komiteti i Kreditit përbëhet nga përfaqësues të zyrave shërbimit dhe të zyrave mbështetëse, me detyra të stafit në varësi të llojit të klientit (klientët e korporatave, bankat, sovranët dhe shijtjet me pakicë). Komisionet e përcaktojnë kriteret specifike të huadhënies për segmente të ndryshme të klientëve dhe marrin të gjitha vendimet e kredive në lidhje me ato segmente në lidhje me procesin e miratimit të kredisë (në varësi të vlerësimit dhe madhësisë së ekspozimit).

Komiteti i kredive me probleme është komiteti më i rëndësishëm në procesin e vlerësimit dhe vendimmarrjes në lidhje me huatë problematike. Komiteti përfshin kryesisht autoritetet vendimmarrëse; kryetari i tij është Drejtori Kryesor i Rrezikut (DKR) i Grupit. Anëtarët e mëtjeshëm me të drejtë vote janë ata anëtarë të Bordit Drejtues përgjegjës për divizionet e konsumatorëve, Drejtori Kryesor Financiar (DKF) dhe divizioni përkatës dhe menaxherët e departamenteve nga administrimi i rrezikut dhe administrimi i ekspozimeve të veçanta (stërvitje).

Komiteti i Administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacionale të Grupit përbëhet nga përfaqësues të fushave të biznesit (klientët e shitjes me pakicë, të tregut dhe të korporatave) dhe përfaqësues të Pajtueshmërisë (duke përfshirë krimin financiar), Sistemin e Kontrollit të Brendshëm, Operacionet, Sigurinë dhe Kontrollin e Rrezikut, nën kryesimin e DKR. Ky komitet është përgjegjës për administrimin e rrezikut operacional të Grupit (duke përfshirë rrezikun e sjelljes). Ai nxjerr dhe vendos strategjinë e rrezikut operacional bazuar në profilin e rrezikut dhe strategjinë e biznesit dhe gjithashtu bën vendime lidhur me veprimet, kontrollet dhe pranimin e rrezikut.

Sigurimi i cilësisë dhe auditimi i brendshëm

Sigurimi i cilësisë në lidhje me administrimin e rrezikut ka të bëjë me sigurimin e integritetit, qëndrueshmërisë dhe saktësisë së proceseve, modeleve, llogaritjeve dhe burimeve të të dhënave. Kjo është për të siguruar që Grupi i përmbahet të gjitha kërkesave ligjore dhe se mund të arrijë standardet më të larta në operacionet e administrimit të rrezikut. Të gjitha këto aspekte koordinohen nga Divizioni i Pajtueshmërisë Bankare, i cili analizon sistemin e kontrollit të brendshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe - nëse veprimet janë të nevojshme për të adresuar ndonjë mangësi - është gjithashtu përgjegjës për përcjelljen e zbatimit të tyre.

Dy funksione shumë të rëndësishme në sigurimin e mbikëqyrjes së pavarur kryhen nga divizionet e Auditimit dhe Pajtueshmëria: Auditimi i pavarur i brendshëm është një kërkesë ligjore dhe një shtyllë qendrore e sistemit të kontrollit të brendshëm. Auditimi i brendshëm periodikisht vlerëson të gjitha proceset e biznesit dhe kontribuon në mënyrë të konsiderueshme për sigurimin dhe përmirësimin e tyre. I dërgon raportet e tij drejtpërdrejt në Bordin Drejtues të Grupit, i cili i diskuton ato në baza të rregullta në mbledhjet e tij të Bordit.

Zyra e Përputhshmërisë është përgjegjëse për të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me përmbushjen e kërkesave ligjore në plotësim dhe si pjesë integrale të sistemit të kontrollit të brendshëm. Kështu, monitorohet përputhja me rregulloret ekzistuese në operacionet ditore.

32. ADMINISTRIMI I RREZIKUT TË PËRGJITHSHËM TË GRUPIT

Mbajtja e një niveli adekuat të kapitalit është një objektiv kryesor i Grupit. Kërkesat e kapitalit monitorohen rregullisht bazuar në nivelin e rrezikut të matur sipas modeleve të brendshme dhe në zgjedhjen e modeleve të përshtatshme merret parasysh rëndësia e rreziqeve që vlerësohen çdo vit. Ky koncept i administrimit të rrezikut të përgjithshëm të Grupit siguron përbushjen e kërkesave të kapitalit si nga perspektiva rregullative (qëndrueshmëria dhe statusi i vazhdueshëm) dhe nga perspektiva ekonomike (vlerësimi objektiv). Kështu ajo mbulon aspektet sasiore të procesit të vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm (ICAAP) siç kërkohet ligjërisht. Procesi i plotë i ICAAP i Grupit auditohet gjatë procesit të rishikimit mbikëqyrës në baza vjetore.

Korniza e sjelljes të rrezikut (KSR) kufizon rrezikun e përgjithshëm të Grupit në përputhje me objektivat strategjike të Grupit dhe cakton kapitalin e rrezikut të llogaritur sipas kategorive të ndryshme të rrezikut dhe zonave të biznesit. Qëllimi kryesor i KSR është të kufizojë rrezikun, veçanërisht në skenarët e kundërt dhe për rreziqet kryesore të njëanshme në mënyrë të tillë që të sigurojnë pajtueshmëri me raportet minimale rregullatore. Rrjedhimisht, KSR bazohet në tri shtyllat e ICAAP (vlerësimi objektiv, vijimësia e biznesit, perspektiva e qëndrueshmërisë) dhe përcakton limitet e rrezikut të përqendrimin për llojet e rrezikut të identifikuar si të rëndësishme në vlerësimin e rrezikut. Përveç kësaj, qëndrimi ndaj rrezikut i vendosur nga Bordi Drejtues dhe strategjia e rrezikut të Grupit dhe zbatimi i tij raportohen rregullisht në Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës.

Objekti	Rreziku	Teknika e matjes	Niveli i besimit
Perspektiva e vlerësimit të synuar	Rreziku i mos plotësimit të kërkesave nga huadhënësit kryesor të Grupit	Humbja e papritur për horizontin e rrezikut njëvjeçar (kapitali ekonomik) nuk mund të tejkalojë nivelin aktual të kapitalit dhe detyrimeve të varura	99.92% si rrjedh nga probabiliteti i objektivave të vlerësimit të parazgjedhur
Perspektiva e biznesit në vijimësi	Rreziku i mosplotësimit të kërkesës së kapitalit rregullator sipas CRR	Kapaciteti i marrjes së rrezikut (fitimet e projektuara plus kapitali që tejkalon kërkesat rregullatore) nuk mund të tejkalojë vlerën me rrezik të Grupit (horizonti rreziku një vjeçar)	95 për qind, duke reflektuar gatishmërinë e pronarëve për të injektuar fonde shtesë vetjake
Perspektiva e qëndrueshmërisë	Rreziku i rënies nën një raport të qëndrueshëm tier 1 gjatë gjithë ciklit ekonomik	Projeksionet e kapitalit dhe të ardhurave për një periudhë planifikuese trevjeçare bazuar në supozimet e një rënie të konsiderueshme në ekonomi	85-90 për qind, bazuar në vendimet e mundshme të administrimit për të ulur rrezikun përkohësisht ose për të rritur kapitalin e kapitalit shtesë

33. RREZIKU I KREDISË

Rreziku i kredisë është rreziku më i madh për biznesin e Grupit. Rreziku i kredisë nënkupton rrezikun e humbjes financiare nëse ndonjë nga klientët ose palët e treta nuk i përbush detyrimet kontraktuale ndaj Grupit. Rreziku i kredisë vjen kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndaj bankave, huatë dhe paradhëniet për klientët, angazhimet e huadhënies dhe garancitë financiare të dhëna. Grupi gjithashtu është i ekspozuar ndaj rreziqeve të tjera të kreditit që rrjedhin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe ekspozimet e tjera të lidhura me aktivitetet tregtare, marrëveshjet e shlyerjes dhe transaksionet e anasjellta të riblerjes.

Ekspozimi total i kredisë i përdorur në administrimin e portofolit përfshin të dyja ekspozimet në dhe jashtë pasqyrës së pozicionit financiar përpara aplikimit të faktorëve të konvertimit të kredisë, dhe kështu përfaqëson ekspozimin total të kredisë. Nuk zvogëlohet nga efektet e zbutjes së rrezikut të kredisë, si garancitë ose kolaterali fizik, efektet që megjithatë konsiderohen në vlerësimin e përgjithshëm të rrezikut të kredisë. Ekspozimi total i kredisë është përdorur - nëse nuk është shprehur ndryshe - për t'u referuar ekspozimeve në të gjitha tabelat e mëposhme në raportin e rrezikut.

33. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasës së aktiveve (modelet e vlerësimit):

në mijë LEK	2019	2018
Klientet korporata	62,640,904	62,328,600
Financimi i projekteve	2,701,404	1,056,391
Klientet me pakicë	60,338,043	53,764,631
Bankat	44,869,909	43,047,996
Sovranët	79,768,613	85,165,187
Total	250,318,873	245,362,805

Ekspozimi i përgjithshëm i kredisë përfshin bilancet e parave të gatshme në bankat qendrore dhe depozitat e tjera të kërkesave në banka (Shënimi 9), aktivet financiare me kosto të amortizuar (Shënimi 10) dhe angazhimet e kredisë, garancitë financiare të dhëna dhe angazhimet e tjera të dhëna (Shënimi 21).

Portofoli i kredisë – klientët korporata

Modelet e brendshme të vlerësimit për klientët e korporatave marrin parasysh parametrat cilësorë, raportet e ndryshme nga deklaratat e pozicionit financiar dhe raportet e fitimit që mbulojnë aspekte të ndryshme të aftësisë kreditore të klientëve për industri dhe industri të ndryshme. Përveç kësaj, modeli për korporatat më të vogla gjithashtu përfshin një përbërës të sjelljes së llogarisë.

Tabela e mëposhtme tregon totalin e vlerësimit të brendshëm të ekspozimit ndaj kredisë (korporatat e mëdha, korporatat e mesme dhe korporatat e vogla). Për qëllime prezantimi, notat individuale të shkallës së vlerësimit janë kombinuar në nëntë klasifikime kryesore.

në mijë LEK	2019	%	2018	%
1 Rrezik minimal	-	0.00%	-	-
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	-	0.00%	390,072	0.63%
3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	1,415,232	2.26%	-	0.00%
4 Gjendje e mirë e kredisë	5,008,803	8.00%	4,094,893	6.57%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	10,524,423	16.80%	9,982,021	16.02%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	11,130,358	17.77%	10,637,990	17.07%
7 Gjendja margjinale e kredisë	24,305,424	38.80%	23,904,508	38.35%
8 Gjendja e dobët e kredisë / nën standard	1,082,793	1.73%	1,701,001	2.73%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	869,951	1.39%	1,559,302	2.50%
10 E zhvlerësuar	8,292,060	13.24%	10,056,419	16.13%
NR E pa klasifikuar	11,860	0.02%	2,394	0.00%
Totali	62,640,904	100.00%	64,328,600	100.00%

33. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Modeli i vlerësimit për financimin e projektit ka pesë klasa dhe merr parasysh probabilitetet individuale të parazgjedhur dhe kolateralin në dispozicion. Ndarja e ekspozimit të financimit të projektit të Grupit është paraqitur në tabelën e mëposhtme:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
6.1 Profili i shkëlqyeshëm i rrezikut të projektit - rrezik shumë i ulët	0	0.00%	-	0.00%
6.2 Profili i mirë i rrezikut të projektit - rrezik i ulët	2,038,668	75.47%	3,130	0.30%
6.3 Profili i pranueshëm i rrezikut të projektit - rreziku mesatar	137,002	5.07%	514,348	48.69%
6.4 Profili i dobët i rrezikut të projektit - rreziku i lartë	0	0.00%	-	-
6.5 E zhvlerësuar	525,734	19.46%	538,911	51.01%
NR E pa klasifikuar	0	0.00%	2	
Totali	2,701,404	100.00%	1,056,391	100.00%

Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total të kredisë për korporatat dhe financimin e projektit sipas industrisë:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Prodhim	11,412,923	17.47%	9,498,903	14.99%
Tregtia me shumicë dhe pakicë	15,423,671	23.60%	16,983,997	26.79%
Ndërmjetësimi financiar	4,639,011	7.10%	496,558	0.78%
Pasuri të patundshme	1,186,928	1.82%	1,614,163	2.55%
Ndërtim	6,409,209	9.81%	4,472,292	7.06%
Shërbimet e pavarura / teknike	23,572	0.04%	21,704	0.03%
Transport, magazinim dhe komunikim	3,355,500	5.14%	3,156,742	4.98%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	19,026,132	29.12%	16,686,840	26.33%
Industritë e tjera	3,865,362	5.92%	10,453,793	16.49%
Total	65,342,308	100.00%	63,384,992	100%

Portofoli i kredisë - Klientë me pakicë

Klientet me pakicë janë të ndarë në individë privatë dhe ndërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM). Për klientet me pakicë përdoret një sistem me dy pikë, i përbërë nga vlerësimi fillestar dhe ad hoc i bazuar në të dhënat e klientit dhe të vlerësimit të sjelljes bazuar në të dhënat e llogarisë. Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë të Grupit ndaj klientëve me pakicë:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Klientët me pakicë - individë privatë	44,863,010	74%	40,064,521	75%
Klientët me pakicë - njësi të vogla dhe të mesme	15,475,033	26%	13,700,110	25%
Total	60,338,043	100%	53,764,631	100%

33. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë për klientët me pakicë (individët privatë dhe mikro njësitë) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
0.5 Rrezik minimal	1,052,884	2.25%	1,083,599	2.58%
1.0 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	850,235	1.82%	694,388	1.65%
1.5 Gjendje shumë e mirë në kredi	3,156,993	6.76%	6,322,586	15.06%
2.0 Gjendje e mirë e kredisë	12,894,938	27.60%	13,451,722	32.05%
2.5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	12,655,151	27.08%	8,546,421	20.36%
3.0 Gjendje e pranueshme e kredisë	5,987,271	12.81%	3,082,215	7.34%
3.5 Gjendje marginale e kredisë	2,101,686	4.50%	1,586,306	3.78%
4.0 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	561,986	1.20%	632,200	1.51%
4.5 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimë	517,857	1.11%	634,813	1.51%
5.0 E zhvlerësuar	2,633,258	5.64%	2,065,329	4.92%
NR E pa klasifikuar	4,316,306	9.24%	3,876,243	9.23%
Totali	46,728,565	100%	41,975,822	100%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj klientëve me pakicë (ndërmarrjet e ndërmarrjeve të vogla) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
1 Rrezik minimal	100,412	0.74%	-	0.00%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	124,913	0.92%	-	0.00%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	620,843	4.56%	-	0.00%
4 Gjendje e mirë e kredisë	2,169,607	15.94%	3,147,000	26.69%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	3,414,145	25.09%	2,951,572	25.04%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	3,230,857	23.74%	2,458,423	20.85%
7 Gjendje marginale e kredisë	1,767,219	12.99%	1,499,546	12.72%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	701,103	5.15%	916,675	7.78%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimë	583,305	4.29%	449,361	3.81%
10 E zhvlerësuar	896,591	6.59%	364,902	3.10%
NR E pa klasifikuar	483	0.00%	1,330	0.01%
Totali	13,609,478	100.00%	11,788,809	100.00%

Tabela më poshtë tregon ekspozimin total të kredisë me pakicë sipas produktit:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Kreditë hipotekare	19,167,219	31.77%	15,994,653	29.75%
Kreditë personale	18,526,398	30.70%	17,285,012	32.15%
Kartat e kreditit	2,465,910	4.09%	2,323,868	4.32%
Financimi i NVM-ve	14,315,489	23.73%	13,108,627	24.38%
Mbitërheqje	4,162,824	6.90%	4,131,829	7.69%
Kreditë e makinave	1,700,203	2.82%	920,642	1.71%
Total	60,338,043	100%	53,764,631	100%

33. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Portofoli i kredisë – Bankat

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasifikimit të brendshëm për bankat (duke përfshirë bankën qendrore). Për shkak të numrit të vogël të klientëve (psh. humbjeve të vëzhguara), probabiliteti i humbjeve të klasifikimit individual në këtë klasë të aseteve llogaritet bazuar në një kombinim të të dhënave të brendshme dhe të jashtme.

në mijë LEK	2019	%	2018	%
1 Rrezik minimal	791,098	1.76%	770,791	2%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	20,308,747	45.26%	29,944,944	70%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	13,531,914	30.16%	9,366,924	22%
4 Gjendja e mirë e kredisë	1,268,537	2.83%	1,234,063	3%
5 Gjendja e shëndoshë e kredisë	4,048,018	9.02%	1,533,561	4%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	116,561	0.26%	137,705	-
7 Gjendje marginale e kredisë	0	0.00%	60,008	-
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	0	0.00%	-	-
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	0	0.00%	-	-
10 E zhvlerësuar	0	0.00%	-	-
NR E pa klasifikuar	4,805,034	10.71%	-	-
Totali	44,869,909	100.00%	43,047,996	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj bankave (duke përfshirë bankën qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Hua dhe paradhanie	1,136,653	3%	550,339	1%
Obligacionet	8,014,463	18%	14,307,811	33%
Repo	1,176,474	3%	538,307	1%
Tregu parave	29,734,643	66%	26,386,715	61%
Te tjeta	4,807,676	11%	1,264,825	3%
Total	44,869,909	100%	43,047,996	100%

Portofoli i kredisë – Qeveritë qendrore

Një tjetër klasë e aktiveve formohet nga qeveritë qendrore, banka qendrore dhe komunat rajonale, si dhe subjektet e tjera të sektorit publik. Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total ndaj qeverive qendrore (duke përfshirë bankën qendrore) sipas vlerësimit të brendshëm:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
A1 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	-	-	-	-
A2 Gjendje shumë e mirë e kredisë	-	-	-	-
A3 Gjendje e mirë e kredisë	-	-	-	-
B1 Gjendje e shëndoshë e kredisë	-	-	-	-
B2 Gjendje mesatare e kredisë	1	-	-	-
B3 Gjendje mesatare e kredisë	-	-	-	-
B4 Gjendje e dobët e kredisë	79,768,604	100%	84,281,070	99%
B5 Gjendje shumë e dobët e kredisë	-	-	-	-

33. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

C	Rreziku i dyshimtë / i lartë i parazgjedhur	-	-	-	-
D	E zhvlerësuar	-	-	-	-
NR	E pa klasifikuar	8	0%	884,117	1%
Totali		79,768,613	100.00%	85,165,187	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredive ndaj sovranëve (duke përfshirë bankën qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Hua dhe paradhenie	19,133,098	23.99%	18,024,984	21.16%
Obligacionet	54,538,285	68.37%	60,144,221	70.62%
Tregu i parave	6,097,230	7.64%	6,100,017	7.16%
Te tjera	0	0.00%	895,965	1.05%
Total	79,768,613	100.00%	85,165,187	100.00%

Ekspozimet jo-performuese (EJP-se)

Tabela në vijim paraqet ekspozimet jo-performuese duke përfshirë së bashku ekspozimet të humbura dhe jo të humbura.

në mijë LEK	EJP		Raporti i EJP		Raporti i mbulimit të EJP	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Korporatat jofinanciare	10,236,377	12,117,430	15.99%	19.44%	71.84%	74.92%
Individet	2,427,947	1,914,702	5.90%	5.25%	64.99%	72.42%
Hua dhe paradhenie	12,664,324	14,032,132				
Obligacionet	12,664,324	14,032,132				

Huatë me probleme (HP)

Sipas Nenit 178 CRR, përkufizimi i humbjes dhe i huave me probleme (HP) shkaktohet nëse mund të supozohet se një klient nuk ka gjasa të përmbushë detyrimet e tij të huasë në bankë ose nëse debitori ka kaluar së paku 90 ditë për çdo detyrim material të huasë në bankë. Për klientët jo-retail, dymbëdhjetë tregues të ndryshëm përdoren për të identifikuar një ngjarje të paracaktuar. Për shembull, një ngjarje humbjeje zbatohet nëse një klient përfshihet në procedurat e paafësisë paguese ose të ngjashme, nëse ka qenë e nevojshme të njihet një zhvlerësim ose zbritje e drejtpërdrejtë mbi një hua të klientit ose nëse administrimi i rrezikut të huasë ka gjykuar një llogari të arkëtueshme të mos jetë tërësisht i rikuperueshëm ose njësisia e testimit po konsideron një ristrukturim.

Tabela e mëposhtme tregon pjesëmarrjen e huave me probleme (HP) në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përfshirë zërat jashtë gjendjes financiare):

në mijë LEK	HP		Raporti HP		Raporti i mbulimit HP	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Korporatat jofinanciare	10,101,172	12,094,762	15.78%	19.41%	73.22%	79.28%
Individet	2,427,948	1,810,929	5.90%	5.55%	66.22%	120.84%
Totali i jo-bankave	12,529,120	13,905,691				
Totali	12,529,120	13,905,691				

33. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Tabelat e mëposhtme tregojnë ndryshimet në kreditë me probleme në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përfshirë zërat jashtë bilancit):

në mijë LEK	Më 1/1/2019	Shtesa	Zvogëlime	më 31/12/2019
Korporatat jofinanciare	12,094,783	1,495,329	-3,488,940	10,101,172
Individet	1,811,081	1,813,773	-1,196,906	2,427,948
Totali i jo-bankave	13,905,864	3,309,102	-4,685,846	12,529,120
Bankat	-	0	0	0
Total	13,905,864	3,309,102	-4,685,846	12,529,120

Në zvogëlime përfshihen ripagimet, fshirjet dhe daljet nga kategoria e HP.

në mijë LEK	Më 1/1/2018	Shtesa	Zvogëlime	më 31/12/2018
Korporatat jofinanciare	14,872,019	2,490,412	-5,267,648	12,094,783
Individet	2,029,406	652,685	-871,010	1,811,081
Totali i jo-bankave	16,901,425	3,143,097	-6,138,658	13,905,864
Bankat	-	-	-	-
Total	16,901,425	3,143,097	-6,138,658	13,905,864

Përqëndrimi i rrezikut

Portofoli i kredisë së Grupit është shumë i diversifikuar në aspektin e rajonit gjeografik dhe të industrisë. Përqëndrimet e ekspozimeve janë gjithashtu të administruara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e grupeve të klientëve të lidhur) përmes kufizimeve dhe raportimit të rregullt. Si rezultat, granulariteti i portofolit është i lartë. Si pjesë e riorganizimit strategjik të Grupit, strukturat kufizuese për rrezikun e përqëndrimit u rishikuan për secilin segment të klientëve. Ndarja rajonale e ekspozimeve pasqyron diversifikimin e gjerë të biznesit të kredisë në tregjet e Grupit. Tabela në vijim tregon shpërndarjen e ekspozimeve të kredive në të gjitha klasat e aktiveve nga vendi i huamarrësit, të grupuara sipas rajoneve:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Republika Çeke	4,364,995	1.77%	10,602,369	4.30%
Poloni	3,655,858	1.48%	3,705,442	1.50%
Austri	11,311,599	4.58%	13,719,335	5.57%
Bashkimi Evropian	25,087	0.01%	1,714,583	0.70%
Gjermani	10,832,666	4.39%	10,587,451	4.30%
Britania e Madhe	4	0.00%	70,622	0.03%
Francë	4,261,626	1.73%	-	0.00%
Holandë	204,795	0.08%	155,597	0.06%
Itali	2,868	0.00%	9,875	-
Rumani	244	0.00%	-	-
Bullgari	365	0.00%	9	-
Shqipëri	209,640,220	85.44%	200,685,275	81.87%
Tjetër	480,701	0.19%	2,224,728	0.90%
Zvicër	550,024	0.22%	913,737	0.37%
Amerika e Veriut	259,724	0.11%	432,637	0.18%
Pjesa tjetër e Botës	2,636	0.00%	541,144	0.22%
Totali	245,593,412	100.00%	245,362,804	100.00%

33. RREZIKU I KREDISË (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë në të gjitha klasat e aktiveve sipas monedhës:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Euro (EUR)	88,147,607	35.89%	89,691,873	36.55%
SHBA-Dollar (USD)	17,264,651	7.03%	17,849,349	7.27%
Franga zvicerane (CHF)	354,651	0.14%	191,524	0.08%
Leku shqiptar (ALL)	135,420,026	55.14%	133,296,760	54.33%
Monedha të tjera të huaja	4,406,477	1.79%	4,333,300	1.77%
Total	245,593,412	100.00%	245,362,806	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e përgjithshëm të kredisë të Grupit bazuar në klasifikimin e industrisë së klientëve:

në mijë LEK	2019	%	2018	%
Bankat dhe sigurimet	63,119,402	25.70%	67,681,609	27.58%
Individët private	46,077,156	18.76%	40,914,828	16.68%
Administrata publike dhe institucionet e mbrojtjes dhe sigurimeve shoqërore	57,360,915	23.36%	61,742,630	25.16%
Tregtia me shumicë dhe tregtia e komisioneve (përveç tregtimit të makinave)	733,096	0.30%	321,592	0.13%
Prodhime të tjera	81,484	0.03%	147,749	0.06%
Aktivitetet e pasurive të patundshme	1,263,468	0.51%	1,709,610	0.70%
Ndërtim	8,985,976	3.66%	6,344,265	2.59%
Aktivitete të tjera të biznesit	4,434,101	1.81%	3,663,619	1.49%
Tregti me pakicë, përveç riparimit të automjeteve	23,875,898	9.72%	24,853,390	10.13%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	18,804,647	7.66%	16,779,937	6.84%
Prodhimi i metaleve bazë	11,985,458	4.88%	11,974,097	4.88%
Transport tjetër	4,222,013	1.72%	4,137,804	1.69%
Transporti tokësor, transporti nëpërmjet tubacioneve	165,628	0.07%	198,942	0.08%
Prodhimi i produkteve ushqimore dhe pijeve	200,386	0.08%	60,026	0.02%
Prodhimi i makinerive dhe pajisjeve	4,268	0.00%	-	-
Shitja e automjeteve	191,471	0.08%	279,018	0.11%
Nxjerrja e naftës së papërpunuar dhe gazit natyror	3,108,438	1.27%	3,291,576	1.34%
Industritë e tjera	979,608	0.40%	1,262,113	0.51%
Totali	245,593,412	100%	245,362,805	100%

Rreziku i palës së tretë

Grupi përcakton rrezikun e palës së tretë si rrezik i humbjeve të mundshme që rrjedhin nga dështimi i palës së tretë në kryerjen e pagesave kontraktuale.

34. RREZIKU I TREGUT

Grupi përcakton rrezikun e tregut si rrezik i humbjeve të mundshme që rrjedhin nga ndryshimet në çmimet e tregut të pozicioneve të tregtimit dhe të investimeve. Vlerësimet e rrezikut të tregut bazohen në ndryshimet në kurset e këmbimit, normat e interesit, përhapjet e kredisë, çmimet e kapitalit dhe të mallrave dhe parametrat e tjerë të tregut (p.sh. luhatjet e nënkuptuara). Rreziqet e tregut nga sektori i klientëve transferohen në sektorin e Thesarit duke përdorur metodën e çmimit të transferimit. Thesari është përgjegjës për administrimin e rreziqeve strukturore të tregut dhe për respektimin e kufirit të përgjithshëm të Grupit. Sektori i Tregjeve të Kapitalit është përgjegjës për tregtinë e pronarit, për bërjen e tregut dhe për biznesin tregtar në tregun e parasë dhe në produktet e tregut të kapitalit.

Organizimi i administrimit të rrezikut të tregut

Të gjitha rreziqet e tregut maten, monitorohen dhe administrohen në nivel Grupi.

Komiteti i Rrezikut të Tregut është përgjegjës për çështjet strategjike të administrimit të rrezikut të tregut. Ai është përgjegjës për administrimin dhe kontrollin e të gjitha rreziqeve të tregut në Grup. Kufiri i përgjithshëm i Grupit vendoset nga Bordi Drejtues në bazë të kapacitetit të marrjes së rrezikut dhe buxhetit të të ardhurave. Ky kufi ndahet në nën kufij në koordinim me ndarjet e biznesit sipas strategjisë, modelit të biznesit dhe qasjes ndaj rrezikut.

Departamenti i Administrimit të Rrezikut të Tregut siguron që vëllimi i biznesit dhe lloji i produkteve përputhen me strategjinë e përcaktuar të Grupit. Ai është përgjegjës për zbatimin dhe rritjen e proceseve të administrimit të rrezikut, infrastrukturës dhe sistemeve të administrimit të rrezikut, manualeve dhe teknikave të matjes për të gjitha kategoritë e rrezikut të tregut dhe rrezikun e kredisë që rrjedh nga ndryshimet e çmimeve të tregut në transaksionet derivative. Për më tepër, Administrimi i Rrezikut të Tregut në mënyrë të pavarur mat dhe raporton të gjitha rreziqet e tregut në baza ditore.

Të gjitha produktet në të cilat mund të mbahen pozicionet e hapura janë të shënuara në katalogun e produkteve. Produktet e reja shtohen në këtë listë vetëm pas përfundimit me sukses të procesit të miratimit të produktit. Aplikacionet e produktit kontrollohen tërësisht për çdo rrezik. Ato miratohen vetëm nëse produktet e reja mund të zbatohen në sistemet e administrimit të rrezikut të Grupit në "front and back office".

Sistemi limit

Grupi përdor një qasje gjithëpërfshirëse të administrimit të rrezikut si për librin tregtar ashtu dhe për atë bankar (qasja e totalit të kthimit). Prandaj, rreziku i tregut administrohet në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha librat tregtar dhe bankar. Treguesit e mëposhtëm maten dhe kufizohen në baza ditore në sistemin e administrimit të rrezikut të tregut:

- Vlera në rrezik (VR) - (niveli i besueshmërisë: 99 për qind, horizonti i rrezikut: një ditë) Vlera në rrezik është instrumenti drejtues kryesor i rrezikut të tregut në tregjet likuide dhe situatat normale të tregut. VR matet bazuar në një qasje simulimi hibrid në të cilën llogariten 5,000 skenarë. Qasja kombinon avantazhet e një simulimi historik dhe simulimi Monte-Carlo dhe nxjerr parametrat e tregut nga 500 ditë të të dhënave historike. Supozimet e shpërndarjes përfshijnë karakteristika moderne si grupimet e paqëndrueshme dhe ndryshime të rastësishme të kohës, gjë që ndihmon në riprodhimin e saktë të shpërndarjeve me shtrirje të madhe dhe asimetrike dhe faktorëve të rrezikut të normës bazë të interesit. Rezultatet e vlerës në rrezik nuk përdoren vetëm për të kufizuar rrezikun, por edhe në shpërndarjen e kapitalit ekonomik.
- Ndjeshmëria (ndaj ndryshimeve në kurset e këmbimit dhe normat e interesit, gama, vega, çmimet e kapitalit dhe të mallrave). Kufijtë e ndjeshmërisë janë për të siguruar që përqëndrimet të shmangen në situata normale të tregut dhe janë instrumenti drejtues kryesor në situatat ekstreme të tregut dhe në tregjet jolikuide ose në tregjet që "Stoploss" - Limitet e ndalimit të humbjes shërbejnë për të forcuar disiplinën e tregtarëve në mënyrë që ata të mos lejojnë që humbjet të grumbullohen në pozicionet e tyre të pronësisë, por në mënyrë të rreptë të kufizojnë ato.

Një koncept i plotë për testimin e stresit plotëson këtë sistem të limiteve me shumë nivele. Simulon ndryshimet e mundshme të vlerës aktuale me skenarë të përcaktuar për portofolin total. Rezultatet mbi përqëndrimet e rrezikut të tregut të treguara nga këto teste të stresit raportohen në Komitetin e Rrezikut të Tregut dhe merren parasysh gjatë përcaktimit të kufijve. Raportet e testit të stresit për portofolet individuale përfshihen në raportimin e përditshëm të rrezikut të tregut.

Vlera në rrezik (VR)

Tabelat e mëposhtme tregojnë VR (99 për qind, një ditë) për kategoritë individuale të rrezikut të tregut në librin tregtar dhe në librin bankar. VR-ja e Grupit kryesisht vjen nga rreziku i monedhës për librin e tregtimit dhe rreziku i normës së interesit për librin bankar.

34. RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Libri tregtar VR 99% 1d	VR më	VR më
në mijë LEK	31/12/2019	31/12/2018
Rreziku i monedhës	100%	100%
Rreziku i normës së interesit	0%	-
Marzhi i rrezikut të kredisë	0%	-
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	-
Rreziku Vega	0%	-
Rreziku i bazës	0%	-
Total	-990	-3,572

Libri bankar VR 99% 1d	VR më	VR më
në mijë LEK	31/12/2019	31/12/2018
Rreziku i monedhës	0%	-
Rreziku i normës së interesit	88 %	81.3%
Marzhi i rrezikut të kredisë	9.3%	15.8%
Rreziku Vega	0%	-
Rreziku i bazës	2.7 %	2.9%
Total	-78,466	-72,410

Gjithsej VR 99% 1d	VR më	VR më
në mijë LEK	31/12/2019	31/12/2018
Rreziku i monedhës	25.8%	40.9%
Rreziku i normës së interesit	64.5%	46.4%
Marzhi i rrezikut të kredisë	7.4%	10.5%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	-
Rreziku Vega	0%	-
Rreziku i bazës	2.3%	2.2%
Total	97,850	-85,003

Rreziku i kursit të këmbimit dhe raporti i kapitalit

Rreziku i tregut në Grup rezulton kryesisht nga rreziku i kursit të këmbimit, luhatjet e kursit të këmbimit gjithashtu ndikojnë në të ardhurat dhe shpenzimet aktuale. Ato gjithashtu ndikojnë në kërkesat e kapitalit rregullator për aktivet e shprehura në monedha të huaja, edhe nëse ato financohen në të njëjtën monedhë dhe kështu nuk krijojnë një pozicion të hapur të këmbimit valutor.

Grupi synon stabilizimin e raportit të kapitalit gjatë administrimit të rreziqeve të kursit të këmbimit. Ky rrezik administrohet në baza mujore në Komitetin e Aktivit/Pasivit të Grupit bazuar në luhatjet historike të këmbimit valutor, parashikimet e kurseve të këmbimit dhe ndjeshmërinë e raportit të kapitalit rregullator ndaj ndryshimeve në kurset individuale të këmbimit valutor.

Tabela e mëposhtme tregon të gjitha pozicionet materiale të hapura të kursit të këmbimit në datën 31 dhjetor 2019 dhe vlerat korresponduese për vitin e kaluar.

34. RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

Në mijë Lek	2019	2018
ALL	-12,031,260	-11,551,792
AUD	-12,852	-5,244
CAD	4,478	-13,351
CHF	7,551	-2,813
DKK	1,162	1,161
EUR	12,116,896	11,645,381
GBP	4,877	-12
JPY	6,733	31,551
NOK	172	292
SEK	1,149	936
USD	-98,904	-106,110

Rreziku i normës së interesit në librin tregtar

Tabelat në vijim tregojnë ndryshimet më të mëdha të vlerës aktuale për librin tregtar të Grupit, duke pasur parasysh një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lekë për datat e raportimit më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018.

2019 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.1			-0.1								

2018 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.12				-0.12							

Rreziku i normës së interesit në librin bankar

Maturimet e ndryshme dhe skemat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve përkatëse (Depozitat dhe financimet nga tregjet e parasë dhe tregjet e kapitalit) shkaktojnë rrezikun e normës së interesit në Grup. Ky rrezik lind në veçanti nga ndryshimet në ndjeshmërinë e normave të interesit, rregullimet e normave dhe opsionaliteti tjetër i flukseve të pritshme të parasë. Rreziku i normës së interesit në librin bankar është i rëndësishëm për EUR dhe USD si monedha kryesore.

Administrimi i pasqyrës së pozicionit financiar është detyra kryesore e sektorit të Thesarit, i cili mbështetet nga Komiteti i Aktivit/Pasivit të Grupit. Ato bazojnë vendimet e tyre në analiza të ndryshme të të ardhurave nga interesi dhe simulime që sigurojnë ndjeshmërinë e duhur të normës së interesit në përputhje me ndryshimet e pritshme në normat e tregut dhe qasjen e përgjithshme ndaj rrezikut.

Rreziku i normës së interesit në librin bankar nuk matet vetëm brenda kuadrit vlera në rrezik, por gjithashtu administrohet nga mjetet tradicionale të analizave të hendekut të normës nominale dhe të normës së interesit. Rreziku i normës së interesit është subjekt i raportimit tremujor në kontekstin e statistikave të rrezikut të normës së interesit të paraqitura tek mbikëqyrësi bankar. Tabela në vijim tregon ndryshimin në vlerën aktuale të librit bankar të Grupit bazuar mbi një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lekë për datat e raportimit 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018.

34. RREZIKU I TREGUT (VAZHDIM)

2019 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	2,197	-120	-467	132	-279	2,116	-318	175	354	334	192	77
CHF	-8	0	0	-6	-1	0	-	0	0	-	-	-
EUR	3,410	-29	63	337	981	-446	2,375	23	44	50	11	0
GBP	37	1	3	32	1	-	-	-	-	-	-	-
USD	659	26	9	131	252	150	91	-	-	-	-	-

2018 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-2,127	161	-618	-258	-1,633	123	-597	-30	269	209	154	93
CAD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
CHF	-10	-	-	-8	-1	-	-	-	-	-	-	-
EUR	702	21	98	-365	112	503	230	2	39	50	12	10
GBP	46	4	3	39	-	-	-	-	-	-	-	-
USD	779	27	12	153	165	150	272	-	-	-	-	-
CZK	-5,017	310	-495	-12	-1,799	-190	-627	-1,095	-335	-458	-244	-71

35. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT

Struktura e Financimit

Struktura e financimit të Grupit është shumë e fokusuar në marrjen e depozitave me pakicë në tregun vendas. Burimet e ndryshme të financimit përdoren në përputhje me parimin e diversifikimit. Këto përfshijnë përdorimin e kredive të financimit të palës së tretë dhe skemat e ndarjes së rrezikut me organizata të ndryshme mbikombëtare. Pjesërisht për shkak të limiteve të kufizuara të vendit dhe pjesërisht për shkak të çmimeve të dobishme, Grupi po përdor gjithashtu huamarrje ndërbankare dhe vendosje me bankat vendase dhe ndërkombëtare.

Parimet

Administrimi i likuiditetit në Grup siguron disponueshmërinë e vazhdueshme të fondeve të nevojshme për të mbuluar operacionet e përditshme të biznesit. Prandaj është një nga proceset më të rëndësishme të biznesit në drejtimin e përgjithshëm të Grupit. Mjaftueshmëria e likuiditetit sigurohet përgjatë gjithë spektrit të maturimit si nga një aspekt ekonomik ashtu edhe nga një rregullator.

Në perspektivën ekonomike, Grupi RBI ka krijuar një kuadër qeverisjeje që përfshin kufijtë e brendshëm dhe masat e kontrollit mbi pozicionet e likuiditetit, që është në përputhje me Parimet për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit të Lartë dhe Mbikëqyrjen e themeluar nga Komiteti i Bazelit për Mbikëqyrjen Bankare. Grupi gjithashtu ka zbatuar të njëjtin kuadër, si një nga bankat e rrjetit të Grupit RBI.

Komponenti rregullator trajtohet duke përmbushur kërkesat e raportimit sipas Basel III (Raporti i mbulimit të likuiditetit, Raporti neto i financimit të qëndrueshëm dhe matjet shtesë të monitorimit të likuiditetit) dhe duke mbajtur kërkesat minimale përkatëse në formën e kufijve rregullatorë. Për më tepër, Grupi ka shtuar kuadrin e likuiditetit bazuar në grup, kërkesat shtesë për likuiditet dhe raportim të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë (BSH) dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

Përgjegjësia dhe organizimi

Përgjegjësia për të siguruar nivele të përshtatshme të likuiditetit qëndron në Bordin e Administrimit. Megjithatë, sa i përket funksioneve, anëtarët përgjegjës të Bordit janë Kryeshafi Ekzekutiv (Thesari dhe IB) dhe Zytari Kryesor i Rrezikut / Zytari Kryesor Financiar. Rrjedhimisht, proceset lidhur me rrezikun e likuiditetit kryhen kryesisht nga dy sektorë brenda Grupit. Së pari, Departamenti i Thesarit / Dhoma e tregtimit administrojnë pozicionet e rrezikut të likuiditetit brenda

35. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

strategjisë, udhëzimeve dhe parametrave të vendosura nga vendimet e marra në takimet e Komitetit të Aktivit/Pasivit (KAP) të cilat pasqyrojnë të gjitha kufizimet rregullatore.

Së dyti, këto janë monitoruar dhe mbështetur nga ndarja e pavarur e Rrezikut të Integruar (Departamenti i Rrezikut të Tregut). Departamenti i Rrezikut të Tregut mat dhe zbaton kufizime në pozicione të ndryshme të likuiditetit, si dhe monitoron pajtueshmërinë e tyre. Përveç funksioneve të lartpërmendura, KAP dhe Departamenti i Kërkimeve janë përgjegjëse për zbatimin e metodologjisë së gjerë të Grupit për modelet e rrezikut të likuiditetit.

Strategjia e Likuiditetit

Objektivat strategjike të likuiditetit të Grupit përfshijnë vetë-qëndrueshmërinë e pozicionit të likuiditetit të Grupit, stabilizimin e vazhdueshëm të bazës së depozitave të klientëve dhe pajtueshmërinë e vazhdueshme me kërkesat rregullatore dhe me politikat dhe kufijtë e brendshëm. Një objektivi tjetër është shmangia e likuiditetit të tepërt të kushtueshëm dhe shfrytëzimi eficient i fondeve. Njësitë e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit (Dhoma e Thesarit / Tregtisë, Rreziku i Tregut, KAP dhe Kërkimet) në Grup kanë një sërë masash të drejtpërdrejta ose indirekte për të drejtuar bilancet dhe pozicionet e likuiditetit të Grupit.

Dhoma e Thesarit / Tregtisë është e angazhuar për të arritur të gjithë treguesit kryesorë të performancës (KPIs) dhe për të qenë në përputhje me parimet e bazuara në rrezik. Treguesit kryesorë të performancës përfshijnë objektiva të përgjithshme (kthimi nga kapitalin i rregulluar me rrezikun (KKRR) ose raportet e mbulimit), si dhe objektivat specifike të Thesarit për likuiditet (si një horizont minimal i mbijetesës në skenarët e përcaktuar të stresit ose diversifikimin e strukturës së rifinancimit). Përveç arritjes së një kontributi strukturor nëpërmjet transformimit të maturitetit që pasqyron likuiditetin dhe rrezikun e tregut të parashtruar nga Grupi, Dhoma e Thesarit / Tregtisë ndjek një politikë të matur dhe të qëndrueshme të rrezikut në administrimin e bilancit të saj.

Kuadri i Rrezikut të Likuiditetit

Grupi parashikon rregullisht pozicionin e saj të likuiditetit nën vëmendjen e vazhdueshme dhe thekson skenarët e hendekut të likuiditetit, si dhe periudhën e mbijetesës së stresit të matur brenda vendit dhe në rast se është e nevojshme, Raportin e Mbulimit të Likuiditetit (RML). Parashikimet e përdorura për këto parashikime janë kryesisht dinamika e bilancit (maturitetit e burimeve kryesore të financimit, depozitat e klientëve, institucionet financiare dhe kreditë e tjera) dhe disburimet e reja të planifikuara të kredisë. Përveç kësaj, merret në konsideratë edhe stoku i planifikuar i depozitave me afat të korporatave, llogaritë rrjedhëse të korporatave dhe financimi afatshkurtër. Me qëllim të projektimit të RML-së, depozitat e bankave sovraane dhe qendrore janë gjithashtu relevante dhe konsiderohen. Aktivitetet e financimit kalibrohen duke marrë parasysh parashikimet e matësve të likuiditetit (vijmësia, theksimi i hendekut të likuiditetit dhe RML).

Raportet e brendshme dhe rregullatore të likuiditetit gjenerohen në bazë të supozimeve të modelimit të veçantë. Ndërsa raportet rregullatore llogariten mbi specifikimet e dhëna nga autoritetet, raportet e brendshme janë modeluar me supozime nga vëzhgimet empirike.

Sjellja ndaj rrezikut dhe niveli i likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit monitorohet në nivel Grupi dhe në nivel të njësisë individuale dhe është i kufizuar me anë të një sistemi gjithëpërfshirës. Kufijtë janë të përcaktuar si në një biznes normal ashtu edhe në atë të nënshtruar ndaj stresit. Në përputhje me sjelljen e përcaktuar të rrezikut, Grupi ka një horizont mbijetese prej disa muajsh (TTW) në një skenar të stresit të rëndë dhe të kombinuar (stres reputacioni dhe tregu). Kjo sigurohet nga profili pozitiv i likuiditetit dhe nga një zbutës mjaft i lartë i likuiditetit. Në një mjedis normal të vazhdueshëm, transformimi i maturitetit mbulohe plotësisht nga zbutës i likuiditetit në dispozicion në periudhën afatmesme. Kjo do të thotë që pozicioni kumulativ i likuiditetit për një periudhë deri në një vit është pozitiv. Në afat të gjatë (një vit ose më shumë), transformimi i maturitetit lejohet deri në një nivel të caktuar. Për modelet e brendshme, këto kufizime plotësohen nga kufijtë për pajtueshmërinë me raportet rregullatore të likuiditetit, siç është raporti i mbulimit të likuiditetit (RML). Të gjitha limitet e pozicionit të likuiditetit përmbushen në baza ditore. Përveç kësaj, Grupi është në përputhje me rregulloret e Bankës së Shqipërisë për administrimin e rrezikut të likuiditetit, i cili rregullohet me rregulloren nr. 71, datë 14.10.2009, ndryshuar me rregulloren nr.75, datë 26.10.2011 dhe ndryshuar më tej me rregulloret nr. 28, datë 27.03.2013 dhe nr. 14, datë 7.2.2018 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë. Sipas rregullave të Bankës së Shqipërisë, Grupi llogarit dhe garanton përputhjen e "aktiveve likuide me raportin afatshkurtër të detyrimeve" në baza ditore.

Kufijtë e Likuiditetit

Grupi duhet të përllogarisë dhe të sigurojë në çdo kohë rishikimin e raportit të aktiveve afatshkurtra ndaj detyrimeve afatshkurtra:

- të shprehur në monedhën vendase (LEK) me një nivel minimal prej 15% (pesëmbëdhjetë përqind);
- të shprehur në monedhë të huaj (FCY) me një nivel minimal prej 20% (njëzet përqind);
- si shumë me një nivel minimal prej 20% (njëzet përqind).

35. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Monitorimi i likuiditetit

Grupi përdor një sërë instrumentesh matëse të personalizuar dhe tregues të parajmërimit të hershëm, të cilat i japin Bordit të Administrimit dhe Drejtimit të lartë informacionin përpara në kohë. Kuadri rregullator sigurohet që Grupi mund të vazhdojë të operojë në një periudhë të vështirë stresi.

Monitorimi i limiteve dhe raportimi mbi përputhjen me limitet kryhet në mënyrë të rregullt dhe efektive. Çdo shkelje e kryer nga linja të ndryshme biznesi të Grupit, raportohet në KAP të Grupit dhe përshkallëzohet. Në raste të tilla, ndërmerren hapat e duhur në konsultim me njësinë përgjegjëse ose çështja përshkallëzohet në instancën tjetër më të lartë përgjegjëse.

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal përlogariten në baza ditore dhe raportohen çdo javë nga departamenti i rrezikut të tregut. Rezultatet raportohen në departamentin e Thesarit, i cili është në dijeni të pozicionit aktual të likuiditetit të Grupit në raport me kërkesat e rregullatorit lokal. Thesari është përgjegjës për zvogëlimin ose rritjen e tepricës së likuiditetit në varësi të pozicionit aktual.

Testimi i stresit të likuiditetit

Testet e stresit kryhen për njësitë individuale të Grupit në baza ditore dhe në nivel Grupi në baza javore, në RBI HO. Testet mbulojnë tre skenarë (tregun, emrin e mirë dhe krizën e kombinuar), duke konsideruar efektet e skenarëve për një periudhë disa mujore dhe paraqesin që ngjarjet e stresit mund të rezultojnë njëkohësisht në një kërkesë likuiditeti në kohë për disa valuta. Skenarët e stresit përfshijnë financimin kryesor dhe rreziqet e likuiditetit të tregut, pa marrë parasysh efektet e dobishme të diversifikimit. Kjo do të thotë se në testet e stresit të Grupit, të gjitha njësitë e rrjetit janë njëkohësisht subjekt i një krize të kombinuar të theksuar për të gjitha produktet e tyre kryesore. Rezultatet e testeve të stresit raportohen tek Shefi i Rrezikut dhe Shefi i Financës, si dhe tek anëtarët e tjerë të Drejtimit në baza javore; ato gjithashtu formojnë një komponent kyç në takimet mujore të KAP dhe përfshihen në planifikimin strategjik dhe në planifikimin e emergjencave të Grupit.

Një qasje konservatore miratohet kur përcaktohen raportet e flukseve dalëse në bazë të të dhënave historike dhe opinioneve të ekspertëve. Simulimi supozon mungesën e qasjes në tregun e parasë ose të kapitalit dhe njëkohësisht flukseve dalëse të depozitave të klientëve. Në këtë drejtim, rreziku i përqendrimit të depozitave përcaktohet duke vendosur raporte më të larta të flukseve dalëse për klientët e mëdhenj. Më tej, supozimet mbi stresin formulohen për tërheqjen e garancive dhe detyrimet e kredive. Përveç kësaj, pozicionet e zbutësve të likuiditetit përshtaten me skontimet për të mbuluar rreziqet e lëvizjeve të pafavorshme të tregut dhe vlerësohen daljet e mundshme të flukseve që rrjedhin nga transaksionet derivative të kolateralit. Grupi vazhdimisht monitoron nëse supozimet e stresit janë ende të përshtatshme apo nëse ka rreziqe të reja të cilat duhet të merren parasysh. Koncepti “në kohë reale” është përcaktuar si instrument kryesor i kontrollit për administrimin e përditshëm të likuiditetit dhe për këtë arsye është një përbërës kryesor i planifikimit financiar dhe buxhetimit. Ky koncept është thelbësor në përcaktimin e raporteve të performancës në lidhje me likuiditetin.

Zbutësit e Likuiditetit

Siç paraqitet nga raportet e përditshme të rrezikut të likuiditetit, Grupi mban dhe administron në mënyrë aktive zbutësit e likuiditetit, duke përfshirë aktivet afatshkurtra me cilësi të lartë (AACL) të cilat janë gjithmonë të mjaftueshme për të mbuluar flukset dalëse neto të parashikuara në skenarët e krizës. Grupi mban portofole të letrave me vlerë afatshkurtra të pagarantuara në shuma të konsiderueshme dhe të tregtueshme në ankandet e Bankës Qendrore, me qëllim që të sigurojë likuiditet të mjaftueshëm në monedhën vendase. Grupi është përgjegjëse për sigurimin e disponueshmërisë së zbutësve të likuiditetit, duke testuar aftësinë e saj për të përdorur fondet e Bankës Qendrore e duke vlerësuar vazhdimisht pozicionin e kolateralit në përputhje me vlerën e tyre të tregut, si dhe kontrollin e kapacitetit kundërbalancues, duke marrë në konsideratë potencialin e financimit të siguruar dhe të pasiguar dhe likuiditetin e asetëve. Në përgjithësi, aplikohen skontime në të gjitha pozicionet e zbutësve të likuiditetit. Këto skontime përfshijnë skontimin e të rrezikut të tregut dhe skontimin e Bankës Qendrore. Skontimi i rrezikut të tregut paraqet luhatshmërinë e mundshme të çmimeve të letrave me vlerë të mbajtura si aktive si pjesë e zbutësve të likuiditetit gjatë 20 ditëve të ardhshme, ndërsa skontimi i Bankës Qendrore paraqet një skontim shtesë nga Banka Qendrore që mund të ofrohet si kolateral. Kriteret e pranueshmërisë në nivel grupi marrin në konsideratë kufizimet e kreditimit brenda grupit, si p.sh. kufiri ligjor i huadhënies.

Administrimi i Likuiditetit brenda ditës

Në përputhje me kërkesat rregullatore për administrimin e likuiditetit brenda ditës, Departamenti i Tregtisë përbush kërkesat e mëposhtme:

- Përbushja e kërkesave ligjore bankare për likuiditet (kërkesat e rezervës minimale);
- Optimizimi i flukseve dalëse të likuiditetit, kostove të financimit dhe kthimit nga investimeve;

35. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

- Ofrimi i fondeve në dispozicion për pagesat në dalje në llogaritë NOSTRO me bankat korrespondente;
- Ndjekja dhe raportimi i vazhdueshëm i situatës së likuiditetit në tregu.

Departamenti i Tregut të Parave si pjesë e Departamentit të Tregtisë është përgjegjës për të administruar nevojat ditore për likuiditet dhe për të administruar rrezikun afatshkurtër të likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë. Thesari merr informacion për të gjitha pagesat kombëtare dhe ndërkombëtare nga departamentet e tjera dhe parashikon fondet në dispozicion në llogarinë tonë NOSTRO me datë valutë T+2, por mund të ndodhë të ngrihen kërkesa të veçanta për datë valutë T+1, T+0. Për të gjitha pagesat në tregun kombëtar dhe ndërkombëtar duhet të respektohet koha e përcaktuar e Grupit deri në momentin që transaksioni të ketë përfunduar. Për pagesat në monedhën vendase, orari i fiksuar nga Banka e Shqipërisë (BSH) është 3.30 pas dite. Për pagesat në valutë të huaj orari i fiksuar është 4:30 pasdite.

Grupi përdor sistemin AIPS (Sistemin e Pagesave Ndërbankare Shqiptare) si platformë për monitorimin online të llogarisë tonë Nostro me Bankën e Shqipërisë për të gjitha pagesat / të ardhurat në monedhën vendase LEK. Monitorimi i llogarive tona Nostro në monedhë të huaj bëhet duke përdorur platforma online, të cilat lehtësojnë administrimin e përditshëm të likuiditetit. Çdo ditë, nga sistemi kryesor bankar MIDAS ngrihen pyetje të cilat përdoren për administrimin e përditshëm të likuiditetit.

Platforma negociuese Reuters përdoret për të hyrë në marrëveshje tregtare në tregun ndërbankar. Departamenti i Tregut të Parave është përgjegjës për të siguruar fonde të mjaftueshme për pagesat e kryera në çdo datë valutë. Informacioni kryesor mbi pagesat e kryera merret me postë elektronike nga Njësia e Proçedimit të Pagesave dhe SWIFT-eve (Departamenti i Operacioneve Qendrore dhe Administrimit të Objekteve) me datë valutë T+2 dhe kur bëhet me kërkesë specifike me datë valutë T+0.

Pozicioni i likuiditetit të Grupit monitorohet dhe përditësohet pas çdo transaksioni të kryer gjatë ditës. Shoqëria e monitoron pozicionin e likuiditetit duke përdorur excel-in dhe duke e përditësuar atë manualisht me informacionin e marrë nga burime të ndryshme si Njësia e Proçesimit të Pagesave dhe SWIFT-ve (Departamenti i Administrimit të Operacioneve Qendrore dhe Departamenti i Financave të Tregtisë dhe Financimit Afatshkurtër), Zyra e Thesarit (Departamenti i Operacioneve dhe Departamenti i Administrimit të Objekteve), Departamenti i Këmbimit Valutor, Departamenti i Korporatave.

Likuiditeti i tepërt në monedhë të huaj investohet si afatshkurtër në tregun e brendshëm dhe ndërkombëtar. Departamenti i Tregtisë është përgjegjës për administrimin e likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë për të gjithë bankën, e jo për çdo degë në mënyrë të veçantë. Departamenti i Tregut të Parave merr kërkesë për fonde për pagesat e klientëve në baza ditore dhe siguron likuiditetin e nevojshëm. Shoqëria po përdor monitorimin e platformave online për shumicën e llogarive NOSTRO për të kontrolluar të gjitha transaksionet e kryera në këto llogari. Pozicioni i mbyllur për çdo llogari NOSTRO merret me postë nga Departamenti SWIFT-eve (në mëngjes) nëpërmjet mesazhit MT 950. Pozicioni i çdo llogarie LORO përgatitet nga Departamenti i Letrave me Vlerë, Investigimit, Rakordimeve dhe Suportit në frekuenca të ndryshme siç është rënë dakord me secilin prej tyre dhe dërgohet nga SWIFT-i nëpërmjet MT 950.

Plani i Financimit Emergjent

Në kushtet e një vështirësie likuiditeti, Grupi kalon në një proces emergjence në të cilin ndjek planin e emergjencës së parakohshme të likuiditetit. Këto plane të emergjencës përbëjnë një element në kuadrin e administrimit të likuiditetit dhe janë të detyrueshme për të gjithë anëtarët e Grupit RBI. Procesi i administrimit të emergjencave është hartuar në mënyrë që Grupi të mund të mbajë një pozicion të fortë likuiditeti edhe në situata serioze krizash.

Pozicioni i Likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit të Grupit ngrihet mbi një bazë të fortë të depozitave të klientëve të plotësuar me financimin në shuma të mëdha. Instrumentet e financimit janë të diversifikuar siç është më e përshtatme dhe përdoren në raste nevoje. Aftësia për të siguruar fondet monitorohet dhe vlerësohet saktësisht nga Departamenti e Thesarit / Tregtisë, Shitjet e Thesarit, si dhe nga Departamenti i Kërkimeve dhe KAP.

Në vitin e kaluar dhe deri më sot, likuiditeti i Grupit ka qënë në mënyrë të konsiderueshme mbi të gjitha kufijtë rregullatorë dhe kufijtë e brendshëm. Rezultati për testin e stresit të brendshëm në kohë reale tregon se Grupi do të mbijetonte gjatë fazës së stresit të modeluar prej disa muajsh edhe pa aplikuar masat e emergjencës. Raporti i "Parimit të vazhdimësisë" tregon pozicionin strukturor të likuiditetit, e cila mbulon të gjithë nxitësit e rrezikut material të cilat mund të japin ndikim në Grup sipas një skenari të zakonshëm biznesi.

Rezultatet e skenarit të parimit të vazhdimësisë tregohen në tabelën në vijim, ku paraqitet likuiditeti i tepërt dhe raporti i flukseve hyrëse të pritshme të mjeteve monetare plus kapacitetin e kundërbalancimit ndaj daljeve të parave të gatshme (raporti i likuiditetit) për maturitetet e përzgjedhura në baza kumulative.

Bazuar në supozimet e ekspertëve, analizat statistikore dhe specifikat e vendit, kjo përlllogaritje përfshin edhe vlerësimet e stabilitetit të bazës së depozitave të klientëve, daljet nga zërat jashtë pozicionit financiar dhe lëvizjet e tregut në rënie në raport me pozicionet që ndikojnë në kapacitetin kundërbalancues të likuiditetit.

35. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

në mijë LEK	2019		2018	
Maturiteti	1 muaj	1 vit	1 muaj	1 vit
Hendeku i Likuiditetit	83,226,992	108,505,744	85,444,619	113,180,699

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML)

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML) i referohet përqindjes së aktiveve shumë likuide (HQLAs) të mbajtura nga Grupi për të përmbushur detyrimet potenciale të shoqëruara me flukse dalëse (detyrimet afatshkurtra). HQLAs mund të konvertohet në para në dorë për të plotësuar nevojat e likuiditetit për një minimum prej 30 ditë kalendarike në skenarin e stresit të likuiditetit.

Llogaritja e hyrjeve dhe daljeve të pritshme të fondeve dhe HQLAs bazohet në specifikimet rregullatore. Në vitin 2018, kufiri rregullator për RML u rrit në nivelin aktual prej 100 përqind. Në vitin 2019, u rrit në nivelin aktual prej 100 përqind.

në mijë LEK	2019	2018
Aktivet likuide mesatare	60,546,699	64,423,880
Daljet neto	6,996,354	6,797,055
Hyrjet	44,207,579	38,180,213
Daljet	27,985,418	27,188,218
Raporti i Mbulimit të Likuiditetit	865%	948%

Raporti i financimit të qëndrueshëm neto (RFQN)

RFQN është përcaktuar si përqindje e Financimit të Qëndrueshëm në Dispozicion ("FQD") nëpërmjet detyrimeve mbi Financimin e Qëndrueshëm të Kërkuar ("FQK") për aktivet. Burimet e Financimeve të Qëndrueshme në Dispozicion përfshijnë: depozitat e klientëve, financimet afatgjata me shumicë (nga tregu ndërbankar i huasë), dhe kapitali.

në mijë LEK	2019	2018
Financimi i Qëndrueshëm i Kërkuar	198,034,542	153,856,045
Financimi i Qëndrueshëm në Dispozicion	263,841,692	212,873,943
Raporti i financimit të qëndrueshëm	133%	138%

Raporti i mbulimit të likuiditetit dhe Raporti i financimit të qëndrueshëm janë paraqitur në takimet e KAP në baza mujore. Grupi synon të sigurojë konsistencë midis likuiditetit dhe kërkesave të Bazel III.

Rreziku i likuiditetit nga financimi

Rrezikut i likuiditetit nga financimi është nxitur kryesisht nga ndryshimet në strategjinë e rrezikut të huadhënësve ose nga një përkeqësim në aftësinë kreditore të një banke që ka nevojë për financim të jashtëm. Normat e financimit dhe rritja ose rënia e ofertës me përhapjen e kredisë, ndryshojnë për shkak të situatës specifike të tregut ose Grupit.

Si pasojë, financimi afatgjatë varet nga rikthimi i besimit në banka dhe rritja e përpjekjes në mbledhjen e depozitave të klientëve. Aktivitetet bankare financohen duke kombinuar fondet e depozitave të individëve dhe fondet nga shitja me shumicë. Në planet e financimit të Grupit, një vëmendje e veçantë i kushtohet strukturës së ndryshme të financimit për të zbutur rrezikun e likuiditetit nga financimi. Masat e financimit me shumicë në Grup janë përgjegjësi e Departamentit të Shitjes së Thesarit dhe Departamentit IB, ku Menaxheri i Financimit është Z. Christian Canacaris, Drejtori Ekzekutiv i Grupit. Gjatë këtij procesi kontrollohet hendeku midis aktiveve dhe detyrimeve dhe rishikohet nëse ka nevoja për financim. Megjithatë, për shkak të faktit se Grupi jonë ka patur gjithmonë likuiditete të tepërta, ka treguar nevoja minimale për financim brenda Grupit. E vetmja marrëveshje financimi është kredia me RBl-në.

Më tej, për të pasur një RWA më të optimizuar të portofolit, Grupi ka lidhur një marrëveshje me RBl për një garanci të lëshuar nga MIGA (grupi i Bankës Botërore) në mënyrë që rezerva jonë minimale të llogaritet me 0 peshë të rrezikut në portofol. Procesi i raportimit dhe monitorimit për të dyja këto marrëveshje bëhet nga Departamenti i Thesarit dhe Departamenti IB.

35. ADMINISTRIMI I LIKUIDITETIT (VAZHDIM)

Tabela e mëposhtme tregon një ndarje të flukseve të mjeteve monetare sipas maturitetit kontraktual të aktiveve financiare:

2019 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivët financiarë jo-derivativë	217,044,764	227,825,802	73,156,049	60,198,623	73,991,689	20,479,443
Arka, banka qendrore dhe llogarite pa afat	25,068,597	25,068,597	25,068,597	-	-	-
Hua dhe paradhenie	129,525,199	140,309,370	42,566,623	39,436,234	37,966,462	20,340,053
Banka qendrore	6,085,715	6,085,715	6,085,715	-	-	-
Institucione shtetërore	21,342	21,342	21,342	-	-	-
Bankat	28,599,932	28,599,932	28,599,932	-	-	-
Korporata të tjera financiare	61	61	61	-	-	-
Korporatat jofinanciare	56,024,507	58,376,303	5,470,984	32,417,097	17,565,522	2,922,701
Individet	38,793,642	47,226,017	2,388,589	7,019,137	20,400,940	17,417,352
Letrat me vlerë të borxhit	62,450,968	62,447,835	5,520,829	20,762,389	36,025,227	139,390
Institucione shtetërore	54,436,807	54,433,674	5,520,829	20,762,389	28,011,066	139,390
Bankat	8,014,161	8,014,161	0	0	8,014,161	0

Tabela e mëposhtme tregon një analizë të maturimit të flukseve monetare të paskontuara sipas maturitetit kontraktual të pasiveve financiare:

2019 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo-derivativë	212,474,117	61,576,871	41,368,896	10,625,104	7,153,232	2,429,640
Depozitat	194,128,938	46,124,319	43,020,070	2,719,596	341,836	42,816
Banka qendrore	-	-	-	-	-	-
Institucione shtetërore	3,959,611	3,959,611	3,959,611	-	-	-
Bankat	4,791,034	4,837,435	2,916,545	1,920,890	-	-
Korporata të tjera financiare	3,636,469	3,637,300	2,878,431	634,931	123,938	-
Korporatat jofinanciare	29,605,062	29,605,303	29,180,814	163,775	217,898	42,816
Individet	152,136,762	152,139,505	119,107,319	31,640,131	1,146,882	245,173
Llogari të tjera financiare	18,920	18,920	18,920	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	5,010,785	5,010,785	733,858	3,158,082	1,118,845	-
Marrëveshje për kredi të dhëna	13,315,474	13,315,474	488,674	4,747,426	5,692,551	2,386,824

36. RREZIKU OPERACIONAL

Rreziku operacional përcaktohet si rreziku i humbjeve që rezultojnë nga proceset brendshme të papërshtatme ose të dështuara, njerëz dhe sisteme, ose nga ngjarje të jashtme, përfshirë rrezikun ligjor. Në këtë kategori rreziku, nxitësit e rrezikut të brendshëm, siç janë aktivitetet e paautorizuara, mashtrimet ose vjedhjet, humbjet e lidhura me sjelljen, gabimet e modelimit, gabimet në ekzekutim dhe procesim, apo ndërprerjet e biznesit dhe dështimet e sistemit mund të administrohen. Gjithashtu, mund të administrohen dhe kontrollohen edhe faktorët e jashtëm siç janë dëmtimi i pasurisë fizike ose mashtrimi.

Kjo kategori rreziku është analizuar dhe administruar bazuar në të dhënat historike të humbjeve dhe rezultatet e vlerësimeve të rrezikut.

Ashtu si me llojet e tjera të rrezikut, parimi i "firewalling" për administrimin e rrezikut dhe kontrollit aplikohet edhe për rrezikun operacional të Grupit. Me këtë qëllim, janë përzgjedhur dhe trajnuar si Menaxhues të Rrezikut Operacional disa individë në secilën fushë biznesi. Menaxherët e Rrezikut Operacional sigurojnë Kontrollin Qendror të Rrezikut Operacional nëpërmjet raporteve mbi vlerësimet e rrezikut, ngjarjet e humbjes, treguesit dhe masat e marra. Ato mbështeten në punën e specialistëve të dedikuar të rrezikut operacional (DORS).

Njësitë kontrolluese të rrezikut operacional janë përgjegjës për raportimin, zbatimin e kuadrit, zhvillimin e masave të kontrollit dhe monitorimin e përmbushjes së kërkesave. Brenda kuadrit të ciklit vjetor të administrimit të rrezikut, koordinohet edhe pjesëmarrja e linjës së dytë përkatese të departamenteve të mbrojtjes (Administrimi i Krimin Financiar, Përputhshmëria, Administrimi i Furnitorëve, Administrimi i Transferimeve, Administrimi i Sigurimeve, Siguria e Informacionit, Siguria Fizike, BCM, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm) dhe të gjithë linjat e para të partnerëve të mbrojtjes (Menaxherët e Rrezikut Operacional).

Identifikimi i rrezikut

Identifikimi dhe vlerësimi i rreziqeve që mund të rrezikojnë ekzistencën e Grupit (por ndodhja e të cilave është pothuajse e pamundur) dhe zonat ku humbjet kanë më shumë gjasa të ndodhin më shpesh (por kanë ndikim të kufizuar) janë aspekte të rëndësishme të administrimit të rrezikut operacional.

Vlerësimi i rrezikut operacional realizohet në mënyrë të zgjeruar, të njëtrajtshme dhe të strukturuar për Bankën sipas kategorive të rrezikut siç janë proceset e biznesit dhe llojet e ngjarjeve. Për më tepër, vlerësimi i rrezikut vlen edhe për produktet e reja. Të gjitha njësitë e Grupit vlerësojnë ndikimin e probabilitetit të lartë/ndikimit të ulët të ngjarjeve dhe probabilitetit të ulët/ ndikimit të lartë të incidenteve sipas vlerësimit të tyre të potencialit të humbjes për vitin e ardhshëm dhe në dhjetë vitet në vijim. Për ngjarjet me probabilitet të ulët/ ndikim të lartë përdoret një instrument analitik i Grupit (me skenarë). Profili i rrezikut të brendshëm, humbjet dhe ndryshimet e jashtme përcaktojnë se cilat raste duhet të trajtohen në detaje.

Monitorimi

Për të monitoruar rreziqet operationale përdoren indikatorë të paralajmërimit të hershëm që lejojnë identifikimin e shpejtë dhe minimizimin e humbjeve.

Të dhënat mbi humbjet grumbullohen në një bazë të dhënash qendrore të quajtur AKRO (Aplikacioni i Kontrollit të Rrezikut Operacional) në një mënyrë të strukturuar dhe në nivel bankash sipas llojit të ngjarjes dhe të biznesit. Përveç kërkesave për raportim të brendshëm dhe të jashtëm, informacionet mbi ngjarjet e humbjes krahasohen me të dhënat ndërkombëtare për të zhvilluar më tej menyrën e administrimit të rrezikut operacional, si dhe për të ndjekur masat e marra dhe efektivitetin e kontrollit. Që nga viti 2010, Grupi ka qenë pjesëmarrëse në grumbullimin e të dhënave të ORX (Shoqata e Shkëmbimit të të Dhënave të Rrezikut Operacional), të dhënat e të cilës aktualisht përdoren për qëllime dhe analiza të brendshme dhe si pjesë e modelit të rrezikut operacional. ORX është një shoqatë bankash dhe sigurimesh për qëllime statistikore. Rezultatet e analizave si dhe ngjarjet që rezultojnë nga rreziqet operationale janë raportuar në baza të rregullta në një mënyrë gjithëpërfshirëse në Komitetin e administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacional të përshtatshëm dhe Komitetin e Kontrollit të Rrezikut Operacional të Grupit RBI.

Saktësimi dhe zbutja e rreziqeve

Që nga tetori 2016, veprimtaritë me rrezikun operacional ndërmerren nga Administrimi i Krimin Financiar. Administrimi i Krimin Financiar siguron një mbështetje për parandalimin dhe identifikimin e mashtrimit. Grupi gjithashtu ka zhvilluar një program trajnimi të gjerë të stafit dhe ka plane të ndryshme emergjencash dhe sisteme mbështetëse rezervë.

INFORMACIONE TË TJERA

37. QIRATË OPERATIVE

Qiratë operative nga pikëpamja e qiradhënësit

Pagesat e ardhshme minimale të qirasë sipas qirasë operative të pa-anullueshme janë si më poshtë:

Në mijë Lek	2019	2018
Deri në 1 vit	14,780	4,098
Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	0	1,488
Total	14,780	5,586

Qiratë operative nga pikëpamja e qiramarrësit

Pagesat e ardhshme minimale të qirasë sipas qirasë operative të pa-anullueshme janë si më poshtë:

Në mijë Lek	2019	2018
Deri në 1 vit	278,354	165,731
Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	698,008	419,356
Më shumë se 5 vjet	333,926	
Total	1,310,288	585,087

38. PALËT E LIDHURA

Transaksionet me palët e lidhura (shoqëritë dhe individët) janë të kufizuara në transaksionet e biznesit bankar që kryhen në kushte të tregut të drejtë. Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura (individët) raportohen në shënim (40) Marrëdhëniet me drejtimin kryesor.

Në mijë Lek	2019	2018
Aktivet financiare të përzgjedhura		
Instrumentet e kapitalit	329,205	329,205
Letrat me vlerë të borxhit	4,358,605	10,610,151
Hua dhe paradhenie	7,846,769	9,916,810
Aktivet tjera	85,225	5,962
Detyrimet financiare të përzgjedhura		
Depozitat	1,875,236	1,955,617
Provizionet dhe detyrimet e tjera	60,383	59,723
Angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna	1,485,036	2,195,238
Në mijë Lek	2018	2017
Të ardhurat nga interesi	149,197	147,867
Shpenzimet e interesit	-114,918	-367,014
Të ardhurat nga dividendi	0	-
Të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet	673	1,725
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve	-181,675	-158,694

39. NUMRI MESATAR I STAFIT

Ekivalentë me kohë të plotë	2019	2018
Punonjësit me pagë	1,215	1,251
Punonjësit e pagave	40	40
Total	1,255	1,291

40. MARRËDHËNIET ME DREJTIMIN KYÇ

Marrëdhëniet e Grupit me drejtimin kyç

Në mijë Lek	2019	2018
Aktivët	212,318	192,842
Detyrimet	121,647	196,692

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Drejtues

Tabela e mëposhtme tregon shpërblimin total të anëtarëve të Bordit Drejtues sipas SNK 24.17. Shpenzimet sipas SNK 24 u njohën në bazë akruale dhe sipas rregullave të standardeve bazë (SNK 19 dhe SNRF 2).

Në mijë Lek	2019	2018
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve	242,486	196,053
Përfitimet pas punësimit	0	
Përfitime të tjera afatgjata	53,518	32,683
Përfitimet e ndërprerjes	0	
Total	296,004	228,736

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës

Në mijë Lek	2019	2018
Bordi Mbikëqyrës i Shpërblimit	15,681	16,879

41. BORDI DREJTUES

Bordi Drejtues më 31 dhjetor 2019 ishte si më poshtë:

Antarët e Bordit Drrejtues	Detyra e parë	Fund periudhe
Christian Canacaris	01/10/2010	31/12/2024
Alexander Zsolnai	27/04/2010	31/12/2024
Lyubomir Punchev	18/10/2019	30/06/2023
Elona Mullahi	09/10/2015	30/06/2021
Egon Lerchster	13/11/2017	31/12/2020

41. BORDI DREJTUES (VAZHDIM)

Bordi Mbikëqyrës

Bordi Mbikëqyrës më 31 dhjetor 2019 ishte si vijon:

Antarët e Bordit Mbikëqyrës	Detyra e parë	Fund periudhe
Peter Lennkh	07/07/2017	09/03/2021
Heinz Wiedner	10/07/2012	10/03/2020
Slavoljub Dordevic	24/01/2019	23/01/2023
Harald Kreuzmair	08/08/2014	08/08/2022
Andreas Engels	27/01/2011	08/08/2022

INFORMACION PËR AUTORITETIN MBIKËQYRËS

42. ADMINISTRIMI I KAPITALIT DHE KAPITALI TOTAL

Objektivat e Grupit lidhur me administrimin e kapitalit janë: (i) të jetë në përputhje me kërkesat për kapitalin të përcaktuara nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) të mbrojë aftësinë e Grupit për të vijuar aktivitetin e saj.

Kapitali ligjor

Grupi monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, ndër të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSH"), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja "Për mjaftueshmërinë e kapitalit" është krijuar në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23 dhjetor 1997 "Për Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligjin Bankar të Republikës së Shqipërisë".

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, shprehur në përqindje. Raporti minimal i mjaftueshmërisë së kapitalit është 12%.

Raporti i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Raporti minimal i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

Aktivitetet e ponderuara me rrezik (APRR)

Aktivitetet janë të ponderuara me rrezik sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke u caktuar një peshë rreziku sipas shumës së kapitalit që konsiderohet të jetë e nevojshme për t'i mbështetur ato. Janë aplikuar pesë kategori të peshave të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull, mjetet monetare dhe instrumentet e tregut të parasë kanë një peshë zero të rrezikut, që do të thotë se nuk kërkohet asnjë kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre pasurive. Ndërtesat dhe pajisjet mbartin një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështetet nga kapitali i barabartë me 12% të vlerës kontabël.

Janë marrë parasysh edhe marrëveshjet e angazhimit të lidhura me kredinë, si mjete financiare jashtë bilancit. Shumat më pas u caktohen një peshë rreziku duke përdorur të njëjtat përqindje si për aktivet në bilanc.

42. ADMINISTRIMI I KAPITALIT DHE KAPITALI TOTAL (VAZHDIM)

Në mijë Lek	2019	2018
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	120,195,660	113,098,889
Kapitali rregullator	23,247,305	23,270,769
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	19.34 %	20.58 %

Politika e Grupit është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe të tregut si dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen. Grupi e njeh ndikimin e nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve gjithashtu Grupi njeh nevojën për të ruajtur një balancë midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme nëpërmjet një niveli më të lartë borxhi dhe avantazhet dhe sigurinë e përfituar nga një pozicioni i shëndoshë kapitali.

Grupi ka përbushur të gjitha kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga institucioni rregullator ("Banka e Shqipërisë") gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në administrimin e kapitalit të Grupit gjatë periudhës.

PARIMET E NJOHJES DHE MATJES

Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare

Sipas SNRF 9, të gjitha aktivet financiare, detyrimet financiare dhe instrumentet financiare derivative duhet të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Një instrument financiar përcaktohet si çdo kontratë nga e cila buron një aktiv financiar në një njësi ekonomike dhe një detyrim financiar ose instrument kapitali neto në një njësi ekonomike tjetër. Në njohjen fillestare, instrumentet financiare duhet të maten me vlerën e drejtë, e cila në përgjithësi korrespondon me çmimin transaksionit në kohën e blerjes ose emetimit. Sipas SNRF 13, vlera e drejtë përcaktohet si çmimi i daljes. Ky është çmimi që do të zbatohet në shitjen e një aktivi ose që do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Për matjen vijuese, instrumentet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar sipas kategorisë përkatëse të matjes sipas SNRF 9, qoftë me kosto (të amortizuar) ose me vlerën e drejtë.

SNRF 9 përmban një metodë klasifikimi dhe matjeje e cila bazohet fillimisht në modelin e biznesit sipas të cilit administrohet aktivi dhe së dyti në karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare të aktiveve. Për Bankën, kjo rezulton në pesë kategori klasifikimi për aktivet financiare:

- Pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar (KA)
- Pasuritë financiare të matura me vlerë të drejtë përmes ATGJ (VDNATGJ)
- Pasuritë financiare të detyrueshme të matura me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDNFH)
- Aktivet financiare të përcaktuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDNFH) dhe
- Vlera e drejtë e aktiveve financiare përmes fitimit ose humbjes (VDNFH)

Në Grup, një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse objektivi është mbajtja e aktivitetit për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse mjetesh monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interes mbi principalin e papaguar. Një aktiv vlerësohet në vijimësi me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDNATGJ) nëse ajo mbahet brenda një modeli biznesi objektivi i të cilit është si mbledhja e flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare. Përveç kësaj, kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse mjetesh monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesi mbi principalin e papaguar.

Në njohjen fillestare të një instrumenti kapitali neto që nuk mbahet për qëllime tregtimi, Grupi mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme të paraqesë ndryshimet e mëpasshme në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse (ATG). Këto zgjedhje bëhen në bazë investim-pas-investimi për secilin investim dhe në thelb mbulon interesa strategjike që nuk janë plotësisht të ndara.

Të gjitha aktivet e tjera financiare - p.sh. aktivet financiare që nuk plotësojnë kriteret për klasifikim si më pas të matura

me koston e amortizuar ose VDNATGJ - klasifikohen si më pas të matura me vlerën e drejtë, me ndryshimet në vlerën e drejtë të njohur në fitim ose humbje. Përveç kësaj, Grupi ka mundësinë që në njohjen fillestare të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar si në VDNFH nëse në këtë mënyrë eliminon ose redukton në mënyrë të konsiderueshme mospërputhjen midis matjes ose të njohjes - dmth një 'mospërputhje kontabiliteti' - që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve, ose duke njohur fitimet dhe humbjet në to, në baza të ndryshme. Një aktiv financiar klasifikohet në një nga këto kategori në njohjen fillestare.

Paraqitja e detyrimeve financiare është kryesisht në përputhje me rregullat e SNK 39, me përjashtim të faktit që ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të matura me vlerën e drejtë të cilat janë shkaktuar nga ndryshimet në rrezikun e kredisë së vetë Grupit, të cilat duhet të regjistrohen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Në përputhje me SNRF 9, derivativët e përfshirë nuk janë të ndara nga kontrata bazë e një aktivi financiar. Përkundër, aktivet financiare klasifikohen në përputhje me modelin e biznesit dhe karakteristikat e tyre kontraktuale siç është shpjeguar në kapitullin e vlerësimit të modelit të biznesit dhe në kapitullin Analiza e karakteristikave të rrjedhës kontraktuale të parasë. Njohja e derivativëve të përfshirë në detyrimet financiare dhe në kontratat e organizatave jofinanciare nuk ka ndryshuar në SNRF 9.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Grupi bën një vlerësim të objektivit të modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në një nivel portofoli, sepse kjo reflekton më së miri mënyrën se si administrohet biznesi dhe informacioni i ofrohet drejtimin. Faktorët e mëposhtëm konsiderohen si prova kur vlerësojnë se cili model biznesi është i zbatueshëm:

- Si vlerësohet dhe raportohet performanca e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) personelit drejtues të njësisë ekonomike;
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli të biznesit) dhe mënyrën se si administrohen ato rreziqe;
- Si janë kompensuar menaxherët e biznesit - p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të administruara ose të flukseve monetare kontraktuale të mbledhura;
- Shpeshësia, vlera dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet e tilla dhe pritshmëritë për aktivitetin e ardhshëm të shitjes; dhe
- Nëse aktiviteti i shitjes dhe arkëtimi i flukseve monetare kontraktuale janë secila pjesë përbërëse ose e rastësishme ndaj modelit të biznesit ("mbajtja për të arkëtuar" kundrejt modelit "të mbajtur dhe shitur" të biznesit).

Aktivitetet financiare që mbahen për qëllime tregtimi dhe ato të cilat administrohen dhe performanca e të cilave vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, do të maten në VDNFH.

Objekti i një modeli biznesi mund të jetë mbajtja e mjeteve financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale edhe kur ka ndodhur ose pritet që të ndodhin disa shitje të aktiveve financiare. Për Grupin, shitjet vijuese mund të jenë në përputhje me modelin e mbajtjes për arkëtim të biznesit:

- Shitjet janë për shkak të rritjes së rrezikut të kredisë të një aktivi financiar;
- Shitjet janë të rralla (edhe nëse janë të rëndësishme), ose janë të parëndësishme individualisht dhe në tërësi (edhe nëse janë të shpeshta);
- Shitjet bëhen afër afatit të maturimit të aktivitetit financiar dhe të ardhurat nga shitjet afrohen me arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale të mbetura.

Për Grupin, shitja e më shumë se 10 për qind të portofolit (vlera kontabël) gjatë një periudhe tre vjeçare do të konsiderohet potencialisht "më e madhe se e rrallë", përveç nëse këto shitje janë jo materiale në tërësi.

Analiza e karakteristikave të rrjedhës kontraktuale të parasë

Pasi Grupi të përcaktojë se modeli i biznesit i një portofoli specifik është mbajtja e mjeteve financiare për të arkëtuar flukse kontraktuale monetare (ose për të dyja arkëtimin e flukseve kontraktuale monetare dhe për të shitur aktivitetet financiare), atëherë duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar përcaktojnë data specifike për flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar. Për këtë qëllim, interesi përkufizohet si shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që shoqërohet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot themelore të huadhënies, si dhe një marzhin e fitimit. Ky vlerësim do të kryhet në bazë instrumentesh-pas-instrumentit në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Në vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Grupi i konsideron kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale në mënyrë që ajo të mos plotësojë më këtë kusht. Grupi konsideron:

- Parapagim, zgjatje afati
- Efektet e Levës
- Kërkesa është e kufizuar në Aktivet e specifikuar ose flukset e mjeteve monetare
- Instrumentet e lidhura në mënyrë kontraktuale

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe test bazë

Vlera kohore e parave është elementi i interesit që merret në konsideratë vetëm për kalimin e kohës. Nuk merr parasysh rreziqet e tjera (kredisë, likuiditetit etj.) ose kostot (administrative, etj.) e lidhura me mbajtjen e një aktivi financiar. Në disa raste, elementi i vlerës së kohës së parasë mund të modifikohet (e papërsosur). Kjo do të ishte rasti, për shembull, nëse norma e interesit të një aktivi financiar ndryshon periodikisht, por frekuenca e ndryshimit nuk përputhet me maturitetin e interesit. Në këtë rast njësitë duhet të vlerësojnë modifikimin nëse flukset monetare kontraktuale ende përfaqësojnë vetëm pagesat e principalit dhe të interesit, p.sh. termi i modifikimit nuk ndryshon ndjeshëm flukset e mjeteve monetare nga një instrument 'i përsosur'. Ky vlerësim nuk është një zgjedhje e politikës kontabël dhe nuk mund të shmanget thjesht duke konkluduar që një instrument, në mungesë të një vlerësimi të tillë, do të matet me vlerën e drejtë.

Një test bazë zbatohet për karakteristikat e mëposhtme kontraktuale kryesore që potencialisht mund të modifikojnë vlerën kohore të parasë:

- Frekuenca e ndryshimit nuk përputhet me maturitetin e interesit
- Treguesi i zhvendosjes
- Klauzolën zbutëse
- Periudha Grace
- Norma e referuar tregut sekondar

Aktivitet dhe detyrimet financiare

Aktivitet financiare - kostoja e amortizuar

Në Grup një aktiv financiar matet me koston e amortizuar (KA) nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Aktivi mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e mjeteve me qëllim të arkëtimit të flukseve monetare kontraktuale
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar.

Këto kushte shpjegohen në detaje në kapitujt, Vlerësimi i modelit të biznesit, Analiza e karakteristikave rrjedhëse të rrjedhës së parasë, dhe Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testit bazë.

Aktivitet financiare - kostot e amortizuara përfshijnë letrat me vlerë të borxhit, huatë dhe paradhëniet për institucionet financiare dhe huatë dhe paradhëniet për klientët, fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot shtesë të transaksionit direkt dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Nëse ka dallim në mes të shumës së paguar dhe vlerës nominale - dhe kjo ka një karakter interesi - përdoret metoda efektive e interesit dhe shuma është e shprehur nën të ardhurat neto nga interesi. Të ardhurat nga interesi llogariten mbi bazën e vlerës kontabël bruto, me kusht që aktivitetit financiar të mos jenë të zhvlerësuar. Sapo aktivi financiar të jetë zhvlerësuar, të ardhurat nga interesi llogariten në bazë të vlerës kontabël neto. Kostoja e amortizuar rregullohet gjithashtu nga humbja e pritshme e njohur, duke përdorur metodën e humbjes së pritshme në përputhje me SNRF 9, siç përshkruhet në kapitullin e zhvlerësimit të përgjithshëm (SNRF 9).

Aktivitet financiare dhe detyrimet financiare - me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Aktivitet dhe detyrimet financiare - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes janë blerë ose emtuar kryesisht për qëllim të gjenerimit të fitimit nga luhatjet afatshkurtra të çmimeve të tregut. Letrat me vlerë të mbajtura brenda një modeli biznesi objektivi i të cilit arrihet duke shitur aktivitetit financiar maten me vlerat e tyre të drejta. Nëse letrat me vlerë janë të listuara, vlera e drejtë bazohet në çmimet e bursës. Kur çmimet e tilla nuk janë të disponueshme, zbatohen çmimet e brendshme bazuar në llogaritjet e vlerës aktuale për instrumentet financiare të emtuara dhe kontratat e së ardhmes ose modelet e çmimeve të opsioneve për opsionet. Llogaritjet e vlerës aktuale bazohen në një kurbë të normës së interesit e cila përbëhet nga normat e tregut të parasë, normat e ardhshme dhe normat e kontratave të këmbimit. Formulatat e çmimit të opsioneve Black-Scholes 1972, Black 1976 ose Garman-Kohlhagen zbatohen në varësi të llojit të opsionit. Matja për opsionet e ndërlikuar bazohet në modelin binominal dhe simulimet Monte Carlo.

Vlerat e drejta pozitive janë paraqitur nën aktivitetit financiar - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Vlerat e drejta negative janë paraqitur në detyrimet financiare - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Ndryshimet në vlerën e drejtë

janë paraqitur në të ardhurat neto të tregtimit. Të ardhurat nga interesi janë paraqitur në të ardhura të tjera interesi, rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga shitjet janë paraqitur në të ardhurat / (humbjet) neto tregtare.

Aktivet dhe detyrimet financiare – të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Kjo kategori përfshin kryesisht të gjitha aktivet financiare të cilat në mënyrë të pakthyeshme janë përcaktuar si instrumente financiarë me vlerë të drejtë (e ashtuquajtura opsion i vlerës së drejtë) pas njohjes fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Një njësi ekonomike mund të përdorë këtë përcaktim vetëm nëse në këtë mënyrë eliminon ose redukton ndjeshëm mospërputhjet në matje ose paraqitje. Këto linden nëse matja e aktiveve ose detyrimeve financiare ose paraqitja e fitimeve ose humbjeve kanë baza të ndryshme. Detyrimet financiare janë gjithashtu të përcaktuara si instrumente financiare me vlerë të drejtë, për të shmangur mospërputhjet e vlerësimit me derivativët përkatës. Vlera e drejtë e detyrimeve financiare sipas opsionit të vlerës së drejtë në këtë kategori pasqyron të gjithë faktorët e rrezikut të tregut, duke përfshirë ato që lidhen me rrezikun e kredisë të emetuesit.

Për detyrimet financiare të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes, ndryshimet në vlerën e drejtë që i atribuohen një ndryshimi në rrezikun e vet të kredisë nuk raportohen në pasqyrën e të ardhurave, por në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse.

Në përputhje me SNRF 9, këto instrumente financiare maten me vlerën e drejtë. Të ardhurat nga interesi janë paraqitur në të ardhurat neto nga interesi; rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga shitjet janë paraqitur në të ardhurat / (humbjet) neto tregtare.

Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar

Detyrimet financiare - kosto e amortizuar përfshijnë llogaritë rrjedhëse dhe depozitat nga bankat, detyrimet e varura dhe detyrimet e tjera financiare, të cilat fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot shtesë të transaksionit të drejtpërdrejtë dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Marrëdhëniet ndërmjet aktiveve / detyrimeve, kritereve të matjes dhe kategorisë sipas SNRF 9

Aktivet / Detyrimet	Vlera e drejtë	Kostoja e amortizuar	Kategoria sipas IFRS 9
Klasa e aktiveve			
Arka, Banka qendrore dhe llogaritë pa afat		X	KA
Aktivet financiare – me kosto të amortizuar		X	KA
Aktivet financiare – me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera përmbledhëse	X		VDAGJ
Aktivet financiare jo-tregtare – me vlerë të drejtë e detyrueshme përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivet financiare - të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH
Klasat e detyrimeve			
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar		X	KA
Detyrimet financiare – të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Detyrimet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH

KA: Kosto të amortizuar

VDAGJ: Vlerë e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

VDFH: Vlerë e drejtë përmes fitimit ose humbjes

Kosto të amortizuar

Metoda e normës efektive të interesit është një metodë për llogaritjen e koston së amortizuar të një instrumenti financiar dhe shpërndarja e shpenzimeve të interesit dhe të ardhurave nga interesi në periudhat përkatëse. Norma efektive e interesit është norma e interesit e përdorur për të skontuar flukset hyrëse dhe dalëse të mjeteve monetare (duke përfshirë të gjitha tarifat që janë pjesë e normës efektive të interesit, kostot e transaksionit dhe primet dhe zbritjet e tjera) gjatë afatit të pritsëm të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, kur është e zbatueshme, për të arritur në vlerën kontabël neto nga njohja fillestare.

Çregjistrimi i aktiveve financiare

Një aktiv financiar çregjistrohet kur të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare që rrjedhin nga një aktiv financiar kanë skaduar, kur Grupi ka transferuar të drejtat për flukset e mjeteve monetare, ose nëse Grupi ka detyrimin, nëse paraqiten kritere të caktuara, të transferojë flukset e mjeteve monetare për një ose më shumë marrës. Aktivi i transferuar gjithashtu nuk njihet nëse transferohen të gjitha rreziqet materiale dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve. Grupi ka një politikë të shlyerjes duke u bazuar në parimin se Grupi që është kreditor i huave nuk pret ndonjë rimarrje / pagesë në tërësinë e ekspozimit (shlyerje të plotë) ose në një pjesë të ekspozimit (fshirje e pjesëshme). Për më tepër, kreditë duhet të jenë plotësisht të zhvlerësuar në shumën e ekspozimit të plotë ose, në rast të kredive me kolateral, ato janë të zhvlerësuar në masën që nuk janë të kolateralizuara. Informata të mëtejshme për shlyerjet janë parashikuar në (36) Humbjet e pritshme të kredisë.

Modifikimi i aktiveve financiare

Në Grup, një aktiv financiar çregjistrohet për shkak të një modifikimi nëse kontrata themelore modifikohet në mënyrë thelbësore. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve të mjeteve monetare sipas termave të reja duke përdorur normën fillestare efektive të interesit ndryshon së paku 10 për qind nga vlera aktuale e skontuar e flukseve të mjeteve monetare të mbetura të aktivitetit financiar fillestar (test i vlerës aktuale). Përveç testit të vlerës aktuale, konsiderohen kritere të tjera sasiore dhe cilësore për të vlerësuar nëse zbatohet një modifikim thelbësor. Këto kritere e konsiderojnë zgjatjen e afatit mesatar të mbetur (ku në rastin e kredive të Nivelit 3 të cilat janë ristrukturuar, kjo shpesh bëhet në përputhje me pagesat maksimale të pritura). Nëse është kështu, kërkohet gjykimi shitesë për të përcaktuar nëse zgjerimi është një instrument i ri në aspektin ekonomik. Grupi ka përcaktuar kritere cilësore për një ndryshim të rëndësishëm në kushtet e konceptit si një ndryshim në monedhën bazë dhe gjithashtu futjen e klauzolave që normalisht do të shkaktojnë dështimin e kriteve të fluksit të parasë kontraktuale sipas SNRF 9 ose një ndryshim në llojin e instrumentit (p.sh. një obligacion konvertohet në një hua).

Çregjistrimi i detyrimeve financiare

Grupi e çregjistron një detyrim financiar nëse detyrimet e Grupit janë shlyer, kanë skaduar ose janë shuajtur. Të ardhurat ose shpenzimet nga riblerja e detyrimeve të veta janë paraqitur në shënimin (5) Të ardhura të tjera operative neto. Riblerja e obligacioneve të veta rezulton gjithashtu në çregjistrimin e detyrimeve financiare. Diferencat që lindin nga riblerja midis vlerës kontabël të detyrimit (përfshirë primet dhe zbritjet) dhe çmimit të blerjes raportohen në pasqyrën e të ardhurave nën të ardhura të tjera operative neto.

Riklasifikimi i aktiveve financiare

Riklasifikimi është i mundshëm vetëm për aktivet financiare, jo për detyrimet financiare. Në Grup një ndryshim në kategorinë sipas mënyrës së matjes është e mundur vetëm nëse ka një ndryshim në modelin e biznesit të përdorur për të administruar një aktiv financiar. Riklasifikimi atëherë është i detyrueshëm në raste të tilla. Këto ndryshime duhet të përcaktohen nga Bordi Drejtues dhe të jenë të rëndësishme për aktivitetet e korporatave. Nëse një riklasifikim i tillë është i nevojshëm, kjo duhet të zbatohet në mënyrë prospektive nga data e riklasifikimit dhe miratuar nga Bordi Drejtues i Grupit.

Vlera e drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për shitjen e një aktivi ose që do të paguhej për transferimin e një detyrimi, në një transaksion të rregullt të biznesit midis pjesëmarrësve të tregut në datën e referencës së matjes. Kjo zbatohet pavarësisht nëse çmimi është direkt i vëzhgueshëm ose është vlerësuar duke përdorur një metodë vlerësimi. Në përputhje me SNRF 13, Grupi përdor hierarkinë e mëposhme për të përcaktuar dhe raportuar vlerën e drejtë për instrumentet financiare.

Kuotim në një treg aktiv (Niveli I)

Nëse çmimet e tregut janë të disponueshme, vlera e drejtë reflektohet më së miri nga çmimi i tregut. Kjo kategori përmban instrumente kapitali të tregtuara në bursë, instrumente borxhi të tregtuara në tregun ndërbankar dhe derivativët e tregtuar në bursë. Vlerësimi bazohet kryesisht në burimet e jashtme të të dhënave (çmimet e bursës ose kuotat e ndërmjetësit në segmentet e lëngshme të tregut). Në një treg aktiv, transaksionet që përfshijnë aktivet dhe detyrimet financiare tregtohen në frekuencë dhe vëllime të mjaftueshme, në mënyrë që informacioni i çmimeve të jetë i disponueshëm vazhdimisht. Treguesit për tregjet aktive janë numri, frekuenca e përditësimit ose cilësia e kuotimeve (p.sh. bankat ose bursat). Për më tepër, marzhet e ngushta ofertë/kërkesë dhe kuotimet nga pjesëmarrësit e tregut brenda një korridori të caktuar janë gjithashtu tregues të një tregu aktiv likuid.

Teknikat e matjes bazuar në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli II)

Kur çmimet e treguara për instrumentet financiare nuk janë të disponueshme, çmimet e instrumenteve financiare të ngjashme përdoren për të përcaktuar vlerën e drejtë aktuale ose metodat e pranuar të matjes duke përdorur çmime ose parametra të vëzhgueshëm (në veçanti llogaritjet e vlerës aktuale ose modelet e çmimit të opsioneve). Këto metoda kanë të bëjnë me shumicën e derivativëve OTC dhe instrumentet e borxhit të papërcaktuar.

Teknikat e matjes nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli III)

Nëse nuk ka të dhëna të mjaftueshme të tregut aktual të verifikueshëm për matjen me modelet e matjes, parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg përdoren gjithashtu. Këto parametra të dhëna mund të përfshijnë të dhëna të cilat llogariten në terma të vlerave të përafërta nga të dhënat historike midis faktorëve të tjerë (hierarkia e vlerës së drejtë të nivelit III). Shfrytëzimi i këtyre modeleve kërkon supozime dhe vlerësime të Drejtimit. Shtrirja e supozimeve dhe vlerësimeve varet nga transparenca e çmimeve të instrumentit financiar, tregut të tij dhe kompleksitetit të instrumentit.

Për instrumentet financiare të vlerësuar me koston e amortizuar (kjo përfshin huatë dhe paradhëniet, depozitat, huatë e tjera afatshkurtra dhe detyrimet afatgjata), Grupi publikon vlerën e drejtë të tyre. Në parim, ka pak ose aspak aktivitet tregtar për këto instrumente, prandaj një shkallë e konsiderueshme e vlerësimit nga Drejtimi është e nevojshme për përcaktimin e vlerës së drejtë.

Informacioni i mëtejshëm mbi metodat e matjes dhe informacionin sasior për përcaktimin e vlerës së drejtë është paraqitur në shënimet nën (22) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.

Garancitë financiare

Sipas SNRF 9, një garanci financiare është një kontratë sipas së cilës garantuesi është i detyruar të kryejë pagesa të caktuara. Këto pagesa kompensojnë palën ndaj të cilës garantohet garancia për humbjet që rezultojnë në rast se një debitor i caktuar nuk i përmbush detyrimet e pagesës në kohë siç përcaktohet në kushtet origjinale të një instrumenti borxhi. Në datën e njohjes së një garancie financiare, vlera e drejtë fillestare korrespondon në kushtet e tregut me primin në datën e nënshkrimit të kontratës. Në dallim nga paraqitja e zhvlerësimit të aktiveve financiare, humbjet e pritshme të kredisë janë paraqitur si një provizion në anën e detyrimeve.

Detyrimet dhe angazhimet e kushtëzuara

Ky zë përfshin kryesisht detyrimet kontingjente nga garancitë, garancitë e kredisë, letrat e kreditit dhe angazhimet e huasë të njohura me vlerën nominale. Garancitë përdoren në situata në të cilat Grupi garanton pagimin e kreditorit të një pale të tretë për të përmbushur detyrimin e palës së tretë. Në rast se paraqitet një rritje në rrezikun e kredisë të linjave të pakthyeshme të kredisë atëherë kjo duhet të raportohet. Këto përfshijnë angazhimet për të ofruar hua, për të blerë letra me vlerë ose për të ofruar garanci dhe primime. Provigjonet për humbjet e kredisë për detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e pakthyeshme të kredisë janë raportuar në provizionet për detyrimet dhe detyrimet. Shpesh, angazhimet e huasë janë tërhequr vetëm pjesërisht dhe në këtë mënyrë përbëjnë një angazhim të tërhequr dhe të patërhequr. Nëse nuk është e mundur të identifikohen veçmas humbjet e pritshme të kredisë të zbatueshme për një angazhim të tërhequr dhe ato me një angazhim të patërhequr, ato paraqiten së bashku me zhvlerësimet për aktivin financiar, në përputhje me SNRF 7. Humbjet totale të pritshme të kredisë janë paraqitur si një provizion nëse ato tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivit financiar. të aktivit financiar.

Zhvlerësimi

Zhvlerësimi i përgjithshëm (SNRF 9)

Ky seksion paraqet një pasqyrë të atyre aspekteve të rregullave mbi zhvlerësimin që përfshijnë një shkallë më të lartë gjykimi ose kompleksiteti dhe burime të mëdha të sigurisë së vlerësimit dhe që kanë rezultuar në një rregullim material në vitin financiar. Informacioni sasior për secilën nga këto vlerësime dhe gjykime përfshihet në shënimet përkatëse së bashku me informacionin në lidhje me bazën e llogaritjes për çdo element të linjës të prekur në pasqyrat financiare të konsoliduara.

Përmbledhje

Siç është përshkruar në kapitullin mbi zbatimin e standardeve të reja dhe të rishikuara, zbatimi i SNRF 9 ka ndryshuar në thelb mënyrën në të cilën Grupi raporton humbje nga zhvlerësimi për huatë dhe paradhëniet. Nga 1 janari 2018, humbjet nga zhvlerësimi për të gjitha instrumentet e borxhit të cilat nuk maten me vlerën e drejtë dhe për angazhimet e huasë dhe garancitë financiare (në tekstin e mëtejshëm referuar si në këtë pjesë si instrumente financiare) regjistrohen në

shumën e humbjes së pritshme të kredisë. Instrumentet e kapitalit nuk janë subjekt i rregullave të zhvlerësimit të SNRF 9. Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë afatit të mbetur. Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë nuk është zvogëluar ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në vlerën aktuale të humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Humbja e pritshme dymbëdhjetë mujore është ajo pjesë e humbjeve të kreditit të parashikuara gjatë jetës që korrespondojnë me humbjet e pritshme të kredisë nga ngjarjet e falimentuara të mundshme për një instrument financiar në dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit.

Grupi ka prezantuar metodat e njohjes dhe matjes në mënyrë që të jetë në gjendje të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportuese nëse rreziku i kredisë për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Bazuar në metodën e përshkruar më lart, Grupi klasifikon instrumentet financiare në Nivelin 1, Nivelin 2, Nivelin 3 dhe POCI si në vijim:

- **Niveli 1** përfshin në thelb të gjitha instrumentet financiarë, për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare. Niveli 1 gjithashtu përfshin të gjitha transaksionet që tregojnë një rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit, ku Grupi ka shfrytëzuar mundësinë e vlefshme sipas SNRF 9 për të hequr dorë nga vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Ekziston një rrezik i ulët i kredisë për të gjitha instrumentet financiarë për të cilat vlerësimi i brendshëm i kredisë në datën e raportimit është brenda intervalit të klasifikimit të investimit (korrespondon me të paktën BBB- Standard & Poor's, Baa3 të Moody's ose Fitch BBB-). Në njohjen fillestare të kredive, banka regjistron një zhvlerësim në shumën e humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Niveli 1 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklasifikuar nga Nivelin 2.
- **Niveli 2** përfshin ato instrumente financiare të cilëve rreziku i kredisë u është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare dhe që, në datën e raportimit, nuk klasifikohen si transaksione me rrezik të kufizuar të kredisë. Zhvlerësimi në Nivelin 2 njihet në shumën e humbjes së pritshme të kredisë të jetës së instrumentit financiar. Niveli 2 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklasifikuar nga Nivelin 3.
- **Niveli 3** përfshin instrumentet financiare të klasifikuar si të zhvlerësuara në datën e raportimit. Kriteri i Grupit për këtë klasifikim është përcaktimi i parazgjedhur në përputhje me nenin 178 CRR. Humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit financiar duhet gjithashtu të përdoret si bazë për njohjen e zhvlerësimit të kredive të Nivelit 3.
- **POCI:** Aktivet financiare të blera ose të krijuara nga kreditë janë aktive financiare të cilat ishin zhvlerësuar tashtë në kohën e njohjes fillestare. Në njohjen fillestare, aktivi regjistrohet me vlerën e drejtë pa ndonjë zhvlerësim, duke përdorur një normë efektive të interesit që është rregulluar për aftësinë kreditore. Zhvlerësimi i njohur në periudhat vijuese është i barabartë me ndryshimin kumulativ në humbjen e pritshme të kredisë të instrumentit financiar që nga njohja fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Kjo mbetet baza për matje, edhe nëse vlera e instrumentit financiar është rritur.

Parimet e njohjes dhe matjes për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë janë paraqitur në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Përcaktimi i humbjeve të pritshme të kredisë. Parimet e njohjes dhe matjes për përcaktimin e një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë janë paraqitur në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë. Humbjet e pritshme të kredisë maten në bazë kolektive ose individuale. Kërkesat për matjen kolektive janë paraqitur në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në seksionin e karakteristikave të rrezikut të kredisë.

Përcaktimi i humbjeve të pritura të kredisë

Grupi llogarit humbjen e pritshme të kredisë si vlerën e pritur të ponderuar me probabilitetin e të gjitha pagesave të pashlyera duke marrë parasysh skenarë të ndryshëm mbi jetëgjatësinë e pritshme të një instrumenti financiar të skontuar me normën efektive të interesit të përcaktuar fillimisht. Një pagesë e pashlyer është diferenca midis flukseve kontraktuale të pagesave sipas marrëveshjes dhe flukseve aktuale të pagesave të pritshme.

Humbja dymbëdhjetë mujore e përdorur për njohjen e zhvlerësimeve në Nivelin 1 është pjesa e humbjes së pritshme të kredisë të parashikuara gjatë gjithë jetës së instrumentit financiar që rezulton nga ngjarjet e mos shlyerjes të cilat pritet të ndodhin brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit. HPK për Nivelin 1 dhe Nivelin 2, si dhe për instrumentet financiare të parëndësishme në Nivelin 3 përcaktohet në bazë të transaksionit individual duke marrë parasysh parametrat e rrezikut statistikor. Këto parametra janë nxjerrë nga qasja IRB e Baselit dhe janë modifikuar për të përmbushur kërkesat e SNRF 9. Parametrat më të rëndësishëm të përdorura nga Banka për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- **PD:** Në Grup, probabiliteti i mos shlyerjes është probabiliteti që një huamarrës të mos jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e tij të pagesave brenda dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit.
- **Ekspozimi në momentin e mos shlyerjes (EAD):** Ekspozimi i pashlyer është shuma për të cilën Grupi që të ketë të drejtë në momentin e mos shlyerjes, gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës.
- **Humbja në mos shlyerje (LGD):** Humbja e përcaktuar në momentin e mos shlyerjes përfaqëson pritshmërinë e Grupi për shkallën e humbjes në një ekspozim të pashlyer.

Të gjithë parametrat e rrezikut të përdorura nga modelet e brendshme të Grupit rregullohen për të përbushur kërkesat specifike të SNRF 9 dhe horizonti i parashikimit është zgjeruar për të mbuluar gjithë periudhën e instrumenteve financiare. Për shembull, parashikimi për zhvillimin e ekspozimit gjatë gjithë afatit të instrumentit financiar përfshin gjithashtu, në veçanti, të drejtat kontraktuale dhe ligjore të ndërprerjes. Detajet e mëtejshme për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë dhënë në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë.

Informacionet në perspektive

Si rregull, parametrat e rrezikut specifik për SNRF 9 vlerësohen jo vetëm në informacionin për mos shlyerjet historike, por gjithashtu, në veçanti, në mjedisin e aktual ekonomik (perspektiva pikë-në-kohë) dhe informacione të ardhshme. Ky vlerësim kryesisht përfshin rregullisht rishikimin e efekteve që parashikimet makroekonomike të Grupit do të kenë në lidhje me shumën e HPK dhe duke përfshirë këto efekte në përcaktimin e HPK. Një skenar bazë përdoret për këtë qëllim, i cili mbështetet në konsensus (parashikimet e Raiffeisen Research mbi faktorët e rëndësishëm makroekonomikë, siç janë PBB-ja reale, norma e papunësisë, normat e interesit të referencës dhe informacioni rreth gjendjes aktuale të ciklit të kredisë). Ky skenar bazë pastaj plotësohet me parametra makroekonomikë shtesë që janë të rëndësishëm për modelin. Rreziqet e tjera të cilat nuk mund të përshkruhen në modelin standard dhe humbjet e pritshme të lidhura merren gjithashtu në konsideratë. Detajet e mëtejshme për informacionet në perspektive paraqiten në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kreditit në kapitullin e informacionit në perspektivë.

Rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë

Sistemet e vlerësimit të Grupit bashkojnë në PD të gjithë informacionin sasior dhe cilësor të vlefshëm që ka të bëjë me parashikimin e rrezikut të kredisë. Kjo metrikë bazohet kryesisht në një përzgjedhje statistikore dhe caktimin e peshave të të gjithë indikatorëve të vlefshëm. Përveç kësaj, PD i rregulluar në përputhje me kërkesat e SNRF 9 merr në konsideratë jo vetëm informacionin historik dhe mjedisin aktual ekonomik, por gjithashtu, në veçanti, informacione në perspektivë, të tilla si parashikimet për zhvillimin e kushteve makroekonomike. Si pasojë, Grupi përdor PD vetëm si një kuadër referimi për të vlerësuar nëse rreziku i kreditit i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga data e njohjes së saj fillestare. Duke bazuar rishikimin e kriterit relativ të transferimit në proceset dhe procedurat e qëndrueshme sipas kuadrit të Grupit për administrimin e rrezikut të kredisë, Grupit siguron që një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë të identifikohet në një mënyrë të besueshme dhe në kohë bazuar në kriteret objektive. Rishikimi për të përcaktuar nëse rreziku i mos shlyerjes së kredisë në datën e raportimit financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare e instrumentit financiar përkatës është kryer në datën e raportimit. Ky rishikim krahason probabilitetin e vërejtur të mos shlyerjes mbi maturimin e mbetur të instrumentit financiar (Lifetime-PD) kundrejt PD-së për gjithë jetën e instrumentit gjatë së njëjtës periudhë siç pritej në datën e njohjes. Detajet e mëtejshme për informacionin në perspektivë janë dhënë në shënimin (24) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë.

Kolaterali

Me qëllim zvogëlimin e rrezikut të kredisë për aktivet financiare, Grupi përpiqet të përdori kolateralin kudo që të jetë e mundur. Ky kolateral mund të marrë formë të ndryshme, siç janë mjetet monetare, letrat me vlerë, letrat e kredisë / garancitë, pasuritë e paluajtshme, të arkëtueshmet, inventarët dhe Aktivet e tjera jofinanciare dhe përmirësimet e kredisë si marrëveshjet e rritjes. Parimet e kontabilitetit për kolateralin mbeten të pandryshuara në krahasim me SNK 39. Kolaterali nuk është regjistruar në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit nëse nuk është riposeduar. Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e HPK. Në përgjithësi, ai vlerësohet të paktën në fillim, dhe i nënshtrohet rishikimeve gjysmë vjetore. Disa kolaterale të tilla si paratë ose letrat me vlerë vlerësohen çdo ditë në lidhje me kërkesat e marzhit. Detajet e mëtejshme jepen në shënimin (25) Kolaterali dhe rreziku maksimal i kredisë.

Një rast i veçantë është klasifikimi i tokës dhe ndërtesave nga blerjet me garanci brenda kuadrit të realizimit të kolateralit pasi pasuria e tillë e patundshme apo aktivet e tjera janë blerë kryesisht për të shmangur humbjet nga biznesi i huadhënies dhe përgjithësisht kanë për qëllim të ri-shiten. Në hapin e parë, Grupi vlerëson nëse një aktiv që është riposeduar mund të përdoret për operacionet e veta të biznesit ose jo. Aktivet që konsiderohen të dobishme për veprimtarinë e biznesit të tyre transferohen në aktivet e qëndrueshme materiale të Grupit në vlerën më të ulët midis vlerës së riblerjes dhe vlerës kontabël të aktivit të kolateralizuar fillimisht. Aktivet të cilat planifikohen të shiten, njihen në inventarët e Grupit me vlerën e drejtë minus kostot e shitjes për aktivet jofinanciare në kohën e riposedimit, në përputhje me udhëzimet e Grupit. Megjithatë, kur realizon kolateralin, Grupi nuk merr në posedim fizikisht aktivet, por kontraktin agjentë të jashtëm për të arkëtuar mjete monetare nëpërmjet ankandëve për të shlyer borxhet e pashlyera të klientit. Shuma e tepërt e mjeteve monetare i kthehet klientëve. Për shkak të kësaj praktike, pasuria e patundshme rezidenciale nuk është raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit brenda kontekstit të realizimit të kolateralit.

Marrëveshje të shitjes dhe marrëveshjeve të riblerjes

Në një transaksion të vërtetë të shitjes dhe riblerjes, Grupi i shet aktive një palë e tretë dhe bie dakord në të njëjtën kohë për të riblerë këto aktive me një çmim dhe kohë të caktuar. Aktivet mbeten në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit dhe maten sipas standardeve të zbatuara në zërin në pasqyrën e pozicionit financiar nën të cilin ato janë paraqitur.

Letrat me vlerë nuk janë çregjistruar pasi që të gjitha rreziqet dhe përfitimet e Grupit që lidhen me pronësinë e letrave me vlerë të riblerjeve ruhen. Flukset monetare hyrëse që rrjedhin nga një transaksion i shitjes dhe riblerjes njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si detyrime financiare - kosto e amortizuar. Sipas marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes, aktivet janë blerë nga Grupi me detyrimin për t'i shitur ato në të ardhmen. Letrat me vlerë të blera në të cilat bazohet transaksioni financiar nuk raportohen në pasqyrën e pozicionit financiar të Grupit dhe rrjedhimisht nuk maten. Flukset monetare dalëse që rrjedhin nga marrëveshjet e riblerjes të anasjellta regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar nën aktivin financiar të elementit - koston e amortizuar. Shpenzimet e interesit nga marrëveshjet e shitjes dhe të riblerjes dhe të ardhurat nga interesi nga marrëveshjet e riblerjes dhe shitjes së anasjelltë, maturohen në një vijë të drejtë përgjatë afatit të tyre deri në maturim dhe paraqiten nën të ardhurat neto nga interesi të Grupit.

Huadhënia e letrave me vlerë

Grupi kryen transaksione të huadhënies së letrave me vlerë me bankat ose klientët në mënyrë që të përmbushë detyrimet ose të kryejë marrëveshjet e shitjes dhe të riblerjes. Në Grup, transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqiten në të njëjtën mënyrë si marrëveshjet e shitjes dhe marrëveshjeve të riblerjes. Kjo do të thotë se letrat me vlerë të dhëna hua vazhdojnë të mbesin në portofolin e letrave me vlerë dhe vlerësohen sipas SNRF 9. Letrat me vlerë të marra hua nuk njihen dhe nuk vlerësohen në Grup. Kolaterali i parasë së gatshme i siguruar nga Grupi për transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqitet si një e drejtë sipas zërave të aktiveve financiare - kosto e amortizuar ndërsa kolaterali i marrë është paraqitur si detyrime financiare - kostoja e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Qiratë

Grupi ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive dhe për këtë arsye informacioni krahasues për vitin 2018 nuk është rikthyer dhe vazhdon të raportohet nën SNK 17 dhe KIRFN 4. Detajet e politikave të kontabilitetit sipas SNK 17 dhe KIRFN 4 shpalosen të konsoliduara nëse ato janë të ndryshme nga ato nën SNRF 16 dhe ndikimet në pasqyrat financiare të konsoliduara shpalosen në pjesën e aplikimit të standardeve të reja dhe të rishikuara.

Politika e zbatueshme para 1 janarit 2019

Për kontratat para 1 janarit 2019, Grupi përcaktoi nëse aranzhimi ishte ose përmbante një qira bazuar në vlerësimin nëse

- përmbushja e marrëveshjes varet nga një pasuri e veçantë; dhe
- marrëveshja kishte përcjellë të drejtën për të kontrolluar përdorimin e aktivitetit themelor. Ky ishte rasti nëse ndonjë prej kushteve të mëposhtme është përmbushur:

- Blerësi në aranzhim kishte aftësinë ose të drejtën për të drejtuar aktivin ose drejtuar të tjerët për të drejtuar aktivin.
- Blerësi kishte aftësinë ose të drejtën të kontrollonte hyrjen fizike në aktiv.
- Ekzistonte vetëm një mundësi e largët që palët, përveç blerësit, morën më shumë sesa një sasi e parëndësishme e prodhimit të aktivitetit dhe çmimi që blerësi do të paguante nuk ishte as i caktuar për njësi të prodhimit, as të barabartë me çmimin aktual të tregut në atë kohë e dorëzimit

Politika e kontabilitetit e zbatueshme nga 1 janari 2019

Në fillimin e një kontrate, Grupi vlerëson nëse kontrata është, ose përmban, një qira. Një kontratë është, ose përmban, një qira nëse kontrata përcjellë të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar për një periudhë kohe në këmbim të vlerësimit. Për të vlerësuar nëse një kontratë përcjellë të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një pasurie të identifikuar, Grupi vlerëson nëse:

- Kontrata përfshin përdorimin e një aktivi të identifikuar - ky është rasti kur ose aktivi specifikohet në mënyrë të qartë në kontratë ose aktivi specifikohet në mënyrë implicite në kohën kur është vënë në dispozicion për përdorim nga klienti që është i aftë të përdoret për të përmbushur kushtet e kontratës. Nëse furnizuesi ka një të drejtë substanciale zëvendësimi, atëherë aktivi nuk identifikohet;
- Grupi ka të drejtë të marrë në konsideratë të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i aktivitetit gjatë gjithë periudhës së përdorimit; dhe
- Grupi ka të drejtë të drejtojë se si dhe për çfarë qëllimi aktivi përdoret në të gjithë periudhën e përdorimit ose vendimet përkatëse se si dhe për çfarë qëllimi përdoret aktivi të paracaktuar.

Grupi si qiramarrës

Grupi njeht një aktiv të përdorimit të së drejtës dhe një detyrim të qirasë në datën e fillimit të qirasë që është data në të cilën qiradhënësi (një furnizues) e vë një aktiv themelor në dispozicion për t'u përdorur nga Grupi. Aseti i përdorimit të së drejtës matet me koston në datën e fillimit. Kostoja e aktivitetit të së drejtës së përdorimit përfshin shumën e barabartë me

detyrimin e qirasë në njohjen e saj fillestare të rregulluar për çdo pagesa të qirasë të bërë në ose para fillimit të qirasë plus çdo kosto fillestare direkte të ndodhur dhe një vlerësim të kostove për çmontimin dhe hiqni aktivin themelor ose për të rivendosur aktivin themelor ose sitin në të cilin është vendosur, më pak stimuj qeraje. Pasuria e përdorimit të së drejtës zhvlerësohet më pas duke përdorur metodën e linjës së drejtpërdrejtë në përputhje me SNK 16 nga data e fillimit deri në fillim të fundit të jetës së dobishme ose mbarimit të afatit të qirasë së aktivit të përdorimit të duhur. . Aseti i përdorimit të së drejtës zvogëlohet nga zhvlerësimet, nëse ka, dhe rregullohet për rivlerësime të caktuara të detyrimit të qirasë. Në datën e fillimit, Grupi mat detyrimin e qirasë në vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në atë datë. Pagesat e qirasë zbriten duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira, nëse kjo normë mund të përcaktohet me lehtësi. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, qiramarrësi përdor normën e huamarrjes në rritje.

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë si më poshtë:

- pagesa fikse përfshirë pagesa fikse në substancë
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhen nga qiramarrësi nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Grupi është i sigurt për të ushtruar atë mundësi; dhe
- pagesa e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron qiramarrësin që ushtron një mundësi për të përfunduar qiranë

Detyrimi i qirasë matet në bazë të vazhdueshme në mënyrë të ngjashme me detyrimet e tjera financiare, duke përdorur një metodë efektive të interesit, në mënyrë që vlera kontabël e detyrimit të qirasë të matet në bazë të kostos së amortizuar dhe shpenzimi i interesit të ndahet gjatë afatit të qirasë. Rivlerësohet kur ka një ndryshim në pagesat e ardhshme të qirasë që vijnë nga një ndryshim në një indeks ose normë, nëse ka një ndryshim në vlerësimin e Grupit për shumën që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur, ose nëse Grupi ndryshon vlerësimin e saj nëse do të ushtrojë një mundësi blerjeje, zgjatjeje ose përfundimi. Kur detyrimi i qirasë është rivlerësuar në këtë mënyrë, bëhet një rregullim përkatës në vlerën kontabël të aktivit të së drejtës së përdorimit ose regjistronet në fitim ose humbje nëse vlera kontabël e aktivit të së drejtës së përdorimit është zvogëluar në zero . Grupi ka zgjedhur të mos njohë aktivet e përdorimit të së drejtës dhe detyrimet e qirasë për qira afatshkurtra të pajisjeve që kanë një afat qiraje prej dymbëdhjetë muajsh ose më pak dhe qiratë e pasurive me vlerë të ulët, përfshirë pajisjet IT. Grupi njih pagesat e qirasë që lidhen me këto qira si një shpenzim në bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

Grupi si qiradhënës

Kur Grupi vepron si qiradhënës, në fillimin e qirasë përcakton nëse qiraja llogaritet si financë ose qira operative. Në Grup një qira klasifikohet si qira financiare nëse në të vërtetë transferohen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme nga pronësia. Faktorët tipikë që, individualisht ose në kombinim, normalisht do të çonin në një qira të klasifikohet si qira financiare:

Transferimi i pronësisë së aktivit deri në fund të afatit të qirasë;

Opsioni për të blerë aktivin me një çmim që pritet të jetë mjaft më i ulët se vlera e drejtë në datën kur opsioni bëhet i ushtrueshëm që ai të jetë i sigurt në mënyrë të arsyeshme në datën e fillimit se opsioni do të ushtrohet;

Afati i qirasë është për pjesën kryesore të jetës ekonomike të aktivit (edhe nëse titulli nuk transferohet);

Në datën e fillimit, vlera e tanishme e pagesave të qirasë është e barabartë të paktën në thelb me vlerën e drejtë të aktivit;

Pasuria është e një natyre kaq të specializuar që vetëm qiramarrësi mund ta përdorë atë pa modifikime të mëdha. Ndonjëherë Grupi është një qiradhënës i ndërmjetëm që do të thotë se Grupi vepron si qiramarrës dhe qiradhënës i të njëjtës pasuri themelore dhe llogarit interesin e tij në qiranë kryesore dhe nënqira më vete. Kur qiraja kryesore është një qira afatshkurtër, nënqiraja klasifikohet si një qira operative. Përndryshe, Grupi vlerëson klasifikimin e një nënqire, duke iu referuar pasurisë së përdorimit të së drejtës në qiranë kryesore dhe jo duke iu referuar pasurisë themelore të qirasë kryesore. Grupi njih pagesat e qirasë që lidhen me qiranë operative si të ardhura në bazë lineare gjatë afatit të qirasë. Politikat e kontabilitetit të përdorura në vitin 2018 si qiradhënës në periudhën krahasuese nuk ishin të ndryshme nga SNRF 16.

Pasqyrat financiare të konsoliduara

Filialet janë ato njësi të investuara, duke përfshirë njësitë e strukturuar, që Grupi kontrollon sepse Grupi (i) ka fuqinë për të drejtuar aktivitetet relevante të njësitë të investuara që ndikojnë ndjeshëm në kthimet e tyre, (ii) ka ekspozim ose të drejta, për kthime të ndryshueshme nga përfshirja e saj investitorët, dhe (iii) ka aftësinë për të përdorur fuqinë e saj mbi të për të ndikuar në shumën e kthimit të investitorëve. Ekzistenca dhe efekti i të drejtave substanciale, duke përfshirë

të drejtat substanciale potenciale të votimit, merren parasysh gjatë vlerësimit nëse Grupi ka fuqi mbi një njësi tjetër. Për të drejtën të jetë thelbësore, mbajtësi duhet të ketë aftësi praktike për të ushtruar këtë të drejtë kur duhet të merren vendime për drejtimin e aktiviteteve përkatëse të të investuarit. Grupi mund të ketë pushtet mbi një njësi të investuar edhe kur mban më pak se shumica e fuqisë votuese. Në një rast të tillë, Grupi vlerëson madhësinë e të drejtave të tij të votimit në lidhje me madhësinë dhe shpërndarjen e zotërimeve të mbajtësve të tjerë të votës për të përcaktuar nëse ai ka de facto fuqi mbi njësinë e investuar. Të drejtat mbrojtëse të investitorëve të tjerë, të tilla si ato që lidhen me ndryshimet fundamentale të aktiviteteve të investuara ose zbatohen vetëm në rrethana të jashtëzakonshme, nuk e pengojnë Grupin që të kontrollojë një njësi në të cilën ka investuar. Filialet janë konsoliduar nga data në të cilën kontrolli është transferuar në Grup, dhe janë dekonsoliduar nga data në të cilën kontrolli pushon.

Metoda e blerjes së kontabilitetit përdoret për të llogaritur blerjen e filialeve. Aktivet e identifikueshme të blera dhe detyrimet dhe detyrimet e papaguara të marra në një kombinim biznesi maten me vlerën e tyre të drejtë në datën e blerjes, pavarësisht nga shkalla e ndonjë interesi jo-kontrollues. Grupi mat interesin jo-kontrollues që përfaqëson interesin aktual të pronësisë dhe i jep të drejtën mbajtësit në një pjesë proporcionale të aktiveve neto në rast të likuidimit në një transaksion në baza transaksioni, ose në: (a) vlerën e drejtë, ose (b) - pjesëmarrja proporcionale e interesave të kontrollit të mjeteve neto të të blerit. Interesat jo-kontrolluese që nuk janë pronë e interesit të pronësisë maten me vlerën e drejtë.

Emri i mirë matet duke zbritur aktivet neto të të blerit nga totali i shumës së transferuar për të blerurin, shumën e interesit jo-kontrollues në të blerurin dhe vlerën e drejtë të një interesi në të blerurin e mbajtur menjëherë para datës së blerjes. Çdo shumë negative ("emri i mirë negativ") njihet në fitim ose humbje, pasi që drejtimi rivlerëson nëse ai ka identifikuar të gjitha aktivet e blera dhe të gjitha detyrimet dhe detyrimet e kushtëzuara të supozuara dhe rishikon përshtatshmërinë e matjes së tyre.

Detyrimi i transferuar për të blerurin matet me vlerën e drejtë të aktiveve të nxjerra, instrumentave të kapitalit neto të emetuara dhe pasiveve të krijuara ose të marra, duke përfshirë vlerën e drejtë të aktiveve ose pasiveve nga marrëveshjet e kushtëzimeve të kushtëzuara, por nuk përfshijnë kostot që lidhen me blerjen siç janë këshillimi, vlerësimin dhe shërbime të ngjashme profesionale. Kostot e transaksionit të shkaktuara për nxjerrjen e instrumentave të kapitalit neto zbriten nga kapitali neto; kostot e transaksionit të kryera për lëshimin e borxhit zbriten nga vlera kontabël e saj dhe të gjitha kostot e tjera të transaksionit që lidhen me blerjen shpenzohen. Transaksionet, llogaritë dhe fitimet e perealizuara për transaksionet ndërmjet kompanive të grupit eliminohen; humbjet e perealizuara po ashtu eliminohen nëse kostoja nuk mund të mbulohet. Banka dhe të gjitha filialet e saj përdorin politika uniforme të kontabilitetit në përputhje me politikat e Grupit.

Blerjet dhe shitjet e interesave jo-kontrolluese. Grupi zbaton modelin e njësisë ekonomike për të llogaritur transaksionet me pronarët me interes jo-kontrollues. Çdo diferencë midis shumës së blerjes dhe vlerës kontabël të interesit jo-kontrollues të blerë, regjistrohet si një transaksion kapital direkt në kapital. Grupi njeht diferencën midis shumës së shitjes dhe vlerës kontabël të interesit jo-kontrollues të shitur si një transaksion kapital në pasqyrën e ndryshimeve në kapitalin neto.

Investimet në pjesëmarrje janë subjekte mbi të cilat Grupi ka ndikim të konsiderueshëm (direkt ose indirekt), por jo kontroll, duke shoqëruar në përgjithësi një pjesëmarrje midis 20 dhe 50 për qind të të drejtave të votës. Investimet në pjesëmarrje llogariten duke përdorur metodën e kapitalit të kontabilitetit, dhe fillimisht njihen me kosto. Vlera kontabël e pjesëmarrjes përfshin emrin e mirë të identifikuar në blerje minus humbjet e akumuluar të zhvlerësimit, nëse ka. Dividentët e marra nga pjesëmarrjet zvogëlojnë vlerën bartëse të investimit në pjesëmarrje. Ndryshimet e tjera pas blerjes në pjesën e grupit të aktiveve neto të një pjesëmarrjeje njihen si më poshtë: (i) pjesëmarrja e Grupit në fitime ose humbje të pjesëmarrjes regjistrohet në fitimin ose humbjen e konsoliduar për vitin si pjesë e rezultatit të pjesëmarrjes ii) pjesëmarrja e Grupit në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse njihet në të ardhura të tjera përmbledhëse dhe paraqitet veças; (iii) të gjitha ndryshimet e tjera në pjesën e Grupit në vlerën kontabël të aktiveve neto të pjesëmarrjes njihen në fitim ose humbje në pjesën e rezultatit bashkëpunëtorët.

Megjithatë, kur pjesëmarrja e Grupit në humbje në një pjesëmarrje është e barabartë ose tejkalon interesin e saj në pjesëmarrje, duke përfshirë çdo të arkëtueshmë tjetër të pasiguruar, Grupi nuk njeht humbje të mëtejshme, përveç nëse ka kryer detyrime ose ka bërë pagesa në emër të bashkëpunëtorit.

Fitimet e perealizuara mbi transaksionet ndërmjet Grupit dhe bashkëpunëtorëve të tij eliminohen në masën e interesit të Grupit në pjesëmarrje; humbjet e perealizuara po ashtu eliminohen nëse transaksioni nuk dëshmon për një zhvlerësim të aktivitetit të transferuar.

Nxjerrjet jashtë përdorimit të filialeve, investimeve e ose ndërmarrjeve të përbashkëta. Kur grupi pushon të ketë kontroll ose ndikim të rëndësishëm, çdo interes i ruajtur në njësinë ekonomike rimerret në vlerën e tij të drejtë, me ndryshimin në vlerën kontabël të njohur në fitim ose humbje. Vlera e drejtë është vlera kontabël fillestare për qëllime të kontabilizimit të mëvonshëm të interesit të mbajtur si një pjesëmarrje, sipërmarrje e përbashkët ose aktiv financiar. Përveç kësaj, çdo shumë e njohur më parë në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse në lidhje me atë njësi ekonomike, llogaritet sikur Grupi të kishte drejtpërdrejt në dispozicion aktivet ose pasivet përkatëse. Kjo mund të thotë që shumat e njohura më parë në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse riciklohen në fitim ose humbje. Nëse interesi i pronësisë në një pjesëmarrje zvogëlohet,

por ndiqet ndikimi i rëndësishëm, vetëm një pjesë proporcionale e shumave të njohura më parë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse riklasifikohen në fitim ose humbje, aty ku është e përshtatshme.

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë kartmonedha dhe monedha në dorë, depozita pa afat dhe rezervat e detyrueshme pranë Bankës Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në banka.

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Paraaja dhe ekuivalentet e saj

Paraaja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitete prej 3 muajsh ose më pak që nga data e blerjes, të cilat mbartin rrezik të vogël të ndryshimit të vlerës së drejtë dhe përdoren nga Grupi në procesin e administrimit të angazhimeve afatshkurtra.

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara të blera

Në Grup, aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara të blera veçmas, psh. ato me një jetë të dobishme të përcaktuar jo të blera në një kombinim biznesi, kapitalizohen me koston e blerjes minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar. Amortizimi është përlogaritur me metodën lineare gjatë jetës së dobishme të pritshme dhe është raportuar si një shpenzim në pasqyrën e të ardhurave. Jeta e dobishme e pritshme dhe metoda e amortizimit rishikohen në çdo datë raportimi dhe çdo ndryshim i mundshëm në matje merret në konsideratë prospektivisht. Aktivet fikse jo-materiale të blera veçmas me jetë të dobishme të papërcaktuar janë kapitalizuar me koston e blerjes minus zhvlerësimi i akumuluar. Jeta normale e dobishme e softuerit është midis katër dhe gjashtë vjet. Jeta normale e dobishme për projektet e mëdha të programit mund të zgjasë gjatë një periudhe më të gjatë.

Aktivitet e qëndrueshme të patrupëzuara me një jetë të dobishme të përcaktuar amortizohen gjatë periudhës gjatë së cilës mund të përdoret aktivi fiks jomaterial.

Aktivitet të qëndrueshme të trupëzuara

Tokat dhe ndërtesat, si dhe mobilet dhe pajisjet e zyrës të raportuara në aktivet fikse, maten me koston e blerjes ose këmbimit minus zhvlerësim. Amortizimi regjistrohet nën shpenzimet e përgjithshme administrative.

Metoda lineare përdoret për amortizimin dhe bazohet në shifrat e mëposhtme të jetës së dobishme:

Jetë e dobishme	Viti
Ndërtesat	20
Mobilje dhe pajisje zyre	4 – 7
Hardware	4 – 7
Program	8

Toka nuk është subjekt amortizimi

Jeta e dobishme e pritshme, vlerat e mbetura dhe metodat e zhvlerësimit rishikohen çdo vit. Çdo ndryshim i domosdoshëm i vlerësimeve merret parasysh. Çdo zhvlerësim i përhershëm i pritur raportohet në pasqyrën e të ardhurave dhe paraqitet në zërin e shpenzimeve të përgjithshme administrative. Në rast se arsyeja për zhvlerësimin nuk është më e vlefshme, një reduktim do të bëhet deri në një maksimum të shumës së koston së amortizuar të aktivitet.

Një aktiv fiks është çregjistruar kur është shitur ose kur nuk mund të pritet përfitim i ardhshëm ekonomik nga përdorimi i vazhdueshëm i aktivitet. Fitimi ose humbja që rezulton nga shitja ose nxjerrja jashtë përdorimi e ndonjë aktiviteti përcaktohet si diferencë midis të ardhurave dhe vlerës kontabël të aktivitet dhe njihet në të ardhura të tjera operative neto.

Aktive materiale afatgjata për investim

Aktive materiale afatgjata për investim përfshijnë prona që mbahen për të fituar të ardhura nga qiraja dhe / ose për vlerësimin e kapitalit. Aktivitet materiale afatgjata për investim raportohen me koston e amortizuar duke përdorur modelin

e koston sipas SNK 40 dhe është paraqitur në aktivet fikse për shkak të rëndësisë së ulët. Bazuar në jetën e dobishme zbatohet metoda e amortizimit linear. Jeta normale e dobishme e aktiveve materiale afatgjata për investim është e njëjtë me atë të ndërtesave të njohura nën aktivet. Amortizimi regjistrohet nën zërin shpenzimet e përgjithshme administrative. Aktivet materiale afatgjata për investim çregjistrohen në kur aktivet nxirren jashtë përdorimi ose kur nuk do të përdoren më dhe nuk mund të pritet përfitim i ardhshëm ekonomik nga nxjerrja jashtë përdorimit. Fitimi ose humbja që rrjedh nga nxjerrja jashtë përdorimi përcaktohet si diferencë midis të ardhurave neto nga nxjerrja jashtë përdorimi dhe vlerës kontabël të aktivit dhe njihet në të ardhura të tjera operative neto në periudhën raportuese në të cilën aktivi është nxjerrë jashtë përdorimi.

Provizionet për detyrimet dhe shpenzimet

Provizionet njihen kur Grupi ka një detyrim aktual si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, të cilin ka të ngjarë që të jetë e detyruar të shlyejë dhe vlera e shumës mund të matet në mënyrë të besueshme. Niveli i provizioneve është vlerësimi më i mirë i mundshëm i fluksit të pritur dalës të përfitimeve ekonomike në datën e raportimit, duke marrë parasysh rreziqet dhe pasiguritë që shoqërojnë angazhimin për të përmbushur detyrimin. Nëse një provizion është llogaritur bazuar në vlerësimin e flukseve të mjeteve monetare të nevojshme për të përmbushur një detyrim, flukset e mjeteve monetare duhet të skontojnë nëse efekti i interesit është material.

Këto lloje të provizioneve janë raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar nën provizionet për detyrimet dhe shpenzimet. Shpërndarja ndaj llojeve të ndryshme të provizionit është e regjistruar përmes zërave të ndryshëm në pasqyrën e të ardhurave në varësi të natyrës së provizionit. Provizionet e ristrukturimit, provizionet për rreziqet ligjore dhe përfitimet e tjera të punonjësve regjistrohen në shpenzimet e përgjithshme administrative. Përsa i përket provizioneve të tjera të cilët nuk i përkasin një zëri të caktuar të shpenzimeve të përgjithshme administrative, ata regjistrohen nën shpenzime të tjera operative neto.

Përfitimet e punonjësve

Plan pensioni me kontribute të përcaktuara

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzime për personelin në pasqyrën e të ardhurave kur ato ndodhin.

Kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetsore

Grupi paguan kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që mundësojnë përfitime të mëvonshme për punonjësit që dalin në pension. Autoritetet Shqiptare janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani pensioni me kontribute të përcaktuara.

Leja e paguar vjetore

Grupi njih si detyrim vlerën e paskontuar të koston së vlerësuar së lejes vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën.

Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitime afatshkurtra nuk skontojnë dhe regjistrohen në periudhën kur ofrohet shërbimi. Një provizion mund të regjistrohet për shumën që pritet të paguhet në lidhje me bonuset afatshkurtra në mjete monetare ose planet për ndarjen e fitimeve, nëse Grupi ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të ofruara nga punonjësi në të shkuarën dhe nëse detyrimi mund të matet në mënyrë të besueshme.

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës regjistrohen si shpenzim atëherë kur Grupi, në mënyrë të dukshme, ka vendosur të zbatojë një plan formal të detajuar për të ndërprerë punësimin para datës së daljes në pension. Përfitime të ofruara për largimin vullnetar do të regjistrohen vetëm atëherë kur oferta është bërë, është e mundshme që oferta do të pranohet dhe numri i personave që do të pranojnë ofertën mund të matet në mënyrë të besueshme.

Detyrimet e varura

Detyrimet e varura paraqiten si pjesë e detyrimeve financiare - kosto e amortizuar. Detyrimet janë të varura nëse, në rast të likuidimit ose falimentimit, ato mund të shlyhen vetëm pasi të jenë shlyer detyrimet ndaj depozituesve dhe të gjithë

kreditorëve të tjerë. Grupi nuk kishte asnjë mos shlyerje të principalit, interesit ose shkelje të tjera në lidhje me detyrimet e tij të varura gjatë viteve të mbyllura më 31 dhjetor 2018 dhe 2017.

Të ardhurat nga interesat, neto

Norma efektive e interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. 'Norma efektive e interesit' është norma e interesit që përdoret për të skontuar flukset e pritshme hyrëse ose dalëse përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar për të llogaritur:

- vlerën kontabël bruto e aktivitetit financiar; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit për instrumentet financiare, përveç aktiveve të blera ose të krijuar nga kreditë, Grupi vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo HPK. Për aktivet financiare të blera ose të emetuara të zhvlerësuar, llogaritet një normë efektive interesi e rregulluar duke përdorur flukset monetare të ardhshme të vlerësuar duke përfshirë HPK.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot dhe tarifat e transaksionit dhe pagesa të tjera të kryera ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që janë drejtpërdrejtë të lidhura me blerjen ose emetimin e një aktivi financiar ose detyrimi financiar.

Kostoja e amortizuar dhe vlera kontabël bruto

'Kosto e amortizuar' e një aktivi ose detyrimi financiar është shuma me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus riparimet e principalit, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të ndonjë difference midis shumës fillestare dhe shumës së maturimit dhe, për aktivet financiare, rregulluar për çdo zbritje të humbjes së pritshme të kredisë (ose zbritje për zhvlerësim përpara datës 1 janar 2018).

'Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar' është kostoja e amortizuar e një aktivi financiar përpara se të rregullohet për çdo zbritje të humbjes së pritshme të kredisë.

Llogaritja e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit

Norma efektive e interesit të një aktivi financiar ose detyrimi financiar llogaritet në njohjen fillestare të një aktivi financiar ose detyrimi financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet ndaj vlerës kontabël bruto të aktivitetit (kur aktivi nuk është i zhvlerësuar) ose ndaj koston së amortizuar të detyrimit. Norma efektive e interesit rishikohet si rezultat i rivlerësimit periodik të flukseve të mjeteve monetare të instrumenteve me normë të ndryshueshme interesi për të pasqyruar lëvizjet në normat e interesit të tregut. Norma efektive e interesit rishikohet gjithashtu për rregullimet mbrojtëse të vlerës së drejtë me në datën kur fillon amortizimi i rregullimit mbrojtës.

Sidoqoftë, për aktivet financiare që janë zhvlerësuar pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit ndaj koston së amortizuar të aktivitetit financiar. Nëse aktivi nuk është më i zhvlerësuar, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi kryhet në bazë bruto.

Për aktivet financiare të cilat kanë qenë të zhvlerësuar në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar ndaj koston së amortizuar të aktivitetit. Edhe në rast se rreziku i kredisë i aktivitetit financiar përmirësohet ndjeshëm, llogaritja e interesit nuk kryhet mbi vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar. Për informacion mbi rastin kur aktivet financiare janë të zhvlerësuar, shih Shënimin 24 Humbja e pritshme e kredisë, paragrafi "Përkufizimi i aktiveve të pashlyera dhe kredive të zhvlerësuar".

Paraqitja

Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv të paraqitur në pasqyrën e konsoliduara të fitimit ose humbjes dhe AGJ përfshijnë:

- interesi mbi aktivet financiare dhe detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar;
- interesi mbi instrumentet e borxhit të matura në VDAGJ;

Shpenzimet e interesit të paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe AGJ përfshijnë interesin për detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi mbi të gjitha aktivet dhe detyrimet tregtare konsiderohen të rastësishme në operacionet tregtare të Grupit dhe paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve tregtare në të ardhurat neto tregtare (shih Të ardhurat e tjera të interesit më poshtë).

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi u njohën si fitim ose humbje në pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma që ul zbritjet e vlerësuar të parave të gatshme dhe arkëtimet gjatë jetës së pritshme të aktivitetit financiar ose detyrimit (ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më e shkurtër), në vlerën kontabël të aktivitetit financiar ose detyrimit. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Grupi vlerësoi flukset e ardhshme të parave duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e kredisë në të ardhmen.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshinte të gjitha tarifat dhe pikat e paguara ose të pranuar që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kosto shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat nga interesi dhe shpenzimet e paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përfshijnë:

- interesi mbi aktivet financiare dhe detyrimet me koston e amortizuar e llogaritur në bazë të interesit efektiv
- interesi për letrat me vlerë të investimeve në dispozicion për shitje të llogaritura në bazë të interesit efektiv

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi për të gjitha aktivet dhe detyrimet e tregtimit u prezantuan së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve tregtare dhe detyrimeve në të ardhurat neto nga tregtimi.

Të ardhura të tjera nga interesat

Të ardhurat e tjera të interesit përfshijnë interesin që lidhet me aktivet dhe detyrimet tregtare dhe aktivet financiare të përcaktuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes dhe të ardhura nga interesi i qerave financiare.

Të ardhura nga dividenti

Dividentët nga kapitali, filialet jo të konsoliduara plotësisht, investimet strategjike dhe bashkëpunëtorët që nuk vlerësohen në kapitalin neto njihen nën të ardhurat e dividendit. Dividentët njihen përmes fitimit / humbjes nëse e drejta ligjore e Grupit për pagesa është materializuar.

Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto

Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto përfshijnë kryesisht të ardhurat dhe shpenzimet që vijnë nga biznesi i transferimit të pagesave, administrimi i aktiveve, biznesi i këmbimit valutor dhe biznesi i kredihënies. Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet janë përlogaritur në periudhën raportuese.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit mbi një aktiv financiar ose detyrim financiar përfshihen në normën efektive të interesit (shiko të ardhurat nga interesi neto).

Të ardhurat e tjera të tarifave dhe komisioneve - duke përfshirë pagesat e shërbimit të llogarisë, komisionet e shitjes dhe tarifat e vendosjes - njihen si shërbime të lidhura. Nëse një angazhim i huasë nuk pritet të rezultojë në tërheqjen e një kredie, atëherë tarifa për angazhimin e huasë njihet në mënyrë lineare përgjatë periudhës së angazhimit. Një kontratë me një klient që rezulton në një instrument financiar të njohur në pasqyrat financiare të Grupit mund të jetë pjesërisht në fushën e SNRF 9 dhe pjesërisht në fushën e SNRF 15. Nëse është kështu, atëherë Grupi së pari zbaton SNRF 9 për të ndarë dhe matur pjesën e kontratës që është në fushën e SNRF 9 dhe më pas zbaton SNRF 15 për pjesën e mbetur.

Shpenzimet e tjera të tarifave dhe komisioneve kanë të bëjnë kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit, të cilat janë regjistruar kur janë pranuar shërbimet.

Të ardhura/(humbje) tregtare neto

Të ardhurat/(humbjet) neto tregtare përfshijnë fitimet minus humbjet që lidhen me aktivet dhe detyrimet tregtare dhe përfshijnë të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë dhe diferencat e këmbimit valutor.

Shpenzimet e përgjithshme administrative

Shpenzimet e përgjithshme administrative përfshijnë shpenzimet për personelin dhe shpenzimet e tjera administrative si dhe amortizimin / zhvlerësimin e aktiveve fikse materiale dhe jo-materiale.

Tatimi mbi fitimin

Shpenzimet e tatimit mbi fitimin përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin njihet në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithëpërfshirëse me përjashtim të pjesës që lidhet me zërat e njohur direkt në kapital, rast në të cilin njihet në kapital. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose të vendosura thelb rastësisht në datën e raportimit dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në vitet e mëparshme.

Tatimi i shtyrë është llogaritet duke përdorur metodën e pasqyrës së pozicionit financiar, duke parashikuar diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore që pritet të zbatohen ndaj diferencave të përkohshme kur ato ndryshojnë, bazuar në ligjet që janë miratuar ose janë miratuar në mënyrë thelbësore në datën e raportimit.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet vetëm në masën që është e mundur që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen, në mënyrë që të shfrytëzohen diferencat e përkohshme të zbritëshme. Detyrimet tatimore të shtyra njihen për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme. Aktivet tatimore të shtyra dhe detyrimet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë të raportimit dhe reduktohen në masën që nuk është më e mundur që respektivisht përfitimi tatimor dhe detyrimi tatimor përkatës të realizohen. Tatimet shtesë të të ardhurave që rrjedhin nga shpërndarja e divi-dendëve njihen në të njëjtën kohë kur njihet detyrimi për të paguar dividendin përkatës.

Pasqyra e flukseve të mjeteve monetare

Pasqyra e fluksit të mjeteve monetare paraqet ndryshimin në gjendjen e Mjete monetare, mjete monetare në Bankën Qendrore dhe depozita pa afat nëpërmjet ndryshimit neto në mjete monetare nga aktivitetet operative, investuese dhe aktivitetet e financimit. Flukse monetare për aktivitetet investuese përfshijnë kryesisht të ardhurat nga shitja, ose pagesat për blerja e investimeve financiare dhe Aktivet fikse. Flukset monetare neto nga aktivitetet e financimit paraqesin të gjitha flukset e mjeteve monetare nga kapitali i vet, detyrimet e varura.

Standardet dhe interpretimet që ende nuk janë të zbatueshme

Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara që janë lëshuar, por jo ende efektive, deri në datën e lëshimit të pasqyrave financiare të Grupit, janë shpalosur më poshtë. Grupi synon të adoptojë këto standarde, nëse aplikohet, kur ato të jenë efektive.

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimeve
- Ndryshimet në SNRF 3: Përkufizimi i një biznesi
- Ndryshimet në SNK 1 dhe SNK 8: Përkufizimi i materialit
- Kuadri Konceptual për Raportimin Financiar

Ndryshimet në përcaktimin e materialit nuk pritet të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të Grupit dhe për këtë arsye zbulimet nuk janë bërë.

NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Gjatë fillimit të vitit 2020, pandemia e COVID-19 u përhap në nivel global. Në Mars të vitit 2020, Qeveria e Shqipërisë ndërmori masa drastike duke pezulluar të gjitha aktivitetet që nuk ishin jetësore. Sidoqoftë, aktivitetet e Grupit nuk u pezulluan. Qeveria e Shqipërisë njoftoi për dhënien e një garancie sovrane për të gjithë bizneset që po përballen me probleme të likuiditetit dhe do të kenë nevojë për financim. Për më tepër, Banka e Shqipërisë ka njoftuar se klientët që do të përballen me probleme të likuiditetit mund të kërkojnë shtyrjen e shlyerjes së detyrimeve të tyre ndaj Bankave për një periudhë 3 mujore. Aktiviteti i Grupit ka vazhduar pa ndërprerje gjatë vitit 2020, dhe ka pasur një performancë relativisht të qëndrueshme në mbledhjen e detyrimeve të klientëve. Grupi parashikon një devijim të lehtë të rezultateve për vitin 2020 nga buxheti, duke mbajtur marzhe pozitive të fitimit. Për më tepër, Grupi ka kryer Stress-teste për të vlerësuar efektin e mundshëm në situata të stresuara për klientet dhe efektin e mundshëm që do të ketë në secilin zë të bilancit, detyrimeve dhe pasqyrës së fitimit dhe humbjes, për periudha specifike kohore dhe pret rezultate të kënaqshme. Grupi ka përcaktuar që këto ngjarje nuk janë rregulluese të ngjarjeve pasuese. Prandaj, pozicioni financiar dhe rezultatet e aktiviteve me dhe për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019 nuk janë rregulluar për të pasqyruar ndikimin e tyre.

Drejtimi i Grupit nuk është në dijeni për ndonjë ngjarje tjetër pas datës së raportimit që mund të kërkojë korigjim ose shënime shtesë në këto Pasqyra Financiare.

Tirana, xx xx 2020

Bordi Drejtues

Christian Canacaris

Alexander Zsolnai

Lyubomir Punchev

Elona Mullahi

Egon Lerchster

DEKLARATA E PËRFAQËSUESVE LIGJORË

Ne konfirmojmë se në dijeninë tonë pasqyrat financiare të konsoliduara japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të aktiveve, detyrimeve, pozicionit financiar dhe fitimit ose humbjes së Grupit siç kërkohet nga standardet e zbatueshme të kontabilitetit dhe se raporti i Drejtimit të Grupit jep një informacion të saktë dhe pamje të drejtë të zhvillimit dhe të performancës së biznesit dhe pozitës së Grupit, së bashku me një përshkrim të rreziqeve dhe pasigurive kryesore që Grupi has.

Bordi Drejtues

Christian Canacaris
Drejtor Ekzekutiv

Alexander Zsolnai
Nën Kryetar i Bordit të Drejtimit

Egon Lerchster
Anëtar i Bordit Drejtues

Lyubomir Punchev
Anëtar i Bordit Drejtues

Elona Mullahi
Anëtar i Bordit Drejtues

Raiffeisen Leasing Sh.a

Raiffeisen Leasing Sh.a është shoqëri shqiptare, regjistruar në Regjistrin Tregtar me vendim të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë numër 35733, datë 15.05.2006. Shoqëria filloi aktivitetin në Maj 2006.

Aktiviteti kryesor i shoqërisë është Qiraja Financiare për bizneset dhe individët. Raiffeisen Leasing sh.a. është krijuar me qëllim shtimin dhe promovimin e veprimtarisë së qirasë financiare në Shqipëri, dhe në të njëjtën kohë rritjen e gamës së shërbimeve të ofruara nga grupi i bankës Raiffeisen në këtë treg.

Kapitali i nënshkruar aksionar është i regjistruar në monedhën Lek. Duke filluar nga 10 Tetori, 2016, Banka Raiffeisen Sh.a është aksionari i vetëm i Raiffeisen Leasing Sh.a.

Edhe gjatë vitit 2019, Raiffeisen Leasing vijoi të forcojë më tej pozitat e tij si numri një në tregun shqiptar të financimit nëpërmjet qirasë financiare.

Vlera e financuar për vitin 2019, ka arritur shifër rekord në tregun e qirasë financiare me 20 milion Euro, një rritje rreth 55 përqind në krahasim me vitin e kaluar, ku 17,5 milion Euro janë për mjete të lëvizshme dhe 2,5 milion Euro për pajisje.

Produktet kryesore të Raiffeisen Leasing janë financimi i mjeteve të lëvizshme dhe pajisjeve. Të gjithë produktet e leasing u janë ofruar segmenteve të biznesit si korporatat dhe bizneset e mesme, ndërkohë që individët e përdorin kryesisht për makina personale. Kontratat e qirasë financiare të reja gjatë vitit 2019 janë bërë 58 përqind me klientët korporatë, 12 përqind me biznesin e mesëm, 15 përqind me biznesin e vogël dhe pjesa tjetër 15 përqind me klientët individë.

Qëllimi ynë ka qenë kryesisht në forcimin e bashkëpunimit afatgjatë me klientët e Grupit Raiffeisen, duke ofruar mbështetje të frytshme për nevojat e tyre në biznes.

Gjithashtu, për të qenë më pranë, Raiffeisen Leasing, i ka kushtuar kujdes të veçantë forcimit dhe vendosjes së bashkëpunimit strategjik me rrjetin e koncesionarëve të shitjeve të makinave që operojnë në Shqipëri. 2019-ta ishte një tjetër vit sfidash për tregun shqiptar të automobilave, ku numri i automjeteve të reja përfaqëson vetëm një numër të vogël të makinave të reja të shitura në Shqipëri.

Raiffeisen Leasing, ju ofron klientëve të tij produkte dhe shërbime me cilësi superiore, si dhe informacion të plotë lidhur me strukturën dhe theshtësinë e të gjitha veprimeve të qirasë financiare.

Pjesë e aktivitetit tonë është edhe rimarketimi e rishitja e mjeteve. Për sa i përket rishitjes kemi zbatuar procedura që na kanë pozicionuar si ekspert për vendosjen e standardeve në treg. Gjithsesi shoqëria ka përdorur njohuritë dhe përvojën e Raiffeisen Leasing International si dhe të shoqërive të tjera të leasing që operojnë në rajon lidhur me produktet dhe shërbimet e qirasë financiare, si dhe në fushën e marketingut. Për më tepër, shoqëria ka akses të plotë në rrjetin e madh të furnitorëve ndërkombëtarë të makinave me tonazh të rëndë, makinerive dhe pajisjeve, me të cilët Grupi Raiffeisen ka lidhje të qëndrueshme, në dobi të klientëve ekzistues dhe potencialë të shoqërisë për realizimin e planeve të tyre investuese.

Deri në fund të vitit 2019, Raiffeisen Leasing ka pasur 19 punonjës, që ju ofrojnë klientëve shërbime të shpejta dhe të përshtatshme për nevojat e tyre. Raiffeisen Leasing publikon një gamë të gjerë materialesh si të printuar ashtu edhe në faqen e internetit www.raiffeisen-leasing.al.

Gjatë vitit 2019 Raiffeisen Leasing Sh.a ka ndërmarrë fushata marketing, kryesisht të bazuara dhe të koordinuara me politikat dhe aktivitetet e marketingut të koncesionarëve vendas si partnerët tanë kryesorë në biznes. Stafit drejtues dëshiron të përfitojë nga kjo mundësi për të falënderuar klientët dhe partnerët tanë të biznesit për bashkëpunimin e shkëlqyer gjatë 2019-ës dhe sidomos për besimin që ata na kanë dhënë. Gjithashtu jemi shumë mirënjohës ndaj punonjësve tanë për përkushtimin dhe përpjekjet, duke shprehur bindjen tonë që ekipi i Raiffeisen Leasing do të bëjë të mundur që të jemi lider edhe për vitin 2020.

Perspektivat për vitin 2020

Në sajë të standardeve të larta profesionale dhe ekspertizës së grupit, që janë shumë të forta edhe në kohë të vështirë, Raiffeisen Leasing sh.a do të jetë në pozita që të mbështesë në mënyrë aktive bizneset në planet e tyre të investimeve edhe gjatë 2020-ës, duke ofruar financimin e mjeteve të lëvizshme dhe pajisjeve.

Ne do të jemi tërësisht të përkushtuar në zhvillimin e mëtejshëm të bashkëpunimit afatgjatë me klientët dhe koncesionarët tanë dhe do të vazhdojmë në mënyrë aktive t'ju përgjigjemi nevojave të tyre me larminë e produkteve dhe shërbimeve tona.

Objektivat tona kryesore do të jenë rritja e biznesit, përmirësimi i shitjeve të kryqëzuara me të gjithë segmentet e bankës, përmirësimi i vazhdueshëm i produkteve ekzistuese dhe zhvillimi i produkteve të reja, menaxhimi i përshtatshëm i riskut, reduktimi i kostove dhe përmirësimi i efikasitetit. Ne jemi tërësisht të dedikuar për të mbajtur qëndrueshmërinë e portofolit aktual duke aplikuar principin e cilësisë, në vend të madhësisë dhe politikave të fortë risku.

Ekspierienca jonë dhe mbështetja e grupit Raiffeisen, baza e fortë e kapitalit dhe cilësia e portofolit përfaqësojnë garanci që ne do të mbetemi një partner i sigurt dhe i përgjegjshëm për klientët dhe koncesionarët për periudhën në vazhdim.

Raiffeisen INVEST Sh.a

Rreth Raiffeisen INVEST Sh.a

Edhe gjatë vitit 2019, Raiffeisen Invest sh.a vijoi të ishte shoqëria lider në tregun e fondeve të investimit në Shqipëri, duke zotëruar 96,4 përqind të tij për sa i takon numrit të investitorëve dhe 94,15 përqind në nivel asetesh nën menaxhim. Fokusi kryesor vazhdoi të jetë kujdesi ndaj investitorëve dhe zbatimi i praktikave më të mira të menaxhimit të aseteve duke qenë plotësisht transparentë gjatë procesit të shitjes së fondeve.

Asetet nën administrim vijuan të jenë relativisht të qëndrueshme në raport me një vit më parë dhe viti 2019 u mbyll me më shumë se 522,5 milionë Euro asete në fondet e investimit dhe pensionit vullnetar.

Fondet e investimit shënuan një total asetesh prej 516,4 milion Euro, ndërsa fondi i pensionit vullnetar shënoi një rritje të konsiderueshme prej 21 përqind duke tejkaluar nivelin e 6,2 milion eurove.

Numri i investitorëve, të cilët i besuan shoqërisë Raiffeisen Invest menaxhimin e aseteve të tyre, ishte 28,176 investitorë për fondet e investimit dhe 3,052 investitorë për fondin e pensionit vullnetar.

Duke pasur në fokus investitorin, objektivi strategjik i Raiffeisen Invest mbetet zgjerimi i gamës së produkteve dhe alternativave për investim në proporcion me shkallën e edukimit të investitorit dhe sofistikimit të tregut të kapitalit në tërësi, promovimi i fondeve të orientuara kryesisht ndaj masës së gjerë të investitorëve, zhvillimi i tregut vendas të fondeve të investimit dhe fondeve private të pensionit dhe rritja e shkallës së transparencës për investitorin shqiptar.

Mbështetur në këto objektiva strategjike, gjatë vitit 2019, Raiffeisen Invest promovoi planet e investimit nëpërmjet pagesave periodike në vlera të vogla drejt fondeve të investimit. Gjithashtu realizoi hapin e parë drejt digjitalizimit, nëpërmjet integritimit të suksesshëm të bazës së të dhënave me platformën Raiffeisen ON. Në këtë mënyrë, i dha mundësi çdo klienti të Raiffeisen Bank që është njëkohësisht edhe klient i Raiffeisen Invest të ketë akses në llogaritë e tij të investimit nëpërmjet Mobile Banking.

Gjithashtu, shoqëria vijoi me përpjekjet për të promovuar fondin e Pensionit Vullnetar, kryesisht në formën e planeve profesionale duke integruar gjashtë shoqëri të reja, të cilat e vlerësojnë pozitivisht kontributin për pension për punonjësit e tyre si një mënyrë incentivimi dhe motivimi, por dhe përmbyshje të përgjegjësisë sociale.

Performanca e Fondeve

Gjatë vitit 2019, fondet nën administrim të Raiffeisen Invest gjeneruan një kthim neto nga investimi, pas zbritjes së tarifës së administrimit si më poshtë:

- Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen: plus 4,91 përqind me bazë vjetore
- Fondi i investimit Raiffeisen Prestigj: plus 1,92 përqind me bazë vjetore
- Fondi i investimit Raiffeisen Invest Euro: plus 3,98 përqind me bazë vjetore
- Fondi i investimit Raiffeisen Vizion: plus 3,86 përqind me bazë vjetore

Edhe përgjatë vitit 2019 ka vijuar të dominojë mjedisi financiar me norma të ulëta interesi, si në tregun vendas dhe në atë ndërkombëtar. Ky faktor ka ndikuar që performanca vjetore e fondeve në Lekë të jetë më e ulët në raport me vitet e mëparshme. Pavarësisht kushteve jo të favorshme të tregut dhe luhatshmërisë më të lartë të normave të interesit të titujve të emetuar nga Qeveria Shqiptare, Raiffeisen Invest arriti të sigurojë performancë të kënaqshme për fondet në monedhën Lekë.

Për sa i takon fondit Raiffeisen Invest Euro, mund të themi se ky fond ka shënuar performancë të shkëlqyer, me kthimin më të mirë vjetor të regjistruar ndonjëherë që nga prezantimi i tij. Viti 2019 ishte një vit pozitiv për tregun e obligacioneve të denominuara në euro, gjatë të cilit rënia e njëkohshme e yield-eve dhe primeve ka gjeneruar kthime shumë tërheqëse dhe Fondi Raiffeisen Invest Euro arriti të performojë shumë mirë përgjatë gjithë vitit.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen shënoi performancë më të ulët krahasuar me vitet e mëparshme sepse normat e interesit të titujve të Qeverisë Shqiptare, në të cilat fondi investon, kanë qenë vazhdimisht në rënie. Por gjithsesi fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen ka regjistruar kthimin vjetor më të lartë gjatë vitit 2019 krahasuar me fondet e tjera të pensionit vullnetar që operojnë në tregun vendas.

Për të gjithë fondet nën administrim, Raiffeisen Invest ka zbatuar politika investimi të kujdesshme, duke ndërthurur menaxhimin efikas të rreziqeve me shpërndarjen efektive të asetëve, në përputhje me profilin përkatës të rrezikut të investitorëve të secilit fond nën menaxhim.

Përgjegjësia sociale

Gjatë vitit 2019, përgjegjësia sociale vijoi të ishte një komponent i rëndësishëm dhe i pandashëm i standardit të biznesit të Raiffeisen Invest sh.a.

Gjatë vitit 2019, Raiffeisen Invest sh.a. spikati në mbështetjen e një sërë projektsh me fokus edukimin, kujdesin shëndetësor dhe social si dhe promovimin e sportit, artit e kulturës si dhe mbrojtjes së mjedisit. Vlen të theksohet, mbështetja nga Raiffeisen Invest të një projekti prej 24 dokumentarësh televizivë me qëllim promovimin e historisë, kulturës dhe traditave si dhe bukurive natyrore të Shqipërisë, si brenda ashtu edhe përtej kufijve të vendit.

Raiffeisen Invest sh.a, si pjesë e Grupit Raiffeisen, mbetet e dedikuar të japë kontributin e saj në mbështetje të komunitetit dhe shoqërisë, duke përbushur një nga elementët e rëndësishëm të misionit të saj, që është përgjegjësia sociale.

Pritshmëritë për vitin 2020

Në nivel global, ritmi i rritjes ekonomike pritet të ngadalësohet përgjatë vitit 2020 dhe në këtë kontekst edhe ekonomia shqiptare nuk do të jetë përjashtim. Sfidat për ekonominë shqiptare janë shtuar duke pasur parasysh edhe barrën e lartë financiare, të lënë pas tërmetit të nëntorit 2019, si edhe paqëndrueshmërinë politike në vend. Nga ana tjetër hapja e procesit të negociatave me BE dhe vijimi i reformave të mëtejshme mund të përmirësojnë klimën e biznesit në vend dhe të sigurojnë tërheqjen e investimeve të huaja.

Normat e interesit parashikohen të pësojnë rritje të moderuar në fillim të vitit, duke marrë parasysh kërkesën e rritur për borxh të brendshëm nga ana e Qeverisë Shqiptare. Nga ana tjetër, emetimi i pritur i një Eurobond-i të ri në tregjet ndërkombëtare në fillim të gjysmës së dytë të vitit, mund të ndikojë në uljen e interesave në tregun vendas, siç ka ndodhur edhe në rastet e mëparshme.

Për zonën euro, normat e interesit do të vijojnë të jenë të ulëta dhe Banka Qendrore Evropiane parashikohet të vijojë me politikën monetare akomoduese. Pritshmëritë janë që rreziqet politike si Brex-it apo "lufta tregtare" të zbehen, por nga ana tjetër rreziqe të reja të mundshme politike ose jopolitike mund të shtohen përgjatë vitit 2020.

Raiffeisen Invest sh.a do të vazhdojë të jetë e angazhuar për mirë-administrimin e produkteve ekzistuese si dhe plotësimin e tyre me produkte të reja, me qëllim përbushjen e nevojave dhe pritshmërive të investitorëve.

Një vështrim mbi Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International AG përfshin Austrinë ku shoqëria përfaqëson një shoqëri dhe bankë investimi lider, si edhe Evropën Qendrore dhe Lindore (EQL) si tregun e saj mëmë. Filialet bankare mbulojnë 13 tregje në rajon. Ndër të tjera grupi përfshin edhe shërbime të tjera financiare aktive në fusha si leasing (qira financiare), menaxhimi i aseteve dhe M&A.

Në total, rreth 47,000 punonjës të RBI-së i shërbejnë 16,7 milionë klientëve në më shumë se 2,000 pika biznesi, kryesisht në EQL. Aksionet e RBI AG janë listuar në bursën e Vjenës që në vitin 2005.

Në fund të vitit 2019 asetet totale të RBI-së ishin 152 miliardë Euro. Bankat Raiffeisen në rajon përbëjnë rreth 58,8 përqind të aksioneve të RBI-së dhe rreth 41,2 përqind e mbetur e aksioneve janë të lira.

Rrjeti i Raiffeisen Bank SHA

Distrikti Tirana 1

Rruga e Kavajës,
Pallati 71, Shkalla 1, Ap 4, Tiranë
Tel: +355 4 2253 644/6;
+355 4 2233 396
+355 4 2224 540
Fax: +355 4 2230 013
+355 4 2247 912

Distrikti Tirana 2

Rruga "Vangjel Noti",
Nd: 12, H 6, Laprakë, Tiranë
Tel: +355 4 2357828

Distrikti Perëndimor

Lagja 3, Rruga "Hamdi Troplini",
Pallati 12-katësh, pranë Bashkisë, Durrës.
Tel: +355 52 254 95
+355 52 25 027

Lagja "28 Nëntori", Berat
Tel: +355 32 32628

Lagja "Pavarësia", Blvd "Ismail Qemali",
përballë "Kullave Aleksandria", Vlorë
Tel: +355 33 227 381

Distrikti Verior

Hotel Rozafa, Lagja "Vasil Shanto",
Rruga Teuta, Shkodër
Tel: +355 22 43171
+355 22 43764

Lagja Nr. 5 ,Rruga "Islam Spahiu", Kukës
Tel: +355 24 22279

Distrikti Elbasan

Lagja "Qemal Stafa", Rruga "11 Nëntori",
Pallati i ri, Elbasan
Tel: +355 54 42260

Distrikti Jug-Lindor

Shëtitore "Fan S. Noli", Silver Center, Korçë
Tel: +355 82 43179
Fax: +355 82 45870

Ju mund të vizitoni faqen tonë të WEB-it: www.raiffeisen.al

Adresat

Raiffeisen Bank International AG

Austria

Am Stadtpark 9
1030 Vienna
Tel: +43-1-71 707-0
SWIFT/ BIC: RZBATWW
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Rrjeti i Bankave

Shqipëri

Raiffeisen Bank Sh.A.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
1000 Tirana
Tel: +355-4-23 81 381
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Bjellorusi

Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9090
SWIFT/BIC: PJCBY2X
www.priorbank.by

Bosnje dhe Hercegovinë

Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-75 50 10
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Bullgari

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
55 Nikola I. Vapzarov Blvd.
Business Center EXPO 200 PHAZE III
1407 Sofia
Tel: +359-2-91 985 101
SWIFT/BIC: RZBBGFSF
www.rbb.bg

Kroaci

Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-72-626 262
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Republika Çeke

Raiffeisenbank a.s.
Hvezdova 1716/2b
14078 Prague 4
Tel: + 420-412 446 400
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Hungari

Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia utca 6
1054 Budapest
Tel: +36-1-48 444-00
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovë

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Robert DOLL St. 99
10000 Pristina
Tel: +383-38-222 222
SWIFT/BIC: RBKOKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Rumani

Raiffeisen Bank S.A.
Calea Floreasca 246C
014476 Bucharest
Tel: +40-21-30 610 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Rusi

AO Raiffeisenbank
St. Troitskaya 17/1
129090 Moscow
Tel: +7-495-777 17 17
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Serbi

Raiffeisen banka a.d.
Djordja Stanojevic 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-32 021 00
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Sillovakia

Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava 1
Tel: +421-2-59 19-1000
SWIFT/BIC: TATRKBX
www.tatrabanka.sk

Ukrainë

Raiffeisen Bank Aval JSC
Vul Leskova 9
01011 Kiev
Tel: +38-044-490 8888
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Kompani Lizingu

Austri

Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-71 601-0
www.raiffeisen-leasing.at

Shqipëri

Raiffeisen Leasing Sh.a.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Tel: +355-4-22 749 20
www.raiffeisen-leasing.al

Bjellorusi

"Raiffeisen-Leasing" JLLC
V. Khoruzhey 31-A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9394
www.rl.by

Bosnje dhe Hercegovinë

Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne bb.
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-254 340
www.rlbh.ba

Bullgari

Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
1407 Sofia
Tel: +359-2-49 191 91
www.rlbj.bg

Kroaci

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnicka cesta 43
10000 Zagreb
Tel: +385-1-65 9-5000
www.raiffeisen-leasing.hr

Republika Çeke

Raiffeisen-Leasing s.r.o.
Hvezdova 1716/2b
14078 Prague 4
Tel: +420-2-215 116 11
www.rl.cz

Hungari

Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.
Akadémia utca 6
1012 Budapest
Tel: +36-1-477 8709
www.raiffeisenlizing.hu

Kosovë

Raiffeisen Leasing Kosovo LLC
Rr. UCK p.n. 222
10000 Pristina
Tel: +383-38-222 222-340
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Moldavi

I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.
Alexandru cel Bun 51
2012 Chisinau
Tel: +373-22-27 931 3
www.raiffeisen-leasing.md

Rumani

Raiffeisen Leasing IFN S.A.
Calea Floreasca 246 D
014476 Bucharest
Tel: +40-21-36 532 96
www.raiffeisen-leasing.ro

Rusi

OOO Raiffeisen-Leasing
Smolenskaya-Sennaya 28
119121 Moscow
Tel: +7-495-72 1-9980
www.raiffeisen-leasing.ru

Serbi

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Djordja Stanojevic 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-220 7400
www.raiffeisen-leasing.rs

Slovakia

Tatra-Leasing s.r.o.
Cernyševského 50
85101 Bratislava
Tel: +421-2-5919-3168
www.tatraleasing.sk

Sloveni

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Letališka cesta 29a
1000 Ljubljana
Tel: +386-8-281-6200
www.raiffeisen-leasing.si

Ukrainë

LLC Raiffeisen Leasing Aval
Stepan Bandera av. 9
Build. 6 Office 6-201
04073 Kiev
Tel: +38-44-590 24 90
www.rla.com.ua

Zyrat e përfaqësimit dhe degët - Evropë**Francë**

Zyra Përfaqësuese e RBI në Paris
9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
75008 Paris
Tel: +33-1-45 612 700

Gjermani

Dega RBI në Frankfurt
Wiesenhüttenplatz 26
60 329 Frankfurt
Tel: +49-69-29 921 924

Poloni

Dega RBI në Ploni
Ul. Grzybowska 78
00-844 Warsaw
Tel: +48-22-578 56 00
SWIFT/BIC: RCBWPLPW
www.raiffeisen.pl

Suedi

Zyra përfaqësuese e RBI në
Vendet Nordike
Drottninggatan 89, Plan14/14th
Floor
11360 Stockholm
Tel: +46-8-440 5086

Mbretëria e Bashkuar

Dega e RBI në Londër
Tower 42, Leaf C, 9th Floor
25 Old Broad Street
London EC2N 1HQ
Tel: +44-20-79 33-8000

Degët dhe zyrat përfaqësuese - Azi**Kina**

Dega e RBI në Pekin
Beijing International Club Suite 200
2nd floor
Jianguomenwai Dajie 21
100020 Beijing
Tel: +86-10-65 32-3388

Zyra Përfaqësuese e RBI në Zhuhai

Room 2404, Yue Cai Building
No. 188, Jingshan Road, Jida,
Zhuhai, Guangdong Province
519015, P.R. China
Tel: +86-756-32 3-3500

Indi

Zyra Përfaqësuese e RBI në Mumbai
501, Kamla Hub, Gulmohar Road,
Juhu
Mumbai – 400049
Tel: +91-22-26 230 657

Kore

Zyra Përfaqësuese e RBI në Kore
#1809 Le Meilleur Jongno Town
24 Jongno 1ga
Seoul 110-888
Tel: +82-2-72 5-7951

Singapor

Dega e RBI në Singapor
50 Raffles Place
#31-03 Singapore Land Tower
Singapore 048623
Tel: +65-63 05-6000

Vietnam

Zyra Përfaqësuese e RBI në
Ho-Chi-Minh-City
35 Nguyen Hue Str.,
Harbour View Tower
Room 601A, 6th Floor, Dist 1
Ho-Chi-Minh-City
Tel: +84-8-38 214 718,
+84-8-38 214 719

Kompani specialiste të zgjedhura

Austri

**Kathrein Privatbank
Aktiengesellschaft**
Wipplingerstraße 2510
10 Vienna
Tel: +43-1-53 451-300
www.kathrein.at

**Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft
m.b.H.**
Mooslackengasse 12
1190 Vienna
Tel: +43-1-54 646-0
www.bausparen.at

Raiffeisen Centrobank AG
Tegetthoffstraße 1
1015 Vienna
Tel: +43-1-51 520-0
www.rcb.at

